

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till
revisionslag och lagar som har samband med den**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att en ny revisionslag skall stiftas. Dessutom skall sådana ändringar utföras i ett flertal lagar som följer av den nya lagen. I revideringen har hänsyn tagits till den nationella lagstiftningen och EU-lagstiftningen samt till revisionsbranschens utveckling sedan den gällande revisionslagen stiftades.

Bestämmelserna om revisorernas rapportering ändras för att överensstämma med internationell praxis. I syfte att verkställa revisionsdirektivet föreslås nya bestämmelser i lagen angående kvalitetssäkring, tilläggskrav på revisorer i sammanslutningar som är föremål för offentlig handel, tillsynsorganens sammansättning samt internationellt övervakningssamarbete. Paragraferna om revisorns oberoende samt godkännande och registrering skall ändras för att överensstämma med direktivets bestämmelser.

Dessutom innehåller propositionen ändringar enligt nationella ändringsbehov bland annat angående lagens tillämpningsområde, revision av små sammanslutningar samt straffpåföljder. På grund av lagens omfattande justeringsbehov anses en totalreform vara ändamålsenlig. Då kan även lagens struktur upprättas på ett tydligare och mer ändamålsenligt sätt än i dag.

Enligt propositionen kan i fortsättningen endast revisorer som är auktoriserade på det sätt lagen anger väljas till revisor. Mindre sammanslutningar befrias från lagstadgad revisionskyldighet. Som motvikt till detta införs i bolagslagarna en bestämmelse om en minoritets lagstadgade rätt att kräva val av revisor.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2007.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING	2
ALLMÄN MOTIVERING	6
1. Inledning.....	6
2. Nuläge	6
2.1. Verksamhetsmiljön och förändringarna i den.....	7
2.1.1. Utvecklingen av antalet godkända revisorer	7
2.1.2. Internationalisering av bokslutsnormerna	7
2.1.3. Internationella revisionsstandarder (ISA-standarder).....	8
2.1.4. Kvalitetssäkring av revision	8
2.1.5. Europeiska gemenskapernas rekommendationer för revision	9
2.2. Lagstiftning och praxis	9
2.3. Revisionsdirektivet.....	10
2.3.1. Direktivets bakgrund och mål.....	10
2.3.2. Direktivets huvudsakliga innehåll	11
2.3.3. Direktivets konsekvenser för den nationella lagstiftningen	14
2.4. Den övriga internationella utvecklingen samt lagstiftningen i utlandet	14
2.5. Bedömning av nuläget.....	16
3. Målsättning och de viktigaste förslagen.....	17
3.1. Målsättning	17
3.2. De viktigaste förslagen.....	17
3.2.1. Lagens struktur och utformning	17
3.2.2. Lekmannarevisionen upphör.....	17
3.2.3. Små sammanslutningars och stiftelsers revision.....	18
3.2.4. Tillämpningsområde	21
3.2.5. Internationella revisionsstandarder	22
3.2.6. Revisorns rapportering.....	22
3.2.7. Oberoende och jäv.....	22
3.2.8. Kvalitetssäkring.....	23
3.2.9. Särskilda bestämmelser för revisorer i sammanslutningar som är	
föremål för offentlig handel	24
3.2.10. Revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin som	
revisorer i sammanslutning och stiftelse.....	24
3.2.11. Godkännande och registrering av revisorer.....	24
3.2.12. Övervakning och internationellt övervakningssamarbete.....	25
3.2.13. Påföljder	26
3.2.14. Bestämmelser som avser kreditinstitut och försäkringsanstalter	26
4. Propositionens konsekvenser.....	26
4.1. Ekonomiska konsekvenser.....	26

4.2.	Konsekvenser för myndigheterna.....	28
4.3.	Samhälleliga konsekvenser.....	29
5.	Beredningen av propositionen.....	29
6.	Samband med andra propositioner.....	30
DETALJMOTIVERING.....		31
1.	Motiveringar till lagförslagen.....	31
1.1.	Revisionslagen.....	31
1 kap.	Allmänna bestämmelser.....	31
2 kap.	Skyldighet att låta förrätta revision.....	32
3 kap.	Revisionens innehåll.....	35
4 kap.	Övriga bestämmelser om revisorer.....	40
5 kap.	Specialbestämmelser som gäller revisor för en sammanslutning som är föremål för offentlig handel.....	50
6 kap.	Godkännande och registrering av revisorer.....	52
7 kap.	Styrning, utveckling och tillsyn.....	57
8 kap.	Internationellt tillsynssamarbete	61
9 kap.	Påföljder.....	63
10 kap.	Särskilda bestämmelser.....	64
11 kap.	Ikraftträdande och övergångsbestämmelser.....	65
1.2.	Bokföringslagen.....	65
1.3.	Aktiebolagslagen.....	66
1.4.	Lagen om andelslag.....	67
1.5.	Lagen om bostadsaktiebolag.....	67
1.6.	Lagen om öppna bolag och kommanditbolag.....	67
1.7.	Lagen om stiftelser.....	68
1.8.	Föreningslagen.....	68
1.9.	Lagen om bostadsrättsföreningar.....	69
1.10.	Kreditinstitutslagen.....	69
1.11.	Lagen om försäkringsbolag.....	69
1.12.	Lagen om utländska försäkringsbolag	70
1.13.	Lagen om försäkringsföreningar	70
1.14.	Lagen om pensionsstiftelser.....	71
1.15.	Lagen om försäkringskassor	71
1.16.	Lagen om arbetslöshetskassor.....	72
1.17.	Strafflagen.....	72
1.18.	Handelskammarlagen	73
1.19.	Sparbankslagen	73
1.20.	Lagen om placeringsfonder.....	73
1.21.	Lagen om pantlåneinrättningar	73
1.22.	Lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat.....	73
1.23.	Lagen om Finansinspektionen.....	73
1.24.	Lagen om statliga affärsverk.....	73

1.25.	Lagen om bostadsrättsbostäder	74
1.26.	Lagen om besvärnämnden för arbetspensionsärenden.....	74
1.27.	Lagen om olycksfallsförsäkring	74
2.	Närmare bestämmelser.....	74
3.	Ikraftträdande	74
4.	Samband med grundlagen och lagstiftningsordning	75
LAGFÖRSLAGEN		77
	Revisionslagen.....	77
	om ändring av 3 kap. 12 § och 7 a kap. 3 § i bokföringslagen.....	94
	om ändring av aktiebolagslagen.....	95
	om ändring av lagen om andelslag	101
	om ändring av lagen om bostadsaktiebolag.....	105
	om ändring av lagen om öppna bolag och kommanditbolag	107
	om ändring av 12 § i lagen om stiftelser.....	108
	om ändring av föreningslagen.....	108
	om ändring av lagen om bostadsrättsföreningar.....	109
	om ändring av kreditinstitutslagen	111
	om ändring av lagen om försäkringsbolag	112
	om ändring av 39 a § i lagen om utländska försäkringsbolag	114
	om ändring av lagen om försäkringsföreningar.....	115
	om ändring av lagen om pensionsstiftelser.....	117
	om ändring av lagen om försäkringskassor.....	119
	om ändring av 16 § i lagen om arbetslöshetskassor.....	120
	om ändring av 30 kap. i strafflagen.....	121
	om ändring av 2 § i handelskamarlagen.....	121
	om ändring av 77 § i sparbankslagen.....	122
	om ändring av 36 och 37 § i lagen om placeringsfonder	122
	om ändring av 13 och 13 a § i lagen om pantlåneinrättningar	123
	om ändring av 15 § i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat	123
	om ändring av 17 § i lagen om Finansinspektionen.....	124
	om ändring av lagen om statliga affärsverk	125
	om ändring av 26 b och 51 f § i lagen om bostadsrättsbostäder.....	126
	om ändring av 16 § i lagen om besvärnämnden för arbetspensionsärenden	127
	om ändring av 53 i § i lagen om olycksfallsförsäkring	128
BILAGA		129
PARALLELLTEXTER		129
	om ändring av 3 kap. 12 § och 7 a kap. 3 § i bokföringslagen.....	129
	om ändring av aktiebolagslagen.....	130
	om ändring av lagen om andelslag	143
	om ändring av lagen om bostadsaktiebolag.....	152

om ändring av lagen om öppna bolag och kommanditbolag	155
om ändring av 12 § i lagen om stiftelser.....	157
om ändring av föreningslagen.....	158
om ändring av lagen om bostadsrättsföreningar.....	159
om ändring av kreditinstitutslagen	163
om ändring av lagen om försäkringsbolag	165
om ändring av 39 a § i lagen om utländska försäkringsbolag	170
om ändring av lagen om försäkringsföreningar.....	171
om ändring av lagen om pensionsstiftelser.....	175
om ändring av lagen om försäkringskassor.....	178
om ändring av 16 § i lagen om arbetslöshetskassor.....	181
om ändring av 30 kap. i strafflagen.....	182
om ändring av 2 § i handelskammerlagen.....	183
om ändring av 77 § i sparbankslagen.....	184
om ändring av 36 och 37 § i lagen om placeringsfonder	185
om ändring av 13 och 13 a § i lagen om pantlåneinrättningar	186
om ändring av 15 § i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat	187
om ändring av 17 § i lagen om Finansinspektionen.....	188
om ändring av lagen om statliga affärsverk	189
om ändring av 26 b och 51 f § i lagen om bostadsrättsbostäder.....	190
om ändring av 16 § i lagen om besvärnämnden för arbetspensionsärenden	191
om ändring av 53 i § i lagen om olycksfallsförsäkring	192
FÖRFATTNINGSGRÄNSUTKAST.....	193
om revision.....	193
om ändring av 2 kap. i bokföringsförordningen.....	196
om ändring av 5 § i finansministeriets förordning om regelbunden informationsskyldighet för värdepappersemitterter.....	197

ALLMÄN MOTIVERING

1. Inledning

Bokslutsrapporteringen samt revisionen har under de senaste åren utsatts för en närmare granskning på olika håll i världen. Målsättningen, särskilt i Europeiska unionen, har varit att harmonisera de regler och den praxis som gäller inom dessa områden. Inom Europeiska unionen har en harmonisering av revisionen eftersträfvats genom en grönbok, kommissionens meddelande och rekommendationer samt med hjälp av ett separat samarbetsorgan, en revisionskommitté (Committee on Auditing), samt senare genom att utfärda ett nytt revisionsdirektiv.

En konkret konsekvens av revisionsskandalerna i USA är Sarbanes-Oxley-lagen som snabbt sattes i kraft år 2002. Investerarnas minskade förtroende för kapitalmarknadens agerande har understrukit revisionens betydelse i hela världen. Reflekterande effekter av den utveckling som har skett i USA kan även ses i det nya revisionsdirektiv som Europeiska unionen har godkänt.

Revisionen är ett centralt verktyg för att säkerställa bokslutsrapporteringens felfrihet och transparens samt för att garantera trovärdigheten på kapitalmarknaden. Revisionen utgör även en väsentlig del av företagets förvaltnings- och styrsystem. Trovärdigheten i den ekonomiska information som revisorerna lämnar är viktig förutom för de företag som är föremål för offentlig handel även för övriga sammanslutningar.

Även i Finland har betydelsen av revisionen och dess tillförlitlighet accentuerats och revisionens samhällseffekter har blivit föremål för allmän diskussion. Diskussioner har bland annat förts om revisionsskyldighetens omfattning samt om den så kallade lekmanrevisionen. Revisionslagen (936/1994) trädde i kraft år 1995. Sedan dess har endast smärre revideringar utförts i lagen. Därmed finns ett behov av en totalrevidering av lagen.

2. Nuläge

Finland har ett revisorssystem i två steg, de av handelskamrarnas revisionsutskott god-

kända GRM-revisorerna och GRM-revisors-sammanslutningarna samt de av Centralhandelskammarens revisionsnämnd godkända CGR-revisorerna och CGR-revisorssammanslutningarna. En CGR-revisor granskar i typiska fall stora och medelstora företag och tillämpar härvid både det nationella och det internationella bokslutsregelverket. En GRM-revisors granskningsobjekt är igen ofta ett litet eller medelstort företag, och revisorn tillämpar huvudsakligen det nationella bokslutsregelverket.

Revisionslagstiftningen förutsätter inte att en godkänd revisor används, utan i de minsta företagen har det varit tillåtet att välja en lekmannarevisor. Även en lekmannarevisor skall enligt revisionslagen emellertid ha en sådan kännedom och erfarenhet av ärenden som gäller redovisning, ekonomi och juridik samt revision som med tanke på arten och omfattningen av sammanslutningens eller stiftelsens verksamhet är nödvändig för skötseln av uppgiften.

Enligt den nuvarande lagen är både godkända revisorer och lekmannarevisorer skyldiga att följa god revisions sed när de sköter de uppgifter som avses i lagen. Till god revisions sed hör att följa de internationella revisionsstandarder (ISA-standarder, International Standards on Auditing) som internationella revisorsförbundet IFAC (International Federation of Accountants) har utfärdat.

Att GRM-revisorerna behåller sin yrkesskicklighet och att verksamheten är lagenlig övervakas av handelskamrarnas revisionsutskott, och CGR-revisorernas verksamhet på motsvarande sätt av Centralhandelskammarens revisionsnämnd. För lekmannarevisorer finns inget motsvarande övervakningssystem.

Utöver de auktoriserade revisorerna på den privata sektorn hör till det finska revisionssystemet revisorerna inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (OFR-revisorerna) vilka har specialiserat sig på revision inom den offentliga sektorn. De bestämmelser som gäller dem har inbegripits i lagen om revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (467/1999). Vid revisionen av den offentliga förvaltningen och ekonomin skall god revisions sed inom den offentliga förvalt-

ningen följas, vilken till sitt innehåll skiljer sig från god revisionsred som avses i revisionslagen.

2.1. Verksamhetsmiljön och förändringarna i den

Under den nuvarande revisionslagens giltighetstid har verksamhetsmiljön befunnit sig i ett dynamiskt tillstånd. Företagsverksamheten har internationaliserats i allt snabbare takt och samtidigt blivit allt mer differentierad. Dessa utvecklingsdrag har ökat behovet av att utveckla regleringen i global och även i mer detaljerad riktning både inom boksluts- och inom revisionssektorn. I båda fallen har den privata sektorn gått i spetsen för detta utvecklingsarbete. De revisionsskandaler – antalsmässigt få, men med desto större publicitet – som skakade först USA och sedan även Europa under granskningsperioden gav dock upphov till ett kraftigt tryck på att göra denna reglering även offentligt bindande. Detta tryck har riktats speciellt mot revisorskåren, vars verksamhet traditionellt bygger på självreglering. Tydliga förändringar har även skett i revisorskårens sammansättning under granskningsperioden.

2.1.1. Utvecklingen av antalet godkända revisorer

Vid upprättandet av denna proposition (läget 8.6.2006) fanns 1465 revisorer och 65 revisionssammanslutningar godkända av Centralhandelskammaren eller av handelskammarna i landet. Motsvarande antal vid den tidpunkt då den nuvarande revisionslagen trädde i kraft den 1 januari 1995 var 1737 revisorer och 48 revisionssammanslutningar.

En närmare fördelning av de godkända revisorer och revisionssammanslutningar som för närvarande är registrerade i revisorsregistret är följande (inom parentes läget 1 januari 1995): 698 (544) CGR-revisorer, 767 (1193) GRM-revisorer, 38 (22) CGR-sammanslutningar och 27 (26) GRM-sammanslutningar. Siffrorna visar en trend som redan pågått en längre tid. Antalet CGR-revisorer växer, medan GRM-revisorernas antal minskar kraftigt. Ännu för 40 år sedan var antalet GRM-revisorer sex gånger större

än antalet CGR-revisorer. En faktor som har påverkat utvecklingen är de allt strängare kraven på GRM-revisorernas utbildning och examen. Fortfarande förekommer skillnader i sättet att utöva sitt yrke mellan dessa båda revisorskategorier. CGR-revisorerna är normalt anställda vid stora revisionsammanslutningar, medan GRM-revisorerna i allmänhet är verksamma inom mindre enheter eller som självständiga revisorer samt ofta i andra yrken än revisorsyrket.

Även om antalet godkända revisorer har sjunkit under det senaste decenniet, bör det observeras att antalet biträden som revisorer används och antalet anställda inom revisionsbranschen har ökat. Ökningen har framför allt skett inom de största revisionsammanslutningarna, där antalet anställda har fördubblats mellan åren 1995 och 2006.

2.1.2. Internationalisering av bokslutsnormerna

En utvecklingsriktning under de senaste åren som är viktig för revisionen är den snabba internationaliseringen av bokslutsnormerna. Detta har ökat revisorernas behov av löpande utbildning. Den anpassning av bokföringslagstiftningen till EG:s bokslutsdirektiv som inleddes år 1992 slutfördes i och med godkännandet av 1997 års bokföringslag. Vid anpassningen till direktivet måste vissa etablerade bokföringsförfaranden ändras. Bland annat ökade antalet noter i bokslutet väsentligt.

Införandet av de internationella bokslutsstandarderna (IFRS-standarder) i den Europeiska gemenskapen från år 2005 har medfört bokslutsnormer av ny typ som är betydligt mer detaljerade. Obligatorisk tillämpning av standarderna gäller endast börsbolagens koncernbokslut, men i Finland kan dessa normer — tillsvidare med undantag av försäkringssektorn — tillämpas allmänt på andra bokföringsskyldigas bokslut och koncernbokslut. Eftersom IFRS-standarderna är krävande kommer antagligen införandet av dessa i Finland på kort sikt att begränsas till börsbolag, dessa bolags koncernbolag, utländska börsbolags dotterbolag i Finland samt till vissa enstaka storföretag. Härigenom är det naturligt att specialkunskaperna

om standarderna koncentreras till internationella nätverk av revisionsföretag med verksamhet i Finland, som även bäst kan utnyttja nätverkens kunskaper vid tolkningen av standarderna. De nya direktivbestämmelserna kräver i fortsättningen kännedom om de internationella bokslutsstandarderna hos revisorer. Finland har förberett sig för detta i god tid, eftersom krav på kännedom om IFRS-standarderna har ingått i både CGR- och GRM-examen redan under några år.

2.1.3. *Internationella revisionsstandarder (ISA-standarder)*

Förändringarna i verksamhetsmiljön har även visat sig i internationaliseringen av de revisionsanvisningar som används i praktiken. KHT-yhdistys-Föreningen CGR ry (CGR-föreningen) har sedan 1970-talet utfärdat rekommendationer i syfte att skapa god revisionssed och att i tillräcklig omfattning beakta den internationella utvecklingen. CGR-föreningens styrelse beslöt år 1996 att harmonisera revisionsrekommendationerna enligt de revisionsstandarder (ISA-standarder) internationella revisionsförbundet (IFAC) har utarbetat. IFAC som bildades år 1977 utvecklar standarder och anvisningar för revision, etik, utbildning och redovisning. Organisationerna för finländska auktoriserade revisorer CGR-föreningen samt GRM-revisorerna rf är båda medlemmar i IFAC. Formellt är dessa fortfarande rekommendationer men att följa dessa anvisningar anses ingå i god revisionssed vilket revisionslagen kräver. I och med det nya revisionsdirektivet är syftet att göra standarderna av rekommendationskaraktär till normer som är juridiskt bindande för revisorer verksamma inom EG:s område på sätt som beskrivs nedan i denna lagproposition.

Publikationen Tilintarkastusalan suosituset 2005, som ges ut av KHT-Media Oy, omfattar cirka 800 sidor. Anvisningarna innehåller per huvudklass följande faktahelheter: ansvar, planering, intern kontroll, revisionsevidens, utnyttjande av arbete utfört av andra, slutsatser och rapportering, specialområden samt andra tjänster än revision.

2.1.4. *Kvalitetssäkring av revision*

I syfte att upprätthålla den professionella revisionens nivå har man sett det som ändamålsenligt att kvalitetskontrollens nivå mäts genom en kvalitetskontroll som utförs av utomstående. Den gällande revisionslagen innehåller inga bestämmelser om kvalitetssäkring. Kvalitetssäkringen sköts i Finland liksom i många andra länder i samarbete mellan föreningarna för revisorer och tillsynsmyndigheterna. Kvalitetsnämnden vid föreningen CGR och GRM-revisorer rf:s kvalitetskommitté vilka bildades åren 1997-98 svarar för medlemmarnas kvalitetssäkring. Föreningarna samarbetar med Centralhandelskammarens revisionsnämnd som övervakar kvalitetssäkringssystemet och dess funktion. Kvalitetssäkringen omfattar även de - till antalet få - godkända revisorer som inte är medlemmar i de nämnda föreningarna. För dessa revisorers kvalitetssäkring svarar revisorernas tillsynsorgan, dvs. Centralhandelskammarens revisionsnämnd för CGR-revisorer och handelskamrarnas revisionsutskott för GRM-revisorer.

Kvalitetsgranskarna som är utsedda av nämnden och kvalitetskommittén är godkända revisorer som är utbildade till kvalitetsgranskare. De kontroller som dessa utför bygger på ISA-standarderna. Den av IFAC utfärdade standarden för kvalitetssäkring av revisionsarbete (ISA 220) infördes år 2000 som en del i CGR-föreningens rekommendationer för god revisionssed. IFAC:s standard ISQC 1 (Quality control for firms that perform audits and reviews of historical financial information, and other assurance and related services engagement) gäller revisionsammanslutningars kvalitetskontroll och den har ännu inte tagits i bruk i Finland. Enligt dessa rekommendationer skall de allmänna principerna och förfaringssätten för kvalitetssäkring följas i revisionsammanslutningarnas verksamhet och i enskilda revisionsuppdrag. De allmänna kvalitetssäkringsprinciperna avser bl.a. mål för yrkesrelaterade krav, färdigheter och kompetens, definition av arbetsuppgifter, delegering, konsultation, kundernas godkännande och uppföljning. En revisor skall arrangera sitt arbete så att inga väsentliga fel eller brister förekommer i revi-

sionsarbetet.

Både CGR- och GRM-revisorerna kvalitetskontrolleras minst en gång vart femte år. Kontrollobjekten väljs i föreningarnas medlemsregister genom slumpmässigt urval. Kvalitetsövervakningen är ingen disciplinär övervakning och övervakningssystemet innehåller inga direkta disciplinära påföljder. Föreningarna kan bestämma en förnyad kontroll för en medlem vars resultat vid en kvalitetsssäkring varit otillfredsställande. Som slutgiltig åtgärd kan föreningarna utesluta en medlem vars förfarande anses vara regelstridigt. Ett beslut om uteslutning lämnas för kännedom till det aktuella organet som övervakar revisorn. Detta organ kan i sin tur vidta tillsynsåtgärder och vid behov meddela en lagstadgad disciplinär åtgärd (anmärkning, varning eller indraget godkännande).

2.1.5. *Europeiska gemenskapernas rekommendationer för revision*

De båda nedan angivna rekommendationerna från kommissionen är inte juridiskt bindande, men medlemsstaterna uppmanas att vidta åtgärder för att införa dessa.

Kommissionens rekommendation om kvalitetsssäkring

Kvalitetssäkring som bygger på självreglering har redan inletts i Finland. Europeiska gemenskapernas kommission ingrep i kvalitetssäkringsfrågan genom att den 15 november 2000 utfärda en rekommendation (2001/256/EG) om minimikraven för kvalitetssäkring av lagstadgad revision. Enligt rekommendationen bör medlemsstaterna vidta åtgärder för att säkerställa att alla personer som utför lagstadgad revision omfattas av ett kvalitetssäkringssystem. Enligt rekommendationen är både kollegial kontroll (peer review) och officiell övervakning (monitoring) likvärdiga kvalitetssäkringsmetoder. Kvalitetssäkring bör utföras för alla revisorer (både fysiska personer och revisionssammanslutningar) åtminstone vart sjätte år. Kontrollcykeln bör dock vara kortare för de revisorer vilkas kundkrets tillhör "företag av allmänt intresse". Om kundkretsen består av små revisionsobjekt med låg risk kan kon-

trollintervallet utsträckas till högst 10 år. Rekommendationen innehöll även bestämmelser för kvalitetskontrollens räckvidd, kvalitetssäkringssystemets offentliga övervakning, disciplinära åtgärder, tystnadsplikt samt kvalitetsgranskarens kompetens, oberoende och objektivitet.

Kommissionens rekommendation om oberoende

Kommissionen utfärdade den 16 maj 2002 en rekommendation om grundläggande principer för revisorers oberoende i EU (2002/590/EG). Även denna rekommendation tillämpas på all lagstadgad revision, men strängare och mer detaljerade krav har utfärdats för företag av allmänt intresse. Oberoenderekommendationen är uppdelad i två delar. I första delen, "A. Ram", behandlas de allmänna principerna och i andra delen, "B. Särskilda omständigheter" behandlas vissa speciella omständigheter separat. Enligt rekommendationen måste en revisor som utför lagstadgad revision vara oberoende av sin revisionsklient i tanke såväl som till det yttre. En revisor bör inte utföra en lagstadgad revision om en omdömesgill och insatt tredje part skulle anse att revisorns oberoende är äventyrat.

I rekommendationen ingår mer detaljerade bestämmelser om vissa särskilda omständigheter. I dessa särskilda omständigheter ingår finansiella intressen, affärsförbindelser, anställning hos revisionsklient, ledande eller övervakande roll hos revisionsklient, acceptering av anställning hos revisionsbolag, familjeband och andra personliga relationer, andra tjänster än revision, arvoden för revision och arvoden för andra tjänster, rättstvisiter samt överordnad personal som arbetat länge för en revisionsklient.

2.2. Lagstiftning och praxis

Revisionslagen

Den gällande revisionslagen är landets första allmänna lag om revision. Lagen ersatte huvuddelen av de bestämmelser i flera sammanslutningslagar och i lagen om stiftelser som avsåg revision och var av varierande

omfattning. Den mest detaljerade regleringen fanns i aktiebolagslagen. Det ansågs vara ändamålsenligt att i den nya revisionslagen sammanställa bland annat de allmänna bestämmelser som avser revisors jäv samt revisionens omfattning och praktiska genomförande. Sedan lagen trätt i kraft kvarstår i den sammanslutningsspecifika lagstiftningen främst specialbestämmelser om revisorernas särskilda kompetens, antal och mandattid samt andra liknande bestämmelser om verksamhetens omfattning och karaktär i de sammanslutningar som revideras.

Innan revisionslagen trädde i kraft byggde godkännandet av auktoriserade revisorer och i stor utsträckning även tillsynen på lagstiftningsnivå på de normer av allmän natur som ingick i den dåvarande handelskammarförordningen (337/1988). Den detaljerade regleringen byggde framför allt på handelskammarorganisationens egna bestämmelser. När revisionslagen trädde i kraft höjdes en stor del av dessa normer direkt till lagnivå. Handels- och industriministeriet fick i uppdrag att utarbeta mer detaljerade anvisningar för kraven avseende revisorernas godkännande.

Vid sju olika tillfällen under giltighetsperioden har ändringar utförts i den revisionslag som trädde i kraft i början av år 1995; senast när den nya aktiebolagslagen (624/2006) utfärdades. Majoriteten av ändringslagarna har tillkommit i anslutning till andra lagpaket avseende sammanslutnings- eller strafflagstiftningen och ändringarna kan karaktäriseras snarast som tekniska för revisionslagens del. Lagändringen 322/2000 kan anses vara en ändring som primärt bygger på revisionslagens egna utvecklingsbehov. I lagen justeras de krav på erfarenhet som ställs på godkända revisorer i syfte att trygga tillgången på revisorer.

Det allmänna hade ingen formell roll i övervakningen av revisionssystemet före 1980-talets början. Läget ändrades genom en lag av år 1982 om övervakning av revisionssystemet (969/1982). Enligt denna lag bildades i anslutning till handels- och industriministeriet en särskild övervakningsnämnd för revisorssystemet. Nämndens uppgift är en allmän övervakning av revisorssystemet samt att i vissa fall verka som besvärorgan för be-

slut fattade av revisionsnämnden vid Centralhandelskammaren. När revisionslagen trädde i kraft ändrades nämndens namn till statens revisionsnämnd och samtidigt utökades nämndens arbetsuppgifter något.

Revisionsförordningen

Den till omfattningen rätt begränsade revisionsförordningen (1379/1994) innehåller vissa detaljerade regler om revisorsregistret samt om ärendens behandling i statens revisionsnämnd. Inga ändringar har utförts i förordningen sedan den trätt i kraft.

Ministeriebeslut med stöd av revisionslagen

Förutom revisionsförordningen har handels- och industriministeriet utfärdat tre beslut med stöd av revisionslagen. Dessa beslut avser de praktiska erfarenheter som krävs för avläggandet av godkänd revisorsexamen (HIMb 519/1995), innehållet i examen (HIMb 1477/1995) samt de studier som krävs för att avlägga examen (HIMb 1325/1996). Dessa beslut har ändrats i vissa delar under giltighetsperioden.

2.3. Revisionsdirektivet

2.3.1. Direktivets bakgrund och mål

Revisionsdirektivet av år 1984 (rådets åttonde direktiv 84/253/EEG om godkännande av personer som har ansvar för lagstadgad revision av räkenskaper) avsåg, i enlighet med den officiella benämningen, i huvudsak kraven för godkännandet av revisorer som utför lagstadgad revision. Sedan kommissionen publicerat grönboken år 1996 om den lagstadgade revisorns uppgifter, ställning och ansvar i Europeiska unionen framfördes i kommentarerna till grönboken ett bredare behov av harmoniseringsåtgärder än de åtgärder som hade fastställts i direktivet. Kommissionens politiska slutsatser i frågan ingick i det meddelande kommissionen utfärdade 1998 "Lagstadgad revision i Europeiska unionen: vägen framåt". Till följd av meddelandet bildades Europeiska unionens revisionskommitté som består av ämbetsmän från medlemsländerna och representanter för

yrkesrevisorer. De viktigaste frågorna på agendan har varit revisionens kvalitetssäkring, revisionsstandarder och revisionens oberoende.

Med revisionskommitténs arbete som grund publicerade kommissionen två formellt obundna gemenskapsnormer för revisionsbranschen: en rekommendation om minimikraven för kvalitetssäkring av lagstadgad revision år 2000 samt en rekommendation om revisorers oberoende år 2002. I maj 2003 utfärdade kommissionen ett meddelande om den lagstaddade revisionens utveckling i EU som bland annat innehöll ett förslag om en förnyelse av åttonde direktivet.

Målet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG om lagstadgad revision av årsbokslut och sammanställd redovisning och om ändring av rådets direktiv 78/660/EEG och 83/349/EEG samt om upphävande av rådets direktiv 84/253/EEG, nedan revisionsdirektivet, som fastställdes i april 2006 är att säkerställa bokslutens trovärdighet och tillförlitlighet samt att garantera investerarnas förtroende för kapitalmarknadens verksamhet. Trots att bakgrunden till det reformprojekt som inleddes i slutet av 1990-talet var ett behov av en allmän harmonisering av det regelverk som avser revisionen, framfördes även vissa betydande bokslutsskandaler som har berört Europa i kommissionens motiveringar till direktivet. Syftet är att förebygga denna typ av negativa företeelser genom en ännu effektivare myndighetstillsyn och samtidigt en ännu strängare frivillig reglering hos revisorerna.

2.3.2. Direktivets huvudsakliga innehåll

Revisionsdirektivet är betydligt mer omfattande än det föregående direktivet och innehållet är mer täckande: direktivet är uppdelat på 13 kapitel och innehåller 55 artiklar. Det upphävda direktivet innehöll nästan hälften färre artiklar och största delen av innehållet behandlade enbart frågor om revisorernas godkännande.

Tillämpningsområde och definitioner

Revisionsdirektivet avser lagstadgad revision av de sammanslutningsbokslut och -

koncernbokslut som lagstiftningen kräver. Direktivet upphäver det direktiv som utfärdades år 1984 om godkännandet av personer som har ansvar för lagstadgad revision av räkenskaper. Direktivets mål är att säkerställa bokslutens trovärdighet och tillförlitlighet samt garantera investerarnas förtroende för kapitalmarknadens verksamhet. Direktivets syfte är även att ge metoder för förebyggande av bokslutsskandaler samt att harmonisera regleringen.

Direktivet är till sin natur ett minimidirektiv, dvs. medlemsstaterna kan nationellt utfärda strängare regler än direktivet anger om inte direktivet innehåller ett uttryckligt förbud mot detta.

Godkännande, fortbildning och ömsesidigt erkännande

Kraven på godkännande av revisorer bevaras i huvudsak som tidigare. Nya läroämnen som krävs av revisorerna och utgör grund för godkännandet är internationella bokslutsstandarder (IAS-standarder), internationella revisionsstandarder (ISA-standarder), yrkeskompetens, yrkesetik, oberoende samt lednings- och förvaltningssystem (corporate governance).

Revisorernas registrering

Kraven på offentliga registreringsdata avseende revisorer och revisionsammanslutningar ökar; samtidigt får revisorerna och sammanslutningarna ett tydligt ansvar för att informationen är korrekt och aktuell.

Yrkesetik och oberoende

Direktivet innehåller regler om yrkesetik och oberoende. De principer som avser yrkesetiken innehåller revisorns och revisionsammanslutningens ansvar gentemot allmänheten, hederlighet, objektivitet, opartiskhet samt yrkeskompetens och noggrannhet. Samtidigt betonas konfidentialiteten och tystnadsplikten i revisorns arbete. Med hänsyn till revisorns oberoende skall en revisor och en revisionsammanslutning agera självständigt i förhållande till det företag som revideras och inte delta i beslutsfattande som

avser företagens ledning. En revisor eller en revisionsammanslutning får inte utföra revision om det finns någon ekonomisk, affärs- mässig, anställningsmässig eller annan anknytning, inbegripet erbjudande av andra tjänster än revisionstjänster, till den granskade sammanslutningen som kan äventyra revisorns eller revisionsammanslutningens oberoende, om inte hoten kan minskas i tillräcklig omfattning genom skyddsåtgärder. Dessutom skall alla hot och de åtgärder som utförts för att avvärja hoten införas i revisionsdokumenten. Dessutom förutsätts att en revisionsammanslutnings eller ett intresseföretags ägare, aktieägare eller ledamöter i dessa organisationers förvaltnings-, lednings- och kontrollorgan inte ingriper i utförandet av revision på sätt som äventyrar oberoendet.

Revisionsstandarder och rapportering

Enligt direktivet skall revisorerna utföra revision enligt kommittéförfarandet med iakttagande av godkända internationella revisionsstandarder. Medlemsstaterna får beskriva om ytterligare revisionsförfaranden men endast om dessa är nödvändiga för särskilda krav på den lagstadgade revisionens omfattning. Godkända revisionsstandarder skall publiceras i EU:s officiella tidning på gemenskapens samtliga språk.

För koncernbokslutens del framhålls att koncernrevisorn bär hela ansvaret för koncernbokslutets revisionsberättelse. Koncernrevisorn skall utföra en granskning och bevara revisionsmaterialet från sin granskning i tillräcklig omfattning. Dessutom regleras sådana omständigheter särskilt då en revisor från ett tredjeland har utfört ett dotterbolags revision. I detta fall krävs extra åtgärder av revisorn för att säkerställa att övervakaren har möjlighet att få tillräckligt material från koncernrevideringen.

Den revisor eller de revisorer som har utfört en revision för en revisionsammanslutnings räkning skall underteckna revisionsberättelsen. Kommissionen kan besluta om en enhetlig revisionsberättelse i standardform för de bokslut och koncernbokslut som har upprättats enligt internationella bokslutsstandarder.

Kvalitetssäkring

Revisorerna och revisionsammanslutningarna bör omfattas av ett kvalitetssäkringssystem som är underställt offentlig övervakning och oberoende av de övervakande revisorerna och revisionsammanslutningarna. Direktivet innehåller bestämmelser om utförande av kvalitetssäkring samt rapportering av resultatet. Kvalitetssäkring skall utföras minst vart sjätte år och kvalitetssäkringssystemets resultat skall rapporteras.

Utrednings- och påföljdssystem

Enligt direktivet skall effektiva utrednings- och påföljdssystem användas för att upptäcka och förhindra bristfälligt utförda revisioner samt rätta till upptäckta brister. Alla åtgärder och påföljder mot revisorer och revisionsammanslutningar skall offentliggöras på lämpligt sätt och påföljderna skall innehålla en möjlighet att återkalla godkännandet av en revisor eller en revisionsammanslutning.

Offentlig tillsyn och reglering medlemsstaterna emellan

Enligt direktivet skall alla revisorer och revisionsammanslutningar underställas offentlig tillsyn. Det offentliga tillsynssystemet skall ledas av sakkunniga inom områden med anslutning till revision. Personer som är verksamma som revisorer kan dock ingå som en minoritet i tillsynssystemet. De personer som ingår i den offentliga tillsynen skall tillsättas i ett oberoende och transparent utnämningförfarande. Ett effektivt samarbete skall garanteras i de tillsynsfunktioner som medlemsstaterna genomför. I detta syfte skall medlemsstaterna utse ett organ som har uttryckligt ansvar för samarbetet. Regleringarna skall följa principen om hemlandskontroll, dvs. för tillsynen svarar den medlemsstat som har godkänt revisorn eller revisionsammanslutningen och inom vars område den granskade sammanslutningen har sitt säte infört i handelsregistret. Direktivet innehåller även bestämmelser om bland annat utbyte av information samt om tystnadsplikt som avser den information som utbyts.

Val och entledigande

Revisor eller revisionssammanslutning skall utses vid den granskade sammanslutningens bolagsstämma. Medlemsstaterna kan dock föreskriva att en förutsättning för utnämningen är ett förhandstillstånd från en behörig tillsynsmyndighet eller att en domstol eller annan organisation utsedd i den nationella lagstiftningen är ansvarig för utnämningen. En revisor eller en revisionssammanslutning får entledigas enbart på saklig grund; skilda åsikter om redovisning eller revisionsförfaranden skall inte anses vara saklig grund för entledigande. Den offentliga tillsynsmyndigheten skall informeras om åtgången eller entledigandet.

Särskilda bestämmelser för lagstadgad revision av företag av allmänt intresse

Enligt direktivets definition är företag som är föremål för offentlig handel, kreditinstitut och försäkringsbolag alltid företag av allmänt intresse. Dessutom kan medlemsstaterna utse sådana företag som företag av allmänt intresse, som med avseende på det allmänna intresset har stor betydelse för allmänheten antingen genom affärsverksamhetens natur, företagets storlek eller på grund av antalet anställda.

På de ovan beskrivna sammanslutningarna tillämpas särskilda bestämmelser om revision. För det första skall de revisionssammanslutningar som utför revisionen av dessa företag årligen offentliggöra en rapport om öppenhet och insyn på sina webbplatser. Rapporten skall innehålla bland annat beskrivningar av revisionssammanslutningens juridiska form och ägande samt av revisionssammanslutningens interna kvalitetskontrollsystem.

Företag av allmänt intresse skall ha en revisionskommitté som kan bestå av ledamöter av den granskade sammanslutningens förvaltningsorgan som inte tillhör ledningen, ledamöter av den granskade sammanslutningens kontrollorgan samt ledamöter utsedda av bolagsstämman. Revisionskommittén skall bland annat övervaka bokslutsrapporteringsprocessen, övervaka effektiviteten i företagets inre kontroll samt övervaka revisionen

av årsbokslut och koncernbokslut. Medlemsstaterna kan tillåta eller besluta att de funktioner som tilldelats revisionskommittén kan utföras av något annat organ i sammanslutningen.

Förutom direktivets övriga krav på oberoende skall medlemsstaterna i enlighet med artikeln se till att (a) revisorn eller revisionssammanslutningen varje år informerar sammanslutningens revisionskommitté om hoten mot revisorns eller revisionssammanslutningens oberoende samt de åtgärder som vidtagits för att minska hoten, (b) revisorn och revisionssammanslutningen varje år skriftligen bekräftar sitt oberoende för den granskade sammanslutningens revisionskommitté, (c) den revisor som utför revision för en revisionssammanslutnings räkning eller en nyckelpartner byts ut minst vart sjunde år, (d) den revisor som utför revision för en revisionssammanslutnings räkning eller en nyckelpartner inte mottar uppdrag av den högsta ledningen i det granskade företaget innan minst två år har förflutit sedan han eller hon lämnade sitt uppdrag som revisor eller nyckelpartner.

De kvalitetssäkringskontroller som beskrivs i direktivets artikel 29 skall genomföras på revisorer eller revisionssammanslutningar som utför revision av företag av allmänt intresse minst vart tredje år.

Internationella aspekter

Direktivet innehåller omfattande bestämmelser som avser godkännande och registrering av revisorer från tredjeländer samt samarbete med behöriga myndigheter i tredjeländer. Utgångspunkten är att även revisorer från tredjeländer skall uppfylla samma krav som medlemsländernas revisorer och att de måste registrera sig för att få vara verksamma i den aktuella medlemsstaten.

Övriga bestämmelser

I många punkter får kommissionen rättighet att utfärda verkställighetsåtgärder enligt kommittéförfarandet. Verkställighetsåtgärder kan utfärdas för krav på studier, oberoende yrkesetik, godkännande av revisionsstandarder, revisionsberättelse i standardformat för

företag som upprättar IFRS-bokslut och för kvalitetssäkring.

Med direktivet ändras även bokslutsdirektivet (78/660/EEG) och koncernbokslutsdirektivet (83/349/EEG) så att i dessa införs en skyldighet att i noterna till bokslutet ange utbetalda arvoden för revision, andra kvalitets-säkringstjänster, skatterådgivningstjänster och andra tjänster än revisionstjänster. Medlemsstaterna kan tillåta att de småföretag som avses i bokslutsdirektivets artikel 11 inte omfattas av kravet på noter till bokslutet.

2.3.3. *Direktivets konsekvenser för den nationella lagstiftningen*

I den gällande revisionslagen (936/1994) har bestämmelserna i det upphävda åttonde direktivet trätt i kraft. Dessa avser främst godkännandet av en revisor. Det övriga innehållet av ramkaraktär i direktivet såsom omnämmandet av krav på oberoende har reglerats mer i detalj i revisionslagen, likaså är majoriteten av det nya direktivets mer omfattande reglering redan nationellt införd i rätt stor utsträckning. De artiklar som till exempel avser företag av allmänt intresse samt internationellt övervakningssamarbete representerar däremot en helt ny reglering. Antalet nödvändiga ändringar samt ändringarnas omfattning är totalt sett så betydande att en totalrevidering av revisionslagen kan anses vara motiverad.

Det är ändamålsenligt att införa vissa bolagsrättsliga bestämmelser, som främst avser skyldighet att införa övervakning av den interna och den externa kontrollen och som avser företag av allmänt intresse, i en lämplig sektorlagstiftning för dessa sammanslutningar, dvs. i värdepappersmarknadsrättsliga författningar samt i normer för kreditinstitut och försäkringsanstalter.

Det naturligaste är att de nya kraven på noter till bokslutet om arvoden till revisorer införs i bokföringsförordningen (1339/1997).

2.4. **Den övriga internationella utvecklingen samt lagstiftningen i utlandet**

Angående den övriga internationella utvecklingen hänvisas till vad som angetts i kapitel 2.1. Internationella revisionsförbun-

det IFAC har uppnått en obestridlig ställning som utfärdare av globala redovisningsstandarder. Den formella betydelsen av dessa ISA-standarder kommer att växa i fortsättningen när de, efter det förfarande för antagande som beskrivs i revisionsdirektivet blir bindande revisionsnormer. Den reella ändringen kommer inte att bli särskilt stor med beaktande av att IFAC:s mycket omfattande och representativa medlemskår (över 160 revisoriföreningar från 120 länder) redan i dag tar hänsyn till standarderna i de egna anvisningarna. När Europeiska gemenskapen nu även har accepterat ett omfattande ramdirektiv för revision, minskar den nationella rörelsefriheten att reglera den lagstadgade revision som ingår i direktivets bindande tillämpningsområde.

Den utländska revisionslagstiftningens utveckling har i många länder varit av samma slag som i Finland. De få bestämmelser som avser revision har ofta införts i sammanslutningslagstiftningen och de mer detaljerade revisionsnormerna har i stor utsträckning baserats på branschens självreglering. Särskilda lagar om revision har utgjort undantag, men läget har förändrats under de senaste åren. Sverige, Danmark och USA kan nämnas som exempel på revisionslagstiftning utomlands. En mer täckande beskrivning av lagstiftningen utomlands ingår i rapporten från revisionslagsarbetsgruppen (Handels- och industriministeriets arbetsgrupps- och kommissionsrapporter 12/2003) som utgör underlag för beredningen av denna proposition.

Sverige

Sverige har haft en gällande revisorslag sedan den 1 januari 2002 (Revisorslag, 2001:883). Denna upphävde lagen om revisorer från år 1995 (Lag om revisorer, 1995:528). I revisorslagen finns bestämmelser bland annat om godkännandet av revisorer, revisorsnämnden, registrering av revisorer, revisorernas oberoende, dokumentering, tystnadsplikt, informationsskyldighet och disciplinära åtgärder. En revisor får inte utöva annan verksamhet än revision.

I Sverige finns liksom i Finland två klasser av yrkesrevisorer: godkända revisorer och auktoriserade revisorer. Skillnaden i kraven

på kompetens är att högre revisorsexamen krävs för auktoriserade revisorer.

I Sverige finns en gällande särskild revisionslag (Revisionslag, 1999:1079), i vilken bland annat samfundens revisionskyldighet, revisionens innehåll, revisorernas allmänna behörighet och jäv regleras på allmän nivå. Lagen tillämpas dock endast på de samfund som enligt bokföringslagen (Bokföringslag, 1999:1078) är skyldiga att upprätta årsredovisning och vilkas revision inte regleras någon annanstans i lagstiftningen. Bland annat i aktiebolagslagen i Sverige (Aktiebolagslag, 2005:551) ingår flera bestämmelser som gäller revision och lagen kräver att ett aktiebolags revisorer alltid är godkända eller auktoriserade revisorer. Aktiebolagslagen känner även en allmän granskning som är fristående från revisionen för vilken en eller flera lekmanrevisorer kan väljas.

Danmark

I Danmark har en totalrevidering av både revisions- och bokslutslagstiftningen utförts nyligen. En revisorslag (Lov om statsautoriserede og registrerede revisorer, 2003:302) reglerar de godkända revisorernas verksamhet. Även Danmark har två klasser av yrkesrevisorer, dvs. revisorer auktoriserade av staten och registrerade revisorer. EU-kommissionens rekommendationer om kvalitetsssäkring och oberoende har trätt i kraft i lagen. Dessutom innehåller lagen bestämmelser om tillsyn, disciplin, straff, arvoden samt revisionsverksamhetens begrepp. Lagens moderna karaktär avspeglas i de bestämmelser om en revisors rotation, särskilt i börsbolag, som även införts i lagen. I lagen har även införts bestämmelser om en revisors skyldighet att reagera om han eller hon upptäcker ekonomisk brottslighet.

I Danmark är alla som idkar näringsverksamhet bokföringsskyldiga. Bokslutslagen (Årsregnskabsloven, 2004:196) indelar de bokföringsskyldiga i fyra klasser. Klass A omfattar fysiska personer, föreningar som utövar näringsverksamhet samt vissa personföretag, i klass B ingår bland annat alla privata aktiebolag som underskriver en bestämd storleksgräns, klass C innehåller medelstora och stora företag samt klass D alla offentliga och

statliga aktiebolag. En bokföringsskyldig som tillhör klasserna B, C eller D skall alltid låta en eller flera revisorer granska bokslutet. Endast godkända och av staten auktoriserade revisorer får granska bokslut från bokföringsskyldiga i klasserna B och C. Ett företag som tillhör klass D skall alltid ha minst en revisor som är auktoriserad av staten.

Med en lag om ändring av bokslutslagen som utfärdades i mars 2006 underlättades dock revisionskyldigheten väsentligt för företagen i klass B. Ingen revision behöver utföras om två av de följande gränserna underskrivs under den räkenskapsperiod som gått ut och den omedelbart föregående perioden: omsättning 3 miljoner DKK (400 000 euro), balansomslutning 1,5 miljoner DKK (200 000 euro) och medelantalet anställda 12 personer. Denna mildring gäller dock inte för stiftelser som utövar näringsverksamhet eller sammanslutningar med bestämmanderätt i en annan sammanslutning. En ytterligare begränsning är förhållanden då företaget eller dess ägare gjort sig skyldiga till brott mot sammanslutnings-, bokförings- eller skattelagarna eller om registermyndigheten upptäcker väsentliga fel eller brister i bokslutet. I dessa fall återkommer revisionskyldigheten under nästa räkenskapsperiod och vid vissa förutsättningar under de två påföljande räkenskapsperioderna. Genom denna förändring, som främst motiverades med att de administrativa belastningarna minskar, befriades 75 000 små aktiebolag från revisionskyldighet.

USA

För att förstå den nya europeiska regleringen inom revisionsområdet är det nödvändigt att beskriva utvecklingen i USA. Under en kort period i början av 2000-talet inträffade flera bokslutsskandaler i börsbolag i USA som fick stor publicitet. Den viktigaste bland dessa, dvs. fallet energibolaget Enron, ledde till den största konkursen i USA:s historia i slutet av år 2001 och samtidigt till en snabb nedkörning av verksamheten inom en av världens största revisionskedjor. Gemensamt för alla dessa fall var att företagets bokslut gav en fullständigt felaktig bild som inte avspeglade företagets faktiska ekonomiska

läge. Trots att detta i sista hand orsakades av företagsledningens kriminella verksamhet, framfördes i den diskussion som uppstod kraftfullt bristerna i företagens interna och externa kontrollsystem. Även fullständigheten i bokslutsnormerna i USA ifrågasattes, trots att de var och fortfarande är mycket detaljerade. Särskilt i de europeiska kommentarerna ansågs att denna hävdade kasuistik ledde till letande efter öppningar i lagstiftningen med förödande följder. Diskussionen har även samband med den pågående processen om godkännandet av IFRS-standarderna på kapitalmarknaden i USA.

För att återfå placerarnas förtroende för kapitalmarknadens funktion inledde kongressen i USA snabba lagstiftningsåtgärder. Sarbanes Oxley Act som tillämpas på alla börsnoterade företag i USA trädde i kraft i juli 2002. Lagen medförde väsentliga ändringar i ledningens ansvar, i revisionen samt i den finansiella rapporteringen. Övervakningen av börsbölgarna förbättrades genom att skapa en ny tillsynsmyndighet i form av en särskild revisionsövervakningsnämnd (Public Company Accounting Oversight Board, PCAOB), hos vilken även utländska revisionssammanslutningar skall registrera sig. PCAOB har befogenhet att utfärda revisionsstandarder samt att övervaka de registrerade revisionssammanslutningarnas verksamhet.

Bland Sarbanes-Oxley-lagens övriga innehåll kan nämnas kravet på att skapa ett effektivt internt övervakningssystem för den finansiella rapporteringen som skall fastställas av revisorn, krav på ledningens medlemmar att styrka bokslutet med sina underskrifter, strängare krav på revisorernas oberoende, obligatorisk rotation för revisorer och förbud mot andra tjänster än revision, skapande av oberoende revisionsutskott samt väsentligt strängare straffbestämmelser.

I Europa har Sarbanes-Oxley-lagen upplevts som problematisk eftersom den tvingar de europeiska revisionssammanslutningar som granskar sammanslutningar noterade i USA att utföra en tung och dyrbar registreringsprocess. Ecofin-rådet motsatte sig den obligatoriska registreringen av dessa sammanslutningar i ett utlåtande sommaren 2003 med hänvisning till att gemenskapens samtliga medlemsländer redan då hade eller åtmin-

stone höll på att bereda en motsvarande reglering för ökat investerarskydd. Denna hemställan gav dock inget resultat. I och med att det nya revisionsdirektivet träder i kraft samordnas den reglering som berör revisionen i USA och Europa.

2.5. Bedömning av nuläget

Den yrkesmässiga revisionen kan internationellt sett anses vara på en hög nivå i Finland. De krav på utbildning och erfarenhet som är en förutsättning för att komma in i branschen liksom revisionsexamen som allmänt anses vara krävande har garanterat en hög kvalitet på yrkesrevisorerna. De godkända revisorerna omfattas av en lagstadgad tillsyn som i regel upprätthålls av handelskammarna samt av en kvalitetssäkring som utförs i samarbete med professionella föreningarna. Den förstnämnda är av karaktären efterhandsövervakning och den senare förebyggande.

De godkända revisorernas anpassning till bestämmelserna i det nya direktivet underlättas väsentligt av att frågan i stor utsträckning gäller höjning av nuvarande praxis till författningsnivå. För Finlands del är verkställandet av gemenskapsnormerna inte en fråga om att korrigera rådande missförhållanden inom den yrkesmässiga revisionen utan att öka revisionssystemets allmänna trovärdighet.

Skillnaden mellan yrkesrevisorer och lekmannarevisorer har ytterligare ökat i och med att verksamhetsmiljön har blivit allt mer krävande. För lekmannarevisorer, dvs. andra revisorer än auktoriserade, ställs inga särskilda krav på utbildning, erfarenhet och examen och de övervakas inte på samma sätt som de auktoriserade revisorerna. Den revision som i dag utförs av lekmannarevisorer kan i stor utsträckning anses vara inriktad på förvaltningsövervakning och revisionen kan i regel inte anses motsvara vad som annars förstås med revision och vad som revisionslagen avser med revision. Detta fördunklar revisionens syfte och främjar på ett oönskat sätt uppkomsten av ett s.k. förväntningsgap.

I Finland liksom i de övriga nordiska länderna har en internationellt sett omfattande revisionskyldighet traditionellt tillämpats

för alla typer av sammanslutningar. I praktiken är alla bokföringspliktiga organisationer, med undantag av rörelseidkare och yrkesutövare, för närvarande skyldiga att välja revisor. Revisionskyldighetens omfattning och de kostnader som denna medför i de minsta samfunden har blivit föremål för diskussion flera gånger under revisionslagens giltighetstid.

3. Målsättning och de viktigaste förslagen

3.1. Målsättning

I propositionen föreslås att en ny revisionslag stiftas. Målet är att förbättra bokslutens och revisionens trovärdighet och tillförlitlighet utan att öka revisionskostnaderna orimligt mycket och utan att orsaka företagen onödiga belastningar. Lagens mål är att garantera en hög kvalitet på revisionen oberoende av det reviderade företagens storlek eller av verksamhetens natur. Målsättningen är dock en flexibel lag som ger tillräckligt skydd både för investerarna i sammanslutningar som är föremål för offentlig handel och för mindre sammanslutningars ägare och medlemmar. Dessutom är propositionens målsättning att förbättra lagens läsbarhet och tydlighet. Därför har lagens struktur förnyats genom att gruppera bestämmelserna på ett mer ändamålsenligt sätt.

Propositionens mål är att genomföra revisionsdirektivet. Direktivets syfte är att förbättra trovärdigheten och jämförbarheten i de bokslut som upprättats och reviderats i olika medlemsstater.

Syftet med propositionen är att främja ledlig företagsverksamhet. I propositionen har en effektivisering av rättsskyddssystemet beaktats för eventuella fall av missbruk.

3.2. De viktigaste förslagen

3.2.1. Lagens struktur och utformning

En ändring till mer ändamålsenlig strukturering av lagen föreslås genom att gruppera bestämmelserna så att inledningen innehåller bestämmelser om utförandet av revisionen och revisionens innehåll. Därefter beskrivs i

egna kapitel de allmänna bestämmelserna för revisorer som även tillämpas på andra uppdrag än revisionsuppdrag samt bestämmelserna för revisorer i sammanslutningar som är föremål för offentlig handel. I den senare delen av lagen har bestämmelser om godkännande och registrering samt övervakning samlats liksom bestämmelser om påföljder och ändringsökande.

3.2.2. *Lekmannarevisionen upphör*

Enligt propositionen kan i fortsättningen endast revisorer som är auktoriserade på det sätt lagen anger väljas till revisor. Lekmannarevisorer kan inte längre väljas till en sammanslutnings revisor, men propositionen befattar sig inte med dessa personers övriga experttjänster.

Övriga revisorers än auktoriserade revisorers rätt att utföra sådan revision som avses i revisionslagen föreslås upphöra eftersom lekmannarevisionen i allmänhet inte är av lika hög klass som godkända revisorers revision. Den revision som lekmannarevisorer utför har ansetts vara otillförlitlig och lekmannarevisionen har inte ansetts förbättra ett boksluts tillförlitlighet i någon större utsträckning. Skatte- och polismyndigheterna lägger nuförtiden inte samma vikt vid en revisionsberättelse upprättad av en lekmannarevisor som vid en auktoriserad revisors revisionsberättelse. Lekmannarevisorernas ansvar för revisionsarbetet har inte heller befästs i praktiken eftersom inga skadestånd har krävts av dessa för de eventuella skador en felaktig revisionsberättelse orsakat.

Alla lekmannarevisorer förmår inte uppfylla de lagstadgade krav som gäller för närvarande. Nutida företagsverksamhet liksom den lagstiftning som gäller företagsverksamheten är så komplicerad att lekmannarevisorer endast i undantagsfall har möjlighet att uppfylla kraven i 10 § i gällande revisionslag på kunskaper om ekonomiska och rättsliga frågor samt på praktisk erfarenhet. Det nya revisionsdirektivet innehåller ännu strängare reglering bland annat avseende revisorernas oberoende samt kvalitetssäkring. Genom direktivet blir de internationella revisionsstandarder, som i dag följs enligt rekommendation, obligatoriska i revisionerna. De krav

som ställs på revisorerna ökar så markant när direktivet träder i kraft att det är motiverat att anta att lekmannarevisorerna inte klarar dessa.

Många företag som använder lekmannarevisorer upplever ingen tydlig nytta av revisionen. Ju mindre ett företag är desto mindre nytta upplever företaget att revisionen medför. Den belastning som kostnaderna för revisionen medför är relativt sett större för ett litet företag än för andra företag. Enligt en utredning som handels- och industriministeriet lät LTT-Tutkimus Oy utföra skulle mindre än en femtedel av de företag som utnyttjade lekmannarevisorer välja revisor om detta vore frivilligt. Lekmannarevisionen är även ovanlig internationellt sett.

Det är inte realistiskt att förutsätta samma slags revisionsprestationer av lekmannarevisorer som av yrkesrevisorer. De eventuella rättsliga påföljderna för en revisor bör dock inte kunna kringgås genom att hänvisa till bristande kompetens. Lösningen på problemet kan dock inte vara att sänka kravnivån eftersom en yrkeskunnigt utförd revision måste anses vara den enda utgångspunkten i lagstiftningen.

Om man önskar bevara lekmannarevisionen borde separata bestämmelser upprättas för lekmannarevisorerna och revisionslagens bestämmelser gälla för de godkända revisorerna. Uppdelningen skulle innebära olika revisionsformer vilket fördunklar revisionens innehåll och sannolikt fördjupar det s.k. förväntningsgapet för investerarnas förväntningar på revisionen. Den så kallade audit is an audit-principen som innebär att revisionens huvudsakliga innehåll borde vara lika oberoende av vem som utför revisionen har varit ett starkt mål för den finländska revisionen. En bibehållen lekmannarevision skulle försvaga myndigheternas och allmänhetens tilltro till revisionsverksamheten. Därför kan inte en uppdelning i olika revisionsbestämmelser anses vara motiverad.

3.2.3. *Små sammanslutningars och stiftelse-revision*

När lekmannarevisionen upphör måste omfattningen av små sammanslutningars revision granskas. Alternativa lösningar är att ut-

sträcka skyldigheten att använda godkända revisorer till alla sammanslutningar eller att befria de minsta sammanslutningarna från revisionskyldighet.

Att utsträcka skyldigheten att använda godkänd revisor till alla sammanslutningar inklusive de minsta, kan anses vara en orimlig ekonomisk extra börda i förhållande till nyttan. Nya kostnader skulle överföras på en sammanslutning i syfte att minska riskerna för ett småföretags intressegrupper och för samhället. Sammanslutningen skulle bli tvungen att enligt kraven i lagen välja en CGR- eller GRM-revisor, trots att sammanslutningens ägare eller medlemmar inte anser att deras intressen kräver val av revisor. Denna typ av kostnadsbelastningar riktade mot småföretag skulle strida mot strävan att främja företagsamheten genom att minska småföretags administrativa börda.

I propositionen föreslås att den allmänna revisionskyldigheten upphör. Aktiebolag, andelslag, personbolag, bostadsaktiebolag och föreningar befrias från lagstadgad revisionskyldighet om dessa inte fyller två av de tre följande villkoren både under den räkenskapsperiod som gått ut och under den omedelbart föregående perioden: 1) balansslutning över 100 000 euro, 2) omsättning eller motsvarande intäkt över 200 000 euro och 3) antalet anställda i genomsnitt över 3 personer. Även bostadsaktiebolag med minst 30 lägenheter skall välja revisor. Om revisor väljs skall revisorn vara en godkänd revisor enligt revisionslagen.

För de sammanslutningar som inte omfattas av revisionslagen behöver ändå inte lösningen innebära ett totalt avstående från revisionsinstitutet. Inom sammanslutningarna finns alltid möjlighet för ägarna eller medlemmarna att välja revisor om så önskas. Revision kan fastställas i bolagsordningen, bolagsavtalet eller i stadgarna för sammanslutningar som underskrider de föreslagna gränserna liksom även val av flera revisorer. I de sammanslutningar som underskrider gränserna har dessutom en minoritet rätt att kräva val av revisor. Den nämnda gränsen skulle kunna sänkas i bolagsordningen, bolagsavtalet eller stadgarna.

Dessutom skulle det vara möjligt att kräva val av en granskare av annan typ än revisor

för granskningen av en sammanslutnings förvaltning i sammanslutningens bolagsordning, bolagsavtal, stadgar eller genom beslut vid sammanslutningens stämma. I propositionen föreslås inga uttryckliga bestämmelser för valet av en sådan granskare eller för granskarens uppgifter. Det är motiverat att närmare bedöma regleringens behov och innehåll i samband med den aktuella reformen av lagen om bostadsaktiebolag.

I syfte att minska eventuella negativa effekter när revisionsskyldigheten upphör kan villkoret att en revisor väljs och att revisorn lämnar en revisionsberättelse i standardform ställas för beviljandet av stöd ur samhällsmedel.

Förslaget bygger på det förslag om små sammanslutningars befrielse från revisionsskyldighet som den av handels- och industriministeriet tillsatta revisionslagsarbetsgruppen gav i sin rapport (Handels- och industriministeriets arbetsgrupps- och kommissionsrapporter 12/2003). Arbetsgruppen föreslog att lekmannarevisionen upphör och att de aktiebolag, andelslag, personbolag, bostadsaktiebolag och föreningar som inte uppfyller två av följande tre villkor befrias från revisionsskyldighet : 1) balansomslutning över 200 000 euro, 2) omsättning eller motsvarande intäkt över 300 000 euro och 3) antalet anställda i genomsnitt över 5 personer. De utredningar och undersökningar som avser små sammanslutningars revision och som disponerats av arbetsgruppen har beskrivits närmare i kapitel 3 i arbetsgruppens rapport.

Dessutom har handels- och industriministeriet låtit LTT-Tutkimus Oy (LTT) utföra en utredning, som kompletterar revisionslagsarbetsgruppens arbete, om de ekonomiska verkningar som förnyandet av aktiebolagens revisionsskyldighet medför (HIM Finansierade undersökningar 2/2006). De ändringsalternativ som granskades i undersökningen var arbetsgruppens förslag samt skyldighet att använda godkända revisorer för alla aktiebolag. Dessa alternativ jämfördes med nuläget.

I propositionen har de gränsvärden som bestämmer revisionsskyldigheten sänkts från de gränsvärden som ingick i arbetsgruppens förslag enligt de remissvar som inkom på arbetsgruppens förslag. Små företags revision

och gränsvärdenas storlek kan granskas på nytt senare enligt praktiska erfarenheter av de föreslagna bestämmelsernas tillämpning och observerade effekter.

Minst en revisor och dennes suppleant skall vara godkänd revisor i en stiftelse enligt gällande lag om stiftelser (942/1994) 12.3 §, om inte handels- och industriministeriet medger undantag. Eftersom lekmannarevisionen upphör enligt propositionen, föreslås att möjligheten till undantag avlägsnas i lagen om stiftelser. I fortsättning skall godkänd revisor finnas i alla stiftelser. I detta fall anses valet av en godkänd revisor vara tillräckligt, dvs. inget krav på val av två revisorer som för närvarande gäller.

Motiv för befrielse från revisionsskyldighet

Revisionen kan anses ha betydelse för det aktuella företags ägare, företags utomstående finansärer samt genom bokslutets tillförlitlighet, beskattningens riktighet och förbyggandet av ekonomisk brottlighet även för hela samhället.

Revisionens verkställande har ansetts främst vara i företags ägares intresse. Ägarnas intressen kan i första hand tryggas genom de bestämmelser som föreslås i sammanslutningslagarna om att en kvalificerad minoritet, om den så önskar, har rätt att kräva att en revisor väljs. Också i bolagsordningen eller stadgarna kan det förutsättas att en revisor väljs. Eftersom den tidigare lagen om aktiebolag förutsatte att det i bolagsordningen fanns ett förordnande om antalet revisorer och deras mandattid, förutsätts det i praktiken att också bolagsordningen ändras för att man skall kunna avstå från en revisor. Motsvarande situation gäller övriga sammanslutningsformer.

I små företag är ägande och ledning sällan åtskilda. Enligt en företagsenkät utförd av LTT Tutkimus Oy deltar cirka 90 % av ägarna i små aktiebolag åtminstone i någon mån i den operativa verksamheten. När ägarna är verksamma i ett företags ledning förekommer inga målkonflikter mellan ägarna och ledningen. Därför är inte en lagstadgad revisionsskyldighet motiverad för övervakningen av ägarnas intresse i små företag.

I personbolag uppkommer inga konflikter

genom att ett bolags administration och ledning skulle vara åtskilda på grund av företagens bolagsrättsliga karaktär. I personbolag har de ansvariga bolagsmännen ett obegränsat ansvar för skulderna. Bolagsmännen svarar därmed för bolagets förpliktelser även med sina egna tillgångar. Enligt lagen om öppna bolag och kommanditbolag (389/1988) har bolagsmännen i ett personbolag rätt att granska bolagets bokföring och få information om bolagets verksamhet. Även i lagen om andelslag (1488/2001) finns en bestämmelse om medlemmars rätt att ta del av andelslagets bokföring och andra till andelslagets verksamhet anslutna handlingar i så kallade andelslag med få medlemmar som har högst tio medlemmar. Observeras bör dessutom att valet av revisor i personbolag blev lagstadgat i samband med totalrevideringen av revisionslagstiftningen 1994. Tidigare krävdes val av revisor endast i sådana personbolag där antalet anställda översteg gränsen 30 personer.

I ett stort antal små företag är finansierarnas synpunkt av mindre vikt eftersom många små sammanslutningar är verksamma utan extern finansiering. Enligt utredningen från LTT har endast 45 % av de små aktiebolagen extern finansiering och endast 3 % har finansiering av karaktären eget kapital från externa investerare. De externa investerarnas ställning kan skyddas med korrigerande åtgärder trots den mildare revisionskyldigheten. Val av revisor och revisorns revisionsberättelse i standardform kan ställas som villkor för finansieringen till exempel när stöd som betalas med samhällsmedel beviljas. Kreditinstitutet kan på motsvarande sätt ställa som villkor för att bevilja finansiering att revisor används. Enligt utredningar har ofta den befintliga totala kundrelationen och kreditvärderingen en väsentligare betydelse för kreditinstitutet än revisionen. Även varuleverantörerna kan ställa revision som villkor för leveranser av varor och utnyttja befintliga kreditvärderingar som även revisionen påverkar. Därmed finns inte heller något motiv för små sammanslutningars revision när skyddet av finansierarnas intressen avses.

Bokföringens och bokslutets kvalitet och tillförlitlighet har förutom för företaget, dess ägare och övriga finansierare även betydelse

för samhället. En avsevärd del (ca 75 %) av de små företagen använder för närvarande bokföringsbyråer för sin bokföring och upprättandet av bokslutet, vilket ger en väsentlig förbättrad riktighet och tillförlitlighet i små företags bokföring och bokslut.

Lekmannarevisionernas kvalitet och tillförlitlighet har ansetts vara betydligt lägre och mer otillfredsställande än revisioner som utförts av godkända revisorer. Enligt utredningen från LTT ser det ut som om de aktiebolag som nuförtiden använder lekmannarevisorer i framtiden inte kommer att välja en godkänd revisor. Därför kan inte kvaliteten och tillförlitligheten i dessa sammanslutningars bokföring anses försämrats i någon större utsträckning jämfört med nuläget.

Revisionen har ansetts vara av betydelse också samhälleligt för säkerställandet av beskattningens riktighet samt bekämpningen av den grå ekonomin och den ekonomiska brottsligheten. Enligt skattestyrelsen är ändå det tilläggsvärde som revisionen i små företag ger rätt litet med avseende på beskattningen. Revisionsberättelsens betydelse vid beskattningen är ytterst liten eftersom den endast ger möjlighet till övervakning i efterhand. Små företags befrielse från revision har å andra sidan bedömts kräva ett ökat antal skattekontroller. Enligt skattemyndigheten är bedömningen av tilläggsresursbehovet svår.

Den mildare revisionskyldighetens effekter på den ekonomiska brottsligheten är svår att bedöma. Det klart största problemet för den grå ekonomins och den ekonomiska brottslighetens del är att bokföringen är helt försummad eller att den förvanskas så att verkligheten inte avspeglas. I sådana företag som är problematiska med avseende på ekonomisk brottslighet eller grå ekonomi väljs överhuvudtaget inte revisor alternativt väljs en lekmannarevisor som revisor. Revisionens möjligheter att bekämpa missbruk är därigenom mycket små. En revisionskyldighet enligt dagens modell förhindrar därigenom inte heller sådana oönskade verksamhetsmetoder på ett effektivt sätt.

Omsättningen i de aktiebolag som kommer under de gränser som revisionslagsarbetsgruppen rekommenderar motsvarade år 2004 endast ca 3,4 % av alla aktiebolags sammanräknade omsättning i Finland och de sam-

fundsskatter dessa betalade uppgick till endast ca 5,2 % av de totala samfundsskatter alla aktiebolag betalade. Samhällsintressets övervakningsuppgift i små aktiebolag och även i övriga sammanslutningar kan därför allmänt taget anses vara begränsad.

Det primära målet för den samhällsrättsliga lagstiftningen är att skapa konkurrenskraftiga verksamhetsförutsättningar för hederliga företagare och företag. Enbart brottsbekämpningsskäl kan därför inte anses berättiga en ökning av kostnaderna för småföretag. De minsta sammanslutningarnas verksamhet kan anses vara så begränsad och den totala nyttan för samhället av dessa sammanslutningars revision så liten att en obligatorisk revision inte kan anses vara motiverad, framför allt inte när en stor del av företagen redan använder externa bokföringsbyråers tjänster för sin bokföring och för att upprätta bokslutet. Små företags ägare kan, enligt eget övervägande, välja revisor som utför en revision då ägarerna anser att detta är nödvändigt.

Eftersom befrielsen från revisionskyldighet är en betydande förändring i de minsta företagen bör förändringen av försiktighets-skäl balanseras med andra förändringar. Den föreslagna sänkningen av gränsvärdena är en sådan balanserad åtgärd som utförs av säkerhetsskäl. De kostnader som sänkningen av gränserna och skyldigheten att använda godkänd revisor medför kan anses vara rimliga i bedömningen av förslaget som helhet.

De sammanslutningar som understiger gränserna för befrielse från revisionskyldigheten har ansetts orsaka praktiska problem för sammanslutningar i gränssnittet och önskemålet har varit att behålla revisionskyldigheten i syfte att säkra kontinuiteten. I detta fall har frågan främst avsett problematiken kring revisionen av den ingående balansen. I små sammanslutningar skulle utförandet av en retroaktiv revision endast sällan kunna motiveras. I praktiken betyder detta i fortsättningen, att när ett företag där revision inte har utförts väljer revisor kan revisorn inte lämna ett utlåtande utan reservation för den första granskade räkenskapsperioden, om det inte är möjligt att granska den ingående balansen. Motsvarande situation förekommer redan nu när företag som överstiger bestämda gränser enligt gällande lag måste välja en

godkänd revisor i stället för en lekmannarevisor. Den nuvarande regleringen har inte medfört konstaterade problem i dessa delar. Enligt LTT:s utredning kan inte ett befintligt gränsvärde anses medföra markanta problem vid utförandet av revisionsarbete i sådana fall där revisor inte tidigare har använts.

En revisionskyldighet som omfattar alla sammanslutningar är sällsynt i en internationell jämförelse. I många andra EU-länder har redan de minsta företagen befriats från revisionskyldighet. Boksluts- och revisionsdirektiven kräver att revision endast utförs i sådana företag som överskrider två av de följande tre gränsvärdena: balansomslutning 4 400 000 euro, omsättning 8 800 000 euro, medelantalet anställda under räkenskapsperioden 50 personer. Omsättnings- och balansgränsen har höjts med cirka 20 procent genom en ändring av bokslutsdirektivet som trädde i kraft i september 2006. Enligt en internationell jämförelse som ingår i en utredning av Ehrvervs- och Selskabsstyrelsen i Danmark är det endast i Sverige och på Malta bland samtliga EU-länder som skyldigheten att använda en auktoriserad revisor omfattar alla företag. Danmark har nyss befriat de företag från revisionskyldighet som inte överskrider två av följande tre gränsvärden: omsättning 3 miljoner DKK (ca 400 000 €), balansräkning 1,5 miljoner DKK (ca 200 000 €), personal 12. Även i Sverige pågår utredningar med syfte att förbereda befrielse från revisionskyldighet. Gränserna har bland annat i Storbritannien höjts ett flertal gånger. Gränsvärdena är förutom i Storbritannien också i Tyskland, Österrike, Nederländerna, Slovenien, Cypern, Italien, Luxemburg och Belgien i närheten av den högsta nivå som direktivet tillåter.

3.2.4. Tillämpningsområde

En precisering av revisionslagens bestämmelse om tillämpningsområde föreslås. Enligt den föreslagna nya regleringen skulle revisionslagen tillämpas i sin helhet även på uppdrag där en revisor avger ett skriftligt utlåtande till myndigheter eller domstol.

Syftet med den föreslagna kompletteringen är att bevara utomståendes förtroende för revisornas oförvitlighet. Utlåtanden till myndig-

heter eller domstol förutsätter offentlig trovärdighet och därför är det motiverat att revisorerna iakttar oberoendebestämmelserna samt att revisorerna enligt revisionslagen är skadeståndsansvariga för sin verksamhet. När revisionslagen breddas kommer skadeståndsansvaret därmed att tillämpas i något större omfattning än för närvarande. Liksom i dag skulle revisionslagens bestämmelser tillämpas på annan verksamhet än sådan som anges i 1 § 1 mom. och som en revisor utövar i denna egenskap bland annat iakttagande av god revisionssed, tystnadsplikt och tillsyn. Sådana uppdrag som en revisor utför i annan roll än revisorns, till exempel styrelsemedlem i ett företag eller en stiftelse, skulle inte ingå i lagens tillämpningsområde.

3.2.5. *Internationella revisionsstandarder*

I lagen föreslås en skyldighet enligt revisionsdirektivet att vid revisionen följa de internationella revisionsstandarder som har godkänts för tillämpning inom Europeiska unionen. För närvarande bedöms huruvida standarderna följs eller inte som en del av god revisionssed. En lagstadgad skyldighet att följa de internationella revisionsstandarderna skall föreligga endast när revisionsstandarderna i fråga har godkänts i enlighet med ett kommittéförfarande för tillämpning inom EU. Huruvida övriga standarder har följts skall fortsättningsvis bedömas som en del av god revisionssed.

3.2.6. *Revisorns rapportering*

Revisorns rapportering föreslås ändras bland annat genom att innehållet i revisionsberättelsen revideras. Förändringarna bygger på moderniseringarna i Europeiska unionens bokslutsdirektiv samt på de internationella revisionsstandarderna.

I revisionsberättelsen skall revisorn avge ett utlåtande som anger att bokslutet och verksamhetsberättelsen enligt de revisionsbestämmelser som följs ger korrekta och tillräckliga uppgifter om sammanslutningens eller stiftelsens resultat och ekonomiska ställning samt att uppgifterna i räkenskapsperiodens verksamhetsberättelse och i bokslutet överensstämmer sinsemellan. Uttryckliga ut-

låtanden om bokslutets fastställande, ansvarsfrihet samt om vinstutdelning utgår ur revisionsberättelsen eftersom dessa bedöms i anslutning till revisionsberättelsens övriga utlåtanden och uppgifter. Revisorn tar redan ställning till bokslutsuppgifternas korrekthet och tillräcklighet i det föreslagna utlåtandet om korrekta och tillräckliga uppgifter om resultat och ekonomisk ställning. I lägen där ett förslag om resultatets hantering strider mot aktuell sammanslutningslag eller där företagsledningen är skadeståndsskyldig gentemot företaget, har revisorn skyldighet att informera om detta i revisionsberättelsen enligt 4 momentet i förslaget. Motsvarande utlåtanden finns inte heller i bokslutsdirektiven eller i de internationella revisionsstandarderna. Därför är borttagningen av utlåtandena överensstämmande med strävan att harmonisera de europeiska boksluten och revisionsberättelserna.

Förslaget är att utlåtanden om bokslutets fastställande, vinstutdelning och ansvarsfrihet utgår trots att enligt den nya aktiebolagslagen bland annat om beviljande av ansvarsfrihet även i fortsättningen skall beslutas vid aktiebolagets ordinarie bolagsstämma. Att revisorns utlåtanden utgår betyder inte att betydelsen av granskningen av förvaltningen eller det revisionsarbete som skall förutsättas av revisorerna minskar, utan detta avser revisionsberättelsens innehåll och den information som ingår i berättelsen. Revisorn bör bedöma de omständigheter som de utgående utlåtandena innehåller i andra sammanhang när revisionsberättelsen upprättas. Uttryckliga utlåtanden anses inte heller vara ändamålsenliga med beaktande av målsättningen att för enhetliga revisionsberättelserna inom EU.

3.2.7. *Oberoende och jäv*

En förnyelse av bestämmelser om revisorernas oberoende och jäv föreslås så att dessa överensstämmer med revisionsdirektivet och kommissionens rekommendation om revisorernas oberoende.

Bestämmelsernas grundläggande syfte är att garantera objektiva utlåtanden från revisorerna. Den viktigaste metoden för en revisor att visa att han eller hon kan avge ett sådant utlåtande är att uppdraget utförs utan beroen-

de. Objektiviteten är ett målläge som garanterar trovärdigheten i en revisorers utlåtande. Revisorn skall vara fri från irrelevanta fördomar, förhandsattityder, partiskhet och andra påverkande faktorer som eventuellt kan påverka hans eller hennes utlåtande.

Kravet på oberoende avser för det första mentalt oberoende, dvs. att verksamheten bygger på betydelsefulla faktorer för varje respektive uppgift. För det andra krävs även ett synligt oberoende av en revisor, dvs. att sådana omständigheter och förhållanden undviks som är så betydelsefulla att en sakkunnig utomstående person kan ifrågasätta objektiviteten i revisorns verksamhet.

Revisorn bör i varje enskilt fall bedöma — innan han eller hon tar emot ett uppdrag och eventuellt under uppdragets utförande — om sådana omständigheter existerar som kan äventyra förtroendet för hans eller hennes oberoende. Viktigt är att först bedöma de förhållanden där revisorn är verksam, särskilt om revisorn har sådana relationer och intressen som kan ha samband med arbetsuppgiften. Därefter är det viktigt att bedöma om dessa relationer eller omständigheter kan leda till, att en utomstående part som är insatt, kan ifrågasätta revisorns oberoende, dvs. revisorns förmåga att opartiskt och objektivt värdera alla uppgifter som ingår i uppdraget. Med avseende på den allmänna trovärdigheten skall oberoendet även kunna verifieras av en sådan tredje part. En revisor bör inte ta emot ett uppdrag om en sådan tredje part sannolikt ifrågasätter hans eller hennes oberoende.

Strukturen i bestämmelserna föreslås bevaras tudelad enligt den gällande lagen: ovillkorlig ojävighetsreglering och oberoendereglering av mer allmän karaktär. Enligt förslaget skall en revisor vägra ta emot ett uppdrag eller avstå från ett uppdrag om förutsättningar för en oberoende revision saknas. Enligt förslaget behöver inte en revisor vägra ta emot eller avstå från en uppgift om de faktorer som hotar oberoendet kan anses vara obetydliga eller om åtgärder vidtas för att skydda oberoendet. I bestämmelserna om oberoende stadgas exempel på situationer då en revisor åtminstone måste vidta åtgärder. Åtgärder bör även vidtas när oberoendet hos andra parter än revisorn själv äventyras.

Även grunderna för jäv skall justeras för att överensstämma med revisionsdirektivet och rekommendationen om oberoende. En ny bestämmelse föreslås i lagen om att en revisor inte får vara verksam som revisor i ett företag där han eller hon har äganderätt eller annan rätt till aktie eller andel. Motsvarande regel har tillsvidare varit gällande som en verksamhetsrekommendation från KHT-yhdistys — Föreningen CGR ry. Jäv skall också uppkomma om revisorn i en sammanslutning som är föremål för offentlig handel har mottagit en befattning i högsta ledningen i den aktuella sammanslutning som är föremål för offentlig handel och mindre än två år har passerat sedan revisorn övergick till denna befattning.

Dessutom föreslås en bestämmelse i lagen om att revisionsarvodet inte får bestämmas på ett sätt som äventyrar revisorns oberoende. Dessutom skall revisorer i sammanslutningar som är föremål för offentlig handel omfattas av strängare krav på oberoende.

3.2.8. *Kvalitetssäkring*

Bakgrunden för de föreslagna bestämmelserna om kvalitetssäkring i lagen är artikeln om kvalitetssäkring i revisionsdirektivet och kommissionens rekommendation om kvalitetssäkring. Kvalitetssäkringen har tills vidare utgjort en del av god revisionsred. Ingen uttrycklig regel om kvalitetssäkring har funnits i lagen. Inga bestämmelser om övervakning av kvalitetssäkring har heller funnits utan denna har utgjort en del av den allmänna övervakningen av revisorer.

Nu föreslås att en ny bestämmelse införs i lagen om revisorns skyldighet att svara för kvaliteten i sitt revisionsarbete och att delta i kvalitetssäkringen. Revisorn bör delta i kvalitetssäkring vart sjätte år. Revisorn för en sammanslutning som är föremål för offentlig handel bör dock delta i kvalitetssäkring vart tredje år. Dessutom föreslås en regel om tillsynsorganens skyldighet att övervaka revisornas kvalitetssäkring. Tillsynsorganens uppgift är en allmän skötsel av kvalitetssäkringssystemet i vilken bland annat ingår kvalitetskontrollernas innehåll och utförandemetoder samt hantering av kvalitetskontrollernas resultat och eventuella påföljder.

3.2.9. *Särskilda bestämmelser för revisorer i sammanslutningar som är föremål för offentlig handel*

Revisionsdirektivet innehåller hårdare krav på revisorer i s.k. företag av allmänt intresse. Hårdare krav på bokslut och revisioner har ansetts vara motiverade eftersom dessa sammanslutningar har en synligare ställning och företagens betydelse för näringslivet är större.

Förslaget är att ett eget kapitel införs i revisionslagen om särskilda bestämmelser för revisorer i sammanslutningar som är föremål för offentlig handel. Bestämmelser tillämpas endast på revisionsuppdrag. Förslaget är att det nya begreppet enligt direktivet, företag av allmänt intresse, inte införs i revisionslagen utan endast att en bestämmelse om strängare krav på revisorer i sammanslutningar som är föremål för offentlig handel införs i denna lag. I speciallagar såsom lagar angående kreditinstitut och försäkringsanstalter införs bestämmelser om tillämpning av strängare krav på revisorer i de sammanslutningar som avses i speciallagarna. Detta har ansetts vara en ändamålsenlig regleringsmetod eftersom speciallagarna även i dag innehåller specialbestämmelser för revision.

En sådan föreslagen specialbestämmelse är den så kallade rotationsregeln. Enligt denna får en fysisk person som valts till revisor i en sammanslutning som är föremål för offentlig handel eller, vid en revisionssammanslutning, den huvudansvariga revisorn vara verksam som revisor i högst sju år i följd. Därefter kan han eller hon väljas på nytt först efter två år.

Revisorer i sammanslutningar som är föremål för offentlig handel skall årligen bekräfta sitt oberoende samt informera sammanslutningens styrelse om utförda andra uppdrag än revisionsuppdrag. Dessutom skall en revisor årligen offentliggöra uppgifter om sin förvaltning och verksamhet.

Ingen uttrycklig bestämmelse om att en revisionskommitté skall finnas i sammanslutningar som är föremål för offentlig handel föreslås i lagstiftningen utan det anses som ändamålsenligt att låta frågan ingå i självregleringen och corporate governance-rekommendationer. Uppgifterna för en sådan

revisionskommitté som avses i direktivet bör dock integreras i uppgifterna för något av sammanslutningens organ. Om inte en sammanslutning utser en särskild revisionskommitté ingår dessa uppgifter i styrelsens uppgifter. Av denna orsak föreslås att i finansministeriets förordning om regelbunden informationsskyldighet för värdepappersemitenter (538/2002) införs endast en bestämmelse enligt kraven i revisionsdirektivet om att sammanslutningen skall meddela vilket organ i sammanslutningen som svarar för revisionskommitténs uppgifter och detta organs sammansättning. Bestämmelsens innehåll överstämmer i huvuddelar med bestämmelsen om revisionskommitté i den rekommendation om börsbolags förvaltnings- och styrsystem som skall tillämpas på Helsingförsbörserna samt med rekommendationens princip att avvikelser från rekommendationen måste förklaras.

3.2.10. *Revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin som revisorer i sammanslutning och stiftelse*

Enligt vad som föreslås skall en revisor inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (OFR-revisor) kunna väljas till revisor utöver en CGR- eller GRM-revisor i en sådan sammanslutning och stiftelse där kommuner eller samkommuner har bestämmande inflytande, medan en OFR-revisor i motsvarande situationer i dagens läge har kunnat väljas i stället för en GRM-revisor. Syftet med detta förslag är att möjliggöra att en OFR-revisor även i fortsättningen kan vara verksam som revisor i en kommunkoncern, men också garantera att revisionen i alla sammanslutningar och stiftelser utförs så att samma bestämmelser som uppfyller kraven i revisionsdirektivet följs. Enligt den föreslagna bestämmelsen skall på en OFR-revisor som är verksam i denna uppgift tillämpas bestämmelserna i revisionslagen

3.2.11. *Godkännande och registrering av revisorer*

De bestämmelser som avser godkännandet och registreringen av revisorer föreslås bli

ändrad så att de motsvarar bestämmelserna i revisionsdirektivet.

Kompetensen hos de revisorer som är godkända inom EES-området anses i fortsättningen vara likvärdig och därför krävs inte längre att en kvalificerad majoritet av ägarna eller styrelsemedlemmarna i en revisionsammanslutning skall vara revisorer som är godkända i Finland utan det är tillräckligt att majoriteten av dessa är revisorer som har godkänts i någon EES-stat. Även fysiska personer som är godkända revisorer i någon EES-stat skall kunna godkännas som CGR- eller GRM-revisor sedan denna godkänts i ett behörighetsprov som ordnas av Centralhandelskammarens revisionsnämnd.

Uppgifterna om revisorer registreras fortsättningsvis i revisorsregistret, men registerhållaren är i fortsättningen Centralhandelskammarens revisionsnämnd. Den information som registreras i registret ökar något jämfört med i dag på grund av revisionsdirektivet. Revisorerna är dessutom skyldiga att ofördröjligen anmäla ändringar som berör registeruppgifterna.

Om en fysisk person eller en revisionsammanslutning som är godkänd revisor i en annan stat än en EES-stat upprättar revisionsberättelse för bokslut eller koncernbokslut i en sammanslutning som är registrerad i en annan stat än en EES-stat och sammanslutningens värdepapper är föremål för offentlig handel i Finland är denna revisor skyldig att registrera sig i revisorsregistret. Den fysiska person eller den revisionsammanslutning som registreras skall dock uppfylla de krav på revisionsammanslutning, utförande av revision och offentliggörande av information som föreskrivs i statsrådets förordning.

3.2.12. *Övervakning och internationellt övervakningssamarbete*

I den reglering som berör övervakning och internationellt övervakningssamarbete är syftet att uppfylla direktivets krav på oberoende offentlig övervakning av revisorerna. Med hänvisning till den lagstiftningsgrund som bestämmelserna om revisionsdirektivets övervakning och övervakningssamarbete erbjuder har kommissionen aktivt utvecklat

övervakningssamarbetet även på praktisk nivå. Kommissionen bildade genom ett beslut 14.12.2005 ett särskilt expertorgan, European Group of Auditors' Oversight Bodies, EGAOB. Samarbetsorganets uppgift är bland annat att utveckla övervakningssamarbetet med de tillsynsmyndigheter som är verksamma inom EES-området samt med övervakande myndigheter i stater utanför EES-området, framför allt med PCAOB som övervakar revisorer i USA. Genom erfarenheterna från övervakningssamarbetet och utvecklingen av verksamheten vid EGAOB kan ett behov att justera övervakningsbestämmelserna i revisionslagen uppkomma redan i en nära framtid.

I syfte att säkerställa tillsynsorganens oberoende på sätt som revisionsdirektivet förutsätter och för att klarlägga nuvarande praxis föreslås att majoriteten av ledamöterna i tillsynsorganen inte är CGR- eller GRM-revisorer. En CGR- eller GRM-revisor skulle inte heller kunna väljas till tillsynsorganets ordförande eller vice ordförande.

Några andra ändringar föreslås i bestämmelserna om övervakning för att understryka tillsynsorganens myndighetsroll. För tydlighetens skull införs i lagen bland annat skyldighet för ett tillsynsorgan att följa allmänna lagar om förvaltning samt en bestämmelse om tillämpning av tjänsteansvar. Några justeringar föreslås även i tillsynsorganens utnämningförfarande. Handels- och industriministeriet utser i fortsättningen ordförande och vice ordförande i Centralhandelskammarens revisionsnämnd, och Centralhandelskammarens revisionsnämnd väljer ordförande och vice ordförande i handelskamrarnas revisionsutskott. Dessutom föreslås att tillsynsorganens bindning till intresseorganisationer minskas och kraven på sammansättning ändras så att denna i större utsträckning bygger på sakkunskap.

Bestämmelser om tillsynsorganens internationella samarbete föreslås införas i lagen. Bestämmelsen bygger på revisionsdirektivet. Som huvudprincip följer tillsynen principen att det är hemlandet som övervakar enligt vilken tillsynsmyndigheten i den stat som har godkänt revisorn och inom vars område den sammanslutning som är föremål för uppdraget har sitt registrerade säte ansvarar för till-

synen.

Centralhandelskammarens revisionsnämnd svarar för det internationella samarbetet i Finland. Enligt förslaget levererar nämnden på begäran handlingar och annan information som är viktig för övervakningen till tillsynsorgan i andra EES-stater. Informationen levereras även till tillsynsorgan i andra stater än EES-stater när lagstadgade förutsättningar uppfylls. Vid vägande skäl kan nämnden vägra att leverera information. Övervakningssamarbetet avser även deltagande i övervakningsåtgärder.

Revisorer som har godkänts i andra stater än EES-staterna och som är registrerade i revisorsregistret omfattas dock av det finländska övervakningssystemet om inte övervakningen av revisorer i den aktuella staten bedöms motsvara övervakningen av revisorer i EES-stater. Centralhandelskammarens revisionsnämnd skall svara för bedömningen av motsvarigheten men måste följa eventuella beslut av Europeiska gemenskapernas kommission angående bedömning av motsvarigheten.

3.2.13. Påföljder

Revisorernas straffansvar skärps så att avsiktligt eller av grov oaktsamhet givna felaktiga eller vilseledande uppgifter i en revisors övriga utlåtanden blir straffbara revisionsbrott vid sidan av brott mot bestämmelserna om revisionsberättelsen. Det maximala straffet för revisionsbrott föreslås bli höjt från ett till två år. Lagstadgat straff för brott mot revisorernas tystnadsplikt föreslås.

3.2.14. Bestämmelser som avser kreditinstitut och försäkringsanstalter

De särskilda krav som avser kreditinstitutens revision och som ingår i kreditinstitutslagen föreslås bli bevarade oförändrade. Dessutom föreslås att de särskilda krav som tillämpas på sammanslutningar som är föremål för offentlig handel, såsom revisorns maximala mandatperiod, kvalitetskontroll och offentliggörande av uppgifter om revisorns verksamhet och förvaltning, även tillämpas på kreditinstitut oberoende av verk-

samhetens natur och institutens storlek i syfte att främja den offentliga trovärdigheten. Dessutom föreslås att hänvisningsbestämmelser till de bestämmelser som tillämpas på revisorer i sammanslutningar som är föremål för offentlig handel även införs i lagen om försäkringsbolag, lagen om försäkringsföreningar, lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor.

4. Propositionens konsekvenser

4.1. Ekonomiska konsekvenser

Avstående från lekmanrevision och små sammanslutningars befrielse från revisionskyldighet

Vid förslagets genomförande befrias cirka 53 000 aktiebolag från revisionsskyldighet enligt data i Statistikcentralens företagsregister (2004), dvs. något över hälften av alla aktiebolag. Förslaget omfattar förutom aktiebolagen även andra sammanslutningsformer på motsvarande sätt. Majoriteten av personbolagen befrias från revisionsskyldighet liksom även majoriteten av bostadsaktiebolagen och föreningarna.

Kostnaderna för revision är enligt LTT:s utredning i dag i genomsnitt 325 euro per år i de minsta aktiebolagen och dessutom tillkommer värdet på den egna personalens arbete i anslutning till detta som uppgår till i genomsnitt 407 euro per år. En bedömning är därför att en befrielse från revisionsskyldigheten enligt propositionen skulle ge möjlighet till en årlig kostnadsbesparing i storleksklassen drygt 700 euro per år jämfört med nuläget i ett typiskt litet mikroföretag. Den kostnadsbesparing per företag som propositionen ger möjlighet till kan i andra sammanslutningar uppskattas vara av samma storleksklass som i små aktiebolag.

Befrielsen från revisionsskyldighet enligt propositionen skulle framför allt minska de obligatoriska kostnadsbelastningarna för de minsta så kallade mikroföretagen. Samhälls-ekonomiskt är kostnadsbesparingen inte betydande, men den bedöms vara av betydelse särskilt för de minsta och till exempel nyetablerade företag. Detta främjar företagareverksamheten och effekterna är därigenom sam-

hällsekoniskt av betydelse, särskilt när ändringen omfattar en ansenlig företagsgrupp.

De minsta företagen som befrias från revisionskyldigheten kan om de så önskar alltid välja revisor om de bedömer att revisionen medför större nytta för verksamheten än de kostnader revisionen orsakar. Enligt LTT:s utredning kan man anta att åtminstone hälften av de företag som befrias från revisionskyldigheten skulle välja revisor trots att detta är frivilligt.

Enligt propositionen är användningen av lekmannarevisorer inte längre möjlig. Ändringen är av betydelse särskilt för de små företag som fortfarande omfattas av revisionskyldigheten och som i dag har haft möjlighet att använda lekmannarevision. När gränsvärdena sänks från den nuvarande nivån till den föreslagna nivån och när de minsta sammanslutningarna befrias från revisionskyldighet måste en del av de sammanslutningar, som hittills har haft rättighet att välja lekmannarevisor, på grund av förslaget välja godkänd revisor. Förslaget kommer att öka dessa sammanslutningars administrativa börda något. Cirka 27 000 aktiebolag ingick i denna grupp år 2004 enligt Statistikcentralens företagsregister. Effekterna av skyldigheten att använda godkänd revisor blir dock begränsade eftersom en väsentlig del av de sammanslutningar som berörs av ändringen redan använder godkända revisorer. Höjningen av revisionskostnaderna kommer i realiteten att beröra en rätt liten andel eftersom cirka 80 % av dessa företag enligt LTT:s utredning redan använder godkända revisorer. En väsentlig del av företagen i denna storleksklass kommer enligt undersökningen att använda godkända revisorer även i fortsättningen.

Användningen av auktoriserad revisor kan ha en något sänkande effekt på kostnaderna för den externa finansieringen. Finansieringskostnaderna i företag som underskrider gränserna kan däremot stiga något om företaget inte väljer revisor. I fortsättningen skulle de minsta företagen dock själva kunna bedöma om den sänkning av finansieringskostnader som användningen av revisor medför är i lämplig relation till de kostnader revisionen orsakar.

Eftersom lekmannarevisionen enligt propositionen upphör, minskar utbudet av revisionstjänster, särskilt då tröskeln för att bli godkänd revisor är relativt hög. Även om antalet godkända revisorer inte på ett enkelt sätt kan anpassas så att det motsvarar ändringen i efterfrågan, kan revisionsammanslutningarna anpassa sig till ändringarna i efterfrågan genom att anpassa den biträdande personalens antal. Befrielsen av de minsta sammanslutningarna från revisionskyldighet enligt propositionen och den minskning i efterfrågan på revisionstjänster som detta medför, balanserar det pristryck på revisionsarvoden som kan uppstå i detta läge.

Enligt LTT:s utredning lämnar cirka hälften av lekmannarevisorerna branschen och den andra hälften inriktar sig på andra uppgifter inom området ekonomiförvaltning. I praktiken blir dock effekten rätt begränsad eftersom lekmannarevisorerna i regel har utfört revisionerna som bisyssla.

En sammanslutning som utnyttjar den föreslagna rätten att inte välja revisor måste ändra bolagsordningen eller stadgarna så att ~~be~~stämmelserna om val av revisor avlägsnas. Även en stiftelse i vars stadgar finns en ~~be~~stämmelse om att två revisorer skall väljas och vilken i fortsättningen önskar välja endast en revisor i enlighet med den ändring som föreslås i lagen om stiftelser, skall ändra sina stadgar till denna del. Detta medför en administrativ kostnad av engångskaraktär för sammanslutningarna och stiftelserna bland annat i form av en registeravgift. För minimering av dessa kostnader kommer den ~~be~~gisteravgift som anknyter till strykandet av revisorsförordnandet sannolikt att ligga på en lägre nivå än avgiften för en sedvanlig ändring av bolagsordningen eller stadgarna.

Om en sammanslutning eller stiftelse vill utnyttja de lättnader i revisionen som den föreslagna lagen innehåller, förutsätter det att sammanslutningens eller stiftelsens bolagsordning eller stadgar ändras redan vid det första möte som sammanslutningens eller stiftelsens organ håller sedan lagen trätt i kraft. Då behöver sammanslutningen inte välja en auktoriserad revisor i stället för den tidigare lekmannarevisorn och i stiftelsen kan antalet revisorer omedelbart minskas från två till en.

Propositionens övriga ekonomiska effekter

Många av de föreslagna nya bestämmelserna har hittills tillämpats som tillhörande god revisionssed och de är därför inga egentliga nya åligganden i revisionen. Propositionen ändrar därför inte på något betydande sätt praxis enligt god revisionssed vid revisionen utan inför gällande praxis i lagen. Harmoniseringen av de bestämmelserna som avser revision, tillsammans med harmoniseringen av bokslutsbestämmelserna, förbättrar jämförbarheten mellan bokslut upprättade och granskade i olika medlemsländer.

Propositionen förbättrar revisorernas och revisionssammanslutningarnas möjligheter att vara verksamma över gränserna. Dessutom skapar propositionen en grund för internationellt samarbete mellan tillsynsmyndigheter, vilket ger möjlighet till övervakning av revisorerna över gränserna. Detta kan anses öka revisionens trovärdighet och tillförlitlighet. Den ökande internationaliseringen och harmoniseringen av revisorernas verksamhet kan påverka revisionsbranschens konkurrens-läge så att konkurrensen skärps. De internationella koncernernas revision kan genom den allt strängare regleringen återigen koncentreras till de större revisionsammanslutningarna. De hårdare kraven på revisorer i sammanslutningar som är föremål för offentlig handel kan höja tröskeln för granskningen av dessa vilket kan begränsa konkurrensen även nationellt.

I propositionen regleras bland annat bedömningen av oberoende och dess dokumentation, iakttagandet av revisionsstandarder, kvalitetssäkring samt de hårdare kraven på revisorer i sammanslutningar som är föremål för offentlig handel i anslutning till några nya skyldigheter för revisorer och revisionssammanslutningar. Skyldigheterna ökar revisorernas arbetsbörda vilket kan höja revisorernas arvoden. Det föreslagna större ansvaret för revisorer i internationella koncerner vid koncernens revision och kraven på tillhörande dokumentation medför merarbete i någon mån och därmed även ökade kostnader. Vid sidan av skyldigheterna kan tilläggsåtgärder i anslutning till riskhanteringen i revisorernas arbete medföra kostnader. De föreslagna skyldigheterna medför antagligen rätt be-

gränsade förändringar i de största revisionsammanslutningarnas arbetsrutiner och metoder, medan arbetsbördan åtminstone vid ett tillfälle kan bli något större i mindre revisionsammanslutningar och för enskilda revisorer på grund av de nya bestämmelserna.

Några nya skyldigheter föreslås för sammanslutningar som är föremål för offentlig handel samt för kreditinstitut och försäkringsanstalter. Bedömningen är att dessa allmänt sett endast medför mindre administrativa kostnader eftersom propositionen inte förväntas påverka dessa sammanslutningars revision i någon större utsträckning på praktisk nivå.

4.2. Konsekvenser för myndigheterna

De föreslagna ändringarna i tillsynsorganens sammansättning och utnämningförfarande påverkar i någon mån valet och utnämningen av tillsynsorganens ledamöter. I propositionen regleras övervakningen av revisorernas kvalitetssäkring uttryckligen som en uppgift för kontrollanter vilket ökar kontrollarbetet jämfört med det nuvarande. Även de föreslagna bestämmelserna om internationellt samarbete breddar framför allt uppgiftsfältet för Centralhandelskammarens revisionsnämnd och ändrar dess verksamhet så att denna blir mer internationell än i dag.

De föreslagna nya uppgifterna medför tilläggskostnader för tillsynsorganen. Kontrollanterna får rätt enligt lagen om grunderna för avgifter till staten att uppbära avgifter av revisorerna för att täcka kostnaderna. Det kan förväntas att de övervakningsavgifter som uppbärs av revisorerna stiger när den nya lagen träder i kraft.

De minsta företagens befrielse från revisionskyldighet kan öka behovet av skattekontroll. Riskerna med befrielsen från revisionskyldighet reduceras dock markant av att förslaget avser endast de allra minsta företagen. Så är till exempel den andel av samfundsskatten som de aktiebolag som underskriver de föreslagna gränsvärdena betalar jämfört med den samfundsskatt samtliga aktiebolag betalar liten.

Propositionen kan i samband med att lagen träder i kraft som engångsföreteelse öka ändringsanmälningarna till patent- och register-

styrelsen angående bolagsordning, bolagsavtal och stadgar när bestämmelsen om revisorsval utgår. Propositionen kan även öka registermyndighetens arbetsbörda i anslutning till registrering av bokslut eftersom patent- och registerstyrelsen vid registreringen av ett bokslut måste undersöka om krav finns på att en revisionsberättelse bifogas till bokslutet. Dessa kostnader kan dock reduceras genom att anpassa Patent- och registerstyrelsens registreringspraxis. Genom möjligheten att avge bokslutshandlingarna elektroniskt bedöms att arbetsmängden i anslutning till registreringen av bokslutsinformation minskar.

4.3. Samhälleliga konsekvenser

En höjning av revisionens kvalitet och öppenhet genom tilläggskrav på revisorerna ger även positiva effekter på bokslutsrapporteringens kvalitet och riktighet. En ökning av bokslutens tillförlitlighet och trovärdighet påverkar näringslivet på ett positivt sätt och höjer investerarnas förtroende för kapitalmarknadens verksamhet, vilket enligt bedömning även kan ha en positiv effekt på samhället i övrigt.

Små företags befrielse från revisionsskyldighet bedöms inte påverka kvaliteten hos företagens bokslut på allmän nivå, eftersom förslaget inte märkbart ändrar nuvarande praxis på praktisk nivå. Det är dock möjligt att nivån på små företags redovisning sjunker i enstaka fall. Sloandet av lekmannarevisionen förväntas däremot minska de brister i bokslutens och revisionernas kvalitet och riktighet som har samband med lekmannarevisionen.

Förslaget förväntas inte medföra någon ökning i den grå ekonomin och i den ekonomiska brottsligheten eftersom även det nuvarande läget anses vara otillfredsställande. Lekmannarevisionen har inte förmågan att förhindra brottslig verksamhet. Förslaget kommer därför inte att ändra det nuvarande läget i de minsta företagen.

5. Beredningen av propositionen

Revisionslagsarbetsgrupp

Handels- och industriministeriet tillsatte en

revisionslagsarbetsgrupp i juni 2002 för att utreda ändringsbehoven i revisionslagen samt metoder för att utveckla den lagstadgade revisionen. Arbetsgruppens uppgift var särskilt att utreda regleringen av revisorernas oberoende och rapportering samt omfattningen av skyldigheten att använda revisorer med beaktande av den yrkesmässiga revisionens betydelse. Revisionslagsarbetsgruppen avgav sitt betänkande den 24 oktober 2003.

Sammanlagt 42 intressenter som representerade myndigheter, forskarsamhällen, övervakare av revisorer, näringslivet, revisorernas föreningar och andra föreningar avgav utlåtanden om revisionslagsarbetsgruppens rapport. En sammanfattning av utlåtandena har upprättats (HIM Publikationer 8/2004).

Reformen av revisionslagen understöddes. Utvecklingen av bestämmelserna om revisorernas oberoende ansågs allmänt vara god. Inställningen till förnyelsen av revisorernas rapportering enligt den internationella utvecklingen var positiv. Arbetsgruppens förslag att upphöra med revisionsanteckningar mötte motstånd och därför ingår inget förslag att frånga dessa.

De flesta remissvaren avsåg förslaget om skyldighet att använda godkänd revisor och att befria de minsta sammanslutningarna från revisionsskyldighet. Cirka två tredjedelar av remissinstanserna tog ställning i dessa frågor. Majoriteten av remissinstanserna stödde lekmannarevisionens upphörande men ställde sig kritiska till befrielse från revisionsskyldighet enligt arbetsgruppens förslag. Enligt remissvaren föreslås att de gränsvärden som bestämmer revisionsskyldigheten sänks vilket innebär att en större grupp enligt lag väljer revisor än arbetsgruppen föreslog.

Ett flertal remissorgan motsatte sig arbetsgruppens förslag att upphäva bestämmelsen om OFR-revisorer som ger dessa möjligheter att verka i kommunala sammanslutningar som revisorer i stället för CGR-revisorer. Med remissvaren som grund föreslås att bestämmelsen ändras så att OFR-revisorer kan vara verksamma i dessa sammanslutningar parallellt med CGR- och GRM-revisorer. Då tillämpas revisionslagens regler på OFR-revisorerna.

Fortsatt beredning

En kort tid efter att revisionslagsarbetsgruppens rapport hade avgivits utfärdade kommissionen ett förslag till nytt revisionsdirektiv. Direktivet har beretts enligt det förfaringsätt som är etablerat för EU-ärenden. En utfrågning om direktivförslaget ordnades 4.4.2004 och utlåtanden har begärts in från centrala intressegrupper.

Propositionen är beredd i handels- och industriministeriets revisionslagsarbetsgrupp och utgående från revisionsdirektivet samt de remissvar och övrig respons som kommit angående dessa. I den fortsatta beredningen har även justitieministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, finansministeriet och andra centrala intressegrupper deltagit.

Under den fortsatta beredningen lät handels- och industriministeriet LTT-Tutkimus Oy utföra en utredning om de ekonomiska effekterna av förnyelsen av revisionskyldigheten. I anslutning till de små företagens revision arrangerade handels- och industriministeriet dessutom ett diskussionsmöte 4.4.2006 med representanter för justitieministeriet, skattemyndigheterna, forskarsamhällen, revisorernas föreningar och näringslivet.

Ett koncept innehållande den nya revisionslagens paragrafer och detaljerad motivering sändes ut på remiss 26.5.2006 samt publicerades dessutom på ministeriets webbplats. Sammanlagt 46 remissinstanser gav utlåtande om konceptet. Remissinstanserna representerade myndigheter, forskarsamhällen, övervakare av revisorer, näringslivet, revisorernas föreningar och andra föreningar.

Remissinstanserna stödde totalreformen av revisionslagen och ansåg att den föreslagna strukturen var tydligare och mer konsekvent än den nuvarande.

En del av remissinstanserna förhöll sig fortfarande något kritiskt till förslaget om befrielse från revisionskyldighet för de minsta sammanslutningarna. Några remissorgan ansåg däremot att de föreslagna gränsvärdena för revisionskyldigheten var för låga. Dessutom ansåg ett flertal parter att regleringen av de delägar- och medlemsrevisorer som väljs i bostadsaktiebolag och föreningar är ändamålsenlig i sammanslutningslagstiftningen.

Förslaget att välja OFR-revisorer i kommunala sammanslutningar vid sidan av CGR- och GRM-revisorer fick inget stöd av de remissorgan som tog ställning i frågan. Några remissinstanser ansåg att den föreslagna breddningen av tillämpningsområdet medför tillämpningsproblem. Utgående från remissvaren omformades bestämmelserna om tillämpningsområdet.

I utlåtandena ingick dessutom ett flertal anmärkningar och ställningstaganden angående detaljer, som så vitt möjligt har beaktats i den fortsatta beredningen.

6. Samband med andra propositioner

I riksdagen pågår behandlingen av regeringens proposition till Riksdagen med förslag till ny kreditinstitutslag och till vissa lagar som har samband med den (RP 21/2006 rd). De föreslagna ändringarna i kreditinstitutslagen och i 77 § i sparbankslagen bör anpassas under riksdagsbehandlingen till de lagförslag som ingår i regeringens proposition.

I riksdagen pågår behandlingen av regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om offentlighet vid rättegång i förvaltningsdomstolar samt till vissa lagar som har samband med den (RP 12/2006 rd). I propositionen föreslås att en ny lag stiftas om offentlighet vid rättegång i förvaltningsdomstolar, till vilken hänvisningar ingår i den föreslagna revisionslagen. De i revisionslagen föreslagna bestämmelserna med hänvisning till lagen om offentlighet vid rättegång i förvaltningsdomstolar bör anpassas under riksdagsbehandlingen till de lagförslag som ingår i regeringens proposition.

Vid finansministeriet bereds som bäst en regeringsproposition med förslag till lag om ändring av värdepappersmarknadslagen. De hänvisningar till den revisionslag som nu föreslås, vilka ingår i 2 kap. 6 § i värdepappersmarknadslagen, är det nödvändigt att sammanjämka med de förslag som ingår i denna proposition i samband med riksdagsbehandlingen.

Vid social- och hälsovårdsministeriet bereds som bäst en totalrevidering som gäller ändring av lagen om sjömanspensioner

(72/1956) och lagen om pension för lantbruksföretagare (467/1969). En regeringsproposition om dessa kommer att ges hösten 2006. De hänvisningar till den nya revisions-

lagen som ingår i lagarna är det nödvändigt att sammanjämka med de förslag som ingår i denna proposition i samband med riksdagsbehandlingen.

DETALJMOTIVERING

1. Motiveringar till lagförslagen

1.1. Revisionslagen

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. Tillämpningsområde. I den föreslagna bestämmelsen om tillämpningsområde baserar sig *1 mom.* 1 och 2 punkten på 1 § 1 mom. 1 och 2 punkten i gällande lag. Det föreslås att revisionslagens tillämpningsområde skall preciseras genom att momentets 2 punkt kompletteras.

Det är nödvändigt att precisera revisionslagens tillämpningsområde eftersom tillämpningsområdesbestämmelsen i gällande lag inte täcker sådana revisorsuppdrag som inte förutsätts i lagstiftningen, men om vilka revisorn skall ge ett skriftligt utlåtande som ställs till en myndighets eller domstols förfogande. Syftet med den föreslagna kompletteringen är att skydda utomståendes förtroende för att revisorns verksamhet är felfri. Av de utlåtanden som ges en myndighet eller domstol förutsätts att de är offentligt tillförlitliga, vilket gör att det är motiverat att revisorn iakttar bestämmelserna om oberoende och att revisorn har ett ansvar för sin verksamhet enligt revisionslagen.

I likhet med i gällande lag skall lagen enligt *1 mom. 1 punkten* tillämpas på revision av sammanslutningar och stiftelser som är bokföringsskyldiga enligt bokföringslagen. På motsvarande sätt skall som revision anses också revision av sådana sammanslutningar som på basis av 4 § i denna lag är befriade från lagstadgad revisionsskyldighet men som frivilligt låter verkställa revision.

Med stöd av *2 punkten*, som motsvarar gällande 2 punkt, tillämpas revisionslagen i likhet med gällande bestämmelse på annan befattningsområde som enligt lag eller förordning åligger en revisor. Det föreslås att punkten inte

skall innehålla den hänvisning till en sammanslutning eller stiftelse som avses i 1 punkten, vilken ingår i gällande bestämmelse, eftersom den nuvarande begränsningen gör att punkten inte kan tillämpas på sådana på annan lag baserade uppgifter som utförs av någon annan än den revisor som ansvarar för revisionen. I och med ändringen är det inte längre av betydelse huruvida den revisor som utför en uppgift om vilken föreskrivs i en annan lag samtidigt också är den revisor som svarar för revisionen av sammanslutningen eller stiftelsen. Det föreslås också att i punkten skall göras en korrigerings av teknisk natur i och med att ordet verksamhet ersätts med ordet befattningsområde, vilket bättre beskriver de uppgifter som avses i momentet.

En förutsättning för tillämpning av bestämmelsen skall dock fortfarande vara att uppgiften i lag eller förordning uttryckligen har ålagts revisorn. Om även någon annan än en revisor kan väljas till uppgiften, skall den inte vara en uppgift som avses i 2 punkten och revisionslagen därmed inte i sin helhet bli tillämplig. Följaktligen skall revisionslagen inte tillämpas i sin helhet t.ex. på den i 9 kap. 4 § i konkurslagen (120/2004) avsedda särskilda granskningen av ett konkursbo som borgenärerna kan besluta om, eftersom det i detta lagrum inte förutsätts att en revisor skall väljas för utförandet av den särskilda granskningen. I praktiken väljs ofta en revisor för utförandet av den särskilda granskningen. Dyliga av en revisor utförda uppgifter blir bedömda som annan verksamhet som utövas av revisorn, vilken lyder under 2 mom. och på denna verksamhet skall de paragrafer i revisionslagen som nämns i momentet tillämpas.

Å andra sidan skall bestämmelsens tillämplighet inte förutsätta att i lag eller förordning uttryckligen förutsätts att revisorn yttrar sig om en omständighet. I lagstiftningen ingår

bestämmelser där utlåtande av en revisor inte egentligen förutsätts, men där det dock föreskrivs om givandet av ett dylikt revisorsutlåtande. Till exempel i 2 kap. 5 § 2 mom. i värdepappersmarknadslagen föreskrivs om frivillig granskning av delårsrapport.

Enligt det tillägg som föreslås till 2 punkten skall revisionslagen också tillämpas på en befattning på basis av vilken en revisor ger ett skriftligt utlåtande till en myndighets eller domstols förfogande i annat fall än med stöd av lag eller förordning. Som exempel på ett sådant utlåtande kan anses den revisionsberättelse som skall ges till Teknologiska utvecklingscentralen i samband med slutredovisningen av den finansiering som ett företag har fått.

Ordalydelsen i 2 mom. motsvarar 1 § 2 mom. i gällande lag tekniskt justerad, men momentets materiella tillämpningsområde skall ändras. I momentets tillämpningsområde skall inte längre ingå den befattning som avses i den föreslagna 1 § 1 mom. 2 punkten, på basis av vilken ges ett skriftligt utlåtande som ställs till en myndighets eller domstols förfogande. I enlighet med den definition på revisor som föreslås i 2 § skall den verksamhet som avses i momentet vara verksamhet som utövas i egenskap av GRM- eller CGR-revisor eller GRM- eller CGR-sammanslutning.

Med de uppgifter som avses i momentet och med de utlåtanden som eventuellt gets om dem sammanhänger inte ett lika stort krav på allmän tillförlitlighet som i de uppgifter som avses i 1 § 1 mom. Utgående från detta har bl.a. utslutits 23 § som gäller kvalitetssäkring, begränsningarna i oberoende och jäv i 24 och 25 §, bestämmelsen om skadeståndsskyldighet i 51 § samt straffansvaret. Tillämpliga blir, liksom i gällande lag, skyldigheten att följa god revisionssed enligt 22 §, tystnadsplikten i 26 §, bestämmelserna i 39–46 och 49–50 § om revisionssystemets övervakningsorgans utvecklings-, styrnings- och övervakningsuppgifter samt 53 och 54 § som gäller ändringssökande. Dessutom skall de bestämmelser om följandet av yrkesetiska principer (20 §) och om upprätthållandet av yrkeskunnighet (21 §), vilka föreslås bli intagna i lagen, vara tillämpliga också i verksamhet enligt 2 mom.

Som 3 mom. föreslås en bestämmelse som motsvarar 1 § 3 mom. i gällande lag.

2 §. Definitioner. I enlighet med 1 punkten avses med revisor en i enlighet med 30 eller 31 § i denna lag godkänd CGR- eller GRM-revisor eller en i enlighet med 33 eller 34 § godkänd CGR- eller GRM-sammanslutning.

I den föreslagna 2 punkten skall definieras en av Centralhandelskammaren godkänd revisor (CGR-revisor) samt en av Centralhandelskammaren godkänd revisionssammanslutning (CGR-sammanslutning). På motsvarande sätt skall i 3 punkten definieras GRM-revisor och GRM-sammanslutning som begrepp för en av en handelskammare godkänd revisor och revisionssammanslutning.

I 4 punkten skall det för klarhets skull hänvisas till definitionen på koncern i 1 kap. 6 § i bokföringslagen. I revisionslagen motsvarar begreppen för koncern och de företag som ingår i en koncern bestämmelserna i gällande bokföringslag.

I 5 punkten föreslås bli inbegripet definitionen på en sammanslutning som är föremål för offentlig handel. Med en dylik sammanslutning avses en sammanslutning vars värdepapper har upptagits till offentlig handel som avses i 1 kap. 3 § i värdepappersmarknadslagen (495/1989) eller motsvarande handel i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Bestämelsen motsvarar begreppet reglerad marknad som tagits in i gemenskapens lagstiftning.

2 kap. **Skyldighet att låta förrätta revision**

3 §. Revisors allmänna behörighet. Enligt det föreslagna 1 mom. skall en person som är omyndig, försatt i konkurs eller har meddelats näringsförbud eller vars handlingsbehörighet har begränsats inte kunna vara verksam som revisor, vilket sakligt motsvarar gällande bestämmelse i 10 § 1 mom. Om hur länge avsaknaden av behörighet orsakad av konkurs gäller föreskrivs närmare i 4 kap. 13 § i konkurslagen (120/2004).

Paragrafens 2 mom. motsvarar i sak 10 § 2 mom. i gällande lag.

4 §. Revisionsskyldighet. Paragrafens 1 mom. motsvarar 9 § 1 mom. i gällande lag.

I enlighet med det föreslagna 2 mom. skall det fastställas i vilka företag det enligt revisionslagen skall väljas revisor. I en annan lag kan det dessutom finnas strängare bestämmelser om valet av revisor än i revisionslagen. Det föreslås att man skall avstå från den allmänna revisionsskyldigheten. Revisor behöver inte väljas i sammanslutningar där högst ett av följande tre villkor uppfylls under två räkenskapsperioder i rad: balansomslutningen överstiger 100 000 euro, omsättningen eller motsvarande avkastning överstiger 200 000 euro och de anställda är i genomsnitt flera än tre. Skyldigheten skall också gälla en sammanslutning som inleder verksamhet, om sammanslutningen redan vid grundandet har en affärsverksamhet, som uppfyller de gränsvärden som fastställer revisionsskyldigheten.

Slopandet av revisionsskyldigheten sammanhänger med avståendet från lekmanrevision, varför till revisor i fortsättningen skall kunna väljas endast en revisor som har godkänts i enlighet med denna lag. Skyldigheten att använda en auktoriserad revisor är det inte motiverat att utsträcka till de allra minsta sammanslutningarna, vilket gör att de skall befrias från revisionsskyldigheten. Alla de sammanslutningar som hittills har kunnat välja en lekmanrevisor skall dock inte befrias från revisionsskyldigheten, utan i de sammanslutningar som överskrider de föreslagna gränsvärdena skall i fortsättningen väljas en CGR- eller GRM-revisor eller en CGR- eller GRM-sammanslutning.

Den föreslagna ändringen skall inte påverka det förordnande om val av revisor som finns i bolagsordningen, bolagsavtalet eller stadgarna, utan dessa förordnanden skall förbli i kraft. Befrielse från revisionsskyldighet förutsätter därmed i praktiken att bolagsordningen, bolagsavtalet eller stadgarna ändras. Revisionsskyldigheten och de ändringar som föreslås i den har behandlats mera i detalj i de allmänna motiveringarna.

I 3 mom. föreslås det att om ett undantag till 2 mom. skall föreskrivas. En revisor skall trots 2 mom. väljas i en sammanslutning, vars huvudsakliga bransch är att äga och hantera värdepapper, och vilken utövar ett sådant betydande inflytande över den driftsmässiga och finansiella styrningen av en annan bokfö-

ringsskyldig som avses i 1 kap. 8 § i bokföringslagen. Med denna bestämmelse hänvisas till holding-bolag.

I 4 mom. föreslås en uttrycklig bestämmelse om att i sammanslutningens bolagsordning, bolagsavtal eller stadgar kan förordnas om revision också i en sammanslutning där någon revisor inte behöver väljas enligt 1 och 2 mom. samt om att flera revisorer skall väljas.

Paragrafens 5 mom. motsvarar 9 § 2 mom. i gällande lag.

I 6 mom. föreslås en allmän bestämmelse som gäller alla revisionsskyldiga sammanslutningar och stiftelser om att bokslutet och verksamhetsberättelsen skall tillställas revisorerna när bokslutet fastställs vid sammanslutningens eller stiftelsens organs sammanträde. Utöver den revisionsskyldighet som baserar sig på revisionslagen skall bestämmelsen också tillämpas på revisionsskyldighet till följd av en annan lag och t.ex. ett förordnande i bolagsordningen.

5 §. *Skyldighet att välja CGR-revisor eller CGR-sammanslutning.* Bestämmelsen motsvarar i huvudsak 12 § i gällande lag. Med avvikelse från gällande bestämmelse skall en CGR-revisor eller en CGR-sammanslutning väljas förutom när sammanslutningens värdepapper har upptagits till offentlig handel på det sätt som värdepappersmarknadslagen avser i Finland också när värdepappren har upptagits till motsvarande handel i en annan EES-stat. Motsvarande begrepp för en sammanslutning som är föremål för offentlig handel som avses i 2 § 5 punkten föreslås också i 5 kap., där det föreskrivs om strängare krav för sådana sammanslutningars revisorer.

6 §. *Revisionsskyldighet i koncerner.* Bestämmelsen motsvarar 13 § i gällande lag.

7 §. *Val av OFR-revisor.* Bestämmelsen grundar sig på 14 § i gällande lag. Enligt paragrafen skall en OFR-revisor kunna väljas jämsides med en CGR- och GRM-revisor i sådana sammanslutningar och stiftelser där en kommun eller samkommun har bestämmanderätten. För närvarande kan en OFR-revisor väljas i stället för en GRM-revisor.

Utgångspunkt för förslaget är den allmänt erkända principen att revision förrättas med iakttagande av samma bestämmelser obero-

ende av bolagsform, sammanslutningens storlek eller ägare. Därmed skall de bestämmelser som gäller revision tillämpas i likadan omfattning vid revisioner i Finland.

Genom förslaget försöker man försäkra sig om att tillräcklig kännedom om bolagsrätten och revision inom den privata sektorn står till förfogande vid revision av sammanslutningar och stiftelser samt att kraven i revisionsdirektivet följs vid revisionen. Val av en OFR-revisor i ett aktiebolag, där kommuner eller samkommuner har bestämmanderätten, kan dock vara motiverat med beaktande av den helhet som en kommunkoncern bildar och den sakkunskap om kommunsektorn som revision av en kommunkoncern förutsätter samt enhetlighet i revisionen av en kommunkoncern, varför dessa skall tillåtas vara verk samma utöver en CGR- eller GRM-revisor.

På en OFR-revisor som är verksam i den uppgift som avses i paragrafen skall bestämmelserna i revisionslagen tillämpas. För en OFR-revisor som granskar en sammanslutning eller stiftelse, som avses i paragrafen, gäller därmed i denna uppgift samma bestämmelser som för CGR- och GRM-revisorer. Detta är motiverat för att de bestämmelser som gäller bl.a. oberoende och iakttagandet av de internationella revisionsstandarderna skall bli tillämpade på samma sätt oberoende av om revisorn är en CGR- eller GRM-revisor eller en OFR-revisor.

Revisionslagens bestämmelser om godkännande och registrering skall naturligtvis inte tillämpas på OFR-revisorer, eftersom dessa har godkänts och registrerats i enlighet med lagen om revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin. För övervakningen av OFR-revisorer svarar revisionsnämnden för den offentliga förvaltningen och ekonomin, varför bestämmelserna i revisionslagen om anmärkning eller varning och återkallande av ett godkännande ställs utanför de bestämmelser som skall tillämpas på OFR-revision.

I lagen föreslås en övergångsbestämmelse i enlighet med vilken OFR-revisorerna får vara verksamma som revisorer i sammanslutningar och stiftelser, där en kommun eller samkommun har bestämmanderätten, på det sätt som gällande lag tillåter i stället för en GRM-revisor högst till utgången av år

2009.

8 §. Huvudansvarig revisor. Bestämmelsen grundar sig på 15 § i gällande lag. Med avvikelser från gällande lag förutsätts i 1 mom. att den huvudansvariga revisorn skall arbeta vid revisionsammanslutningen i fråga. Huruvida denna förutsättning uppfylls kan bedömas med hjälp av flera faktorer. Det är inte alltid en förutsättning att revisorn har ett arbetsförhållande till revisionsammanslutningen eller är delägare i den, men avtalsförhållandet måste vara så nära att revisionsammanslutningen för sin del svarar för upprätthållandet av revisorns yrkeskunnet, kvalitetssäkring samt riskhantering i enlighet med god revisions sed.

I enlighet med 2 mom. tillämpas lagens bestämmelser om revisor i motsvarande grad på den huvudansvariga revisorn när en revisionsammanslutning har valts till revisor.

9 §. Länsstyrelsens skyldighet att förordna revisor. Bestämmelsen motsvarar i huvudsak 27 § i gällande lag. I 2 mom. föreslås en ny bestämmelse om att länsstyrelsen innan avgörande fattas skall be Centralhandelskammarens revisionsnämnd om ett utlåtande i ett ärende som gäller en revisors oberoende och i det skall också ingå frågor om jäv. En revisors oberoende bedöms i samband med övervakningen av revisorer, och som en följd av det kan Centralhandelskammarens revisionsnämnd anses ha hög sakkunskap vid bedömningen av en revisors oberoende. Begäran om ett utlåtande av nämnden är motiverad också för säkerställande av att bedömningen av oberoende är enhetlig. Till 4 mom. som sista mening föreslås en ny bestämmelse om att länsstyrelsen inte skall kunna förordna en revisor för en sammanslutning eller stiftelse för sådana tidigare räkenskapsperioder vilkas bokslut redan har fastställts med ett laga kraft vunnet beslut vid sammanslutningens sammanträde.

10 §. Entledigande av revisor och revisors avgång. Bestämmelsen grundar sig på 26 § i gällande lag och artikel 38 i revisionsdirektivet. I 1 mom. skall föreskrivas om entledigande och i 2 mom. om revisors avgång. I 1 mom. skall det i likhet med i gällande lag föreskrivas om vem som kan entlediga en revisor. Momentet skall kompletteras med en bestämmelse som grundar sig på artikel 38.1 i

revisionsdirektivet, enligt vilken en revisor skall kunna entledigas under mandatperioden endast på saklig grund. Som sådan grund skall inte anses skilda åsikter om bokföring eller revisionsförfaranden. Dessutom skall i momentet föreskrivas om en sammanslutnings eller stiftelses skyldighet att ge Centralhandelskammarens revisionsnämnd en förklaring om skälen till entledigandet. Bestämmelsen grundar sig på artikel 38.2 i revisionsdirektivet.

Bestämmelserna om avgång och registrering av den i 2 mom. motsvarar bestämmelserna i gällande lag. På motsvarande sätt som föreskrivs i 1 mom. skall en revisor som avgår under mandatperioden ge Centralhandelskammarens revisionsnämnd en förklaring till avgången och skälen till den.

Enligt det föreslagna 3 mom. skall en förklaring om en GRM-revisors eller en GRM-sammanslutnings avgång eller entledigande ges till den behöriga handelskammarens revisionsutskott.

Som 4 mom. föreslås en bestämmelse som motsvarar 26 § 3 mom. i gällande lag om val av en ny revisor för den återstående mandatperioden.

För garanterande av att revisionen fortgår skall det i 5 mom. föreskrivas om att revisorn skall ge den revisor som utnämns efter honom eller henne de uppgifter som är nödvändiga för att revision skall kunna utföras. Bestämmelsen gäller situationer där en revisor har entledigats eller avgått samt också en sådan situation där revisorns mandatperiod har gått ut och en annan revisor väljs i stället. Till sakinnehållet motsvarar momentet kravet i artikel 23.3 i direktivet på att en kommande revisor skall ges tillgång till all relevant information om den granskade enheten. Revisorn skall därmed inte längre ha skyldighet enligt 26 § 2 mom. i gällande lag att ge sammanslutningen eller stiftelsen en utredning över sin verksamhet fram till avgången, utan detta ersätts med den förklaring gällande entledigande eller avgång som skall ges till övervakaren och vilken föreslås i 1 och 2 mom. samt å andra sidan med de uppgifter som skall överlämnas till revisorns efterträdare i enlighet med 5 mom.

3 kap. Revisionsens innehåll

11 §. Revisionsobjektet. Bestämmelsens 1 mom. motsvarar 17 § 1 mom. i gällande lag. Det föreslås att till momentet skall fogas ordet verksamhetsberättelse som en förklaring av teknisk art och i enlighet med den terminologi som infördes vid en ändring av bokföringslagen. I bokföringslagen har verksamhetsberättelsen avskilts från det egentliga bokslutet och utgör i form av ett annat dokument som skall företas i samband med bokslutet en del av revisionsobjektet. Som en annan ändring av teknisk art föreslås i den finska texten att ordet "sisältää" skall ändras till ordet "käsittä". På svenska står det redan omfattar. Med dessa ändringar är avsikten inte att ändra rådande läge i fråga om revisionsobjektet.

Som 2 mom. föreslås en klagörande bestämmelse om att på revision som annars förutsätts i lagstiftning tillämpas bestämmelserna i revisionslagen på motsvarande sätt som på granskning av räkenskapsperiodens bokföring, bokslut, verksamhetsberättelse och förvaltning som avses i 1 mom. Därmed skall bestämmelserna om bl.a. iakttagandet av internationella revisionsstandarder och innehållet i revisionsberättelsen i 3 kap. i revisionslagen tillämpas t.ex. på revision av slutredovisning som gäller fusion, delning och upplösning av bolag enligt aktiebolagslagen.

12 §. Revision i koncern. Bestämmelsen i paragrafen om att revisorn i ett moderföretag också skall granska koncernbokslutet motsvarar 17 § 2 mom. i gällande lag. I bestämmelsen föreslås inte det omnämmande om att revisorn skall granska det inbördes förhållandet mellan sammanslutningarna och stiftelsen, vilket ingår i den nuvarande bestämmelsen, eftersom detta anses ingå i revisionen av koncernbokslutet också utan att det uttryckligen nämns.

Revisorn i en sammanslutning eller stiftelse som är moderföretag skall dessutom försäkra sig om att revisorerna i de företag som ingår i koncernen har förrättat revisionen av koncernföretagen på adekvat sätt. Revisorn i moderföretaget skall därmed med hjälp av revisionsarbetsunderlagen eller andra bevis

kunna påvisa att revisorerna i de företag som ingår i koncernen har förrättat revisionen av koncernföretagen på adekvat sätt för att man skall kunna försäkra sig om att koncernrevisionen är juridiskt korrekt. Bestämmelsen baserar sig på artikel 27 a och 27 b i revisionsdirektivet.

13 §. Internationella revisionsstandarder. I paragrafen skall det föreskrivas om iakttagandet av de internationella revisionsstandarderna, vilka har godkänts inom Europeiska unionen, vid en revision i enlighet med 1 § 1 mom. 1 punkten. Bestämmelsen grundar sig på artiklarna 26 och 2.11 i revisionsdirektivet. Med internationella revisionsstandarder avses i detta sammanhang internationella revisionsstandarder som har godkänts för tillämpning inom Europeiska gemenskapen i enlighet med kommittéförfarandet i artikel 48 i revisionsdirektivet och med dessa standarder sammanhängande uttalanden och standarder. I och med bestämmelsen blir iakttagandet av de internationella revisionsstandarder som gäller för rättandet av revision och som har antagits med iakttagande av ovan nämnda förfarande inom Europeiska unionen lagstadgat, medan igen iakttagandet av internationella revisionsstandarder som gäller utförandet av andra uppdrag fortsättningsvis skall bedömas som en del av iakttagandet av god revisionssed enligt 22 §. Också iakttagandet av en revisionsstandard som gäller revision skall bedömas som en del av god revisionssed till dess revisionsstandard i fråga har antagits i enlighet med kommittéförfarandet för tillämpning inom EU.

14 §. Revisionsanteckning. Paragrafen grundar sig på 18 § i gällande lag. I den föreslagna paragrafen skall yttrandet om att god bokföringssed skall följas, vilket ingår i den nuvarande bestämmelsen, dock inte längre tas med. Yttrandet är onödigt eftersom det kan anses ingå i den revisionsberättelse som skall avges och till vilken även hänvisas i revisionsanteckningen.

15 §. Revisionsberättelse. Grund för bestämmelsen är 19 § i gällande lag. Den föreslagna bestämmelsen avviker dock väsentligt från den nuvarande. Innehållet i revisionsberättelsen har ändrats så att det motsvarar bestämmelserna om revisionsberättelse i bokslutsdirektiven (rådets fjärde direktiv

78/660/EEG om årsbokslut i vissa typer av bolag och rådets sjunde direktiv 83/349/EEG om sammanställd redovisning), vilkas syfte är att harmonisera innehållet i revisionsberättelserna inom gemenskapens område.

Enligt 1 mom. skall revisorn datera och underteckna den revisionsberättelse som skall ges för varje räkenskapsperiod. Kravet på datering och undertecknande baserar sig på den nya artikeln 51a2 i bokslutsdirektivet liksom också på en ny artikel 37.3 i koncernbokslutsdirektivet. Likadana krav ingår också i punkterna 17 h och 17 i i den internationella standarden ISA 700. Det tillägg som föreslås i momentet innebär ingen ändring av nuvarande praxis.

Enligt momentets andra mening skall i revisionsberättelsen specificeras vilket bokslut som är föremål för revisionsberättelsen liksom också vilket regelverk gällande upprättande av bokslut som har följts när bokslutet upprättades. Detta krav baserar sig på den nya artikeln 51a.1 a i bokslutsdirektivet och på den nya artikeln 37.2 a i koncernbokslutsdirektivet liksom också på punkt 22 i standarden ISA 700. Centrala med tanke på specificeringen av bokslutet kan t.ex. anses en specifikation av företagets bolagsform och dess företags- och organisationsnummer liksom också uppgift om den räkenskapsperiod som revisionsberättelsen täcker. I bestämmelsen skall inte förutsättas att de bestämmelser som har följts vid upprättandet av bokslutet skall specificeras, utan som tillräckligt skall anses att av revisionsberättelsen framgår enligt vilket bokslutsregelverk bokslutet har upprättats: enligt finsk bokföringslagstiftning eller de IFRS-standarder som har antagits inom Europeiska unionen. Artiklarna 51a.1 b i bokslutsdirektivet och 37.2 b i koncernbokslutsdirektivet motsvarar för sin del en bestämmelse som har föreslagits i momentet och med stöd av vilken i revisionsberättelsen skall meddelas huruvida de internationella revisionsstandarderna har följts. Bestämmelsen motsvarar också punkt 34 i standard ISA 700. Bestämmelsen förutsätter inte att de internationella revisionsstandarder som har följts vid revisionen skall specificeras, utan som tillräckligt skall anses ett omnämnande i revisionsberättelsen om att standarderna om revision har följts. Bestämmelsen

anknyter också till artikel 26 i revisionsdirektivet, enligt vilken de internationella revisionsstandarder som antagits inom Europeiska unionen skall följas vid revision.

I 2 mom. skall föreskrivas om de utlåtanden som revisionsberättelsen skall innehålla. Enligt gällande 1 mom. 1 punkt skall revisorn ge ett utlåtande om huruvida bokslutet är uppgjort enligt bokföringslagen samt övriga stadganden och bestämmelser om hur bokslut skall uppgöras. Ett sådant utlåtande skall inte längre förutsättas, eftersom kraven enligt bokslutsdirektiven blir tillgodosedda genom det utlåtande om riktiga och tillräckliga uppgifter som föreslås i 1 punkten och som baserar sig på gällande 1 mom. 2 punkt. Gällande 1 mom. 2 punkt motsvarar i sin nuvarande form den nya artikeln 51a.1 c i bokslutsdirektivet och den nya artikeln 37.2 c i koncernbokslutsdirektivet. Det föreslås att till bestämmelsen skall fogas ordet verksamhetsberättelse, som ett klargörande av teknisk art, i enlighet med den terminologi som införts vid en ändring av bokföringslagen. Syftet med tillägget är inte att ändra innehållet i bestämmelsen. Samtidigt skall i bestämmelsen strykas orden "så som avses i bokföringslagen" bl.a. med tanke på de bokslut som grundar sig på IFRS. I stället för detta skall till bestämmelsen fogas bestämningen "enligt det bokslutsregelverk som följts" i enlighet med en ny bestämmelse i revisionsdirektivet. Detta täcker också kravet i den nya artikeln 51a.1 c på att i revisionsberättelsen skall sägas huruvida bokslutet uppfyller "de lagstadgade kraven".

Som 2 punkt i momentet föreslås en bestämmelse som baserar sig på artikel 51a.1 e i bokslutsdirektivet och artikel 37.2 e i koncernbokslutsdirektivet om att i revisionsberättelsen skall ingå ett utlåtande om att informationen i bokslutet och verksamhetsberättelsen stämmer överens. I och med den föreslagna 2 punkten skall denna sak i fortsättningen också yttras i ett positivt fall när uppgifterna i verksamhetsberättelsen och bokslutet inte står i strid med varandra. Bestämmelsen medför ingen ändring i revisionsobjektet eller i revisionens innehåll, eftersom verksamhetsberättelsen i enlighet med 17 § i gällande lag som en del av bokslutet också i övrigt skall genomgå revision. Också enligt den

föreslagna 11 § är verksamhetsberättelsen ett revisionsobjekt. Bakom den föreslagna 2 punkten ligger den boksluts- och revisionspraxis som har varit rådande i många andra medlemsstater i Europeiska unionen, där verksamhetsberättelsen har varit ett separat dokument från bokslutet, vilket inte har varit ett revisionsobjekt. Bokslutsdirektiven grundar sig på denna praxis, varför verksamhetsberättelsen och bokslutet som begrepp skildes från varandra vid revideringen av den finska bokföringslagen (L 1312/2004) utan att detta heller i Finland påverkade revisionsobjektet eller revisionens innehåll.

Bestämmelsen i gällande 1 mom. 3 punkt om ett utlåtande om fastställande av bokslutet föreslås inte bli intagen i lagen, eftersom revisorn med stöd av 2 mom. 1 punkten redan tar ställning till hur riktiga och tillräckliga bokslutsuppgifterna är. Bokslutsdirektiven eller standarden ISA 700 förutsätter inget uttryckligt yttrande om fastställandet av bokslutet.

Inte heller bestämmelsen i gällande 1 mom. 4 punkt om vinstutdelning föreslås bli inbegripen i lagen. Om en framställning om vinstutdelning eller behandling av resultatet står i strid med sammanslutningslagen, bolagsordningen, bolagsavtalet eller stadgarna, skall revisorn dock ingripa i detta med stöd av det 4 mom. som föreslås nedan. I bokslutsdirektivet eller i standard ISA 700 förutsätts inte att revisorn uttalar sig om styrelsens eller motsvarande organs förslag till behandling av resultatet.

Likaså skall i revisionsberättelsen strykas gällande 1 mom. 5 punkt med stöd av vilken revisorn skall ge ett utlåtande om ansvarsfrihet. Bokslutsdirektiven och den internationella revisionsstandard ISA 700 förutsätter inte ett sådant utlåtande. Om bolagets ledning har gjort sig skyldig till en gärning eller försummelse som kan medföra skadeståndsskyldighet i förhållande till bolaget eller om ledningen har brutit mot lagen eller bolagsordningen, bolagsavtalet eller stadgarna skall revisorn ge ett utlåtande om detta i sin berättelse med stöd av 15 § 4 mom.

Det skall således inte förutsättas att revisorn uttryckligen skall ge ett utlåtande om alla sådana frågor som t.ex. enligt aktiebolagslagen hör till de frågor om vilka skall be-

slutas vid bolagsstämman. Dylika frågor blir tillgodosedda på ett tillräckligt sätt med de övriga utlåtanden och uppgifter som ingår i revisionsberättelsen, och behandlingen av ärenden vid bolagsstämman eller t.ex. den årliga bedömningen av bolagsledningens ansvar förutsätter inte ett uttryckligt utlåtande av revisorn i saken.

I 3 mom. skall det föreskrivas att det utlåtande som revisorn har gett och som avses i 2 mom. kan lämnas utan reservation, dvs. vara ”rent”, med reservation eller med avvikande mening. Om revisorn inte har kunnat uttala sig (öppet utlåtande), skall revisorn meddela detta i revisionsberättelsen. Bestämmelserna motsvarar den nya artikeln 51a.1 c i bokslutsdirektivet och den nya artikeln 37.2 c i koncernbokslutsdirektivet liksom också standarderna ISA 700 och 701. Ett utlåtande med reservation (qualified opinion) skall lämnas när revisionsberättelsen inte kan lämnas utan reservation, men de faktorer som begränsar revisionen inte är så betydande att de skulle förutsätta en avvikande mening eller ett öppet utlåtande. En reservation ges i standardiserad form i andra fall utom till vissa delar eller under en viss förutsättning. Avvikande mening (adverse opinion) skall ges när en reservation inte på ett tillräckligt sätt tar fram bokslutets eller verksamhetsberättelsens vilseledande karaktär eller bristfällighet. Ett öppet utlåtande (disclaimer of opinion) skall det vara fråga om, om revisorn inte har kunnat utföra revisionen i tillräcklig omfattning och följaktligen inte alls har kunnat uttala sig. Om utförandet av revisionen har begränsats så att revisorn inte kan ge ett utlåtande utan reservation, skall i revisionsberättelsen beskrivas de begränsningar samt eventuella ändringar som borde ha gjorts i bokslutet om inte nämnda begränsningar hade funnits.

I 3 mom. föreslås bestämmelsen om komplettering av bokslutsuppgifterna i gällande lag inte bli inbegripen, eftersom det sakligt innebär att revisorn åläggs att ge bokslutsuppgifter. Genom att bestämmelsen stryks klargörs rollerna mellan bokslutets upprättare och revisorn. Det skall ankomma på den bokföringsskyldige att upprätta bokslut och revisorn skall ha till uppgift att ge utlåtanden i enlighet med 2 mom. om bokslutet och verksamhetsberättelsen. Revisorn kan i samband

med revisionen uppmana den bokföringsskyldige att korrigera brister som ingår i bokslutet och verksamhetsberättelsen och ge råd i frågor som anknyter till bokföringen, men revisorn skall inte delta i upprättandet av bokslutet och verksamhetsberättelsen. Det att bestämmelsen stryks betonar också revisorns oberoende av den sammanslutning eller stiftelse som skall granskas.

Revisorns rapportering ändras dock inte väsentligt, även om man avstår från möjligheten att komplettera bokslutsuppgifterna, eftersom 3 mom. ålägger revisorn att ge nödvändig tilläggsinformation. En mera förpliktigande ordalydelse än dagens gällande givandet av tilläggsinformation föreslås för att bestämmelsen också skall täcka artikel 51a.1 d i bokslutsdirektivet och artikel 37.2 d i koncernbokslutsdirektivet, enligt vilka i revisionsberättelsen skall hänvisas till varje förhållande som revisorerna fäst särskild uppmärksamhet på utan att det föranlett att revisionsberättelsen lämnats med reservation. Gällande bestämmelse om givandet av tilläggsinformation är villkorlig, medan meddelandet av dylika omständigheter i revisionsberättelsen är obligatoriskt enligt ovan nämnda artiklar i direktiven. Revisorn skall således i revisionsberättelsen ge uppgifter också om frågor som revisorn fäst särskild uppmärksamhet på men som inte är så betydande att de skulle kräva en reservation eller avvikande mening. Tröskeln för att ge tilläggsinformation skall således vara lägre än för närvarande. Bestämmelsen gör också revisionsberättelsen mera informativ. Motsvarande förfarande finns också i punkterna 5—7 i standard ISA 701, där det konstateras att viktiga omständigheter som gäller verksamhetens kontinuitet (*material going concern problem*) eller annars särskilt osäkra omständigheter (*significant uncertainty*) kan tas upp i ett särskilt avsnitt i revisionsberättelsen.

Paragrafens 4 mom. motsvarar gällande 2 mom. preciserat till ordalydelsen. Preciseringsarna innebär inte att bestämmelsen ändras i sak. I bestämmelsen skall termen ”anmärkning” utgå, eftersom den inte på ett neutralt sätt beskriver revisorns uppgift. Enligt förslaget skall revisorn påpeka saken i revisionsberättelsen, varvid det ankommer på bo-

lagsstämman eller ett annat motsvarande organ, vilket revisionsberättelsen tillställs, att avgöra vilken betydelse saken har.

Bestämmelsen gäller i första hand (*1 punkten*) gärningar eller försummelser av de personer som avses i lagrummet, av vilka kan följa skadeståndsskyldighet i förhållande till sammanslutningen eller stiftelsen.

I enlighet med *2 punkten* skall revisorn på motsvarande sätt som enligt gällande bestämmelse meddela i revisionsberättelsen också om att en person som avses i bestämmelsen har brutit mot den lag som gäller sammanslutningen eller stiftelsen eller mot sammanslutningens eller stiftelsens bolagsordning, bolagsavtal eller stadgar. Liksom i dagens läge skall revisorn utöver sammanslutnings- och stiftelselagarna i fråga övervaka att åtminstone bokförings- och värdepappersmarknadslagstiftningen, skattebestämmelserna och de bestämmelser i strafflagen som gäller förskingring följs. En uttömmande förteckning över de bestämmelser som revisorn skall övervaka kan inte uppräntas. Dessutom är de bestämmelser som skall övervakas delvis branschspecifika. Av den allmänna väsentlighetsprincipen som hänför sig till revision följer att ingen anmälningskyldighet orsakas av ett obetydligt brott mot en bestämmelse, såsom försummelse av en registeranmälan som senare korrigeras. Med stöd av den föreslagna *2 punkten* skall en revisor meddela bl.a. att likställighetsprincipen enligt *1 kap. 7 §* i aktiebolagslagen har kränkts. I revisionsberättelsen skall också ingå en anmälan som avses i *2 punkten* ifall utdelning av bolagets medel orsakar att bolaget blir insolvent i enlighet med *13 kap. 2 §* i aktiebolagslagen.

Det föreslås att i *5 mom.* skall inbegripas motsvarande bestämmelse som ingår i gällande *4 mom.*

I *6 mom.* skall föreskrivas på motsvarande sätt som i andra meningen i gällande *1 mom.* om att revisorn skall överlämna sin berättelse senast två veckor före det sammanträde där bokslutet skall läggas fram för fastställelse. Bestämmelsen om förfarandet placeras på detta sätt i paragrafens sista moment efter de bestämmelser som gäller revisionsberättelsens form och materiella innehåll, vilket gör paragrafens uppbyggnad klarare. På motsva-

rande sätt som i punkt *17 b* i den internationella standarden ISA 700 skall revisionsberättelsen i praktiken tillställas ovan nämnda sammanträde. Tidsfristen är avsedd att vara ett skydd för bolagsmännen eller delägarna i sammanslutningen eller stiftelsen. Eftersom det är fråga om en dispositiv bestämmelse, skall de enhälligt kunna avtala också om en kortare tidsfrist i ett enskilt fall.

16 §. Revisionsprotokoll. Bestämmelsen motsvarar *20 §* i gällande lag.

17 §. Fastställande av revisionsarvode. I paragrafen föreslås en bestämmelse om att det arvode som en revisor skall betalas för en revision inte får fastställas på ett sådant sätt som kan äventyra revisorns oberoende. Bestämmelsen grundar sig på artikel *25* i revisionsdirektivet. Motsvarande bestämmelser ingår också i punkt *B 8* i EU-rekommendationen.

Revisionsarvodet äventyrar revisorns oberoende, om det helt eller delvis fastställs utgående från de tjänster som utöver revisionen erbjuds den sammanslutning eller stiftelse som revisionen gäller. Arvodet får inte heller vara villkorligt. Med ett villkorligt arvode avses ett arvodesarrangemang där betalningens storlek beror på hur uppdraget framskrider eller på slutresultatet eller på resultatet av verksamheten i den sammanslutning eller stiftelse som är föremål för uppdraget eller uppdragsgivare. Med beroende av verksamhetens resultat avses igen sådana resultat av verksamheten eller andra villkor som utgör direkta grunder för fastställandet av arvodet. För undvikande av villkorlighet skall om grunderna för revisionsarvodena därmed överenskommas åligen på förhand. Som villkorligt anses emellertid inte att spelrum lämnas i grunderna för att oväntade faktorer som anknyter till arbetet skall kunna beaktas. Den föreslagna bestämmelsen hindrar inte att om arvoden överenskomms i efterskott t.ex. till följd av att sammanslutningen eller stiftelsen har sänkt betalningsförmåga.

Revisorn skall dessutom alltid kunna påvisa att arvodet för ett revisionsuppdrag är tillräckligt stort för att med det skall kunna tryggas tillräckliga resurser för utförandet av revisionsuppgiften i enlighet med god revisionssed. Revisorn skall ha tillräckligt med tid och de personer som deltar i revisionen

skall vara sakkunniga. De revisionsmetoder som används skall vara ändamålsenliga med tanke på revisionsrisken. Med de resurser som revisorn har till sitt förfogande skall det vara möjligt att följa de revisionsstandarder och det förfarande för kvalitetsövervakning som är adekvata. Kvaliteten och kvantiteten på de resurser som anvisats för uppgiften fastställs i enlighet med god revisionsmed, vilket bedöms i samband med kvalitetskontrollen.

18 §. Skyldighet för en sammanslutnings eller stiftelses organ att biträda revisor. Bestämmelsen motsvarar 22 § i gällande lag.

19 §. Revisors närvaro vid en sammanslutnings eller stiftelses sammanträden. Bestämmelsens 1 och 2 mom. motsvarar 21 § i gällande lag. Bestämmelsens 3 mom. baserar sig på 25 § 2 mom. i gällande lag samt på 5 kap. 25 § 1 mom. i aktiebolagslagen, vilket gäller frågerätt.

4 kap. **Övriga bestämmelser om revisorer**

20 §. Yrkesetiska principer. Det föreslås att yrkesetiska principer för revisorn skall tas upp i 20 §. Enligt bestämmelsen skall en revisor utföra de uppgifter som avses i 1 § 1 och 2 mom. och som har anförtrotts honom med yrkeskunnighet, integritet, objektivitet och omsorg och med beaktande av det allmänna intresset. Bestämmelsen baserar sig på artikel 21 i revisionsdirektivet enligt vilken de principer som gäller yrkesetik är allmänintresset, integritet och objektivitet samt yrkeskompetens och omsorg. Revisorns roll har breddats så att den täcker allt från att trygga ägarnas intresse till att beakta också samhällsliga aspekter, vilket gör att beaktandet av allmänintresset har skrivits in som en del av revisorns yrkesetiska principer. Det mera exakta innehållet i de yrkesetiska principerna definieras i praktiken utgående från rättspraxis, tillsynsorganens ställningstaganden, den praxis som omsorgsfulla yrkespersoner generellt följer, de verkställighetsåtgärder som kommissionen gett i enlighet med kommittéförfarandet samt IFAC:s etiska anvisningar.

21 §. Bibehållande och utveckling av yrkeskunnigheten. Det föreslås att i paragrafen

skall skrivas in en bestämmelse som uttrycker kravet på fortgående utbildning enligt artikel 13 i revisionsdirektivet så att revisorn är skyldig att bibehålla och utveckla sin yrkeskunnighet.

22 §. Skyldighet att iaktta god revisionsmed. Paragrafens 1 mom. motsvarar 16 § 1 mom. i gällande lag, men dess materiella innehåll ändras betydligt, eftersom huruvida de internationella revisionsstandarderna som gäller revision följs eller inte i fortsättningen kommer att bedömas med stöd av den föreslagna 13 §. Huruvida andra än de revisionsstandarder som gäller revision har följts kommer fortsättningsvis att bedömas som en del av god revisionsmed.

För klarhets skull föreslås som 2 mom. motsvarande bestämmelse som i 16 § 2 mom. i gällande lag, även om revisorn bör följa de anvisningar som avses i bestämmelsen också utan någon uttrycklig bestämmelse. De anvisningar som getts i enlighet med momentet får inte heller stå i strid med de internationella revisionsstandarderna eller med de yrkesetiska principerna. Förslaget står i överensstämmelse med att till lagen föreslås en ny 13 § om internationella revisionsstandarder samt en 20 § om yrkesetiska principer för revisorn.

23 §. Kvalitetssäkring. Enligt den paragraf som föreslås skall varje revisor försäkra sig om sitt revisionsarbets kvalitet och delta i kvalitetsgranskning enligt 40 § 2 mom. 1 punkten. Förslaget grundar sig på artikel 29 i direktivet. Även om skyldigheten att organisera kvalitetskontroll utgör en del av god revisionsmed, som revisorn är skyldig att iaktta, är särskilda bestämmelser om kvalitetssäkring motiverade till följd av frågans stora betydelse. Den uttryckliga skyldighet till kvalitetssäkring som föreslås skall dock gälla endast en revisor som sköter en revisionsuppgift enligt 1 § 1 mom. 1 punkten i denna uppgift. Kvalitetssäkring i övriga uppdrag skall fortsättningsvis bedömas som en del av god revisionsmed. Utgångspunkten för systemet med kvalitetssäkring är varje revisors skyldighet att sörja för organiserandet av sitt eget arbete så att i det ingår att iaktta arbetsätt som anknyter till kvalitetskontrollen. CGR- och GRM-revisorerna organiserar i regel kvalitetskontrollen av sitt arbete så att det motsvarar IFAC:s standard ISA 220: kvali-

tetskontroll av revisionsarbete. CGR- och GRM-sammanslutningarna organiserar sin kvalitetskontroll enligt IFAC:s standard International Standard on Quality Control 1 (ISQC 1, Quality control for firms that perform audits and reviews of historical financial information, and other assurance and related services engagements).

24 §. Revisors oberoende ställning. Bas för bestämmelsen är 23 § i gällande lag, artikel 22 i revisionsdirektivet samt kommissionens rekommendation om revisorers oberoende i EU: Grundläggande principer.

I 1 mom. föreslås en allmän bestämmelse om en revisors oberoende. I oberoendet ingår att revisorn inte deltar i det beslutsfattande som ankommer på ledningen i den sammanslutning eller stiftelse som är föremål för ett uppdrag. Bestämmelsen gäller alla lagstadgade uppdrag och andra uppdrag enligt 1 § 1 mom. Bestämmelsen grundar sig på artikel 22.1 i revisionsdirektivet.

Det föreslagna momentet förutsätter att revisorn vid organiserandet av sin verksamhet beaktar också de faktorer som hotar oberoendet. Bestämmelsen täcker därmed EU-rekommendationens krav på att revisorn vidtar olika åtgärder för att trygga oberoendet. Åtgärderna kan vidtas såväl av sammanslutningen eller stiftelsen som av revisorn eller revisionssammanslutningen, t.ex. ett fungerande system för kvalitetssäkring anses som en sådan åtgärd. Åtgärder av den sammanslutning eller stiftelse som är föremål för ett uppdrag hänförs bl.a. till sammanslutningens eller stiftelsens förvaltningsstruktur och möjligheter att övervaka uppdraget samt till sammanslutningens eller stiftelsens förvaltningsorgan, såsom revisionsutskotts, deltagande i bedömningen av revisorns oberoende.

En revisors oberoende bedöms från fall till fall. Centrala i denna bedömning är de nationella och internationella rekommendationer som gäller oberoende. Vid bedömningen kan det också beaktas vad en tredje part som känner de omständigheter och förhållanden som påverkar uppdraget och som är omdömesgill och initierad anser vara objektiv och opartisk verksamhet.

I bedömningen skall också beaktas arten och omfattningen av verksamheten i den

sammanslutning eller stiftelse som är föremål för uppdraget samt dess betydelse för det allmänna intresset. När det är fråga om en stor sammanslutning och framför allt en som är föremål för offentlig handel, bedöms oberoendet och de åtgärder som skall vidtas för att trygga det strängare bl.a. för att garantera tillförlitligheten på kapitalmarknaden. Ju större eller med tanke på det allmänna intresset betydelsefullare objekt det är fråga om desto mera detaljerat måste man kartlägga de faktorer som eventuellt äventyrar oberoendet.

Som första mening i 2 mom. föreslås en bestämmelse, som är nästan ordagrant likalydande som andra meningen i 1 mom. i gällande lag, enligt vilken en revisor inte bör ta emot ett uppdrag om det inte går att verkställa det på ett oberoende sätt. Om beroendet uppkommer först efter att uppdraget har mottagits, skall revisorn avstå från uppdraget eller alternativt avstå från beroendeförhållandet. En bestämmelse med samma innehåll ingår också i tredje meningen i artikel 22.2 i revisionsdirektivet.

Den andra meningen i momentet är igen avsedd att beskriva hur relativ bedömningen av oberoendet är. Om förhållandena är sådana att de faktorer som beskriver oberoendet bedömda som helhet kan anses betydelselösa, förutsätter deras existens inte i sig att revisorn vägrar ta emot eller avstår från ett uppdrag. Betydelselösa skall hotande faktorer anses vara bl.a. när de är så små att en omdömesgill och initierad tredje part inte anser att de skadar revisorns objektiva och opartiska verksamhet. Bestämmelsen uttrycker därmed också den väsentlighetsprincip som anknyter till bedömningen av oberoende.

Det kan vara möjligt för revisorn och klienten att med olika slags åtgärder hantera den risk som hotet medför för oberoendet. Med åtgärder avses bl.a. arrangemang enligt punkt A.4 i EU-rekommendationen, vilka är bl.a. förbud, restriktioner, olika principer och rutiner samt offentliggörande. Till exempel deltar revisorn inte i betydande beslutsfattande som gäller uppdraget eller en annan revisor går igenom det arbete som revisorn har gjort.

Storleken på den risk som eventuellt äventyrar revisorns oberoende fastställs som en helhetsbedömning genom att de hotande faktorernas betydelse granskas. I granskningen

skall det beaktas vilka omständigheter som är förknippade med uppdraget i fråga. De vidtagna åtgärderna och deras effektivitet påverkar storleken på den risk som inriktar sig på oberoendet. Ett hot kan anses vara betydande, om det efter en kvantitativ och kvalitativ granskning visar sig att den risk som inriktas på oberoendet både ensam och tillsammans med andra faktorer i förhållandena i fråga blir så stor att den inte kan godtas.

Utgångspunkten är att bedömningen av oberoendet skall göras tillräckligt ofta. Bedömningen skall dock i regel inriktas på bedömningstidpunkten. Betydelse kan emellertid ges tidigare beroendeförhållanden, framför allt när hotet från förtroelighet bedöms. Å andra sidan t.ex. när hotet från ett ekonomiskt intresse bedöms är det till följd av æten av ett sådant intresse i praktiken endast förhållandena vid granskningstidpunkten deler efter den som är relevanta.

Som 3 mom. föreslås en förteckning med exempel över situationer där en revisors oberoende anses vara så pass äventyrat att åtgärder som tryggar oberoendet bör vidtas. Dyliga åtgärder skall dock inte behövas om de faktorer som hotar oberoendet kan anses betydelselösa när helheten bedöms. Bestämmelsen grundar sig på andra meningen i artikel 22.2 i revisionsdirektivet. De fem punkter som föreslås i momentet är avsedda att motsvara de hot som nämns i revisionsdirektivet och EU-rekommendationen.

Som 1 punkt föreslås en bestämmelse som uttrycker hotet från egenintresse, enligt vilken revisorns oberoende kan hotas av för det första ett ekonomiskt intresse eller ett annat intresse som anknyter till den sammanslutning eller stiftelse som är föremål för uppdraget. Motsvarande hot kan enligt 1 punkten också uppkomma om revisorn har någon annan än en sedvanlig affärsrelation till den sammanslutning eller stiftelse som är föremål för uppdraget.

Med ekonomiskt intresse avses i allmänhet de ekonomiska intresseförbindelser som revisorn har med den sammanslutning eller stiftelse som är föremål för uppdraget eller med ett företag som hör till samma koncern som den. Utöver direkt ekonomiskt intresse kan också ett betydande indirekt intresse som revisorn har i den sammanslutning eller stiftelse

som är föremål för uppdraget ur revisorns eller sammanslutningens eller stiftelsens synvinkel äventyra revisorns oberoende. Ekonomiska intressen och derivat som anknyter direkt till ett ekonomiskt intresse (t.ex. aktieoptioner och futurer) vilka baserar sig på avtal eller en annan förbindelse bör bedömas liksom också redan existerande intressen.

Sådana direkta ekonomiska intressen som avses här är liksom i EU-rekommendationen bl.a. aktier, obligationer, skuldebrev och andra värdepapper i en sammanslutning eller stiftelse som är föremål för ett uppdrag. Indirekta ekonomiska intressen kan enligt EU-rekommendationen vara de placeringar som revisorn har i företag, vilka har placeringar i sammanslutningen eller stiftelsen, eller i företag i vilka sammanslutningen eller stiftelsen också har placerat. Ett indirekt intresse kan anses betydelsefullt åtminstone när ett indirekt innehav möjliggör eller verkar möjliggöra att personen i fråga påverkar de beslut som sammanslutningens eller stiftelsens ledning fattar. Ett indirekt ekonomiskt intresse skall igen anses betydelselöst om det innehålls av en placerings- eller pensionsfond, ett fondföretag eller motsvarande och revisorn inte direkt deltar i revisionen av fondförvaltaren och inte kan påverka fondförvaltarens enskilda placeringsbeslut. Ett annat intresse kan det igen vara frågan om t.ex. när de arvoden som erhålls av en klient utgör en så betydande del av revisorns inkomster att revisorn kan anses i för hög grad beroende av de arvoden som klienten i fråga betalar.

I enlighet med 1 punkten skall åtgärder som tryggar oberoendet vidtas också i ett sådant fall om det finns en affärsrelation mellan revisorn och den sammanslutning eller stiftelse som är föremål för uppdraget, om inte relationen kan anses som en sedvanlig affärsverksamhet där det hotet den orsakar revisorns oberoende är obetydligt. Om affärsåtgärderna genomförs på marknadsvillkor, äventyrar de i allmänhet inte revisorns oberoende. Exempel på sådan sedvanlig affärsverksamhet är försäkrings- och banktjänster samt köp av kontorsmaterial och ADB-programvaror. Erhållandet av varor och tjänster på förmånliga villkor anses inte som sedvanlig affärsverksamhet, om inte det æ-

hållna intresset till sitt värde är obetydligt. Bestämmelsen gäller utöver befintliga relationer också förbindelser om att ingå sådana relationer.

Som sedvanlig affärsverksamhet avses inte en situation där föremål för revisionen är revisionsammanslutningens ägare, ett intresseföretag till revisionsammanslutningens ägare, där ägaren kan påverka beslut som gäller revisionen eller en annan sammanslutning eller stiftelse där en person i ledande ställning kan påverka revisionsammanslutningens beslut som gäller revisionen. I dessa fall kan revisorns oberoende äventyras i betydande grad och revisorn skall vägra ta emot uppdraget. Detta motsvarar punkt B 2.3 i EU-rekommendationen.

Som 2 punkt i momentet föreslås en bestämmelse om bedömning av oberoendet i en situation där revisorns tidigare verksamhet är föremål för granskning. Med bestämmelsen hänvisas det till det hot som granskning av eget arbete medför och som avses i artikel 22.2 i revisionsdirektivet, vilket är förknippat med svårigheten att bevara objektiviteten vid självgranskning. Revisorns tidigare verksamhet kan på det sätt som avses i 2 punkten vara utsatt för granskning t.ex. när slutresultatet av en uppgift som revisorn utfört tidigare, såsom rådgivning eller biträdande eller ett annat uppdrag, blir utsatt för bedömning i samband med ett uppdrag.

Vid bedömningen skall uppmärksamhet ägnas uttryckligen rådgivningens art: i vilken mån innebär den enbart utredning av omständigheter och i vilken mån styr den vägande beslutsfattandet. Ju mera styrande rådgivningen är, desto mera närmar den sig deltagande i beslutsfattandet. Härvid skall förutsättas större verkningfullhet av de åtgärder som avses i 2 mom. för att oberoendet skall kunna tryggas.

Också tidigare rådgivning av en sammanslutning eller stiftelse i en fråga som ingår i ett erhållet uppdrag kan äventyra revisorns oberoende. De risker som avses här kan — utöver den skötsel av bokföring eller medel eller den övervakning av dessa som alltid utgör grund för jäv i enlighet med 25 § 1 mom. 2 punkten nedan — vara förknippade med bl.a. planering och realisering av bokslutsdatasystem, uppdrag som sammanhänger

med värdebestämning, intern kontroll eller rekrytering av ledningen i en sammanslutning eller stiftelse som är föremål för uppdraget. Förslaget motsvarar till denna del EU-rekommendationen. Bestämmelsen kan också bli tillämplig i en situation där revisorn tidigare har hört till ledningen för den sammanslutning eller stiftelse som är föremål för uppdraget eller varit anställd av den.

Den bestämmelse som föreslås som 3 punkt gäller oberoendet för en revisor som är med- eller motpart till en sammanslutning eller stiftelse som är föremål för ett uppdrag i en rättegångsprocess eller ett annat ärende. Bestämmelsen hänför sig till det hot om partiskhet som nämns i artikel 22.2 i revisionsdirektivet. En revisor som företräder en sammanslutning eller stiftelse vid avgörandet av meningsskiljaktigheter eller ett tvistemål anses i allmänhet vara partisk, vilket strider mot det att revisorn har till uppgift att ge ett objektiva utlåtande. Med det hot som partiskhet medför sammanhänger hotet från självgranskning, om biträdande vid avgörandet av en meningsskiljaktighet eller ett tvistemål också förutsätter t.ex. att revisorn bedömer vilka möjligheter den sammanslutning eller stiftelse som är föremål för uppdraget har att lyckas i ärendet, och om revisorns bedömning kan påverka de tal som presenteras i bokslutet. En revisor som är med vid avgörandet av ett tvistemål skall alltså beakta storleken både på hotet om partiskhet och självgranskning.

Agerandet för en sammanslutning eller stiftelse som är föremål för ett uppdrag är till sin art subjektivt, men graden av subjektivitet varierar beroende på rättsprocessens art. Risken ökar om revisorn verkar aktivt för den sammanslutnings eller stiftelse räkning som är föremål för uppdraget vid avgörandet av meningsskiljaktigheter eller ett tvistemål. Risken för att oberoendet äventyras är mindre, om revisorn endast ombeds bistå som sakkunnig i obetydlig mån i rätten i ett ärende som gäller en sammanslutning eller stiftelse som är föremål för ett uppdrag.

I det fall att klienten anser att t.ex. revisionsarbetet är bristfälligt och revisorn anser det sannolikt att talan kommer att väckas mot honom eller henne, skall revisorn först diskutera grunderna för påståendena med styrel-

semedlemmarna i den sammanslutning som är föremål för uppdraget. Om styrelsen bekräftar att det är sannolikt att talan kommer att väckas, skall revisorn avgå. Om revisorn misstänker att klientens nuvarande ledning har gjort sig skyldig till missbruk eller svek, beror storleken på den risk som inriktas på oberoendet och även beslutet om avsked på revisorns åtgärder till vilka hör t.ex. behandling av ärendet med klientens styrelse.

Enligt 4 punkten skall åtgärder som tryggar oberoendet vidtas, om revisorn har en nära relation till en person som hör till ledningen i den sammanslutning eller stiftelse som är föremål för uppdraget eller annars har deltagit i ett ärende som är föremål för uppdraget och då varit anställd av den sammanslutning eller stiftelse som är föremål för uppdraget. Bestämmelsen täcker det hot från förtroelighet som avses i artikel 22.2 i revisionsdirektivet.

Också kortvarigt men framför allt långvarigt umgänge med de personer som avses i förslaget kan leda till en så nära relation att den är ägnad att äventyra revisorns oberoende. En vänskapsrelation eller annan relation med ledningen eller personalen i den sammanslutning eller stiftelse som är föremål för uppdraget kan påverka revisorn så att han eller hon förhåller sig för positivt till klientens intressen och inte längre granskar givna uppgifter tillräckligt objektivt. Det deltagande i ett ärende som är föremål för ett uppdrag som avses i bestämmelsen och som en person som är anställd av en sammanslutning eller stiftelse som är föremål för uppdraget och vilken kan jämföras med en person som hör till ledningen skall förutsätta att personen har direkt beslutanderätt i ett ärende som är föremål för uppdraget och som inte kan anses vara obetydligt. Bestämmelsen förutsätter också att när revisorn övergår i anställning hos en sammanslutning eller stiftelse som är föremål för ett uppdrag, skall revisionsammanslutningen med principer och rutiner säkerställa att ingen betydande förbindelse kvarstår mellan revisionsammanslutningen och personen i fråga, vilken kan äventyra oberoende. Motsvarande krav ingår i punkt B 3 i EU-rekommendationen.

I 25 § skall det föreskrivas särskilt om en sådan situation där revisorn eller den huvudansvariga revisorn för en revisionsam-

manslutnings del vid utförandet av revision i en sammanslutning som är föremål för offentlig handel övergår till en uppgift inom den högsta ledningen hos en revisionsklient. Härvid äventyras oberoendet i så hög grad att en dylik uppgift skall få tas emot tidigast två år efter att revisionsuppdraget har upphört. I annat fall måste revisionsammanslutningen avstå från revision av sammanslutningen i fråga.

Också 5 punkten som föreslås bli sista punkt i momentet sammanhänger med artikel 22.2 i revisionsdirektivet. Bestämmelsen täcker t.ex. situationer där en dominerande eller inflytelserik klient hotar revisorn (hot om påtryckning). Den är avsedd att också omfatta en underordnad ställning enligt 24 § 1 mom. 2 punkten i gällande lag.

En dylik påtryckning kan påverka revisorns förmåga att agera objektivt och professionellt försiktigt. Med ett ärende som är föremål för revision avses i bestämmelsen t.ex. meningskiljaktighet om tillämpningen av redovisningsprinciper eller om omfattningen av det arbete som skall utföras.

I det föreslagna 4 mom. skall det föreskrivas om skyldigheten att dokumentera de faktorer som avses i 2 och 3 mom. och som hotar oberoendet samt de åtgärder som vidtas för att undanröja dessa faktorer. Den föreslagna skyldigheten skall ankomma på revisorn och för en revisionsammanslutnings del på den huvudansvariga revisorn som utför revisionen. En sådan nämnd skyldighet att dokumentera skall inte föreligga, om de faktorer som hotar revisorns oberoende som helhet bedömda kan anses betydelselösa. Däremot skall alla betydande hot som gäller oberoendet samt de åtgärder genom vilka oberoendet tryggas och vilka har vidtagits i enlighet med 3 mom. skrivas in i de handlingar som gäller uppdraget i fråga. Med de handlingar som gäller uppdraget avses den dokumentation (arbetsunderlag) som revisorn utarbetar eller skaffar sig under arbetets gång för att genomföra uppdraget och för att verifiera att uppdraget har utförts i enlighet med internationella revisionsstandarder och god revisionssed. Bestämmelsen grundar sig på artikel 22.3 i revisionsdirektivet.

I enlighet med EU-rekommendationen skall en revisionsammanslutning skapa ett

internt system för att trygga sin verksamhets oberoende, och systemets funktion skall dokumenteras. I systemet ingår bl.a. skriftliga anvisningar om oberoendet, ett aktivt och uppdaterat informering om anvisningar och ändringar i dem, dokumentation som gäller varje revisionsklient samt intern övervakning av att åtgärderna följs.

Som 5 mom. förslås en bestämmelse enligt vilken bedömningen av oberoendet skall utsträckas till alla övriga sammanslutningar där den sammanslutning eller stiftelse som är föremål för uppdraget har bestämmande inflytande. Den relation som avses här fastställs i enlighet med 1 kap. 5 § i bokföringslagen. På motsvarande sätt bör relationen till en sammanslutning eller stiftelse, under vars omedelbara bestämmande inflytande sammanslutningen själv står, beaktas. Således skall skyldigheten avgränsas till det omedelbara moderföretaget. Tillhörandet till en koncern skall här granskas vidsträckt, och t.ex. det att en sammanslutning som har grundats i ett speciellt syfte, såsom en försäkringskassa eller pensionsstiftelse, inte sammanställs med koncernbokslutet, innebär inte att beroendeförhållandet upphör.

Genom 6 mom. breddas personkretsen vid bedömningen av oberoendet. Grund för bestämmelsen är artikel 24 i revisionsdirektivet och punkt A 2.2 i EU-rekommendationen, enligt vilken kravet på oberoende gäller revisorn själv samt dem som kan påverka revisionens slutresultat.

Momentets 1 punkt gäller den CGR- eller GRM-sammanslutning där revisorn arbetar. Vederbörande organisations bindning till den sammanslutning eller stiftelse som är föremål för uppdraget, t.ex. i form av ett sådant intresse som avses i 3 mom. 1 punkten, kan hota revisorns oberoende.

Ordalydelsen i 2 punkten — en person som deltar i uppdraget under revisorns övervakning — är avsedd att motsvara begreppet ”uppdragsteam” som används i EU-rekommendationen. I uppdragsteamet ingår först och främst de personer som utför det egentliga revisionsuppdraget eller ett annat uppdrag, såsom revisionspartner och annan personal, vilka har fått till uppgift att utföra ett uppdrag. Utöver dem skall punkten täcka sakkunniga från andra branscher som står i a-

betsavtals- eller underleveransavtalsförhållanden och är med i uppdraget, såsom advokater, aktuarier, skattespecialister, IT-specialister och specialister inom medelförvaltning samt personer som sörjer för företagets interna kvalitetskontroll eller för direkt tillsyn av revisionsuppdraget. Å andra sidan är det klart att också i denna bedömning bör det väsentliga beaktas: om det är fråga om ett med tanke på ifrågavarande persons arbetsinsats obetydligt eller till sin art endast tekniskt biträdande, bör personen i fråga inte räknas in i uppdragsteamet vid bedömningen av oberoendet.

Momentets 3 punkt gäller för sin del en person till vilken revisorn står i underlydande ställning. Också denna jämställning motsvarar EU-rekommendationen och täcker begreppet ”beslutskedja” som används i den. Enligt rekommendationens ordlista inbegriper beslutskedjan ”— alla de personer som har ett direkt ansvar för övervakning, ledning, arvode eller tillsyn avseende en revisionspartner i revisionsteamet eller genomförandet av en lagstadgad revision på kontornivå, landsnivå, regional nivå eller global nivå.” Å andra sidan hör en bedömare av kvaliteten i revisorns verksamhet, som inte har chefsställning i förhållande till revisorn, inte till den beslutskedja som avses här. Den finska revisionslagen gäller verksamhet som utövas i Finland. Med beaktande av detta ingår i den föreslagna bestämmelsen ett preciserande omnämnande om att också bedömningen av underlydande ställning gäller direkt ledning eller övervakning. En sådan situation där revisorns närmaste chef finns någon annanstans än i Finland har dock inte uteslutits från bestämmelsen.

Den sista eller 4 punkten i momentet likställer också en delägare i en CGR- eller GRM-sammanslutning och en annan person i ledande ställning med en revisor när denna person arbetar i en sådan enhet inom CGR- eller GRM-sammanslutningen vars deltagande i genomförandet av uppdraget är betydande. EU-rekommendationen benämner en delägare och en annan person i ledande ställning i en revisionsammanslutning ”partner”, som är ”— en yrkesman vid ett revisionsbolag eller i ett nätverk som personligen tar på sig det slutliga ansvaret för det arbete som utförs

under ett uppdrag (revisionsuppdrag eller annat uppdrag). Han är i allmänhet bemyndigad att underteckna på revisionsbolagets vägnar och kan också vara delägare/ägare eller huvudman i revisionsbolaget.”

25 §. Revisors jäv. Paragrafen är avsedd som en förteckning över de faktorer och omständigheter som alltid orsakar revisorn jäv. Bestämmelsen grundar sig på 24 § i gällande lag. Risker för att oberoendet äventyras skall inte kunna elimineras i fråga om dessa faktorer och omständigheter med de åtgärder som avses i 24 § 2 mom. Till denna del motsvarar bestämmelsen artikel 22.2 i revisionsdirektivet. Enligt den skall varken revisorn eller revisionsammanslutningen få utföra ett uppdrag om de hotande faktorerna i förhållande till vidtagna åtgärder som helhet bedömda är så betydande att oberoendet äventyras. Bestämmelserna i paragrafen tillämpas liksom 24 § på alla uppdrag enligt 1 § 1 mom.

I 1 mom. skall det föreskrivas om grunderna för jäv. Som 1 punkt föreslås en bestämmelse som motsvarar 24 § 1 mom. 1 punkten i gällande lag, vilken omfattar jäv till följd av deltagande i förvaltningen av den sammanslutning eller stiftelse som är föremål för uppdraget. Det är fråga om verksamhet som anknyter till det hot som självgranskning medför. Också den nya 2 punkten baserar sig på 1 punkten i gällande moment. För klarhets skull föreslås det att skötseln av sammanslutningens bokföring och medel samt övervakningen av skötseln skall skiljas åt till en egen grund för jäv. Det materiella innehållet i bestämmelsen föreslås inte bli ändrat.

Den 3 punkt som föreslås i momentet motsvarar nästan ordagrant motsvarande gällande bestämmelse i 2 punkten. I punkten skall begreppet ”i underordnad ställning” strykas i gällande lag. Med detta begrepp avses enligt motiveringarna till gällande lag i första hand ekonomiskt beroende. En dylik relation blir beaktad i den 4 punkt som föreslås nedan samt med bestämmelserna om ekonomiskt intresse (1 punkten) och påtryckning i det ärende som skall granskas (5 punkten) i 24 § 2 mom.

Momentets 4 punkt gäller direkta och indirekta innehavsrättigheter och andra rättigheter som medför jäv. Dyliga är för det första revisorns innehav i sammanslutningen samt

avtal, värdepapper och derivatinstrument som indirekt ger rätt till innehav. Med stöd av gällande 24 § 1 mom. är delägaren i ett aktiebolag eller en person som hör till ägarna i en annan sammanslutning inte på basis av detta ägande jävig att vara revisor i sammanslutningen.

Detsamma gäller också föravtal och andra arrangemang som när de genomförs leder till ett direkt ekonomiskt intresse i sammanslutningen. Bestämmelsen täcker också sådana värdepapper som sammanslutningen i fråga inte själv har satt i omlopp. Om t.ex. någon annan part än bolaget sätter i omlopp eller ger ett värdepapper, som berättigar till en aktie i bolaget (warrant), omfattas revisorn av förbudet. Detsamma gäller också derivatinstrument som andra parter än sammanslutningen har satt i omlopp. En vidsträckt tolkning är nödvändig, för att möjligheten att kringgå en jävsgrund genom avtalsarrangemang skall kunna uteslutas.

Sammanslutningen bör verka förvärvsekonomiskt, dvs. eftersträva vinst, för att den skall omfattas av tillämpningen av bestämmelsen. Ett aktiebolags syfte att bereda vinst har skrivits in i 1 kap. 5 § i aktiebolagslagen. Om aktiebolaget med sin verksamhet har något annat syfte än att bereda vinst för sina delägare, skall det finnas en bestämmelse om detta i bolagsordningen. Om en sådan bestämmelse inte finns, anses bolaget eftersträva vinst och på det tillämpas den bestämmelse som föreslås här.

Formuleringen i den föreslagna punkten förbjuder utöver ägandet av aktier också ägandet av andra andelar i sammanslutningen. Förbudet omfattar därmed revisorns agerande som bolagsman i ett öppet bolag eller kommanditbolag som revisorn granskar. En revisor skall inte heller kunna äga en andel av ett andelslag eller garantiandelar i ett ömsesidigt försäkringsbolag. Utöver andelsbevis skall också placeringsandelar som ett andelslag har satt i omlopp omfattas av förbudet. Nedan i 2 mom. skall det föreskrivas om ett undantag gällande nödvändighetstjänster.

Eftersom en sådan andel i en placeringsfond, som avses i lagen om placeringsfonder (48/1999), vilken ägs av en person inte medför omedelbar rätt till de aktier eller andra värdepapper som placeringsfonden äger, gör

en andel i en placeringsfond som revisorn äger inte att han eller hon blir jävig att granska ett sådant bolag, vars aktier är placeringsobjekt i placeringsfonden, förutsatt att revisorn inte själv deltar i revisionen av placeringsfondens förvaltarbolag och inte påverkar fondens enskilda placeringsbeslut. Momentets 4 punkt skall inte heller förhindra revisorn att vara revisor i en ideell förening, där han eller hon samtidigt är medlem. I motsvarande grad skall bestämmelsen inte heller hindra revisorn att vara revisor i ett bostadsaktiebolag när revisorn äger sådana aktier som i enlighet med 1 kap. 1 § 2 punkten i lagen om bostadsaktiebolag (809/1991) medför besittningsrätten till ifrågakvarande bostadsaktiebolags byggnad eller till en fastighet i det.

Liksom i gällande 24 § 2 mom. skall i den föreslagna 5 punkten i 1 mom. ingå ett förbud enligt vilket revisorn inte får ha penninglån eller säkerhet eller annan motsvarande förmån i en sammanslutning eller stiftelse eller hos en person som hör till dess ledning. Den föreslagna bestämmelsen om jäv skall omfatta mera än gällande lag på så sätt att revisorn inte heller skall tillåtas ge penninglån eller ställa säkerhet eller motsvarande förmån för sammanslutningen eller stiftelsen eller en person som ingår i dess ledning. Också detta förslag motsvarar EU-rekommendationen, enligt vilken en direkt ekonomisk förmån orsakar jäv; det är inte av betydelse ifall förmånen grundar sig på en placering på villkor för eget eller främmande kapital. Dessutom skall på samma sätt som omtalades ovan i fråga om aktier och andra finansieringsinstrument på villkor för eget kapital, jäv också uppkomma av ett derivatinstrument som indirekt berättigar till masskuldebrevslån som satts i omlopp eller en annan andel på villkor för främmande kapital i en sammanslutning eller stiftelse som är föremål för ett uppdrag, såsom optionsavtal och futurer, liksom också andra motsvarande avtalsarrangemang.

Till exempel revisorn i en affärsrörelse skall dock inte bli jävig när han eller hon skaffar konsumtionsnyttigheter med en kontokredit i affären. På motsvarande sätt medför en revisors lån i ett kreditinstitut där revision skall förrättas inte jäv. Om detta har en uttrycklig bestämmelse tagits in i 42 § i lagen

om kreditinstitutsverksamhet (1607/1993). En förutsättning är dock att villkoren är marknadsvillkor, vilket gör att en kredit som revisorn får inte får vara förmånligare än de som beviljas andra kunder. Förslaget motsvarar till denna del EU-rekommendationen, som förbjuder affärsrelationer och bindningar mellan revisorn och den sammanslutning eller stiftelse som skall granskas, om det inte är fråga om sedvanlig affärsverksamhet, av vilken hotet mot oberoendet är litet.

Ett obetalt revisionsarvode anses inte som ett penninglån, om inte revisorn har gett sitt samtycke till att arvodet omvandlas till ett penninglån. Jäv skall inte kunna orsakas av sedvanlig betalningstid, som beviljas för betalning av revisionsarvode. Härvid är det fråga om ett förvärv som baserar sig på ett uppdrag, inte om kreditgivning. Bestämmelsen motsvarar till denna del också punkten om arvoden som förfallit till betalning i EU-rekommendationen. Med stöd av 4 mom. nedan skall ett penninglån, en säkerhet eller annan motsvarande förmån som getts till eller erhållits från ett företag som hör till samma koncern som den sammanslutning eller stiftelse som är föremål för uppdraget också medföra jäv för revisorn.

Momentets 6 punkt gäller jäv till följd av familjeförhållande eller nära släktskap. I momentet skall kretsen av nära släktingar avgränsas mera exakt än för närvarande så att den skall omfatta endast make, föräldrar, syskon och barn. Denna avgränsning är ändamålsenlig med beaktande av revisorns faktiska möjligheter att få information om sina nära släktingars förhållanden, såsom verksamhet eller ägande i en sammanslutning eller stiftelse som är föremål för uppdraget, eller om andra beroendeförhållanden såsom affärsförbindelser. Med make skall på motsvarande sätt som i 28 § i förvaltningslagen (434/2002) avses gifta makar samt personer som lever i äktenskapsliknande förhållanden och registrerade parförhållanden. Också i EU-rekommendationen förutsätts att nära släktingar beaktas.

Momentets 7 punkt kompletterar den 4 punkt som föreslås ovan. Revisorn skall också vara jävig, om hans eller hennes make eller personer som står i nedstigande släktskapsförhållande till revisorn har sådan

äganderätt eller annan rätt som avses i 4 punkten till en aktie eller andel i en sammanslutning som eftersträvar vinst. Jäv skall dock endast uppkomma om en sådan äganderätt eller annan rätt inte skall kunna anses vara obetydlig.

Enligt 8 punkten skall jäv också uppkomma om en fysisk person som valts till revisor eller den huvudansvariga revisorn i en revisionskommitté som valts till revisor för en sammanslutning som är föremål för offentlig handel har övergått till en uppgift i den högsta ledningen i den sammanslutning som skall granskas och det har förflutit mindre än två år sedan denna övergång. Bestämmelsen grundar sig på artikel 42.3 i revisionsdirektivet.

Den föreslagna karenstiden på två år skall uttryckligen gälla endast uppgifter i den högsta ledningen, vilka är ledningsuppgifter enligt 1 mom. 1 punkten (bolagsman, styrelsemedlem, ordförande och vice ordförande samt verkställande direktör eller motsvarande ställning) samt i enlighet med 2 punkten i samma moment den till vars uppgift hör skötsel av bokföring eller medel eller övervakning av skötseln. I och med den senare punkten kommer sådana uppgifter att omfattas av bestämmelsens tillämpningsområde där det finns möjlighet att påverka upprättandet av sammanslutningens bokslut och principerna för upprättandet. Dyliga uppgifter skall därmed vara åtminstone uppgifterna som ekonomi- och finansieringschef och bokföringschef. Däremot skall beredningsuppgifter både av mekanisk och teknisk art för skötsel av bokföring och medel, med vilka inte sammanhänger något beslutsfattande i frågor med anknytning till bokföring, bokslut eller medelskötsel stå utanför tillämpningsområdet för bestämmelsen. Med ovan nämnda uppgifter skall också jämföras avtalsbaserade arrangemang eller andra arrangemang på basis av vilka personen sköter ifrågasvarande ledningsuppgifter, t.ex. på basis av ett konsulteringsavtal.

Också när andra personer som i betydande grad deltar i ett revisionsuppdrag än den huvudansvariga revisorn övergår till uppgifter inom den högsta ledningen i den sammanslutning som skall granskas kan detta utgöra ett hot mot revisionskommitténs

oberoende, som bör bedömas i enlighet med 24 §.

I det föreslagna 2 mom. skall föreskrivas om ett undantag till 1 mom. 4 punkten. Enligt den föreslagna bestämmelsen skall begränsningen av ägandet inte gälla en sådan sammanslutning som erbjuder konsumenterna sina nödvändighetstjänster på så sätt att innehav i sammanslutningen är en förutsättning för att få använda tjänsterna. Sådana sammanslutningar är bl.a. el- och telefonandelslagen. Revisorn skall följaktligen få vara medlem i en sådan sammanslutning med en sådan andel som är tillräcklig för att använda nödvändighetstjänsterna. En större andel än denna kan inte anses motiverad. I förslaget begränsas revisorns ägarandel till högst en procent i sammanslutningen i fråga för att det skall gå att säkerställa att revisorn inte heller i en sådan sammanslutning har ett inflytande som baserar sig på ägandet.

Det föreslagna 3 mom. omfattar situationer där revisorn efter att ha tagit emot ett uppdrag får en sådan äganderätt eller annan rätt som avses i 1 mom. 4 punkten till en aktie eller andel i en sammanslutning som eftersträvar vinst. Bestämmelsen är avsedd att bli tillämplig på situationer där revisorn har fått ett innehav eller en annan förmån som följd av ett arv, en gåva eller en annan yttre händelse, såsom en företagsfusion. Efter att ha fått en sådan förmån skall revisorn vägra ta emot förmånen eller avstå från den inom en skälig tid. Som en skälig tid skall anses några veckor eller högst några månader från det då han eller hon fick kännedom om och rätt att avstå från det ekonomiska intresset. Alternativt kan revisorn avstå från uppdraget. Följaktligen skall t.ex. värdepapper som erhållits genom arv säljas inom en skälig tid från det revisorn fick kännedom om arvet och rätt att sälja värdepappren i enlighet med bestämmelserna om arvsskifte samt om överlåtelse av värdepapper för en insiderperson.

En likadan skyldighet skall enligt lagens övergångsbestämmelse gälla också de förmåner och innehav som revisorn har när denna lag träder i kraft.

Förslaget är avsett att till sina centrala delar motsvarar verksamhetsanvisningen i EUREKOMMENDATIONEN: ”Då ett [finansiellt] intresse förvärfvas till följd av en yttre händelse

- - - måste det avyttras så snart som möjligt, men senast en månad efter det att personen har fått kännedom om, och rätt att förfoga över, det finansiella intresset. Under tiden behövs kompletterande skyddsåtgärder för att upprätthålla revisorns oberoende. Dessa kan innefatta en extra granskning av den berörda personens revisionsarbete eller att den berörda personen utesluts från allt viktigt beslutsfattande rörande den lagstadgade revisionen av kunden.”

Den bestämmelse som föreslås som 4 mom. utsträcker jävsgrunden på motsvarande sätt som i 24 § 5 mom. också till sammanslutningar som står under sammanslutningens eller stiftelsens bestämmande inflytande samt till en sammanslutning och stiftelse under vars omedelbara bestämmande inflytande sammanslutningen lyder.

26 §. Revisors tystnadsplikt. Paragrafen grundar sig på bestämmelsen i gällande revisionslag men är mera exakt och omfattande. Tystnadspliktsbestämmelsen är en allmän bestämmelse, och mera exakta skyldigheter kan ställas i en annan lag. Revisorns tystnadsplikt gäller all verksamhet som avses i 1 § i revisionslagen. Revisorns tystnadsplikt innebär konfidentialitet i fråga om revisionen. Generellt sett förväntas revisorn vara återhållsam när det gäller att lämna ut uppgifter om klienten till utomstående. Till följd av behovet av förtroende iakttar revisorn alltid återhållsamhet vad gäller att röja uppgifter om klienten, också om uppgifterna inte är hemliga och röjandet av dem inte medför direkt skada. Med den föreslagna bestämmelsen skyddas förtroendet för revisorerna också generellt. Konfidentialiteten är enligt de etiska anvisningar för revisorer som IFAC har gett (*Code of Ethics for Professional Accountants*) en av hörnstenarna i revision. De etiska anvisningarna gäller alla revisorns uppgifter. Denna utgångspunkt lämpar sig också som utgångspunkt för tystnadspliktsbestämmelsen i revisionslagen. De etiska anvisningarna förpliktar revisorn mera vidsträckt än tystnadspliktsbestämmelsen i lagen.

Det föreslås att den definiering som gäller konfidentialitetsskyddet skall förnyas så att konfidentialitet gällande revision också skyddar uppdragsgivaren (klienten) och tredje part, vilkas uppgifter revisorn får tillgång

till utgående från sin ställning. Den part som skall skyddas fastställs från fall till fall, och det är inte ändamålsenligt att definiera den uttömmande i lagen. Det föreslås att bestämmelsen skall preciseras så att utgångspunkten är en allmän tystnadsplikt och att i lagen skall definieras undantag till tystnadsplikten. Den föreslagna bestämmelsen avviker från den nuvarande skadeförutsättningen, dvs. från det att revisorn får röja uppgifter, om de inte orsakar skada för de parter som fastställs i lagen. Skadeförutsättningen kan tolkas på flera sätt och den är svår att tillämpa, varför det föreslås att den skall slopas.

I enlighet med 1 mom. får revisorn eller dennes biträde inte för utomstående röja omständigheter som de i sitt uppdrag enligt revisionslagen fått kännedom om. Som utomstående skall i detta sammanhang inte anses revisorer som utför samma uppdrag enligt revisionslagen oberoende av om de är i samma revisionsammanslutnings tjänst eller inte. Utan hinder av tystnadsplikten skall det därmed vara tillåtet att till andra revisorer som deltar i revisionen av en koncern överlämna de uppgifter som är nödvändiga för att uppdraget skall kunna utföras och bestämmelsen skall också omfatta s.k. delade uppdrag. På motsvarande sätt skall revisorn med stöd av 10 § 5 mom. få ge den revisor som utnämns efter honom eller henne för sammanslutningen eller stiftelsen, de uppgifter som är nödvändiga för att ett uppdrag enligt denna lag skall kunna utföras. Som utomstående skall enligt bestämmelsen inte heller anses revisorns biträde eller chef och inte heller en person som hör till revisionsammanslutningens riskhanterings- eller kvalitetssäkringssystem, till vilken revisorn ger uppgifter för realisering av den kvalitetssäkring som avses i denna lag.

Utän hinder av bestämmelsen får revisorn behandla uppgifter som skall hållas hemliga tillsammans med sina biträden och ibland också med t.ex. kollegor som arbetar vid samma kontor. Behandling av uppgifter är inte detsamma som röjande av dem. Till denna del förutsätter behandlingen av hemliga uppgifter yrkeskunnighet och användning av adekvata riskhanteringsmetoder. Personkretsen bör kunna hantera yrkesmässiga riskhanteringsmetoder för att de hemliga uppgifterna

inte skall läcka ut. Utöver den föreslagna paragrafen kan av bl.a. den värdepappersmarknadsrättsliga regleringen med anknytning till den inre kretsens informationshantering följa strängare begränsningar än i den föreslagna bestämmelsen vad gäller rätten att ge ut uppgifter.

I 2 mom. föreslås det att det skall föreskrivas om undantag till tystnadsplikten enligt 1 mom. I 1 punkten föreskrivs om situationer där om en omständighet på basis av en norm på lagnivå har föreskrivits att den skall tas upp t.ex. i revisionsberättelsen. Revisorn kan t.ex. vara skyldig att i revisionsberättelsen påpeka en ansvarig persons försummelse eller att ge information om att förutsättningar för att fortgå med verksamheten inte längre finns. I punkten avses revisorns skyldighet att aktivt och på eget initiativ ge information. Det kan också bli fråga om t.ex. en bestämmelse i en speciallag, såsom lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt (30.1.1998/68), som kan ålägga revisorn att i vissa situationer rapportera om sina iakttagelser till myndigheterna även om den omständighet som skall rapporteras är konfidentiell. Också revisorerna i kreditinstitut, företag inom försäkringsbranschen, värdepappersföretag, pensionsstiftelser och vissa andra sammanslutningar skall meddela den myndighet som övervakar sammanslutningarna eller stiftelserna om väsentliga brott mot reglerna eller den lag som gäller sammanslutningens eller stiftelsens verksamhet, äventyrandet av verksamhetens fortgång eller en uppgift som leder till att revisionsberättelsen inte kan lämnas utan reservation.

Enligt den föreslagna 2 punkten får revisorn röja en uppgift som lagligen skall hemlighållas, om den med vars fördel eller rätt den omständighet som skall hemlighållas sammanhänger ger sitt samtycke till detta. En dylik part kan också vara en tredje person, som revisorn får uppgifter om t.ex. av sin klient. Samtyckesgivaren skall ha tillräcklig behörighet och kompetens för att samtycket skall vara giltigt och binda också samtyckesgivaren.

Enligt 3 punkten är också ett förordnande att överlåta en uppgift, som en myndighet har gett med stöd av lagen, ett lagligt undantag från tystnadspliktsskyldigheten. Ett sådant är

t.ex. Finansinspektionens rätt att få uppgifter av revisorn, om vilken föreskrivs i 15 § 3 mom. i lagen om Finansinspektionen. Också skattemyndigheten, polisen och domstolen har i vissa situationer rätt att av revisorn få uppgifter som skall hemlighållas. Utgångspunkten är att revisorn är skyldig att röja en omständighet som skall hållas hemlig också som vittne i domstol enligt bestämmelserna i 17 kap. i rättegångsbalken. De övervakningsorgan om vilka föreskrivs i revisionslagen (en handelskammarens revisionsutskott, Centralhandelskammarens revisionsnämnd, statens revisionsnämnd) har rätt att i enlighet med 45 § i revisionslagen av revisorn få alla uppgifter som är nödvändiga för skötseln av tillsynsuppgiften. Som en sådan annan person som avses i punkten skall anses t.ex. en kvalitetsgranskare som avses i 40 § 2 mom.

I enlighet med 4 punkten är en uppgift som redan har blivit allmänt känd bland utomstående t.ex. en företagshemlighet som via massmedierna har blivit känd och vars hemliga art upphör sedan den blivit offentlig. Revisorns tystnadsplikt gäller inte sådana uppgifter sedan de blivit offentliga. I allmänhet är företagshemligheter hemliga endast en viss tid. Till exempel en sammanslutning som är föremål för offentlig handel kan ge ut en resultatvarning som hade varit en hemlig uppgift innan den gavs ut.

5 kap. **Specialbestämmelser som gäller revisor för en sammanslutning som är föremål för offentlig handel**

Det föreslås att till revisionslagen skall fogas ett nytt 5 kap., där det skall föreskrivas om tilläggskrav som gäller revisor i en sammanslutning som är föremål för offentlig handel. Bestämmelserna grundar sig på X kap. "Särskilda bestämmelser för lagstadgad revision av företag av allmänt intresse" i revisionsdirektivet. Bestämmelsernas tillämpningsområde baserar sig på artikel 39 i revisionsdirektivet. Enligt artikeln skall bestämmelserna i X kapitlet tillämpas på revision av åtminstone de sammanslutningar som har emitterat överlåtbara värdepapper upptagna till handel på en reglerad marknad enligt artikel 4.1 fjortonde stycket i direktiv

2004/39/EG om marknader för finansiella instrument. De föreslagna bestämmelserna i 5 kap. är avsedda att täcka de sammanslutningar som i enlighet med artikel 39 i direktivet hör till tillämpningsområdet. För dessa sammanslutningar används i denna lag benämningen sammanslutning som är föremål för offentlig handel i enlighet med definitionen i 2 § 5 punkten.

Som en sammanslutning som är föremål för offentlig handel skall därmed först och främst avses en sammanslutning vars värdepapper upptagits till offentlig handel på fondbörsens börslista (Helsingforsbörsens huvudlista). Som en sådan sammanslutning anses också en sammanslutning vars värdepapper upptagits till offentlig handel vid annan yrkesmässigt organiserad handel där köparna och säljarna sammanförs och för vilken har fastställts regler i enlighet med värdepappersmarknadslagen. Dyliga listor för annan offentlig handel är Helsingforsbörsens Prelista samt ML-marknaden. Tillämpningsområdet för bestämmelsen skall också omfatta en sammanslutning vars värdepapper upptagits till föremål för sådan handel som motsvarar offentlig handel i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, t.ex. Londons fondbörs.

Tillämpningsområdet för bestämmelserna i det föreslagna kapitlet skall begränsas till revision enligt 1 § 1 mom. 1 punkten. Bestämmelserna skall därmed gälla endast en revisor i en sammanslutning som är föremål för offentlig handel eller i motsvarande grad den huvudansvariga revisorn när en revisions-sammanslutning har valts till revisor.

Utöver de bestämmelser som föreslås i kapitlet skall om den särskilda jävsgrund som gäller revisorn i en sammanslutning som är föremål för offentlig handel samt om de kvalitetsgranskningar som skall utföras oftare än i fråga om andra revisorer föreskrivas i 25 § 1 mom. 8 punkten och 40 § 2 mom. 1 punkten.

I lagen om kreditinstitutsverksamhet föreslås en bestämmelse enligt vilken bestämmelserna om revisor i en sammanslutning som är föremål för offentlig handel också skall tillämpas på revision i kreditinstitut. Motsvarande bestämmelser föreslås bli intagna i de särskilda lagar som gäller försäk-

ringsinrättningar.

27 §. Mandattidernas maximitid. I enlighet med artikel 42.2 i revisionsdirektivet föreslås att i 1 mom. skall inbegripas en bestämmelse om maximitiden för mandattiderna för en fysisk person som är revisor i en sammanslutning som är föremål för offentlig handel, vilket innebär att revisorn skall bytas ut med jämna mellanrum. En revisor skall enligt förslaget kunna vara revisor i samma sammanslutning i en uppgift som avses i 1 § 1 mom. 1 punkten i revisionslagen högst sju år i rad.

Utöver den huvudansvariga revisorn eller en revisor som personligen utnämns till uppdraget kan också långvarig medverkan av andra personer som deltar i ett revisionsuppdrag hota oberoendet, vilket bör bedömas med stöd av 24 §. Det föreslås inte att någon uttrycklig bestämmelse om byte av övriga personer som deltar i revisionen skall tas med i lagen.

Enligt det föreslagna 2 mom. skall en revisor efter den maximala mandatperiod som nämns i 1 mom. få delta i revision i sammanslutningen i fråga tidigast två år efter utgången av revisionsuppgiften. Under dessa två år skall revisorn således inte heller få ta del av genomförandet av revisionsuppdraget i någon annan egenskap. Deltagandet skall bedömas med beaktande av väsentlighetsprincipen, också om detta skall göras i strikt mening, eftersom det är fråga om bestämmelsen om revisors oberoende i en sammanslutning som utövar offentlig handel. Det föreslås att i lagen skall tas in en övergångsbestämmelse som gäller byte av revisor, enligt vilken tidsfristen på sju år börjar löpa från nästa sammanslutningsmöte efter att lagen har trätt i kraft.

Enligt det föreslagna 3 mom. skall bestämmelsen tillämpas endast på en fysisk person eller den huvudansvariga revisorn i en revisions-sammanslutning som valts till revisor. Det skall inte förutsättas att en revisions-sammanslutning skall bytas ut med jämna mellanrum.

28 §. Uppgifter som skall ges sammanslutningens styrelse. I paragrafen skall det på det sätt som förutsätts i artikel 42.1 i revisionsdirektivet föreskrivas om de tilläggsåtgärder som tryggar en revisors oberoende i en sam-

manslutning som är föremål för offentlig handel. Revisorn skall därmed ge styrelsen i en sammanslutning som är föremål för offentlig handel de uppgifter som direktivet förutsätter och som hänför sig till en bedömning av revisorns oberoende. Om styrelsens styrelsearbete har organiserats så att förberedning av de ärenden som styrelsen ansvarar för har tillsatts ett eller flera utskott, skall uppgifterna kunna ges det utskott som har fått till uppgift att bereda de ärenden som gäller ekonomisk rapportering och övervakning.

I enlighet med *1 punkten* skall revisorn årligen ge styrelsen i en sammanslutning som är föremål för offentlig handel en skriftlig bekräftelse på sitt oberoende samt anmälan om de omständigheter som hotar oberoendet och vilka åtgärder som har vidtagits för att trygga oberoendet. Det skall förutsättas att styrelsen för kännedom ges uppgift endast om de omständigheter som hotar oberoendet, vilka inte kan anses betydelselösa samt de åtgärder som har vidtagits för att trygga oberoendet. De uppgifter som avses i denna punkt skall till sitt innehåll följaktligen motsvara de uppgifter som skall tas upp i dokumenten över revisionen på det sätt som förutsätts i 24 § 4 mom. Revisorn skall eftersträva att diskutera med sammanslutningens eller stiftelsens styrelse, om det är oklart huruvida hotet mot oberoendet kan anses vara betydelselöst eller inte.

I den föreslagna *2 punkten* skall det förutsättas att revisorn årligen meddelar styrelsen om de andra uppgifter än revisionsuppgifter som revisorn utfört för sammanslutningen. Bestämmelsen förutsätter också att totalbeloppet av de arvoden som debiterats för dessa tjänster meddelas per tjänstegrupp.

29 §. Offentliggörande av uppgifter om förvaltning och verksamhet. Det föreslås att i paragrafen skall tas in en bestämmelse som artikel 40 i revisionsdirektivet förutsätter om skyldighet för en revisor i en sammanslutning som är föremål för offentlig handel att ge ut uppgifter om förvaltningen och revisorns verksamhet. Dylika uppgifter är uppgifter om revisionsammanslutningens juridiska uppbyggnad, ägarrelationer, ekonomi och revisionsklienter samt om revisionsammanslutningens förvaltning, system för kvali-

tetssäkring och anvisningar gällande oberoende. Syftet med bestämmelsen är att öka öppenheten i revisionsammanslutningens verksamhet. Närmare bestämmelser om de uppgifter som skall offentliggöras skall meddelas genom förordning av statsrådet.

6 kap. Godkännande och registrering av revisorer

30 §. CGR-revisor. I paragrafen skall det föreskrivas om förutsättningarna för att godkänna en CGR-revisor. Förslaget baserar sig huvudsakligen på 4 § 1 mom. i gällande lag. Godkännandet skall fortsättningsvis sökas hos Centralhandelskammarens revisionsnämnd. Som CGR-revisor skall kunna godkännas en fysisk person, som uppfyller de krav som ställts i 1—7 punkten. Bestämmelsen om gott anseende som motsvarar första meningen i 4 § 1 mom. i gällande lag och baserar sig på artikel 4 i revisionsdirektivet, föreslås bli flyttad till *1 punkt* i momentet. På motsvarande sätt som i gällande lagstiftning skall en sökande vara olämplig för uppdraget som revisor, om han eller hon har gjort sig skyldig till ett brott eller en förseelse, som med fog påverkar sökandens förutsättningar att verka som revisor. Centralhandelskammarens revisionsnämnd har vid behov rätt att begära en tilläggsutredning av sökanden för konstaterande av lämplighet som motsvarar kravet på gott anseende i revisionsdirektivet. Centralhandelskammarens revisionsnämnd skall inte heller i fortsättningen ha någon allmän utredningsskyldighet att konstatera att en person är lämplig. Upphävandet av ett godkännande skall dock inte ovillkorligen innebära att personen i fortsättningen är olämplig för uppgiften som revisor.

Som *2 punkt* föreslås det att bestämmelsen i gällande *1 punkt* skall tas in. Som revisor skall inte kunna godkännas en person som har försatts i konkurs, en person vars handlingsbehörighet har begränsats eller för vilken en intressebevakare har utsetts och inte heller en person för vilken näringsförbud har fastställts.

Momentets *3 punkt* grundar sig på gällande *2 punkt*. I punkten föreslås dock ingen hänvisning till oberoende, eftersom den i praktiken har blivit betydelselös. Det har också va-

rit svårt att fastställa dess innehåll, framför allt eftersom om oberoende föreskrivs separat. Den föreslagna 4 punkten motsvarar 3 punkten i gällande paragraf. Också 5—7 punkten motsvarar i sak 4 § 4—6 punkten i gällande lag. Det bemyndigande att utfärda förordning som tidigare ingick i punkterna föreslås ingå i det föreslagna 3 mom.

I 2 mom. föreslås att bestämmelsen om revisorsförsäkringen, som ingår i 4 § 1 mom. 6 punkten i gällande lag, skall tas in.

Närmare bestämmelser om de studier, den praktiska erfarenhet och den yrkesexamen som hör till kraven för godkännande av en CGR-revisor samt om innehållet i revisorsförsäkringen skall meddelas genom en förordning av handels- och industriministeriet, och den bestämmelse som gäller detta föreslås bli 3 mom.

I 4 mom. föreslås en undantagsbestämmelse om förutsättningarna för godkännande av en CGR-revisor med anknytning till sökande som har varit verksamma som GRM-revisorer. Enligt undantagsbestämmelsen skall en person som i fem år yrkesmässigt varit verksam som GRM-revisor kunna delta i CGR-examen, fastän han eller hon inte har avlagt högre högskoleexamen som förutsätts i 4 punkten och de studier som förutsätts i 5 punkten. En sådan sökande skall i övrigt uppfylla samma villkor som övriga sökande. I CGR-examen som avses i 1 mom. 7 punkten skall GRM-revisorer kunna anvisas tilläggsuppgifter i de ämnen som avses i 5 punkten. Genom att utföra tilläggsuppgifterna så att de blir godkända skall sökanden kunna ersätta de ämnen som saknas av studierna enligt 5 punkten i en omfattning som Centralhandelskammarens revisionsnämnd överväger. Till följd av att de studier som krävs är så omfattande kan det i praktiken inte bli fråga om att ersätta alla studier med tilläggsuppgifter. Genom tilläggsuppgifterna säkerställs därmed att personen har de uppgifter som motsvarar ovan nämnda studier på delområden inom revisionen. I denna punkt avses med att vara verksam som GRM-revisor verksamhet som till sin totala längd motsvarar en arbetsmängd på heltid under fem år som yrkesmässig revisor. Den sista delen av momentet motsvarar i sak 4 § 2 mom. i gällande lag, med undantag av det faktum att också övriga sökande som

avses i momentet skall kunna ersätta avsaknaden av de studier som avses i 5 punkten genom att utföra tilläggsuppgifter vid CGR-examen.

Det föreslagna 5 mom. baserar sig på 4 § 4 mom. i gällande lag och på artikel 14 i revisionsdirektivet. Bestämmelsen gäller ömsesidigt erkännande av revisor inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Bestämmelserna i momentet har ändrats så att de motsvarar direktivets bestämmelse så att en revisor som har godkänts i en EES-stat och som söker ömsesidigt erkännande skall erlagga ett behörighetsprov, som skall vara ett annat prov än den yrkesexamen för revisor som avses i 1 mom., till vilken det hänvisas i gällande 4 mom. Eftersom det är fråga om ömsesidigt erkännande, förutsätts sökanden inte till alla delar uppfylla kraven i 1 mom. 4—8 punkten på högre högskoleexamen, utförda studier, praktisk erfarenhet eller CGR-examen som skall avläggas i Finland. Inte heller behörighetskriteriet i 1 punkten skall bedömas i samband med ömsesidigt erkännande, eftersom gott anseende ingår i kraven på godkännande i direktivet. I behörighetsprovet kan man i enlighet med artikel 14 bedöma revisorns kunskaper endast i fråga om de nationella lagar och andra bestämmelser som är relevanta med tanke på revision. Behörighetsprovet skall erläggas på finska eller svenska. Dessutom skall sökanden före godkännandet ge en finsk domstol en sådan revisorsförsäkringen som avses i 2 mom. Ömsesidigt erkännande skall jämföras med godkännande och det skall kallas ”godkännande” av revisor. På motsvarande sätt som den sista meningen i 4 § 4 mom. i gällande lag skall ömsesidigt erkännande också tillämpas på en person som har yrkesbehörighet att utöva revisorsuppgift i en stat som Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater har ingått avtal med om ömsesidigt erkännande av yrkesbehörighet.

31 §. GRM-revisor. Den föreslagna 31 § baserar sig på gällande 6 § till den del som den gäller godkännande av en fysisk person. Som 1 mom. föreslås en bestämmelse som motsvarar 1 mom. i gällande lag, vilken har justerats så att den motsvarar 30 § 1 mom. Paragrafens 2 och 3 mom. motsvarar 30 § 2 och 3 mom. I 4 mom. skall det föreskrivas

om godkännande i undantagsfall av en GRM-revisor i enlighet med gällande lag och den bestämmelse som föreslås som 4 mom. i 30 § och som gäller utförande av tilläggsuppgifter. Det föreslagna 5 mom. motsvarar det 5 mom. som föreslås i 30 §. Som 6 mom. föreslås en förtydligande bestämmelse om att ansökan behandlas av revisionsutskottet vid den handelskammare inom vars verksamhetsområde sökanden hemort ligger. Om sökanden inte har hemort i Finland, behandlas ansökan av revisionsutskottet vid Helsingforsregionens handelskammare.

32 §. CGR- och GRM-examina och deltagande i examina. Som 1 mom. föreslås en bestämmelse som motsvarar 4 § 3 mom. i gällande lag om de krav som skall uppfyllas för att en fysisk person skall kunna delta i CGR-examen. Godkännande av revisorer skall fortfarande ske stegvis, varvid man först skall fatta beslut om deltagande i examen, varefter de sökande som har godkänts i CGR-examen skall godkännas som CGR-revisorer. Centralhandelskammarens revisionsnämnd bedömer huruvida kraven uppfylls och bekräftar rätten att delta i CGR-examen. På motsvarande sätt som i gällande 4 § 3 mom. skall sökanden inte ännu när han eller hon godkänns för deltagande i examen behöva uppfylla det krav enligt vilket han eller hon inte får utöva verksamhet som kan äventyra utförandet av revision. I detta skede skall det ännu inte förutsättas att yrkesexamen avläggs och naturligtvis inte heller att försäkran ges. Om en sökande i övrigt kan anses uppfylla de krav som gäller godkännande av revisor, skall han eller hon godkännas för deltagande i examen. Det föreslås att i momentet dessutom skall inbegripas en hänvisning till de bestämmelser i 30 § 4 mom. som gäller godkännande i undantagsfall.

I 2 mom. skall det på motsvarande sätt som i 1 mom. föreskrivas om de krav som skall uppfyllas för att en fysisk person skall kunna godkännas att delta i en examen som gäller GRM-revisor. Handelskammarens revisionsutskott bedömer huruvida kraven uppfylls och fattar beslut om rätt att delta i GRM-examen. Paragrafens 3 mom. motsvarar första meningen i 3 § 1 mom. i gällande lag. Det föreslås inte att den sista meningen i momen-

tet skall bevaras, eftersom det inte är väsentligt med tanke på tillämpningen av lagen att konstatera att om handelskamrar stadgas särskilt.

33 §. CGR-sammanslutning. Det föreslås att i denna paragraf skall föreskrivas om godkännande av CGR-sammanslutningar. Bestämmelsen baserar sig på 5 § i gällande lag och artikel 3 i revisionsdirektivet. Med avvikelse från gällande bestämmelse skall som ägare och personer i ledningen utöver CGR-revisorer duga i andra EES-stater godkända revisorer och revisionsammanslutningar. Till följd av revisionsdirektivet skall inte heller längre krävas att verkställande direktören och vice verkställande direktören för en CGR-sammanslutning skall vara CGR-revisorer.

I det inledande stycket till 1 mom. föreslås att en bestämmelse som fastställer revisionsammanslutningens bransch och som grundar sig på 1 punkten i gällande paragraf skall fogas. Enligt denna bestämmelse skall en revisionsammanslutning utöva revisionsverksamhet. Bestämmelsen begränsar inte revisionsammanslutningens utbud av tjänster annat än genom att den förutsätter att en revisionsammanslutning bjuder ut revisions-tjänster. Å andra sidan förutsätter bestämmelsen att en revisionsammanslutning faktiskt utövar revisionsverksamhet, och för påvisande av detta räcker det inte med en bestämmelse om enbart branschen enligt bolagsordningen.

Med anknytning till detta föreslås det att hänvisningen till bolagsordningen och bolagsavtalet skall slopas i det inledande stycket, eftersom verksamheten också faktiskt bör uppfylla de krav som ställs i 1—3 punkten.

Den bestämmelse som uttrycker kravet på gott anseende och som avses i artikel 4 i revisionsdirektivet och ingår i det inledande stycket till gällande paragraf om förutsättningarna för att vara verksam som en oberoende revisionsammanslutning föreslås bli flyttad till en egen punkt, som 1 punkt i momentet.

Enligt 2 punkten skall en majoritet av bolagsmännen i ett öppet bolag eller de ansvariga bolagsmännen i ett kommanditbolag vara CGR-revisorer eller GRM-revisorer eller revisorer eller revisionsammanslutningar

som godkänts i en EES-stat. I ett aktiebolag skall majoriteten av alla aktier och den rösträtt de medför innehas av CGR-revisorer eller revisorer eller revisionssammanslutningar som godkänts i en EES-stat, vilka arbetar vid bolaget. Enligt 3 punkten skall minst två tredjedelar av styrelsemedlemmarna och suppleanterna i ett aktiebolag samt ordföranden och vice ordföranden vara CGR-revisorer eller i en EES-stat godkända revisorer, vilka arbetar vid bolaget. Ändringarna baserar sig på artikel 3.3 i revisionsdirektivet.

I gällande 5 § 1 mom. föreskrivs att som revisionsammanslutning kan godkännas ett aktiebolag, kommanditbolag eller öppet bolag. I enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande är det inte motiverat att godkännandena skall begränsas till att gälla endast ovan nämnda företagsformer, vilket gör att bestämmelsen i enlighet med 2 mom. skall tillämpas också på en annan motsvarande utländsk sammanslutning. Genom ändringen erkänns de företagsformer som finns i andra länder.

34 §. GRM-sammanslutning. Bestämmelsen grundar sig på 6 § 4 mom. i gällande lag och dess innehåll föreslås bli justerat på motsvarande sätt som 33 §. Som 3 mom. föreslås en bestämmelse som motsvarar 31 § 6 mom.

35 §. Upphörande av godkännande. Bestämmelsen motsvarar bestämmelsen i 40 § i gällande lag om upphörande av godkännande.

36 §. Avbrytande och återställande av ett godkännande. I gällande lag finns inga bestämmelser om att godkännandet för en revisor eller revisorssammanslutning skall avbrytas på begäran av revisorn. I fråga om avbrytandet av godkännandet av en fysisk person på denna persons begäran har dock funnits etablerad praxis och Centralhandelskammarens revisionsnämnd har gett anvisningar om detta den 23 oktober 2000, vilka senast har uppdaterats den 6 april 2004. Avbrytandet av ett godkännande på egen ansökan baserar sig på revisorns eget övervägande och ansökan behöver inte motiveras. I allmänhet ansöks om avbrytande till följd av att arbetet eller uppgifterna har ändrats. En förutsättning för att godkännandet skall återställas är att revisorn fortfarande uppfyller de krav för godkännande om vilka föreskrivs i 30—31 eller

33—34 § samt kravet på upprätthållande och utvecklande av yrkeskunnigheten enligt 21 §.

I det föreslagna 1 mom. skall revisorn och revisorssammanslutningen ha lagstadgad rätt att ansöka om att ett godkännande skall avbrytas antingen tills vidare eller för en bestämd tid. Begäran om återställande av ett godkännande skall genom en skriftlig ansökan tillställas det organ som godkände avbrytandet, och detta organ är skyldigt att på nytt bedöma personens förutsättningar för godkännande när godkännandet återställs. Återställandet av ett godkännande kommer i fråga, om förutsättningarna för godkännande uppfylls. Dessutom skall kravet i 21 § på bibehållandet av yrkeskunnigheten uppfyllas. I en ansökan om återställande av godkännande skall visas att de föreskrivna kraven uppfylls. I ett negativt beslut som gäller återställande av ett godkännande får ändring sökas genom besvär i enlighet med 53 och 54 §.

Avbrytandet av ett godkännande och återställandet av det skall alltid göras av antingen Centralhandelskammarens revisionsnämnd eller en handelskammarens revisionsutskott enligt det vilketdera organet som har godkänt personen eller sammanslutningen som revisor eller revisionssammanslutning. Om detta skall föreskrivas i 2 mom.

37 §. Revisorsregister. Bestämmelsen baserar sig på 7 § i gällande lag och på artiklarna 15–19 om registrering i revisionsdirektivet. Registrets betydelse har varit accentuerat konstitutiv, eftersom endast en revisor som har förts in i registret kan verka och uppträda som revisor i Finland.

Enligt 1 mom. skall Centralhandelskammarens revisionsnämnd i fortsättningen vara den som administrerar revisorsregistret, medan registret i dagens läge administreras av handels- och industriministeriet. Det är ändamålsenligt att revisorsregistret administreras i samband med Centralhandelskammarens revisionsnämnd, eftersom nämnden är det huvudsakliga godkännande och övervakande organet och på detta sätt kan de uppgifter som hänförs till godkännande och övervakning föras in i registret utan onödiga mellansteg.

I enlighet med 1 mom. förs uppgifter som förutsätts i revisionsdirektivet och som individualiserar revisorn samt andra nödvändiga

uppgifter som gäller utövandet av yrkes- och affärsverksamhet in i revisorsregistret. I registret skall också göras en anteckning, om revisorn har getts en sådan anmärkning eller varning som avses i 49 §. Offentliggörandet av sanktioner baserar sig på artikel 30.3 i revisionsdirektivet. Närmare bestämmelser om innehållet i registret och om upprätthållandet av registret skall meddelas genom förordning av statsrådet. Med bestämmelsen är syftet inte att avvika från principerna i personuppgiftslagen (523/1999).

Det föreslagna 2 mom. baserar sig på artikel 45 i revisionsdirektivet. I enlighet med bestämmelsen skall i registret också tas in uppgifter om en revisor som godkänts och registrerats i en stat som inte hör till EES-området och som utarbetar en revisionsberättelse i en sammanslutning som är registrerad i en stat utanför EES-området, vars värdepapper har upptagits till sådan offentlig handel som avses i värdepappersmarknadslagen. En förutsättning för registrering är emellertid att revisorn uppfyller de förutsättningar gällande yrkeskunnighet, revisionsammanslutningens förvaltning, utförande av revision och offentliggörande av uppgifter om vilka föreskrivs i en förordning av statsrådet. Dessa villkor baserar sig på artikel 45.5 i revisionsdirektivet. Om av sammanslutningens värdepapper endast sådana är upptagna till offentlig handel som är icke-aktierelaterade och vilkas nominella värde eller bokföringsmässiga motvärde per enhet är minst 50 000 euro eller motsvarande värde i en annan valuta, skall revisorn dock inte föras in i registret.

I enlighet med det föreslagna 3 mom. skall i registret föras in uppgifter om revisorn och revisionsammanslutningen. Ordalydelsen ”en revisor eller revisorssammanslutning antecknas” i första meningen i gällande 2 mom. ger inte en helt rättvis bild av de uppgifter som skall tas in i registret, eftersom det inte endast skall vara fråga om att anteckna en fysisk persons namn eller en juridisk persons firma i registret. En anmälan om anteckning i registret skall enligt vad som föreslås också kunna göras av revisorn och revisionsammanslutningen i fråga, som kan göra anmälan också för de revisorsers del som är i dess tjänst. När Centralhandelskammarens re-

visionsnämnd har fattat ett beslut som förutsätter att en registeranteckning görs, skall nämnden göra adekvat anteckning i registret. Skyldiga att göra en anmälan skall också övriga tillsynsorgan vara, dvs. handelskammarens revisionsutskott och statens revisionsnämnd. Dessutom ålägger det föreslagna 2 mom. vederbörande revisor, revisionsammanslutning och tillsynsorgan att utan dröjsmål meddela Centralhandelskammarens revisionsnämnd om ändringar i uppgifterna i registret. Bestämmelsen motsvarar artikel 18 i revisionsdirektivet.

Som 4 mom. föreslås motsvarande bestämmelse som i 3 mom. i gällande paragraf om rätten att använda benämningarna CGR-revisor, CGR-sammanslutning, GRM-revisor och GRM-sammanslutning samt motsvarande förkortningar.

Som 5 mom. föreslås en bestämmelse av samma slag som i gällande 4 mom. om rätt att få uppgifter, intyg och utdrag ur registret. Ordalydelsen i bestämmelsen avviker från gällande för att ur den klarare än för närvarande skall framgå att det är fråga om ett offentligt register. Bestämmelsen motsvarar därmed kravet på ett offentligt register i artikel 15 i revisionsdirektivet. I fråga om uppgifternas offentlighet skall utgångspunkten vara att lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) skall följas, men att revisorerna och revisionsammanslutningarna skall kunna ge sitt godkännande till att vissa uppgifter får överlåtas också mera vidsträckt än detta. Enligt det föreslagna 5 mom. skall man också kunna få uppgifter, utdrag och intyg elektroniskt utan hinder av 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. För givandet av uppgifter, utdrag och intyg skall registeradministratören ha rätt att ta ut en avgift på det sätt som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

38 §. Avlägsnande av uppgifter ur revisorsregistret. Bestämmelsen baserar sig huvudsakligen på 8 § i gällande lag. Som första mening i 1 mom. föreslås en bestämmelse som motsvarar gällande 8 § 1 mom. om att avlägsna uppgifterna ur registret när ett godkännande har upphört eller återkallats. Bestämmelsen föreslås bli kompletterad på så sätt att alla uppgifter om en revisor skall

strykas ur registret också när revisorns godkännande har avbrutits i enlighet med 36 §. Uppgifterna skall också strykas ur registret när en CGR- eller GRM-revisor har dött eller en revisionsammanslutning har upplösts.

Som *andra mening* i momentet föreslås en bestämmelse om att en anmälan om registeruppgifter kan göras förutom av Centralhandelskammarens revisionsnämnd också av den som har återkallat en revisors godkännande, om beslutet har vunnit laga kraft. Ur gällande bestämmelse skall hänvisningen till revisionslagen strykas, eftersom en revisor också kan godkännas på basis av ömsesidighet, varvid det är möjligt att godkännandet av en revisor återkallas i en annan stat. Avlägsnandet av uppgifterna om en revisor ur revisorsregistret kan därmed basera sig också på en anmälan från en annan EES-stat om att en revisors godkännande har återkallats. På motsvarande sätt skall Centralhandelskammarens revisionsnämnd i enlighet med den föreslagna *tredje mening* meddela om ett återkallande vidare till ifrågavarande register i EES-staterna som gäller revisorer. Dyliga register skall vara de register i EES-staterna där en revisor har registrerats och en uppgift om detta har antecknats i det revisorsregister som Centralhandelskammarens revisionsnämnd administrerar. I samband med den anmälan som avses ovan bör också skälen till återkallandet av godkännandet anges. Bestämmelsen grundar sig på artikel 5.3 i revisionsdirektivet.

I 2 *mom.* föreslås en ny bestämmelse om tiderna för avlägsnande av registermärkning- ar som gäller disciplinära påföljder. En uppgift om en varning skall strykas ur revisorsregistret sex år och en uppgift om en anmärkning tre år efter att tillsynsorganet har utfärdat ett lagakraftvunnet beslut om detta. Bestämmelsen är motiverad, eftersom inte heller anteckningar i straffregistret bevaras en oändlig tid, utan i lag föreskrivs om tider för strykande av uppgifter. Bestämmelser om tiderna för avlägsnande av registeranteckningar som gäller disciplinära påföljder har föreskrivits också i bestämmelser som gäller andra motsvarande yrkesregister, såsom i lagen om advokater (495/1958).

7 kap. Styrning, utveckling och tillsyn

39 §. Styrning och utveckling av och tillsyn över revisionen. Paragrafens 1 *mom.* baserar sig på 28 § 1 *mom.* i gällande lag. Det nuvarande momentets 1 punkt föreslås inte bli inbegripet i paragrafen, eftersom statens revisionsnämnd också utan en bestämmelse i lagen har rätt att ge anvisningar och utlåtanden om ärenden som hör till revisionslagens tillämpningsområde. Inte heller en bestämmelse som motsvarar 2 punkten i gällande moment om att framställa förslag och ta initiativ föreslås bli medtagen, eftersom en sådan rätt redan finns också utan någon uttrycklig bestämmelse. Paragrafens 2 *mom.* motsvarar i sak 34 § 2 *mom.* i gällande lag.

40 §. Tillsynen över revisorer och kvalitetsgranskning. Bestämmelsens 1 *mom.* baserar sig på 34 § 1 *mom.* i gällande lag. Revisorer, vilkas godkännande har avbrutits i enlighet med 36 § och inte återställts, skall inte omfattas av övervakningen.

I 2 *mom.* skall enligt vad som föreslås föreskrivas om kontroll av kvalitetssäkringen. I enlighet med vad som föreskrivs i 23 § skall en revisors skyldighet att försäkra sig om sitt arbets kvalitet uttryckligen gälla endast kvalitetssäkring av revisionsarbete som avses i 1 § 1 *mom.* 1 punkten. I motsvarande grad skall den skyldighet att övervaka revisorerernas kvalitetssäkring, om vilken föreskrivs i denna paragraf, gälla endast kontroll av kvalitetssäkringen av revisionsarbetet och revisorerernas kvalitetssäkring av övriga uppdrag skall bedömas som en del av god revisions- sed i samband med övrig tillsyn. I bestämmelsen används kvalitetssäkringssystemet som ett överbegrepp. Enligt vad som föreslås kontrollerar Centralhandelskammarens revisionsnämnd CGR-revisorernas och CGR-sammanslutningarnas kvalitetssäkring. Handelskammarens revisionsutskott kontrollerar på sitt verksamhetsområde GRM-revisorernas och GRM-sammanslutningarnas kvalitetssäkring. Förslaget baserar sig på artikel 29 i revisionsdirektivet, där de krav som gäller kvalitetssäkringssystemet räknas upp. Det föreslås inte att i paragrafen skall föreskrivas om detaljer gällande kontrollernas metoder eller mängd, utan om dessa skall såsom för närvarande beslutas i tillsynsorganet

i fråga.

I enlighet med *1 punkten* förordnas revisorn till kvalitetsgranskning minst en gång på sex år. Om det är fråga om revisorn i en sammanslutning som är föremål för offentlig handel, förordnas revisorn dock till kvalitetsgranskning minst en gång på tre år. Bestämmelsen grundar sig på artikel 29.1 h samt artikel 43 i revisionsdirektivet. Enligt den föreslagna *2 punkten* förordnar Centralhandelskammarens revisionsnämnd en eller flera kvalitetsgranskare som bör vara oberoende. Vid förordnandet av en kvalitetsgranskare skall följaktligen beaktas behovet att undvika intressekonflikter med den som skall kontrolleras. Bestämmelsen grundar sig på artikel 29.1 e i direktivet.

I enlighet med *3 punkten* beslutar Centralhandelskammarens revisionsnämnd om innehållet i och sättet att genomföra kvalitetsgranskningen. Bestämmelsen anknyter till artikel 29.1 f i enlighet med vilken kvalitetsgranskningen omfattar granskning av revisionshandlingar. Vid granskningen skall enligt direktivet också göras en bedömning av efterlevnaden av tillämpliga revisionsstandarder och krav på oberoende, kvantiteten och kvaliteten av de resurser som lags ned, revisionsarvodet och revisionsföretagets interna system för kvalitetssäkring.

Enligt den föreslagna *4 punkten* skall resultaten av kvalitetsgranskningen behandlas och beslut fattas om de åtgärder som kvalitetsgranskningen föranleder. Behandlingen av resultaten och dragandet av slutsatser grundar sig på kvalitetsgranskningsmetoder som Centralhandelskammarens revisionsnämnd och statens revisionsnämnd kan ge närmare anvisningar om. Enligt artikel 29.1 j i direktivet skall rekommendationer från kvalitetsgranskare inom rimlig tid följas upp av revisorn eller revisionssammanslutningen. Enligt artikel 29 i direktivet skall revisorn eller revisionssammanslutningen i förekommande fall bli föremål för disciplinära åtgärder eller påföljder enligt artikel 30. Anmärkning, varning och återkallande av godkännandet, som ingår i revisionslagens påföljdssystem, skall kunna tillämpas också på brott mot de skyldigheter som gäller kvalitetssäkring, såsom direktivet förutsätter. Med stöd av granskningen kan Centralhandelskammarens revi-

sionsnämnd ge rekommendationer eller anvisningar eller också kan den förordna att en ny granskning skall göras inom en viss tid. Eftersom revisorerna också i övrigt är skyldiga att följa god revisionssed, och iakttagandet av granskningsorganets rekommendationer och uppmaningar hör till god revisionssed, är det inte nödvändigt med mera exakta bestämmelser i revisionslagen än de som nu föreslås.

I enlighet med det föreslagna *3 mom.* skall en handelskammarens revisionsutskott ha samma skyldighet att inom sitt verksamhetsområde övervaka godkända revisorer och deras kvalitetskontroll. GRM-revisorer och GRM-sammanslutningar som inte har hemort i Finland skall enligt *4 mom.* övervakas av Helsingforsregionens handelskammare.

I *4 mom.* skall föreskrivas om kvalitetsgranskarens behörighetskrav, rapporteringskyldighet och om de bestämmelser som skall tillämpas på kvalitetsgranskaren. I enlighet med första meningen i momentet skall kvalitetsgranskaren vara väl förtrogen med revision och han eller hon skall ha specialutbildning som ger behörighet till kvalitetsgranskning. Kvalitetsgranskaren skall utan dröjsmål ge Centralhandelskammarens revisionsnämnd en utredning över utförd kvalitetsgranskning. Bestämmelserna baserar sig på artikel 29.1 d och g i direktivet.

Eftersom det i kvalitetsgranskningsarbetet är fråga om skötsel av en offentlig förvaltningstjänst som avses i 124 § i grundlagen, föreslås det för garanterande av revisorns rättsskydd att i *3 mom.* skall föreskrivas att på kvalitetsgranskaren skall tillämpas de bestämmelser som gäller lagstiftningen om allmän förvaltningsrätt samt tjänsteansvar. Dessutom föreslås i momentet en klagörande bestämmelse om att granskning inte får göras på ett ställe som omfattas av hemfriden.

Kvalitetsgranskning är en del av normal, fortgående övervakning. Förordnande om kvalitetsgranskning, utförande av sådan och dragandet av slutsatser om den är inte beslut genom vilka för vederbörande skapas rättigheter eller ställs skyldigheter. Trots detta föreslås att i 54 § förklarhets skull skall föreskrivas att i ett beslut som fattats med stöd av *2 mom. 1—3 punkten* inte kan sökas ändring

genom besvär.

41 §. Statens revisionsnämnd. Bestämmelsen baserar sig på 28 och 29 § i gällande lag. Som *1 mom.* föreslås en bestämmelse som motsvarar 28 § 2 mom. i gällande lag och som *2 mom.* en bestämmelse som motsvarar 29 § 1 mom. i gällande lag. Med avvikelse från de nuvarande bestämmelserna föreslås det att nämndens vice ordförande inte skall ha en suppleant.

Som *3 mom.* föreslås en bestämmelse som grundar sig på 29 § 2 mom. i gällande lag. Bestämmelsen har man försökt förtydliga genom att ändra språkdräkten i den. Dessutom föreslås det att bestämmelsen skall ändras så att sammansättningens intressebasis minskas och så att kraven gällande sammansättningen ändras så att de mera betonar sakkunskap. I stället för en person som företräder arbetstagararkretsarna och en person som företräder näringsidkarkretsarna skall i fortsättningen väljas två personer som har sakkunskap om näringslivet. Kravet att i det organ som övervakar revisorerna skall finnas en företrädare för arbetstagararna kan inte längre anses motiverat. I motiveringarna till regeringens proposition om en lag om övervakning av revisorssystemet (969/1982) har det konstaterats att för att garantera mångsidig sakkunskap föreslås ännu att i tillsynsnämnden skall finnas också företrädare för arbetstagararkretsarna och näringsidkarkretsarna (RP 98/1982). Ändringen motsvarar också grundlagsutskottets utlåtandep Praxis enligt vilken verksamheten vid nämnden för sökande av ändring bör uppfylla garantier för en rättvis rättegång. Utskottet har ansett att det inte står i samklang med kravet på att rättskipningsorganet skall vara oberoende att medlemmar som är valda på intressebasis kan utgöra en majoritet, såsom det är fallet i dagens läge.

Som första mening i *4 mom.* föreslås motsvarande bestämmelse som i 28 § 3 mom. i gällande lag. Som andra mening föreslås nya bestämmelser om att till ordförande inte kan väljas en CGR- eller GRM-revisor samt att majoriteten av nämndens medlemmar skall vara andra än CGR- eller GRM-revisorer. Med CGR- eller GRM-revisor jämställs i detta sammanhang en person vars godkännande har upphört på basis av 35 § eller som i enlighet med 36 § frivilligt har avbrutit sitt

godkännande, om det har förflutit mindre än tre år sedan godkännandet upphörde eller avbröts innan hans eller hennes medlemskap i nämnden börjar. Med bestämmelserna strävar man efter att framhäva nämndens oberoende av revisorerna och revisionsbranschen. Bestämmelsen baserar sig på artikel 32.3 och 2.15 i revisionsdirektivet.

En bestämmelse som motsvarar 29 § 3 mom. i gällande lag föreslås bli *5 mom.* i paragrafen. Som *6 mom.* föreslås en ny bestämmelse om att statens revisionsnämnds medlemmars ställning i förvaltningsprocessen jämföras med domares oavsättbarhet. I paragrafen skall det föreskrivas om rätt för alla medlemmar i nämnden för ändringssökande att kvarstå i sin uppgift samt om situationer där en medlem avgår från sitt uppdrag under pågående mandatperiod.

42 §. Centralhandelskammarens revisionsnämnd. Bestämmelsen baserar sig på 31 § i gällande lag. Paragrafens *1 mom.* motsvarar 31 § 1 mom. i gällande lag. Enligt det föreslagna *2 mom.* skall nämndens ordförande, vice ordförande, medlemmar och sekreterare på motsvarande sätt som i 41 § 2 mom. vara väl förtrogna med revision. Det föreslagna *3 mom.* baserar sig på 31 § 2 och 3 mom. i gällande lag. Ordföranden och vice ordföranden skall dock förordnas av handels- och industriministeriet och inte längre av Centralhandelskammarens delegation. Genom ändringen eftersträvas att öka oberoendet och öppenheten i Centralhandelskammarens revisionsnämnds utnämningförfarande på det sätt som förutsätts i artikel 32.3 i revisionsdirektivet. Det föreslagna *4 mom.* baserar sig på 31 § 2 mom. i gällande lag. På motsvarande sätt som i 41 § 3 mom. föreslås det att sammansättningens intressebasis skall minskas och de krav som gäller sammansättningen ändras mera i riktning mot sakkunskap. Som *5 mom.* föreslås en bestämmelse som motsvarar den bestämmelse som har föreslagits som andra mening i 41 § 4 mom. Som *6 mom.* föreslås ett moment som motsvarar 41 § 5 mom. om tillämpning av bestämmelserna på suppleanter.

43 §. Handelskammarens revisionsutskott. Bestämmelsen baserar sig på 33 § i gällande lag. Det föreslås att *1 mom.* i gällande lag förklarhets skull skall delas i *1 och 3 mom.*, vil-

ket också motsvarar uppbyggnaden av 42 § som gäller Centralhandelskammarens revisionsnämnd. Med avvikelse från gällande lag och på ett sätt som motsvarar det som föreslås i 42 § 3 mom. föreslås det att Centralhandelskammarens revisionsnämnd skall välja revisionsutskottets ordförande och vice ordförande, medan de för närvarande väljs av handelskammaren. De föreslagna 2, 4 och 5 mom. motsvarar 42 § 2, 5 och 6 mom.

44 §. Behandlingen av ärenden i tillsynsorganen. Som första mening i 1 mom. föreslås en bestämmelse som motsvarar 30 § 1 mom. i gällande lag och som gäller statens revisionsnämnds beslutsförhet. På motsvarande sätt föreslås som *andra och tredje mening* i momentet bestämmelser som motsvarar 31 § 4 mom. och 33 § 2 mom. i gällande lag.

I 2 mom. föreslås en förtydligande bestämmelse om det förfarande som skall följas i tillsynsorganen. På behandlingen av de ärenden som gäller ändringssökande i statens revisionsnämnd tillämpas bestämmelserna i förvaltningsprocesslagen (586/1996) och bestämmelserna i lagen om offentlighet vid rättegång i förvaltningsdomstolar (/2006). På behandlingen av andra ärenden i statens revisionsnämnd tillämpas förvaltningens allmänna lagar. I momentet skall också sammanställas bestämmelserna i 32 § 1 mom. och 33 § 3 mom. i gällande lag om de bestämmelser som skall tillämpas på behandlingen av ärenden i Centralhandelskammarens revisionsnämnd och handelskammarens revisionsutskott. Hänvisningen till lagen om förvaltningsförfarande föreslås bli ersatt med en hänvisning till förvaltningslagen. Dessutom föreslås för klarhets skull att till meningen skall fogas hänvisningar till tillämpningen av lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet samt språklagen. I momentets sista mening skall föreskrivas på motsvarande sätt som i 30 § 2 mom., 32 § 2 mom. och 33 § 4 mom. gällande lag om att närmare bestämmelser om det förfarande som annars skall följas i statens revisionsnämnd, Centralhandelskammarens revisionsnämnd och en handelskammarens revisionsutskott skall kunna utfärdas genom förordning av statsrådet.

Som 3 mom. föreslås en ny preskriptionsbestämmelse. För närvarande finns ingen

preskriptionsbestämmelse, vilket gör att en gärnings klanderlighet aldrig preskriberas. Jämfört med de straffrättsliga preskriptionstiderna kan detta inte anses ändamålsenligt. En preskriptionstid på sex år är motiverad, eftersom den är lika lång som förvaringstiden för bokföringens verifikationer. Någon uttrycklig skyldighet att lämna ett fall oundersökt föreslås inte, utan sanktionsförbud anses som en tillräcklig preskriptionsbestämmelse. Den föreslagna bestämmelsen har en förtydligande betydelse. Centralhandelskammarens revisionsnämnd och handelskammarens revisionsutskott kan redan i dagens läge överväga hur gamla ärenden de reder ut i sin övervakningsverksamhet och vid behov använda disciplinära metoder enligt revisionslagen. Nedan i 45 § 3 mom. föreslås dessutom en uttrycklig bestämmelse enligt vilken revisorn skall förvara de handlingar som gäller ett uppdrag minst sex år.

I 4 mom. skall det föreskrivas om att vid skötseln av de uppgifter som avses i revisionslagen tillämpas på ordföranden, vice ordföranden, en medlem, en suppleant och sekreteraren i tillsynsorganet de bestämmelser som gäller straffrättsligt tjänsteansvar samt bestämmelserna i skadeståndslagen om en arbetstagares skadeståndsansvar.

45 §. Rätt att få uppgifter. Paragrafens 1 mom. baserar sig på 36 § i gällande lag och motsvarar det tidigare 1 mom. med justeringar av ordalydelsen. Bestämmelsen i gällande 36 § 2 mom. om att revisors tystnadsplikt inte gäller lämnandet av upplysningar för utövande av tillsyn föreslås inte bli kvarhållen i paragrafen sedan den blivit onödig i och med 26 § som gäller revisors tystnadsplikt.

Som 2 mom. föreslås en ny bestämmelse som baserar sig på artikel 27 b och 27 c i revisionsdirektivet om givandet av uppgifter om koncernrevision för tillsyn. Med uppgifter som gäller koncernrevision avses dokumentation som revisorn har gjort för att visa att revisionen i företag som ingår i en koncern har skötts på det sätt som förutsätts i 1 mom. Någon skyldighet att överlåta dessa uppgifter skall dock inte föreligga, om det finns ett hinder för att ge uppgifterna som beror på lagstiftningen i en annan stat eller ett annat hinder som inte beror på revisorn. Härvid skall moderföretagets revisor visa att

denne vidtagit åtgärder för att få uppgifterna samt att hindret existerar.

Som 3 *mom.* föreslås en ny bestämmelse om förvaring av handlingar som gäller ett uppdrag. Med handlingar som gäller ett uppdrag avses den dokumentation (arbetsunderlag) som revisorn upprättar eller skaffar under arbetets gång för att genomföra ett uppdrag och för att verifiera att uppdraget har utförts i enlighet med internationella revisionsstandarder och god revisionssed. Förvaringskyldigheten skall endast gälla de handlingar som avses i 1 § 1 *mom.* Handlingarna skall förvaras i sex år, vilket motsvarar den preskriptionstid som föreslås i 44 § 3 *m om.*

46 §. Tystnadsplikt. Paragrafen baserar sig på 37 § i gällande lag. Bestämmelsen hänförs sig också till artiklarna 36.2, 36.3 och 47.2 om internationellt övervakningssamarbete i revisionsdirektivet samt till den föreslagna 47 § om informationsutbyte och samarbete mellan tillsynsorgan.

Tystnadsplikten fastställs i enlighet med lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet, varför det endast föreslås att i paragrafen skall ingå en bestämmelse om att uppgifter som skall hemlighållas skall kunna ges till tillsynsorganet, förundersökningsmyndigheten och åklagaren. Denna bestämmelse kompletterar lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och baserar sig på nuvarande 37 § 2 *mom.* Paragrafen är avsedd att tillåta också sådant informationsutbyte som avses i 47 § med utländska tillsynsorgan under de förutsättningar om vilka föreskrivs i paragrafen i fråga.

8 kap. Internationellt tillsynssamarbete

47 §. Informationsutbyte och annat samarbete mellan tillsynsorgan. Bestämmelser om tillsynssamarbete och informationsutbyte mellan tillsynsorgan skall ingå i 47 §. Bestämmelserna om tillsynssamarbete mellan stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet baserar sig på artiklarna 33 och 36 i revisionsdirektivet. Bestämmelserna om tillsynssamarbete med stater som inte hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet baserar sig igen på artikel 47 i revisionsdirektivet.

I 1 *mom.* föreskrivs om Centralhandelskammarens revisionsnämnds skyldighet att på begäran överlämna de dokument och andra uppgifter som är nödvändiga för tillsyn till tillsynsorganen i de stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Efter att ha mottagit en begäran skall Centralhandelskammarens revisionnämnd utan dröjsmål vidta nödvändiga åtgärder för att samla in de begärda uppgifterna eller dokumenten. Om nämnden inte utan dröjsmål kan överlämna de uppgifter eller dokument som behövs, skall nämnden meddela detta till det tillsynsorgan som har framfört begäran. Bestämmelsen baserar sig på artikel 36.4 i revisionsdirektivet.

Detsamma skall i enlighet med det föreslagna 2 *mom.* gälla också överlämnandet av dokument till tillsynsorganet i en stat som inte hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet på begäran av organet, om förutsättningarna enligt momentet uppfylls. Förutsättningarna baserar sig på artikel 47.1 i revisionsdirektivet. Dokumenten skall enligt 1 *mom.* få överlämnas till tillsynsorganet i en stat som inte hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet endast om dokumenten hänförs sig till revisionen i en sådan sammanslutning som upprättar ett koncernbokslut i staten i fråga eller vars värdepapper i staten i fråga har upptagits till handel som motsvarar den offentliga handel som avses i värdepappersmarknadslagen. Dessutom skall det förutsättas att övervakningen av revisorerna i staten i fråga har bedömts vara tillräcklig i enlighet med 48 § och att med tillsynsorganet i staten har överenskommit om överlåtelse, användning och tystnadsplikt i fråga om uppgifter i enlighet med artikel 47.2 i direktivet. Vid informationsutbytet bör bestämmelserna i personuppgiftslagen följas.

Tillsynsorganet i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet kan be Centralhandelskammarens revisionsnämnd vidta tillsynsåtgärder, såsom att utföra en granskning i ett ärende som hör till dess behörighet. En bestämmelse om detta föreslås som 3 *mom.* Centralhandelskammarens revisionsnämnd skall uppfylla begäran antingen genom att själv vidta tillsynsåtgärder eller genom att låta det tillsynsorgan i medlemsstaten som har framställt begäran delta i

åtgärderna, såsom utförandet av en granskning. Centralhandelskammarens revisionsnämnd har härvid dock helhetsansvaret för att åtgärderna vidtas i enlighet med principen för tillsyn i hemstaten. Bestämmelsen baserar sig på artikel 36.6 i revisionsdirektivet.

Centralhandelskammarens revisionsnämnd kan under vissa förutsättningar vägra lämna ut uppgifter eller dokument med stöd av 1 eller 2 mom. eller låta bli att vidta de tillsynsåtgärder som avses i 3 mom. Om grunderna för vägran skall föreskrivas i 4 mom. Bestämmelserna baserar sig på artikel 36.6 och 47.2 d i revisionsdirektivet. En förutsättning för vägran skall vara att det finns ett vägande skäl. Ett vägande skäl finns, om överlämnandet av uppgifter eller dokument till ett tillsynsorgan i en annan stat skulle påverka Finlands suveränitet, säkerhet eller allmänna ordning negativt. Rätt att vägra skall också föreligga, om de uppgifter som förts fram i begäran eller de uppgifter som ingår i dokumenten gäller en gärning eller revisor, om vilka en rättsprocess redan har anhängiggjorts i Finland eller om denna har meddelats ett lagakraftvunnet beslut eller en lagakraftvunnen dom.

48 §. *Tillsyn över revisorer i en annan stat än en EES-stat.* I paragrafen skall det föreskrivas om ömsesidigt erkännande av tillsynsmyndigheter på motsvarande sätt som i artiklarna 45—46 i revisionsdirektivet.

Ömsesidigt erkännande av EES-staternas tillsynsmyndigheter baserar sig på principen om hemstatens övervakning i enlighet med artikel 34 i direktivet. Denna princip innebär att för regleringen och övervakningen svarar den medlemsstat som har godkänt revisorn och inom vars område den sammanslutning som skall granskas har sin registrerade hemort. På basis av ömsesidigheten har de tillsynsmyndigheter som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet skyldighet att godkänna reglering och övervakning utförda av andra stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, och därmed får de inte ställa tilläggskrav gällande revision av koncernbokslut eller en sammanslutning som är föremål för offentlig handel. En bestämmelse som uttrycker principen om hemstatens övervakning mellan EES-staterna föreslås inte bli inbegripen i lagen, utan den

anses ingå i bestämmelsen om tillsynen över revisorerna i 40 §, i enlighet med vilken första tillsynsorgan har rätt att övervaka endast revisorer som har godkänts i enlighet med revisionslagen i Finland.

Ömsesidigt erkännande av tillsynsmyndigheter i stater som inte hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet baserar sig också på principen om hemstatsövervakning. Genomförandet av principen om hemstatsövervakning förutsätter dock att en bedömning av motsvarigheten görs. En bestämmelse om detta föreslås bli 1 mom., enligt vilket Centralhandelskammarens revisionsnämnd också övervakar revisorer som registrerats på basis av 37 § 2 mom. och som godkänts i en annan stat än en EES-stat, om inte statens övervakning av revisorerna har bedömts motsvara övervakningen av revisorerna i de stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Centralhandelskammarens revisionsnämnd kan därmed befria en revisor som har registrerats i enlighet med 37 § 2 mom. och kommer från en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet från övervakningen enligt 7 kapitlet, om staten i fråga på motsvarande sätt litat på det finska systemet för övervakning av revisorer.

Om systemet för övervakning av revisorer i staten i fråga inte uppfyller de kriterier som ställts på motsvarighet, skall Centralhandelskammarens revisionsnämnd övervaka en revisor från en dylik stat som inte hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet i enlighet med revisionslagen och vid behov kunna vidta åtgärder gällande revisorn.

I 2 mom. skall det föreskrivas om utförandet av den bedömning av motsvarigheten som avses ovan. En förutsättning för övervakningens ömsesidighet skall vara att kommissionen i ett kommittéförfarande i samarbete med medlemsstaterna har bedömt huruvida tillsyns-, kvalitetssäkrings-, undersöknings- och påföljdssystemen i staten i fråga uppfyller krav som motsvarar kraven i artiklarna 29, 30 och 32 i direktivet. Centralhandelskammarens revisionsnämnd skall därmed iaktta kommissionens beslut om motsvarighet i övervakningen av revisorer i stater som inte hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Centralhandelskammarens revisionsnämnd bedömer själv motsvarigheten

eller använder motsvarighetsbedömningar som andra medlemsstater har gjort till dess kommissionen har fattat sitt beslut.

9 kap. Påföljder

49 §. Varning och anmärkning. Det föreslås att de bestämmelser som gäller givandet av en varning och anmärkning skall skrivas tydligare än för närvarande. Bestämmelsens materiella innehåll föreslås inte bli ändrat. Som *1 mom.* föreslås en bestämmelse som baserar sig på 38 § 1 mom. och 39 § 1 mom. preciserat till ordalydelsen. För klargörande av bestämmelsen föreslås i momentet en uppbyggnad som motsvarar 38 § 1 mom., där grunderna för givandet av en varning har specificerats. Det föreslås att momentets 3 punkt skall ändras så att revisorernas yrkeskårs tillförlitlighet och värde skyddas och inte revisionens. Paragrafens *2 mom.* motsvarar 39 § 2 mom. i gällande lag.

50 §. Återkallande av ett godkännande. Bestämmelsen baserar sig på 35 och 38 § i gällande lag. Paragrafens *1—3 mom.* motsvarar 28 § 1—3 mom. i gällande lag. Som första mening i *4 mom.* föreslås en bestämmelse som motsvarar 35 § 2 och 3 mom. i gällande lag. Den sista meningen i momentet motsvarar sista meningen i 38 § 4 mom. i gällande lag.

Som *5 mom.* föreslås för klarhets skull en bestämmelse enligt vilken också statens revisionsnämnd kan använda varnings- eller anmärkningssanktioner, om förutsättningarna för återkallande av ett godkännande enligt statens revisionsnämnd inte uppfylls men det vore otillräckligt att helt befria revisorn från disciplinära påföljder och det inte finns grunder för att återremittera ärendet till Centralhandelskammarens revisionsnämnd eller handelskammarens revisionsutskott.

51 §. Skadeståndsskyldighet. Paragrafen motsvarar i sak 44 § i gällande lag.

52 §. Straffbestämmelser. Det föreslås att en revisors straffansvar skall avtrappas så att i revisionslagen skall föreskrivas om revisionsförseelse och i strafflagen om revisionsbrott. Samtidigt skall revisorns ansvar breddas och skärpas något.

Som *1 mom.* föreslås en ny bestämmelse om revisionsförseelse. Enligt momentet skall

i första hand en revisor som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot bestämmelsen i 15 § om uppgörande av revisionsberättelse göra sig skyldig till revisionsförseelse. Den som uppsåtligen bryter mot 15 § som gäller revisionsberättelse föreslås, om inte gärningen är obetydlig, bli straffad för revisionsbrott enligt 30 kap. 10 a § i strafflagen.

Det skall också vara fråga om revisionsförseelse om revisorn vid utförandet av en uppgift som avses i 1 § 1 mom. 2 punkten i sitt utlåtande uppsåtligen eller av grov oaktsamhet ger felaktiga eller vilseledande uppgifter. Det är nödvändigt att utsträcka straffansvaret både till utlåtanden som baserar sig på en dylik lag eller förordning och till sådana utlåtanden som skall ställas till en myndighets eller domstols förfogande, eftersom det inte är motiverat att förseelser vid givandet av dylika utlåtanden enbart skall straffas med disciplinära sanktioner. Också dylika utlåtanden är avsedda att användas av tredje part och med dem sammanhänger kravet på offentlig tillförlitlighet. Utlåtandena kan användas av placerarna på värdepappersmarknaden, vilket gör att för att garantera placerarnas förtroende samt att värdepappersmarknaden fungerar är det motiverat att föreskriva om den straffrättsliga påföljd som gäller dem. Givandet av ett felaktigt utlåtande har inte heller sanktionerats täckande i annan lagstiftning.

En gärning skall inte straffas som revisionsförseelse, om strängare straff för den föreskrivs i någon annan lag.

En avsiktligt felaktig eller vilseledande uppgift som en revisor har gett i ett utlåtande kan vara straffbar också t.ex. som aktiebolagsbrott enligt 25 kap. 1 § i aktiebolagslagen eller andelslagsbrott enligt 22 kap. 1 § i lagen om andelslag, som bedrägeri enligt 36 kap. 1 § i strafflagen eller registeranteckningsbrott enligt 16 kap. 7 § i strafflagen. Som maximistraff för dessa brott föreskrivs minst ett år fängelse och då blir bestämmelsen om revisionsförseelse inte tillämplig. Givandet av en felaktig eller vilseledande uppgift till en myndighet kan dessutom straffas som ingivande av osant intyg till myndighet enligt 16 kap. 8 § i strafflagen, för vilket maximistraffet är fängelse i sex månader.

Som *2 mom.* föreslås en bestämmelse som i sak motsvarar 43 § 2 mom. i gällande lag. I

enlighet med den terminologi som har omfattats i lagen skall det dock i fortsättningen vara fråga om otillåten användning av titeln revisor och inte längre godkänd revisor.

Som *3 mom.* föreslås en hänvisningsbestämmelse om att om straff för revisionsbrott föreskrivs i 30 kap. 10 a § i strafflagen. Som *4 mom.* föreslås en ny bestämmelse om sanktioner för brott mot revisors tystnadsplikt. Enligt momentet skall till straff för brott mot revisors tystnadsplikt dömas som sekretessbrott eller -förseelse enligt 38 kap. 1 eller 2 § i strafflagen, om för detta inte skall dömas till straff för brott mot eller missbruk av företagshemlighet enligt 30 kap. 5 eller 6 §.

En bestämmelse som motsvarar gällande 43 § 3 mom. föreslås bli *5 mom.*

10 kap. Särskilda bestämmelser

53 §. Ändringssökande. Bestämmelsen baserar sig på 41 § i gällande lag. Som *1 mom.* föreslås en bestämmelse om ändringssökande som baserar sig på 1 och 2 mom. i gällande paragraf. Den föreslagna processen för ändringssökande i ett beslut av en handelskammarens revisionsutskott skall dock avvika från nuvarande på så sätt att ändring i beslut av en handelskammarens revisionsutskott i fortsättningen skall sökas genom besvär hos statens revisionsnämnd och inte längre genom rättelse hos Centralhandelskammarens revisionsnämnd, på vars beslut ändring i sin tur har kunnat sökas hos statens revisionsnämnd. Förslaget gör att processen för ändringssökandet i ett beslut av en handelskammarens revisionsutskott går snabbare genom att ett led i processen faller bort. Paragrafens *2 mom.* motsvarar 41 § 3 mom. i gällande lag.

54 §. Förbud mot att söka ändring. Bestämmelsen baserar sig på 42 § i gällande lag som gäller rätt att söka ändring. Det föreslås att formuleringssättet i bestämmelsen skall förnyas så att det motsvarar de principer som etablerat sig i grundlagsutskottets utlåtandepraxis. Enligt *1 mom.* skall ändring inte få sökas genom besvär i ett beslut som gäller förordnande av kvalitetsgranskning och kvalitetsgranskare samt innehållet i och sättet att genomföra en kvalitetsgranskning vilka avses i 40 § 2 mom. Däremot skall ändring kunna sökas i ett beslut som ett tillsynsorgan har

fattat på basis av resultaten av en kvalitetsgranskning och som gäller de åtgärder som kvalitetsgranskningen föranleder. Ett sådant beslut gäller en revisors rättigheter och skyldigheter, vilket inte är fallet med de ovan nämnda förordnandena om utförande av kvalitetsgranskning, varför rätt att söka ändring i ett ärende som avses i 40 § 2 mom. 4 punkten är motiverad.

I *2 mom.* skall det föreskrivas på samma sätt som i 42 § 2 mom. i gällande lag att i ett beslut av statens revisionsnämnd med vilket deltagande i CGR- eller GRM-examen eller behörighetsprov avslås inte får sökas ändring genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen. Avvikande från den nuvarande lagen föreslås att i ett beslut av statens revisionsnämnd om givandet av en varning eller anmärkning skall ändring få sökas hos högsta förvaltnings domstolen.

Det föreslås att i *3 mom.* skall bevaras hänvisningsbestämmelsen om att förvaltningsprocesslagen (586/1996) skall följas vid ändringssökande, vilken motsvarar 4 mom. i gällande paragraf. Eftersom innehållet i 42 § 1 mom. i gällande lag täcks av de allmänna bestämmelserna om rätt att söka ändring som ingår i förvaltningsprocesslagen, har motsvarande bestämmelse inte föreslagits i den nya lagen. Besvär skall således på motsvarande sätt som i gällande bestämmelse få anföras av den vars ansökan om att få delta i revisors yrkesexamen har avslagits, den som har underkänts i revisors yrkesexamen eller behörighetsprov, den vars ansökan om godkännande som revisor eller om att godkännandet skall återställas har avslagits, den som har getts en varning eller anmärkning samt den vars godkännande har återkallats.

55 §. Revisorsavgifter. Bestämmelsen baserar sig på 45 § i gällande lag. Bestämmelsen har kompletterats genom att en hänvisningsbestämmelse till lagen om grunderna för avgifter till staten har fogats till den. Revisorsavgifterna fastställs på samma sätt som övriga avgifter som skall tas ut för det allmännas uppgifter och de kan också utmätas utan särskild dom eller beslut på det sätt som föreskrivs i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utskökningsväg (367/1961). Bestämmelsen betonar revisorsavgifternas oberoende av revisorernas inflytande, vilket för-

utsätts i artikel 29.1 b och 32.7 i revisionsdirektivet. Enligt det föreslagna 1 mom. skall om avgifterna föreskrivas närmare genom en förordning av handels- och industriministeriet. Enligt 2 mom. skall ändring i ett beslut som gäller fastställandet av en avgift sökas i enlighet med 11 b § i lagen om grunderna för avgifter till staten genom att först yrka på rättelse hos den handelskammare som fattat beslutet eller hos Centralhandelskammaren. I ett beslut som givits på ett rättelseyrkande får ändring sökas genom besvär hos behörig förvaltningsdomstol inom 30 dagar från det sökanden har fått del av beslutet på rättelseyrkandet.

11 kap. **Ikraftträdande och övergångsbestämmelser**

56 §. Ikraftträdande. Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2007. I samband med lagens ikraftträdande föreslås det att revisionslagen (936/1994) av den 28 oktober 1994 jämte ändringar skall upphävas. Motsvarande bestämmelser ingår i den föreslagna lagen. Samtidigt upphävs de författningar på lägre nivå som har utfärdats med stöd av lagen, med undantag av handels- och industriministeriets beslut om krav för godkännande av revisorer, om vilkas giltighet skall föreskrivas särskilt i 57 §. Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

57 §. Övergångsbestämmelser. Till följd av att lekmanrevisionen slopas och att ny terminologi har tagits in i lagen är det nödvändigt att föreskriva om att de bestämmelser om revisor eller godkänd revisor som finns i någon annan lag tillämpas på en revisor som avses i 2 § 1 punkten om inte något annat föreskrivs särskilt. En bestämmelse om detta föreslås bli 1 mom.

De s.k. lekmanrevisorerna skall i enlighet med 2 mom. få fortgå i sin uppgift under en kort övergångsperiod. Senast vid det första ordinarie mötet som sammanslutningen håller under kalenderåret 2009 skall den avstå från lekmanrevisor. Revisorn skall följaktligen vara en i enlighet med denna lag godkänd revisor senast fr.o.m. den 1 januari 2010. Under övergångstiden

skall bestämmelserna i den gamla lagen tillämpas på en lekmanrevisor och en revision som en sådan revisor utfört. Till följd av den korta övergångstiden anses det inte nödvändigt att av dessa revisorer förutsätta att de följer den nya lagen, vilket skulle innebära avsevärda tilläggskrav jämfört med de nuvarande. Det är inte heller motiverat att skapa ett övervakningssystem som skall tillämpas på lekmanrevisorerna under övergångstiden. Å andra sidan anses det inte ändamålsenligt med en längre övergångstid med tanke på att målet med totalrevideringen, att öka revisionens tillförlitlighet och kvalitet, inte skall äventyras till följd av den föreslagna övergångsbestämmelsen.

OFR-revisorerna kan enligt 3 mom. vara verksamma i sammanslutningar och stiftelser, där en kommun eller samkommun har bestämmanderätten, på det sätt som gällande lag tillåter i stället för en GRM-revisor högst till utgången av år 2012.

På ett sätt som motsvarar 25 § 3 mom. som gäller revisors jäv skall i 4 mom. i denna paragraf föreskrivas att en revisor skall avstå från en rätt eller ett uppdrag som avses i 25 § 1 mom. 4 punkten inom sex månader från det lagen trädde i kraft. I 5 mom. skall det föreskrivas att den tidsfrist som avses i rotationsbestämmelsen i 27 § 1 mom. börjar löpa vid nästa möte som sammanslutningen håller efter lagens ikraftträdande och vid vilket revisorn väljs. Mötet kan därmed vara en ordinarie eller extraordinarie bolagsstämma.

De nuvarande medlemmarna i de tillsynsorgan som avses i lagen, statens revisionsnämnd, Centralhandelskammarens revisionsnämnd och en handelskammarens revisionsutskott skall i enlighet med 6 mom. få fortsätta till utgången av sin mandattid. De föreslagna bestämmelserna skall tillämpas först när medlemmarna väljs för nästa mandattid efter att lagen har trätt i kraft. I enlighet med det föreslagna 7 mom. skall de beslut av handels- och industriministeriet som gäller krav för godkännande av CGR- och GRM-revisorer och som har utfärdats med stöd av den lag som skall upphävas förbli i kraft och de skall tillämpas tills vidare.

1.2. **Bokföringslagen**

De ändringar som föreslås i 3 kap. 12 § 2 mom. i bokföringslagen grundar sig på 15 § i revisionslagen, som gäller revisionsberättelse, och de ändringar som har föreslagits i den. Dessutom skall bestämmelsen i 1 mom. som hänvisar till revisionslagen ändras så att den gäller den nya revisionslagen. Det föreslås att hänvisningen till en i revisionslagen avsedd godkänd revisor i 7 a kap. 3 § 2 mom. i lagen skall slopas, eftersom bestämmelsen inte längre är nödvändig i och med den nya revisionslagen.

1.3. Aktiebolagslagen

De föreslagna ändringarna sammanhänger med att lekmannarevisionen upphör samt med att små företag befrias från revisions-skyldigheten. I och med revideringen av revisionslagen försvinner begreppet godkänd revisor i revisionslagen och med revisor skall analogt avses endast fysiska personer och revisionsammanslutningar som har godkänts i enlighet med revisionslagen.

I bolag som enligt lag eller bolagsordningen inte har någon revisions-skyldighet skall det intyg av revisorn om betalning av aktie eller aktiekapital som avses i 2 kap. 8 § 3 mom., 9 kap. 14 § 3 mom. och 11 kap. 4 § 2 mom. i aktiebolagslagen ersättas med en annan utredning om att prestationen har betalats till bolaget. Om det är fråga om en penningbetalt på bolagets konto, kan detta i praktiken redas ut med ett kontoutdrag eller en motsvarande verifikation som det finansiella institutet ger. Å andra sidan förutsätts det också i fortsättningen när en aktie betalas med apportegendom att revisorn — antingen bolagets revisor eller någon annan revisor — ger ett utlåtande om apportegendomen och värderingen av den. Den revisor som ger utlåtandet kan samtidigt uttala sig om huruvida egendomen har kommit till bolaget, även om också en annan utredning om detta som kan jämföras med det ovan nämnda kan godkännas.

I avtalet om bolagsbildning förutsätts enligt 2 kap. 2 § inte något omnämnande om revisor, utan revisorn skall endast nämnas, om bolaget enligt lag eller bolagsordningen skall välja en revisor. Motsvarande ändring föreslås i 19 kap. 5 §.

Hänvisningsbestämmelsen i 7 kap. 1 § 2 mom. i aktiebolagslagen till definitionen på en godkänd revisor föreslås bli upphävd sedan den blivit onödig i och med den nya revisionslagen. Det föreslås att i 7 kap. 2 § 1 mom. skall en hänvisningsbestämmelse tas in om att om revisions-skyldighet skall föreskrivas i revisionslagen. Paragrafens 2 mom. skall motsvara nuvarande 2 §. Till 3 § 1 mom. i kapitlet skall fogas en hänvisningsbestämmelse, enligt vilken om val av revisorssuppleant skall föreskrivas i revisionslagen samt en förtydligande bestämmelse om val av revisorssuppleant i någon annan ordning än genom beslut vid bolagsstämmat skall det föreskrivas om minoritetens rätt att kräva att en revisor väljs i ett bolag där någon revisor enligt lag eller bolagsordningen inte behöver väljas. I och med den föreslagna bestämmelsen skall bestämmelsen om minoritetens rätt att kräva att en godkänd revisor väljs strykas såsom onödig.

I bolag som enligt lag eller bolagsordningen inte har någon revisions-skyldighet skall det inte heller förutsättas att det bokslut som utbetalningen av medel enligt 13 kap. 3 § i aktiebolagslagen baserar sig på, det bokslut som upprättats för tiden före likvidationen enligt 20 kap. 11 § eller slutredovisningen enligt 16 kap. 17 §, 17 kap. 17 § eller 20 kap. 16 § skall revideras.

Dessutom skall hänvisningen till revisionslagen i 5 kap. 10 § ändras så att den gäller den föreslagna nya revisionslagen. Också hänvisningsbestämmelserna i 7 kap. 8 § samt 22 kap. 4 §, 6 § 1 mom., det inledande stycket i 7—9 § samt 9 § 3 mom. föreslås bli ändrade så att de motsvarar den nya paragrafnumreringen i revisionslagen. Det föreslås att lagen 7 kap. 6 § skall ändras så att den motsvarar den terminologi som inbegripits i revisionslagen. Termen ”godkänd revisor” föreslås i enlighet med den terminologi som ingår i revisionslagen bli ersatt med termen ”revisor”. Sådana terminologiska ändringar föreslås i 2 kap. 8 § 4 mom., 9 kap. 14 § 4 mom. och 18 § 1 mom., 11 kap. 4 § 3 mom., mellanrubriken före 16 kap. 3 §, 3 § 2 mom. 14 punkten, rubriken till 4 § och 1 mom., 6 § 3 mom. och 14 § 1 mom. 2 punkten, mellanrubriken före

17 kap. 3 §, 3 § 2 mom. 15 punkten, rubriken till 4 § och 1 mom., 6 § 3 mom. och 14 § 1 mom. 2 punkten, 19 kap. 1 § 3 mom. samt 25 kap. 1 § 2 punkten. Dessa bestämmelser gäller sådana yttranden och intyg som förutsätts oberoende av om det finns revisionsplikt i bolaget eller inte.

De bestämmelser i aktiebolagslagen som gäller framläggande, offentliggörande och registrering av revisionsberättelsen föreslås inte bli ändrade. Det är dock klart att framläggande, offentliggörande och registrering av revisionsberättelsen inte förutsätts av en sammanslutning som enligt lag eller bolagsordningen inte är skyldig att välja en revisor.

1.4. Lagen om andelslag

Förslaget motsvarar till sitt innehåll gällande lag om andelslag på så sätt ändrad att också i lagen om andelslag beaktas de ändringar som föreslås i fråga om aktiebolagslagen och vilka sammanhänger med stiftandet av en ny revisionslag. Dessutom föreslås det att minoritetens rätt att kräva revision eller att en särskild granskning skall utföras skall underlättas så att dessa minoritetsskyddsmedel som har ansetts fungerande inom aktiebolagsrätten i praktiken kan bli tillämpliga också i ett andelslag. Enligt gällande lag om andelslag är en förutsättning för tillämpning av minoritetsskyddet att de medlemmar som understöder åtgärden har minst en fjärdedel av andelslagets medlemmars hela röstetal. Kravet föreslås bli ändrat så att de som understöder förslaget måste ha minst en fjärdedel av hela röstetalet eller en tredjedel av det röstetal som är företrätt vid stämman. I ett aktiebolag är en förutsättning för motsvarande minoritetsskydd att de aktieägare som understöder åtgärden har minst en tiondel av bolagets alla aktier eller en tredjedel av de aktier som är företrädna vid stämman.

1.5. Lagen om bostadsaktiebolag

De föreslagna ändringarna sammanhänger med att lekmannarevisionen upphör samt med att små företag befrias från revisionsskyldigheten. Till 63 § 2 mom. i lagen skall fogas en uttrycklig bestämmelse om att om revisionsskyldighet skall

föreskrivs i revisionslagen. I bolagsordningen skall det kunna föreskrivas att en revisor skall väljas också i ett annat bostadsaktiebolag än ett som har revisionsskyldighet enligt revisionslagen samt att flera revisorer skall väljas i ett bolag. Enligt den hänvisningsbestämmelse som föreslås i paragrafens 3 mom. föreskrivs om val av revisorssuppleant i revisionslagen. Bolagsstämman skall dock kunna välja en revisorssuppleant också i andra situationer samt besluta om att välja flera revisorssuppleanter.

Det föreslås att 65 § 1 mom. skall ändras så att utöver det som föreskrivs i revisionslagen skall i ett bostadsaktiebolag väljas revisor, om det finns minst 30 lägenheter i bolagets byggnad eller byggnader medan den nuvarande gränsen har varit 100 lägenheter. Dessutom skall bestämmelsen om minoritetens rätt att kräva att en revisor väljs preciseras. I 2 mom. skall på motsvarande sätt som i 67 § 1 mom. 2 punkten föreskrivas om länsstyrelsens skyldighet att förordna en revisor. Till övriga delar blir innehållet i gällande 67 § täckt av bestämmelserna i 9 § i revisionslagen, varför det föreslås att 67 § skall upphävas.

I bolagsordningen skall enligt 8 § inte förutsättas något omnämnande om revisor, utan revisorn skall nämnas endast om revision anses nödvändig i bolaget också när någon revisionsskyldighet inte följer av revisionslagen eller lagen om bostadsaktiebolag. Det föreslås att 64 § som gäller revisors mandattid skall ändras så att en presumtionsbestämmelse skall tas in i lagen från vilken avvikelse skall kunna göras genom en föreskrift i bolagsordningen.

Dessutom föreslås det att hänvisningsbestämmelsen i 3 § 1 mom. 9 punkten skall ändras så att den motsvarar den nya paragrafnumreringen i revisionslagen. Laghänvisningarna i 1 kap. 3 § 1 mom. till lagen om aktiebolag och revisionslagen skall ändras så att de gäller den nya aktiebolagslagen och den föreslagna nya revisionslagen.

1.6. Lagen om öppna bolag och kommanditbolag

De föreslagna ändringarna sammanhänger

med att lekmannarevisionen slopas i revisionslagen samt med att små företag befrias från revisionskyldigheten. Det föreslås att till 10 kap. 1 § 2 mom. skall fogas en hänvisningsbestämmelse om att bestämmelser om revisionskyldigheten skall finnas i revisionslagen. I bolagsavtalet skall det kunna föreskrivas om val av revisor också i andra personbolag än sådana som är revisionskyldiga enligt revisionslagen samt om att i bolaget skall väljas flera revisorer. I momentet föreslås dessutom en hänvisningsbestämmelse om att bestämmelser om skyldigheten att välja en revisorssuppleant finns i revisionslagen. Bolagsmännen skall dock kunna välja en revisorssuppleant också i andra situationer samt besluta om att flera revisorssuppleanter skall väljas. Det föreslås att hänvisningsbestämmelserna i kapitlets 10 § och i 2 kap. 15 § skall ändras så att de motsvarar den nya paragrafnumreringen i revisionslagen. Också hänvisningen till revisionslagen i 2 kap. 15 § skall ändras så att den gäller den föreslagna nya revisionslagen.

1.7. Lagen om stiftelser

Enligt 12 § 3 mom. i gällande lag om stiftelser skall av stiftelsens revisorer minst en och dennes suppleant vara godkänd revisor, om inte handels- och industriministeriet medger undantag. Eftersom det föreslås att man skall avstå från lekmannarevision, föreslås det att möjligheten att medge undantag skall upphävas, varvid i stiftelserna skall finnas en GRM- eller CGR-revisor eller GRM- eller CGR-sammanslutning. Som tillräckligt skall härvid anses att en revisor väljs, och det skall inte förutsättas att två revisorer väljs såsom är fallet i dagens läge. En bestämmelse om detta föreslås bli intagen i 12 § 2 mom. Dessutom föreslås det att i 12 § 2 mom. i lagen om stiftelser skall tas in en hänvisningsbestämmelse om att bestämmelser om skyldigheten att välja en CGR-revisor och revisorssuppleant skall ingå i revisionslagen. Dessutom skall hänvisningen till revisionslagen i 12 § 1 mom. ändras till att gälla den föreslagna nya revisionslagen.

Enligt den föreslagna

övergångsbestämmelsen skall gällande undantag hållas i kraft och de skall vara i kraft under sin giltighetstid, dock högst t.o.m. den 31 december 2009. Den övergångsbestämmelse som gäller undantagens giltighetstid skall gälla såväl de undantag som handels- och industriministeriet har beviljat med stöd av 12 § 3 mom. i gällande lag om stiftelser som också de undantag som beviljats tidigare med stöd av justitieministeriets ändringslag 349/1987. Den övergångsbestämmelse som föreslås i lagen om stiftelser motsvarar den övergångsbestämmelse som föreslås i revisionslagen om att en revisor som valts till revisor i en sammanslutning när lagen träder i kraft och som är någon annan än en sådan godkänd revisor som avses i revisionslagen (936/1994) skall få vara revisor i sammanslutningen till det första ordinarie sammanslutningsmötet som hålls under kalenderåret 2009. Övergångstiden kan anses skälig, eftersom den som valts till revisor när lagen träder i kraft får fortsätta som revisor ännu i genomsnitt under två räkenskapsperioder. Å andra sidan anses en längre övergångstid än denna inte ändamålsenlig för att målet med totalrevideringen, att öka revisionens tillförlitlighet och kvalitet, inte skall äventyras till följd av den föreslagna övergångsbestämmelsen.

1.8. Föreningslagen

De föreslagna ändringarna sammanhänger med sloandet av lekmannarevisionen i revisionslagen samt med att små sammanslutningar befrias från revisionskyldigheten. I lagens 38 § 2 mom. föreslås en hänvisningsbestämmelse om att bestämmelser om revisionskyldigheten skall finnas i revisionslagen. I stadgarna skall det kunna förordnas om val av en revisor också i en annan situation än de som förutsätts i revisionslagen samt om att flera revisorer skall väljas för föreningen.

I 3 mom. skall det föreskrivas om val av en revisorssuppleant på motsvarande sätt som föreslås i 7 kap. 3 § 1 mom. i aktiebolagslagen. I paragrafens 4 mom. skall enligt vad som föreslås föreskrivas om minoritetens rätt att kräva att en revisor väljs

i situationer där någon revisor inte behöver väljas enligt lag eller stadgarna.

I föreningens stadgar skall enligt 8 § inte förutsättas något omnämnande om revisor eller tidpunkten för val av revisor, utan dessa skall nämnas endast om revision anses nödvändig i föreningen också när någon revisionskyldighet inte följer av revisionslagen eller föreningslagen. Motsvarande ändring föreslås i 23 §.

Dessutom föreslås det att hänvisningsbestämmelsen i 38 § 1 mom. skall ändras så att den gäller den föreslagna nya revisionslagen.

1.9. Lagen om bostadsrättsföreningar

De föreslagna ändringarna sammanhänger med slopandet av lekmannarevisionen i revisionslagen samt med att små sammanslutningar skall befrias från revisionskyldigheten. Det föreslås att 16 § som gäller ordinarie föreningsmöte skall ändras på motsvarande sätt som 4 kap. 3 § i lagen om andelslag. De ändringar som föreslås i 51, 52 och 53 § motsvarar de ändringar som föreslås i 63, 64 och 65 § i lagen om bostadsaktiebolag. Den ändring som föreslås i 2 kap. 4 § 1 mom. 5 punkten motsvarar den ändring som föreslås ovan i 1 kap. 8 § 1 mom. 10 punkten i lagen om bostadsaktiebolag. Dessutom föreslås det att hänvisningsbestämmelserna i 48 § 1 mom. och 60 § skall ändras så att de gäller den nya revisionslagen och så att de motsvarar den nya paragrafnumreringen i revisionslagen. Det föreslås att 55 § 3 punkten skall upphävas eftersom den blivit onödig i och med det 4 § 6 mom. som föreslås i revisionslagen.

1.10. Kreditinstitutslagen

I 42 § 2 mom. i lagen föreskrivs att på kreditinstitut alltid skall tillämpas bestämmelserna i den föreslagna revisionslagens 5 kap. om maximitiden för en revisors mandattid, de uppgifter som skall ges bolagets styrelse och om offentliggörande av uppgifter om förvaltning och verksamhet. Dessutom skall på kreditinstitut alltid tillämpas vad som i 40 § 2 mom. 1 punkten i den föreslagna revisionslagen föreskrivs om kvalitetsgranskning av revisionen i en

sammanslutning som är föremål för offentlig handel och vad som i 25 § 1 mom. 8 punkten föreskrivs om jäv för en revisor i en sammanslutning som är föremål för offentlig handel. Dessa bestämmelser skall därmed också tillämpas när ett kreditinstitut inte är en sådan sammanslutning som är föremål för offentlig handel och avses i 2 § i den föreslagna revisionslagen. Motsvarande bestämmelse ingår inte i nuvarande lag.

I 3 mom. skall det på motsvarande sätt som i det nuvarande 2 mom. föreskrivas att det förbud att ha en kredit eller säkerhet i den sammanslutning som skall granskas, vilket ingår i den 25 § 1 mom. 5 punkt som föreslås i revisionslagen, inte i sig skall gälla en revisor i ett kreditinstitut. Såsom för närvarande skall revisorn dock underrätta Finansinspektionen om en kredit som revisorn fått av kreditinstitutet eller av ett till samma koncern hörande företag samt om borgensförbindelser, ansvarsförbindelser, säkerheter eller motsvarande förmåner som kreditinstitutet eller företaget har ställt eller beviljat till förmån för revisorn. Finansinspektionen kan därmed utgående från de underrättelser den fått konstatera att revisorn uppfyller det allmänna krav på oberoende om vilket föreskrivs i 24 § i revisionslagen. Om revisorn enligt Finansinspektionens uppfattning inte uppfyller detta krav på oberoende t.ex. därför att den kredit som revisorn fått av kreditinstitutet inte till villkoren eller beloppet är sedvanlig, kan Finansinspektionen föra ärendet till Centralhandelskammarens revisionsnämnd för behandling. Paragrafens 4 mom. motsvarar det nuvarande 3 mom.

Eftersom revisorn enligt den föreslagna revisionslagen alltid skall vara en sådan revisor som avses i revisionslagen, behöver det i 43 § med avvikelse från nuvarande lag inte föreskrivas om att till revisor för ett kreditinstitut endast kan väljas en godkänd revisor. Sakinnehållet i paragrafen skall inte ändras.

Det föreslås att tillämpningsområdet för 44 § skall breddas så att det också gäller en holdingsammanslutning i överensstämmelse med övriga bestämmelser som gäller revision av kreditinstitut. Sakinnehållet i paragrafen skall inte ändras till övriga delar. Dessutom skall hänvisningarna till revisionslagen i 42-44 § i lagen ändras så att de gäller den nya

revisionslag som föreslås.

1.11. Lagen om försäkringsbolag

Till 1 § i 9 kap., som gäller revision, skall fogas ett nytt 5 mom. I momentet skall det föreskrivas att på revision och revisorer i försäkringsbolag och försäkringsholdingsammanslutningar tillämpas de bestämmelser i revisionslagen som gäller en revisor i en sammanslutning som är föremål för offentlig handel och vilka baserar sig på revisionsdirektivet. På ett försäkringsbolag skall följaktligen tillämpas vad som i 40 § 2 mom. 1 punkten i revisionslagen föreskrivs om kvalitetsgranskning av revisionen i en sammanslutning som är föremål för offentlig handel och vad som i 25 § 1 mom. 8 punkten föreskrivs om jäv för en revisor i en sammanslutning som är föremål för offentlig handel samt bestämmelserna i 5 kap. om maximitiden för en revisors mandattid, de uppgifter som skall ges bolagets styrelse och offentliggörande av uppgifter om förvaltning och verksamhet. Dessa bestämmelser skall därmed också tillämpas när ett försäkringsbolag inte är en sådan sammanslutning som är föremål för offentlig handel och som avses i 2 § i revisionslagen. Momentet motsvarar det 42 § 2 mom. som föreslås i kreditinstitutsreglering som gäller revisionen och revisorn i en sammanslutning som är betydande med tanke på allmänintresset skall därmed också gälla Olycksfallsförsäkringsanstaltens förbund, Trafikförsäkringscentralen, Patientförsäkringscentralen och Ympäristövakuutuskuskeskus, eftersom bestämmelserna i lagen om försäkringsbolag tillämpas på revision och revisorer i dessa sammanslutningar. Samma reglering skall också gälla arbetspensionsförsäkringsbolag till följd av hänvisningsbestämmelsen i 1 § 2 mom. i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag.

Det föreslås att 3 § 3 mom. i lagen skall upphävas. Enligt detta moment skall av revisorn, revisorssuppleanten och övervakningsrevisorn och dennes ställföreträdare erhållas ett daterat och undertecknat samtycke till uppdraget innan de väljs. Ändringen baserar sig på att någon

bestämmelse med motsvarande innehåll inte längre ingår i den nya aktiebolagslagen. Valet av en fysisk person till revisor kräver även i övrigt att personen ger sitt samtycke till uppdraget. Sakläget ändras till den del att valet inte längre skall förutsätta ett skriftligt samtycke.

I 4 § föreslås ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom. Enligt det nya 3 mom. skall Försäkringsinspektionen på motsvarande sätt som i 9 § 2 mom. i revisionslagen begära utlåtande av Centralhandelskammarens revisionsnämnd i ett ärende som gäller revisors oberoende innan den förordnar en revisor för försäkringsbolaget.

I enlighet med de ändringar som föreslagits i revisionslagen och den terminologi som inbegripits i den föreslås det att bestämmelsen i 9 kap. 3 § 1 mom. om godkänd revisor skall slopas och att omnämningarna om godkänd revisor i 9 kap. 3 §, 16 kap. 4 § 2 mom., 16 kap. 6 § 1 mom., 16 a kap. 3 § 2 mom. och 16 a kap. 4 § 1 mom. skall ändras så att de stämmer överens med revisionslagen. Också uttrycket ”godkänd revisor” i 9 kap. 4 § 1 mom. och 18 kap. 4 § 6 punkten skall ersättas med uttrycket ”revisor”.

Dessutom skall hänvisningen i 9 kap. 1 § 1 mom. till gällande revisionslag ersättas med en hänvisning till den nya revisionslagen. Hänvisningsbestämmelserna i 9 kap. 4 § 1 mom., 9 kap. 6 § 3 mom. och 16 kap. 18 § 1 mom. föreslås bli ändrade så att de motsvarar den nya paragrafnumreringen i revisionslagen. I 9 kap. 4 och 6 § skall också göras tekniska korrigeringar som beror på arbetsfördelningen mellan Försäkringsinspektionen och social- och hälsovårdsministeriet.

1.12. Lagen om utländska försäkringsbolag

I 39 a § 1 mom. skall göras motsvarande ändring som i 9 kap. 3 § 1 mom. i lagen om försäkringsbolag, i paragrafens 2 mom. 1 punkt motsvarande ändring som i 18 kap. 4 § 1 mom. 6 punkten i lagen om försäkringsbolag och i 2 mom. 2 och 3 punkten korrigeringar av hänvisningarna till 3, 24 och 25 § i den nya revisionslagen. Till paragrafen skall fogas ett nytt 3 mom., som har samma innehåll som det föreslagna 3

mom. i 9 kap. 4 § i lagen om försäkringsbolag.

1.13. Lagen om försäkringsföreningar

Det föreslås att i 9 kap., som gäller revision, skall 2 mom. i 1 § upphävas, eftersom en revisor enligt den nya revisionslagen alltid skall vara en revisor som avses i revisionslagen. Därför behöver det, avvikande från nuvarande lag, i momentet inte föreskrivas att endast en godkänd revisor får vara revisor i en försäkringsförening. Till kapitlet skall fogas ett 2 mom. som motsvarar det nya 5 mom. i 9 kap. 1 § i lagen om försäkringsbolag. Enligt momentet skall på revision och en revisor i en försäkringsförening och försäkringsholdingsammanslutning tillämpas de bestämmelser i revisionslagen som gäller revisorn i en sammanslutning som är föremål för offentlig handel och vilka baserar sig på revisionsdirektivet. Med stor försäkringsförening avses enligt definitionen i 1 kap. 1 § 4 mom. i lagen om försäkringsföreningar en förening vars årliga premieinkomst överstiger 5 000 000 euro eller vilken bedriver ansvarsförsäkring i annan form än som anknuten försäkring eller av vars premieinkomst minst hälften kommer från andra än föreningens medlemmar. En stor försäkringsförenings verksamhet kan till sin omfattning vara jämförbar med ett försäkringsbolags verksamhet, varför det är motiverat att regleringen av revisionen och revisorn i en sammanslutning som är betydande med tanke på allmänintresset gäller också dessa. Det föreslås att 4 mom. i paragrafen skall upphävas med de motiveringar som har anförts för 9 kap. 3 § 3 mom. i lagen om försäkringsbolag.

Till kapitlets 4 § föreslås ett nytt 3 mom., som till sitt innehåll motsvarar det nya 3 mom. i 9 kap. 4 § i lagen om försäkringsbolag.

I enlighet med de ändringar som föreslås i revisionslagen och den terminologi som har inbegripits i dem skall omnämnandena om godkänd revisor i 9 kap. 3 §, 14 kap. 5 § 1 mom. och 14 a kap. 4 § ändras så att de stämmer överens med revisionslagen. Också uttrycket ”godkänd revisor” i 9 kap. 4 § 1 mom., 9 kap. 6 § 3 mom., 14 kap. 17 § 1

mom. samt 15 kap. 8 § skall ersättas med uttrycket ”revisor”.

Dessutom föreslås det att hänvisningen i 9 kap. 1 § 1 mom. till gällande revisionslag skall ersättas med en hänvisning till den nya revisionslagen. Hänvisningsbestämmelserna i 9 kap. 4 § 1 mom., 9 kap. 6 § 3 mom., 11 kap. 5 § 2 mom., 14 kap. 17 § 1 mom. samt 15 kap. 5 och 7 § föreslås bli ändrade så att de motsvarar den nya paragrafnumreringen i revisionslagen.

1.14. Lagen om pensionsstiftelser

Till 31 § skall fogas ett nytt 2 mom., som utsträcker regleringen gällande en revisor i en sammanslutning som är föremål för offentlig handel enligt revisionslagen till att gälla B-pensionsstiftelser och AB-pensionsstiftelser. Till följd av den lagstadgade pensionsförsäkringsverksamhet som dessa pensionsstiftelser utövar kan de anses som sammanslutningar som är betydande med tanke på allmänintresset. Den föreslagna regleringen är motiverad också av den anledningen att även arbetspensionsförsäkringsbolag skall anses som sammanslutningar som är betydande med tanke på allmänintresset.

Lagens 33 § 1 mom. skall ändras så att en revisor skall vara en CGR-revisor eller CGR-sammanslutning som avses i 2 § 2 punkten i revisionslagen eller en GRM-revisor eller GRM-sammanslutning som avses i 2 § 3 punkten i nämnda lag, varför det föreslås att 2 mom. skall upphävas.

Till 35 § skall fogas ett nytt 3 mom. som motsvarar det nya 3 mom. i 9 kap. 4 § i lagen om försäkringsbolag. Detta 3 mom. gäller Försäkringsinspektionens skyldighet att begära utlåtande av Centralhandelskammaren.

Dessutom föreslås det att hänvisningen i 31 § 1 mom. till gällande revisionslag skall ersättas med en hänvisning till den nya revisionslagen. Hänvisningsbestämmelserna i 31 § 5 mom., 32 §, 35 § 1 mom., 66 § 3 mom. och 113 § 1 mom. föreslås bli ändrade så att de motsvarar den nya paragrafnumreringen i revisionslagen. I 35 och 66 § skall dessutom göras tekniska korrigeringar till följd av arbetsfördelningen

mellan Försäkringsinspektionen och social- och hälsovårdsministeriet.

1.15. Lagen om försäkringskassor

Till 56 § skall fogas ett nytt 2 mom., som skall utsträcka den reglering som gäller en revisor i en sammanslutning som är föremål för offentlig handel enligt revisionslagen till att gälla pensionskassor som utövar lagstadgad pensionsförsäkringsverksamhet. Dessa pensionskassor kan anses som sammanslutningar som är betydande med tanke på allmänintresset på samma grunder som B-pensionsstiftelser och AB-pensionsstiftelser.

I det nuvarande 2 mom., som blir 3 mom. föreslås ett tillägg enligt vilket revisorn i en försäkringskassa skall vara en CGR-revisor eller CGR-sammanslutning som avses i 2 § 2 punkten i revisionslagen eller en GRM-revisor eller GRM-sammanslutning som avses i 2 § 3 punkten i nämnda lag.

Det föreslås att 59 § skall upphävas. Paragrafens 1 mom. blir onödigt i och med tillägget i 56 § 2 mom. Även paragrafens 2 mom. är onödigt i och med det nya 3 mom. i 56 §.

I 61 § föreslås ett nytt 3 mom. som motsvarar det nya 3 mom. i 9 kap. 4 § i lagen om försäkringsbolag. Detta 3 mom. gäller Försäkringsinspektionens skyldighet att begära utlåtande av Centralhandelskammaren.

Dessutom föreslås det att hänvisningen i 56 § 1 mom. till gällande revisionslag skall ersättas med en hänvisning till den nya revisionslagen. Det föreslås att hänvisningsbestämmelserna i 56 § 5 mom., 69 § 3 mom. och 157 § 1 mom. skall ändras så att de motsvarar den nya paragrafnumreringen i revisionslagen. I 61 och 69 § skall dessutom göras tekniska korrigeringar till följd av arbetsfördelningen mellan Försäkringsinspektionen och social- och hälsovårdsministeriet.

1.16. Lagen om arbetslöshetskassor

Det föreslås att till paragrafen skall fogas ett nytt 1 mom. i vilket konstateras arbetslöshetskassans skyldighet att följa revisionslagen och lagen om arbetslöshetskassor i sin revision.

Behörighetskraven för en revisor och omnämmandet om en godkänd revisor, som finns i 2 mom. föreslås bli strukna. Enligt förslaget skall en arbetslöshetskassa alltid ha en CGR-revisor eller en CGR-sammanslutning som avses i 2 § 2 punkten i revisionslagen eller en GRM-revisor eller GRM-sammanslutning som avses i 2 § 3 punkten i nämnda lag. Det föreslås att de nuvarande 2—4 mom. i paragrafen skall upphävas, eftersom revisionslagen innehåller bestämmelser om revisors jäv samt avgång och entledigande. I det nuvarande 5 mom. föreslås inga ändringar.

1.17. Strafflagen

Det föreslås att till 30 kap. i strafflagen skall fogas en ny 10 a §, i vilken skall föreskrivas om revisionsbrott. Förslaget motsvarar de principer som omfattats vid totalrevideringen av strafflagen om att straffbestämmelser skall föreskrivas i strafflagen till den del som i dem ingår hot om fängelsestraff. Bestämmelsen baserar sig på 43 § 1 mom. i gällande revisionslag.

Som maximalt straff för revisionsbrott föreslås två år i stället för nuvarande ett år. Det anses nödvändigt att höja maximistraffet till följd av revisionsberättelsens betydelse och det stora kravet på offentlig tillförlitlighet som sammanhänger med berättelsen. Framför allt har revisionsberättelsen över en sammanslutning som är föremål för offentlig handel ett stort antal användare och därmed är det nödvändigt att garantera placerarnas förtroende för att revisionsberättelsen är riktig samt att värdepappersmarknaden fungerar. Behovet att säkerställa revisionsberättelsens riktighet och offentliga tillförlitlighet gäller dock inte endast de sammanslutningar som är föremål för offentlig handel utan i motsvarande grad såväl stora icke-noterade sammanslutningar som också mindre sammanslutningar.

Efter den föreslagna ändringen motsvarar straffskalan för revisionsbrott straffskalan för bedrägeri (SL 36:1), informationsbrott som gäller värdepappersmarknaden (SL 51:5) och bokföringsbrott (SL 30:9).

När straffmaximi förlängs förlängs också preskriptionstiden för revisionsbrott från två

till fem år. En tillräckligt lång preskriptionstid är nödvändig bl.a. med tanke på utredningen av ekonomiska brott. Ändringen inverkar inte i övrigt på den nuvarande bestämmelsen, enligt vilken ett revisionsbrott kan bli uppfyllt genom att en felaktig revisionsberättelse ges men också genom att en revisionsberättelse inte ges. Vållande uppfyller inte brottsrekvisitet. Ändringen av bestämmelsen inverkar inte på ansvarsförhållandena för företagets personal i ledande ställning och revisor. För upprättandet av ett bokslut svarar styrelsen. Det att en revisionsberättelse inte avges till följd av företagets styrelses försummelse är inte ett revisionsbrott som avses i 1 mom.

Liksom för närvarande föreslås det att det skall föreskrivas att ett revisionsbrott är straffbart endast när gärningen är uppsåtlig. I 3 kap. 5 § 2 mom. i strafflagen föreskrivs att en gärning som avses i strafflagen är straffbar endast när den begås uppsåtligen, om inte något annat föreskrivs. Till följd av denna allmänna bestämmelse är det inte nödvändigt att i den föreslagna revisionsbrottsbestämmelsen ta in något uttryckligt omnämnande om imputabilitet. En gärning är inte straffbar som revisionsbrott, om den är obetydlig eller om det föreskrivs ett strängare straff för den någon annanstans i lag.

1.18. Handelskamarlagen

Det föreslås att 2 § i handelskamarlagen skall ändras. I enlighet med det nya 2 mom. skall Centralhandelskammaren för att organisera uppgifterna på ett ändamålsenligt sätt, efter att ha hört handelskamrarna i fråga, kunna besluta att två eller flera handelskamarer skall ha ett gemensamt revisionsutskott. Hänvisningen i 1 mom. till revisionslagen skall ändras så att den gäller den föreslagna nya revisionslagen. Den bestämmelse som ingår i det nuvarande 3 mom. skall flyttas över till 4 punkt i ett nytt 3 mom.

1.19. Sparbankslagen

Hänvisningen till revisionslagen i 77 § 1 mom. skall ändras så att den gäller den föreslagna nya revisionslagen. Dessutom föreslås det att hänvisningen till

bestämmelsen i revisionslagen om skadeståndsansvar för revisor skall ändras så att den motsvarar den nya paragrafnumreringen i revisionslagen.

1.20. Lagen om placeringsfonder

Hänvisningen till revisionslagen i 36 § föreslås bli ändrad så att den gäller den föreslagna nya revisionslagen. Dessutom föreslås det i paragrafen en precisering av terminologin av teknisk art. Hänvisningarna i 37 § 1 mom. föreslås bli ändrade så att de motsvarar den nya paragrafnumreringen i revisionslagen. Det föreslås att formuleringen i 2 punkten skall ändras så att den motsvarar formuleringen i den 9 § 1 mom. 2 punkt som föreslås i revisionslagen. Som 2 mom. föreslås en ny bestämmelse, som motsvarar 9 § 2 mom. i revisionslagen, om att utlåtande skall begäras av Centralhandelskammarens revisionsnämnd i ett ärende som gäller en revisors oberoende.

1.21. Lagen om pantlåneinrättningar

Hänvisningen till revisionslagen i 13 § 1 mom. föreslås bli ändrad så att den gäller den föreslagna nya revisionslagen. Dessutom föreslås i 2 mom. en precisering av terminologin av teknisk art. Hänvisningarna i 13 a § 1 mom. föreslås bli ändrade så att de motsvarar den nya paragrafnumreringen i revisionslagen. Det föreslås att formuleringen i momentet skall ändras så att den motsvarar formuleringen i det 9 § 1 mom. som föreslås i revisionslagen. Som 2 mom. föreslås en ny bestämmelse, som motsvarar 9 § 2 mom. i revisionslagen, om att utlåtande skall begäras av Centralhandelskammarens revisionsnämnd i ett ärende som gäller en revisors oberoende.

1.22. Lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat

Hänvisningen till revisionslagen i 15 § 1 mom. föreslås bli ändrad så att den gäller den föreslagna nya revisionslagen. Dessutom föreslås i 2 mom. en precisering av terminologin av teknisk art. De ändringar som föreslås i 2 mom. 3 punkten baserar sig på 15 § i revisionslagen som gäller

revisionsberättelse och på de ändringar som föreslås i den.

1.23. Lagen om Finansinspektionen

De ändringar som föreslås i 17 § 1 mom. 3 punkten baserar sig på 15 § i revisionslagen som gäller revisionsberättelse och på de ändringar som föreslås i den.

1.24. Lagen om statliga affärsverk

Hänvisningsbestämmelserna i 11 § 1 mom. och 15 § 1 mom. föreslås bli ändrade så att de gäller den nya aktiebolagslagen och den föreslagna nya revisionslagen. Dessutom föreslås det att hänvisningen i 16 § 1 mom. till bestämmelsen om revisors skadeståndsansvar i revisionslagen skall ändras så att den motsvarar den nya paragrafnumreringen i revisionslagen.

1.25. Lagen om bostadsrättsbostäder

Hänvisningsbestämmelserna i 26 b § 4 mom. föreslås bli ändrade så att de gäller den nya aktiebolagslagen och den föreslagna nya revisionslagen. Dessutom föreslås det att hänvisningsbestämmelsen i 51 f § 1 mom. skall ändras så att den motsvarar den nya paragrafnumreringen i revisionslagen.

1.26. Lagen om besvärnämnden för arbetspensionsärenden

Hänvisningen till revisionslagen i 16 § 4 mom. skall ändras så att den gäller den föreslagna nya revisionslagen. Dessutom föreslås det att hänvisningen till 5 kap. i revisionslagen i momentet skall ändras så att den motsvarar den nya paragrafnumreringen i revisionslagen.

1.27. Lagen om olycksfallsförsäkring

Det föreslås att i lagen skall göras motsvarande ändringar som i 16 § i lagen om besvärnämnden för arbetspensionsärenden.

2. Närmare bestämmelser

Med stöd av den nya revisionslagen skall

närmare bestämmelser kunna utfärdas genom förordning av statsrådet och handels- och industriministeriet.

En revisor i en sammanslutning som är föremål för offentlig handel skall i enlighet med 29 § vara skyldig att offentliggöra uppgifter om revisionsammanslutningens förvaltning och verksamhet. Det föreslås att om de uppgifter som skall offentliggöras skall föreskrivas närmare genom förordning av statsrådet. Bestämmelsen hänför sig till artikel 40 i revisionsdirektivet.

Genom förordning av statsrådet skall i anknytning till artiklarna 15—20 i revisionsdirektivet kunna meddelas närmare bestämmelser om de uppgifter som skall föras in i revisorsregistret som avses i 37 § och om upprätthållandet av registret. Genom förordning av statsrådet skall också kunna föreskrivas om mera exakta förutsättningar för registrering i enlighet med artikel 45 i revisionsdirektivet i en sådan situation som avses i 37 § 2 mom., där någon annan än en revisor från en EES-stat ger en revisionsberättelse om ett bokslut över en sammanslutning som har registrerats i en annan stat än en EES-stat och vars värdepapper har upptagits till offentlig handel i Finland.

Med stöd av 44 § 4 mom. skall genom förordning av statsrådet kunna meddelas närmare bestämmelser om det förfarande som skall iaktas i tillsynsorganen.

Genom förordning av handels- och industriministeriet skall med stöd av 30 § 3 och 4 mom. samt 31 § 3 och 4 mom. föreskrivas närmare om kraven för godkännande av CGR- och GRM-revisorer, såsom också är fallet för närvarande. I enlighet med den uttryckliga övergångsbestämmelsen skall de nuvarande besluten av handels- och industriministeriet som gäller krav för godkännande och har utfärdats med stöd av den lag som skall upphävas, förbli i kraft och de skall tillämpas tills vidare.

En bestämmelse som baserar sig på artikel 41 om revisionskommitté i revisionsdirektivet och som gäller de uppgifter som skall presenteras i bokslutet över en sammanslutning som är föremål för offentlig handel är det ändamålsenligt att inbegripa i finansministeriets förordning om regelbunden informationsskyldighet för

värdepappersemitter (538/2002). I denna förordning föreskrivs med stöd av den befogenhetsbestämmelse som ingår i värdepappersmarknadslagen också om andra särskilda krav som gäller innehållet i bokslutet och verksamhetsberättelsen över sammanslutningar som hör till lagens tillämpningsområde.

Till 2 kapitlet i bokföringsförordningen skall fogas en ny 7 a §, där det skall föreskrivas om att revisorernas arvoden skall tas upp bland noterna till bokslutet på det sätt som förutsätts i artikel 49 i revisionsdirektivet.

3. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2007.

4. Samband med grundlagen och lagstiftningsordning

I propositionen ingår inga förslag som skulle kräva sådan lagstiftningsordning som avses i 73 § i grundlagen.

Bestämmelserna om statens revisionsnämnds, Centralhandelskammarens revisionsnämnds och en handelskammarens revisionsutskotts uppgifter samt den kvalitetsgranskning som avses i 40 § 2 och 4 mom. gäller överförande av offentliga förvaltningsuppgifter på andra än myndigheter enligt 124 § i grundlagen. Bestämmelserna motsvarar i huvudsak bestämmelserna i 28—35 § i gällande lag. Det nuvarande övervakningssystemet har visat sig vara ett väl fungerande och effektivt sätt att sköta övervakningen av revisorerna, och följaktligen anses det ändamålsenligt att huvudsakligen organisera övervakningen på samma sätt som den nuvarande. I tillsynsorganens uppgifter föreslås en del justeringar som revisionsdirektivet förutsätter bl.a. med anknytning till revisorns kvalitetssäkring. Den reglering som gäller tillsynsorganen har dessutom justerats så att den motsvarar grundlagsutskottets tolkningspraxis.

Enligt grundlagsutskottets tolkningspraxis förutsätter säkerställandet av rättsskyddet och realiseringen av god förvaltning i den betydelse som avses i 124 § i grundlagen att förvaltningens allmänna lagar följs vid behandlingen av ett ärende och att de som

behandlar ärenden gör det under tjänsteansvar (GrUU 42/2005 rd, GrUU 33/2004 rd, GrUU 46/2002 rd). Enligt den uttryckliga bestämmelsen i 44 § 2 mom. i revisionslagen tillämpas på behandlingen av ärenden i nämnda tillsynsorgan förvaltningslagen (424/2003), språklagen (423/2003) och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). Dessutom skall det i momentet föreskrivas att ordföranden, vice ordföranden, en medlem, suppleant och sekreteraren agerar under tjänsteansvar. Motsvarande bestämmelser föreslås i samband med 40 § 4 mom. som behandlar kvalitetsgranskning. På behandlingen av ett ärende som gäller ändringssökande i statens revisionsnämnd skall i enlighet med 44 § 2 mom. tillämpas förvaltningsprocesslagen (586/1996) och lagen om offentlighet vid rättegång i förvaltningsdomstolar (/2006).

I 40 § 4 mom., som gäller kvalitetsgranskning, skall det föreskrivas om behörighetskraven för en kvalitetsgranskare. Förslaget står i samklang med att grundlagsutskottet har ansett att kraven på rättsskydd och god förvaltning skall kunna tryggas vid verksamhet av den typ som granskningsverksamheten de facto är bl.a. med hjälp av lämpliga och behöriga personer som utför granskningsuppgifterna (GrUU 42/2005 rd, 40/2002 rd). Dessutom skall det i momentet uttryckligen föreskrivas att kvalitetsgranskning inte får utföras på ett ställe som omfattas av hemfriden, vilket motsvarar de förutsättningar som grundlagsutskottet har omfattat i sin tolkningspraxis av 10 § i grundlagen för att en lag skall kunna behandlas i vanlig lagstiftningsordning (GrUU 16/2004 rd, GrUU 40/2002 rd).

För att 21 § i grundlagen, som gäller rättsskydd och en rättvis rättegång, och grundlagsutskottets tolkningspraxis i fråga om den (GrUU 22/2005 rd, GrUU 25/2004 rd) skall kunna beaktas har de bestämmelser som gäller tillsynsorganens sammansättning ändrats genom att sammansättningens intressebasis har minskats och genom att det föreskrivs att de krav som gäller sammansättningen i högre grad skall beakta sakkunigheten. Efter att förslaget har realiserats kan de medlemmar som väljs på

intressebasis inte längre utgöra en majoritet. Dessutom har man försökt göra förhållandet mellan den normering som gäller statens revisionsnämnd och grundlagen tydligare genom en bestämmelse som skall ingå i 41 § 6 mom. i revisionslagen om att nämndens medlemmar agerar med domaransvar och att om deras rätt att kvarstå i sin uppgift gäller vad som föreskrivs av innehavarna av domartjänst.

De bestämmelser om bemyndiganden att utfärda förordningar, vilka ingår i gällande revisionslag, och vilka avses i 80 § i grundlagen, har justerats så att de motsvarar det i grundlagsutskottets utlåtandep Praxis

ingående kravet på att ett bemyndigande skall vara exakt avgränsat. Dessutom föreslås det i lagen några nya bemyndiganden att utfärda förordningar. De bemyndiganden att utfärda förordningar som gäller kraven på godkännande av en revisor har preciserats också med tanke på bestämmelsen i 18 § i grundlagen om rätt till näringsfrihet och arbete.

Regeringen anser att de föreslagna lagarna kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Revisionslagen

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas, om inte något annat föreskrivs i lag, på

1) revision av bokföringsskyldiga sammanslutningar och stiftelser som avses i 1 kap. 1 § i bokföringslagen (1336/1997) samt

2) befattning som en revisor har enligt någon annan lag eller förordning eller i vilka revisorn ger ett skriftligt utlåtande som ställs till en myndighets eller domstols förfogande.

När en revisor i denna egenskap utövar annan verksamhet än sådan som avses i 1 mom. tillämpas på verksamheten bestämmelserna i 20—22, 26, 39—46, 49—50 och 53—54 §.

Vad som i denna lag bestäms om revision av en sammanslutnings och stiftelses bokföring och bokslut tillämpas också på en sådan i Finland registrerad utländsk näringsidkares filial vars bokslut inte upprättas, revideras och offentliggörs i överensstämmelse med Europeiska gemenskapens rättsakter eller på motsvarande sätt. Denna lag tillämpas dock inte på revisionen av filialer till utländska kreditinstitut eller till utländska finansiella institut. På revisionen av utländska försäkringsbolags representationer tillämpas denna lag så som bestäms i lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995).

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *revisor* en fysisk person som har godkänts i enlighet med 30 eller 31 § eller en

sammanslutning som har godkänts i enlighet med 33 eller 34 §,

2) *CGR-revisor* en av Centralhandelskammarens revisionsnämnd godkänd revisor och *CGR-sammanslutning* en av nämnden godkänd sammanslutning

3) *GRM-revisor* en av GRM-handelskammarens revisionsutskott godkänd revisor och *GRM-sammanslutning* en av utskottet godkänd revisionsammanslutning,

4) *koncern* en koncern som avses i 1 kap. 6 § i bokföringslagen samt

5) *sammanslutning som är föremål för offentlig handel* en sammanslutning vars värdepapper har upptagits till offentlig handel som avses i 1 kap. 3 § i värdepappersmarknadslagen (495/1989) eller motsvarande handel i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (*EES-stat*).

2 kap.

Skyldighet att låta förrätta revision

3 §

Revisors allmänna behörighet

Endast en person som inte är omyndig, försatt i konkurs eller har meddelats näringsförbud eller vars handlingsbehörighet inte har begränsats kan vara verksam som revisor.

Om en eller flera fysiska personer har valts till revisor, skall minst en av dem vara bosatt i en EES-stat.

4 §

Revisionsskyldighet

Sammanslutningar och stiftelser skall välja revisorer och låta förrätta revision enligt vad som föreskrivs i denna eller någon annan lag.

Om inte något annat föreskrivs i annan lag behöver en revisor inte väljas i en sammanslutning där både under den avslutade räkenskapsperioden och den som omedelbart föregår denna högst ett av följande villkor har uppfyllts:

1) balansomslutningen överstiger 100 000 euro,

2) omsättningen eller motsvarande avkastning överstiger 200 000 euro samt

3) antalet anställda överstiger i medeltal tre.

En revisor skall dock alltid väljas i en sammanslutning vars huvudsakliga bransch är ägande och hantering av värdepapper och vilken utövar ett sådant betydande inflytande över den driftsmässiga och finansiella styrningen av en annan bokföringsskyldig som avses i 1 kap. 8 § i bokföringslagen.

Om en sammanslutning inte är skyldig enligt 1 eller 2 mom. att välja en revisor, kan i bolagsordningen, bolagsavtalet eller stadgarna bestämmas om revision samt om val av flera revisorer.

Om endast en revisor valts för en sammanslutning och revisorn inte är en revisionssammanslutning som avses i 33 eller 34 §, skall åtminstone en revisorssuppleant väljas. Vad som i denna eller någon annan lag föreskrivs om revisorer skall på motsvarande sätt tillämpas på revisorssuppleanter.

Om beslut om fastställelse av bokslut fattas vid sammanslutningens eller stiftelsens organs sammanträde, skall bokslutet och verksamhetsberättelsen lämnas till revisorn senast en månad före detta sammanträde.

5 §

Skyldighet att välja CGR-revisor eller CGR-sammanslutning

Minst en av de revisorer som bolagsmännen, bolagsstämman eller motsvarande organ väljer skall vara en CGR-revisor eller CGR-sammanslutning, om det är fråga om en sammanslutning som är föremål för offentlig handel eller om sammanslutningen eller stiftelsen under den avslutade räkenskapsperioden uppfyller minst två av följande villkor:

1) balansomslutningen överstiger 25 000 000 euro,

2) omsättningen eller motsvarande avkastning överstiger 50 000 000 euro eller

3) antalet anställda i sammanslutningen eller stiftelsen överstiger i medeltal 300.

6 §

Revisionskyldighet i koncerner

Vad som föreskrivs i 4 och 5 § tillämpas på motsvarande sätt på moderföretaget i en koncern, om koncernen uppfyller minst två av de tre villkoren i de ovan nämnda paragraferna.

I ett dotterföretag skall minst en av moderföretagets revisorer väljas till revisor. Undantag kan göras endast av grundad anledning.

7 §

Val av OFR-revisor

Utan hinder av vad som föreskrivs i 4—6 § kan till revisor i en sådan sammanslutning eller stiftelse där en kommun eller samkommun har bestämmanderätten utöver en CGR- eller GRM-revisor eller en CGR- eller GRM-sammanslutning väljas en OFR-revisor eller OFR-sammanslutning som avses i lagen om revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (467/1999). På en OFR-revisor och en OFR-sammanslutning som är verksam i den uppgift som avses ovan tillämpas bestämmelserna i denna lag med undantag av bestämmelserna i 30—38, 49 och 50 §.

8 §

Huvudansvarig revisor

Om en revisionssammanslutning har valts till revisor, skall den meddela den sammanslutning eller stiftelse där revision skall förrättas vilken revisor i revisionssammanslutningen som bär det huvudsakliga ansvaret för förrättandet av revisionen. Den huvudansvariga revisorn skall ha minst samma behörighet som revisionssammanslutningen.

Vad som i denna lag föreskrivs om en revisor tillämpas på motsvarande sätt på den huvudansvariga revisorn.

9 §

Länsstyrelsens skyldighet att förordna revisor

Länsstyrelsen skall på anmälan förordna en behörig revisor för en sammanslutning eller stiftelse, om

1) en revisor inte har valts enligt denna eller någon annan lag,

2) en revisor inte har behörighet enligt 3 § eller inte är oberoende enligt 24 eller 25 §, eller

3) en föreskrift i bolagsordningen, stadgar-
na eller bolagsavtalet om antalet revisorer eller deras behörighet inte har iakttagits.

Länsstyrelsen skall begära utlåtande av Centralhandelskammarens revisionsnämnd i ett ärende som avses i 1 mom. 2 punkten och som gäller oberoende innan ärendet avgörs.

Anmälan kan i de fall som nämns ovan i denna paragraf göras av vem som helst. Styrelsen, ett därmed jämförbart organ eller en bolagsman är skyldig att göra anmälan, om inte den som skall välja revisor utan dröjsmål väljer en behörig revisor. En tyst bolagsman i ett kommanditbolag är dock inte skyldig att göra anmälan.

Innan ett förordnande enligt denna paragraf ges skall sammanslutningens eller stiftelsens styrelse, motsvarande organ eller bolagsmännen höras. Förordnandet kan verkställas utan att det vunnit laga kraft. Förordnandet gäller tills en revisor i föreskriven ordning valts för sammanslutningen eller stiftelsen i stället för den revisor som länsstyrelsen förordnat. Ett förordnande kan inte ges efter det att bokslutet för räkenskapsperioden i fråga har fastställts och beslutet om det har vunnit laga kraft.

10 §

Entledigande av revisor och revisors avgång

Den som valt en revisor eller förordnat en revisor till hans eller hennes uppdrag eller anvisat revisorn det kan under mandattiden entlediga revisorn. För att en revisor skall kunna entledigas under mandattiden skall det finnas en grundad anledning. Om en revisor entledigas under mandattiden, skall den som

gjort detta ge Centralhandelskammarens revisionsnämnd en redogörelse för entledigandet och skälen till det.

En revisor kan under mandattiden lämna sitt uppdrag genom att meddela sammanslutningen eller stiftelsen detta. Revisorn skall anmäla sin avgång för registrering inom två veckor efter meddelandet. Dessutom skall revisorn ge Centralhandelskammarens revisionsnämnd en redogörelse för avgången och skälen till den om det är fråga om entledigande av en GRM-revisor eller GRM-sammanslutning eller deras avgång, ges den redogörelse som avses i 1 och 2 mom. till handelskammarens revisionsutskott.

Om en revisors uppdrag upphör under mandattiden eller om en revisor mister sin behörighet för uppdraget och någon revisorsuppleant inte finns, skall bolagsmännen, styrelsen eller motsvarande organ som deltar i val av revisor sörja för att en ny revisor väljs för den återstående mandattiden.

När en revisor avgår, entledigas eller revisorns mandattid annars upphör skall revisorn på begäran ge sin efterträdare de uppgifter som är nödvändiga för att revision skall kunna förrättas.

3 kap.

Revisionens innehåll

11 §

Revisionsobjektet

Revisionen omfattar granskning av sammanslutningens eller stiftelsens bokföring, bokslut och verksamhetsberättelse samt förvaltning under räkenskapsperioden.

Om det i lagstiftningen annars förutsätts revision, tillämpas vad som i denna lag föreskrivs om revision avseende en räkenskapsperiod och om dess innehåll.

12 §

Revision i koncern

Revisorn i ett moderföretag skall också granska koncernbokslutet samt försäkra sig

om att revisorerna i de företag som ingår i koncernen har förrättat revisionen på korrekt sätt.

13 §

Internationella revisionsstandarder

Utöver det som föreskrivs i denna lag och i författningar som meddelats med stöd av den, skall i ett uppdrag som avses i 1 § 1 mom. 1 punkten följas de revisionsstandarder som har godkänts för att tillämpas inom gemenskapen och som avses i artikel 26 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG om lagstadgad revision av årsbokslut och sammanställd redovisning och om ändring av rådets direktiv 78/660/EEG och 83/349/EEG samt om upphävande av rådets direktiv 84/253/EEG (*internationella revisionsstandarder*).

14 §

Revisionsanteckning

När revisionen har slutförts skall revisorn göra en anteckning om detta på bokslutet och i den hänvisa till revisionsberättelsen.

15 §

Revisionsberättelse

En revisor skall avge en daterad och under-tecknad revisionsberättelse för varje räkenskapsperiod. I revisionsberättelsen skall det bokslut som är föremål för den specificeras samt meddelas vilket bokslutsregelverk som har följts vid upprättandet av bokslutet. I revisionsberättelsen skall meddelas huruvida de internationella revisionsstandarderna har följts.

Revisionsberättelsen skall innehålla ett uttalande om

1) huruvida bokslutet och verksamhetsberättelsen enligt det bokslutsregelverk som följts ger riktiga och tillräckliga uppgifter om resultatet av

sammanslutningens eller stiftelsens verksamhet och dess ekonomiska ställning, samt

2) huruvida uppgifterna i räkenskapsperiodens verksamhetsberättelse och bokslut är konfliktfria.

Det uttalande som avses i 2 mom. kan lämnas utan reservation, med reservation eller med avvikande mening. Om revisorn inte har kunnat uttala sig, skall revisorn meddela detta i revisionsberättelsen. I revisionsberättelsen skall nödvändiga tilläggsuppgifter ges.

Revisorn skall påpeka det i revisionsberättelsen, om en bolagsman, styrelsemedlem, medlem av förvaltningsrådet eller motsvarande organ, ordföranden, vice ordföranden, verkställande direktören eller någon annan ansvarig i en sammanslutning eller stiftelse har

1) gjort sig skyldig till en handling eller försummelse som kan medföra skadeståndsskyldighet gentemot sammanslutningen eller stiftelsen, eller

2) brutit mot en lag som gäller sammanslutningen eller stiftelsen eller mot sammanslutningens eller stiftelsens bolagsordning, bolagsavtal eller stadgar.

I en sammanslutning eller stiftelse som är moderföretag skall avges en särskild berättelse om koncernen med iakttagande i tillämpliga delar av det som föreskrivs i 1—4 mom.

Revisionsberättelsen skall lämnas till styrelsen för sammanslutningen eller stiftelsen eller till motsvarande organ senast två veckor före det sammanträde där bokslutet skall läggas fram för fastställelse.

16 §

Revisionsprotokoll

En revisor kan för styrelsen, förvaltningsrådet, verkställande direktören eller andra ansvariga anmärka om omständigheter som inte framgår av revisionsberättelsen. Dessa omständigheter antecknas i ett protokoll. Protokoll skall lämnas till det organ som har till uppgift att sörja för sammanslutningens eller stiftelsens förvaltning och för att verksamheten är sakenligt ordnad. Mottagaren skall utan

dröjsmål ta upp protokollet till behandling och förvara det på ett betryggande sätt.

17 §

Fastställande av revisionsarvode

Det arvode som skall betalas till revisorn för en revision får inte fastställas på ett sätt som kan äventyra revisorns oberoende.

18 §

Skyldighet för en sammanslutnings eller stiftelses organ att biträda revisor

Bolagsmännen, styrelsen, verkställande direktören eller motsvarande organ skall ge en revisor möjlighet att förrätta granskning i den omfattning som revisorn finner behövlig samt ge den utredning och hjälp som revisorn begär. Bolagsmännen, styrelsen, verkställande direktören eller motsvarande organ i ett dotterföretag har samma skyldigheter gentemot en revisor i moderföretaget.

19 §

Revisors närvaro vid en sammanslutnings eller stiftelses sammanträden

En revisor har rätt att närvara och yttra sig när sammanslutningens eller stiftelsens organ sammanträder, om sammanträdet behandlar frågor som anknyter till revisorns uppdrag.

En revisor skall vara närvarande vid ett sammanträde som behandlar sådana frågor att revisorns närvaro är nödvändig.

En revisor skall på begäran av bolagsstämman eller motsvarande organ ge närmare uppgifter om omständigheter som kan påverka bedömningen av ett ärende som behandlas vid stämman. Uppgifterna får dock inte ges, om de orsakar sammanslutningen väsentlig skada.

4 kap.

Övriga bestämmelser om revisorer

20 §

Yrkesetiska principer

En revisor skall utföra sina uppgifter som avses i denna lag med yrkeskunnighet, integritet, objektivitet och omsorg med beaktande av det allmänna intresset.

21 §

Bibehållande och utvecklande av yrkeskunnighet

En revisor är skyldig att bibehålla och utveckla sin yrkeskunnighet.

22 §

Skyldighet att iaktta god revisionssed

En revisor skall iaktta god revisions sed vid utförandet av uppgifter som avses i denna lag.

En revisor skall följa de särskilda anvisningar som bolagsmännen samt bolagsstämman eller motsvarande organ ger, om anvisningarna inte står i strid med lag, bolagsordningen, stadgarna, bolagsavtalet, internationella revisionsstandarder, god revisions sed eller yrkesetiska principer.

23 §

Kvalitetssäkring

En revisor skall sörja för sitt revisionsarbets kvalitet och delta i den kvalitetsgranskning som avses i 40 § 2 mom. 1 punkten.

24 §

Revisors oberoende ställning

En revisor skall vara oberoende vid utförandet av ett uppdrag som avses i 1 § 1 mom. och organisera sin verksamhet på ett sätt som tryggar oberoendet.

Om det inte finns förutsättningar för en oberoende verksamhet, skall revisorn vägra ta emot uppdraget eller avstå från det. Revisorn behöver dock inte vägra ta emot eller avstå från ett uppdrag, om

1) de faktorer som utgör ett hot mot oberoendet som helhet bedömda skall anses betydelselösa eller

2) revisorn har vidtagit åtgärder som tryggar oberoendet.

Åtgärder för att trygga oberoendet skall åtminstone vidtas om

1) revisorn har ekonomiska eller andra intressen i en sammanslutning eller stiftelse eller revisorn har en annan än sedvanlig affärsförbindelse med sammanslutningen eller stiftelsen,

2) revisorns egen verksamhet är föremål för revisionen,

3) revisorn i en rättegång eller något annat ärende handlar för eller mot sammanslutningen eller stiftelsen,

4) revisorn har en nära relation till en person som hör till sammanslutningens eller stiftelsens ledning eller som har deltagit i det ärende som är föremål för uppdraget i egenkap av anställd hos sammanslutningen eller stiftelsen, eller

5) revisorn utsätts för påtryckning.

De faktorer som hotar oberoendet och som avses i 2 och 3 mom. och de åtgärder som tryggar oberoendet skall tas upp i de dokument som gäller uppdraget.

Det som föreskrivs i 3 mom. om en sammanslutning eller stiftelse gäller också sammanslutningar som dessa har bestämmande inflytande i enligt 1 kap. 5 § i bokföringslagen samt en sammanslutning eller stiftelse under vars omedelbara bestämmande inflytande sammanslutningen står.

Vid den bedömning som avses i 2 mom. skall också beaktas sådana faktorer som hotar revisorns oberoende och som hänförs till

1) den CGR- eller GRM-sammanslutning där revisorn arbetar,

2) en person som i betydande grad deltar i uppdraget under revisorns övervakning,

3) en person som direkt leder eller övervakar revisorns verksamhet eller

4) en sådan ägare av eller person i ledningen till en i 1 punkten avsedd CGR- eller GRM-sammanslutning vilken i betydande grad deltar i uppdraget.

25 §

Revisors jäv

En revisor är inte oberoende på det sätt som avses i 24 § åtminstone om

1) revisorn är bolagsman, styrelsemedlem eller medlem av förvaltningsrådet, verkställande direktör eller en person med motsvarande ställning i sammanslutningen eller stiftelsen eller i en sammanslutning som hör till samma koncern eller i ett intresseföretag som avses i 1 kap. 8 § i bokföringslagen eller har i uppgift att sköta sammanslutningens eller stiftelsens bokföring eller medelsförvaltning eller tillsynen över dessa,

3) revisorn är anställd hos sammanslutningen eller stiftelsen eller hos en person som avses i 1 eller 2 punkten,

4) revisorn har direkt eller indirekt äganderätt eller annan rätt till en aktie eller andel i en sammanslutning som eftersträvar vinst,

5) revisorn har ett penninglån, en säkerhet eller motsvarande förmån som beviljats eller ställts av sammanslutningen, stiftelsen eller en person som hör till dess ledning eller revisorn har gett nämnda part en sådan förmån,

6) revisorn är make eller bror eller syster till en person som avses i 1 eller 2 punkten eller släkting i rätt upp- eller nedstigande led till nämnda person,

7) revisorns make eller en person som är släkt med revisorn i rätt nedstigande led har en sådan äganderätt eller annan rätt som avses i 4 punkten, och denna rätt inte är obetydlig eller

8) revisorn för en sammanslutning som är föremål för offentlig handel, har tagit emot en uppgift som avses i 1 eller 2 punkten i sammanslutningen i fråga och mindre än två år har förflutit från övergången till denna uppgift.

Det som föreskrivs i 1 mom. 4 punkten gäller inte en sammanslutning där medlemskap är en förutsättning för att de nödvändighetstjänster som den bjuder ut skall få användas. Revisor får i en sådan sammanslutning ha endast en sådan andel som berättigar till användning av tjänsterna, dock inte större än en hundraedel.

Om revisor efter att ha mottagit ett uppdrag får en rätt som avses i 1 mom. 4 punkten, skall revisorn avstå från rätten eller uppdraget inom en skälig tid från det han eller hon fick kännedom om sitt förvärv och hade rätt att avstå från det.

Vad som ovan i denna paragraf föreskrivs

om en sammanslutning eller stiftelse gäller också sammanslutningar som i enlighet med 1 kap. 5 § i bokföringslagen står under dess bestämmande inflytande samt en sammanslutning eller stiftelse under vars omedelbara bestämmande inflytande sammanslutningen står.

26 §

Revisors tystnadsplikt

En revisor eller revisorns biträde får inte för någon utomstående röja omständigheter som han eller hon i sitt uppdrag enligt denna lag fått kännedom om, om inte något annat föreskrivs i 2 mom.

Tystnadsplikten gäller dock inte en omständighet som

- 1) revisorn skall meddela eller ge ett utlåtande om med stöd av lagen,
- 2) den i vars intresse tystnadsplikt har föreskrivits ger sitt samtycke till att få röjas,
- 3) en myndighet, domstol eller ett i denna lag avsett tillsynsorgan eller en annan person på basis av lag har rätt att få kännedom om, eller som
- 4) har kommit till allmän kännedom.

5 kap.

Specialbestämmelser som gäller revisor för en sammanslutning som är föremål för offentlig handel

27 §

Mandattidernas maximitid

Mandattiderna för en revisor för en sammanslutning som är föremål för offentlig handel kan i en följd uppgå till högst sju år.

Revisorn kan efter den maximitid som avses i 1 mom. på nytt delta i revisionen av sammanslutningen tidigast två år efter att revisionsuppdraget har upphört.

Om en revisionsammanslutning har valts till revisor, tillämpas det som föreskrivs ovan i denna paragraf inte på sammanslutningen, utan endast på den huvudansvariga revisorn.

28 §

Uppgifter som skall ges sammanslutningens styrelse

Revisorn för en sammanslutning som är föremål för offentlig handel skall årligen ge sammanslutningens styrelse

1) en skriftlig bekräftelse på sitt oberoende samt en anmälan om i 24 § avsedda omständigheter som hotar oberoendet och som inte skall anses obetydliga samt om de åtgärder som har vidtagits för att trygga oberoendet samt

2) en anmälan om de andra uppgifter än revisionsuppgifter som revisorn utfört för sammanslutningens räkning.

29 §

Offentliggörande av uppgifter om förvaltning och verksamhet

Revisorn för en sammanslutning som är föremål för offentlig handel skall årligen offentliggöra uppgifter om revisionsammanslutningens juridiska form, ägarrelationer, ekonomi och revisionskunder samt om revisionsammanslutningens förvaltning, system för kvalitetssäkring och anvisningar gällande oberoende. Närmare bestämmelser om innehållet i de uppgifter som skall offentliggöras utfärdas genom förordning av statsrådet.

6 kap.

Godkännande och registrering av revisorer

30 §

CGR-revisor

Centralhandelskammarens revisionsnämnd godkänner på ansökan som revisor en fysisk person

1) som inte genom sin verksamhet har visat sig vara olämplig för revisionsuppdrag,

2) som inte är försatt i konkurs, vars handlingsbehörighet inte har begränsats, för vilken en intressebevakare inte har utsetts och som inte har meddelats näringsförbud,

3) som inte vid sidan av revisionsverksamheten bedriver annan verksamhet som är ägnad att äventyra verkställandet av revision,

4) som har avlagt högre högskoleexamen,

5) som har avlagt de studier i redovisning och juridik samt andra handelsstudier och ekonomiskvetenskapliga studier som uppgiften förutsätter,

6) som under minst tre års tid har förvärvat praktisk erfarenhet av krävande uppgifter inom revision och redovisning, samt

7) som har visat sin yrkeskunnighet genom att avlägga yrkesexamen för CGR-revisor (*CGR-examen*).

Den som har godkänts som revisor skall före registreringen enligt 37 § avge en revisorsförsäkran inför domstol.

Närmare bestämmelser om studier, praktisk erfarenhet och krav på CGR-examen, vilka avses i 1 mom. 5—7 punkten, samt om innehållet i den försäkran som avses i 2 mom. utfärdas genom förordning av handels- och industriministeriet.

Undantag från kraven i 1 mom. 4 och 5 punkten kan göras, om sökanden under minst fem år har varit yrkesmässigt verksam som GRM-revisor och i samband med CGR-examen har presterat ett godkänt resultat i tilläggsuppgifter som behandlar de studieämnen som avses i 1 mom. 5 punkten. Undantag från kravet i 1 mom. 4 och 5 punkten kan göras, om sökanden har minst sju års erfarenhet av krävande uppgifter inom redovisning, finansiering och juridik och i samband med CGR-examen har presterat ett godkänt resultat i tilläggsuppgifter som behandlar de studieämnen som avses i 1 mom. 5 punkten. Undantag från kraven i 1 mom. 4, 5 och 6 punkten kan göras, om sökanden har minst 15 års erfarenhet av krävande uppgifter inom redovisning, finansiering och juridik och i samband med CGR-examen har presterat ett godkänt resultat i tilläggsuppgifter som behandlar de studieämnen som avses i 1 mom. 5 punkten. Genom förordning av handels- och industriministeriet föreskrivs närmare om de tilläggsuppgifter som skall utföras i samband med CGR-examen samt om vilka uppgifter, befattningar eller tjänster som ger den erfarenhet som avses ovan i detta moment.

Utän hinder av vad som föreskrivs i 1

mom. 1 och 4—7 punkten kan en revisor som har godkänts i en EES-stat godkännas som en CGR-revisor. Sökanden skall före godkännandet genomgå ett behörighetsprov som ordnas av Centralhandelskammarens revisionsnämnd. Det som föreskrivs i detta moment tillämpas också på en person som har yrkesbehörighet att utöva verksamhet som revisor i en stat med vilken Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater har ingått avtal om ömsesidigt erkännande av yrkesbehörighet.

31 §

GRM-revisor

Handelskammarens revisionsutskott godkänner på ansökan som revisor en fysisk person

1) som inte genom sin verksamhet har visat sig vara olämplig för revisorsuppdrag,

2) som inte är försatt i konkurs, vars handlingsbehörighet inte har begränsats, för vilken en intressebevakare inte har utsetts och som inte har meddelats näringsförbud,

3) som inte vid sidan av revisionsverksamheten bedriver annan verksamhet som är ägnad att äventyra verkställandet av revision,

4) som har avlagt högskoleexamen,

5) som har avlagt de studier i redovisning och juridik samt andra handelsstudier och ekonomiskvetenskapliga studier som uppgiften förutsätter,

6) som under minst tre års tid har fått praktisk erfarenhet av yrkesuppgifter inom revision och redovisning samt

7) som har visat sin yrkeskunnighet genom att avlägga yrkesexamen för GRM-revisor (*GRM-examen*).

Den som har godkänts som revisor skall före registreringen enligt 37 § avge en revisorsförsäkran inför domstol.

Närmare bestämmelser om studier, praktisk erfarenhet och krav på GRM-examen, vilka avses i 1 mom. 5—7 punkten, samt om innehållet i den försäkran som avses i 2 mom. meddelas genom förordning av handels- och industriministeriet.

Undantag från kravet i 1 mom. 4 och 5 punkten kan göras, om sökanden har minst sju års erfarenhet av yrkesuppgifter inom

redovisning, finansiering och juridik och i samband med GRM-examen har presterat ett godkänt resultat i tilläggsuppgifter som behandlar de studieämnena som avses i 1 mom. 5 punkten. Undantag från kraven i 1 mom. 4, 5 och 6 punkten kan göras, om sökanden har minst 15 års erfarenhet av yrkesuppgifter inom redovisning, finansiering och juridik och i samband med GRM-examen har presterat ett godkänt resultat i tilläggsuppgifter som behandlar de studieämnena som avses i 1 mom. 5 punkten. Genom förordning av handels- och industriministeriet föreskrivs närmare om de tilläggsuppgifter som skall utföras i samband med GRM-examen samt om vilka uppgifter, befattningar eller tjänster som ger den erfarenhet som avses ovan i detta moment.

Utan hinder av vad som föreskrivs i 1 mom. 1 och 4—7 punkten kan en revisor som har godkänts i en EES-stat godkännas som en GRM-revisor. Sökanden skall före godkännandet genomgå ett behörighetsprov som ordnas av Centralhandelskammarens revisionsnämnd. Det som föreskrivs i detta moment tillämpas också på en person som har yrkesbehörighet att utöva verksamhet som revisor i en stat med vilken Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater har ingått avtal om ömsesidigt erkännande av yrkesbehörighet.

Ansökan om godkännande som GRM-revisor behandlas av revisionsutskottet vid den handelskammare inom vars verksamhetsområde sökanden är bosatt. Om sökanden inte är bosatt i Finland, behandlas ansökan av revisionsutskottet vid Helsingforsregionens handelskammare.

32 §

CGR- och GRM-examina och deltagande i examina

I CGR-examen kan en fysisk person som uppfyller kraven enligt 30 § 1 mom. 1, 2 och 4—6 punkten eller 30 § 4 mom. delta. Centralhandelskammarens revisionsnämnd fattar beslut om deltagande i examen.

I GRM-examen kan en fysisk person som uppfyller kraven enligt 31 § 1 mom. 1, 2 och 4—6 punkten eller 31 § 4 mom. delta.

Handelskammarens revisionsutskott fattar beslut om deltagande i examen.

CGR- och GRM-examina organiseras av Centralhandelskammarens revisionsnämnd som avses i 42 §.

33 §

CGR-sammanslutning

Centralhandelskammarens revisionsnämnd godkänner på ansökan som CGR-sammanslutning ett aktiebolag, kommanditbolag eller öppet bolag som utövar revisionsverksamhet och

1) som har förutsättningar att verka som en oberoende revisionssammanslutning i enlighet med denna lag,

2) där majoriteten av bolagsmännen i ett öppet bolag eller de ansvariga bolagsmännen i ett kommanditbolag är CGR-revisorer eller i en EES-stat godkända revisorer, vilka arbetar vid bolaget, eller CGR-sammanslutningar eller revisionssammanslutningar eller i en EES-stat godkända revisionssammanslutningar eller där majoriteten av aktiebolagets alla aktier och det röstetal som de medför innehåller av CGR-revisorer eller av i en EES-stat godkända revisorer, vilka arbetar vid aktiebolaget, eller av CGR-sammanslutningar eller av i en EES-stat godkända revisions-sammanslutningar, samt

3) där minst två tredjedelar av styrelsemedlemmarna och suppleanterna samt ordföranden och vice ordföranden i ett aktiebolag är CGR-revisorer eller i en EES-stat godkända revisorer, vilka arbetar vid bolaget.

Vad som föreskrivs ovan om aktiebolag, kommanditbolag och öppet bolag, tillämpas på utländska sammanslutningar som motsvarar dem.

34 §

GRM-sammanslutning

En handelskammarens revisionsutskott godkänner på ansökan som GRM-sammanslutning ett aktiebolag, kommanditbolag eller öppet bolag som utövar revisionsverksamhet och

1) som har förutsättningar att verka som en oberoende revisionssammanslutning i enlighet med denna lag,

2) där majoriteten av bolagsmännen i ett öppet bolag eller de ansvariga bolagsmännen i ett kommanditbolag är CGR- eller GRM-revisorer eller i en EES-stat godkända revisorer, vilka arbetar vid bolaget, eller CGR- eller GRM-sammanslutningar eller i en EES-stat godkända revisionssammanslutningar, eller där majoriteten av aktiebolagets alla aktier och det röstetal de medför innehas av CGR- eller GRM-revisorer eller av i en EES-stat godkända revisorer, vilka arbetar vid bolaget, eller av CGR- eller GRM-sammanslutningar eller av i en EES-stat godkända revisionssammanslutningar. Själva sammanslutningens styrelsemedlemmarna och suppleanterna samt ordföranden och vice ordföranden i ett aktiebolag är CGR- eller GRM-revisorer eller i en EES-stat godkända revisorer, vilka arbetar vid bolaget.

Vad som ovan föreskrivs om aktiebolag, kommanditbolag och öppet bolag tillämpas på utländska sammanslutningar som motsvarar dem.

Ansökan om godkännande som GRM-sammanslutning behandlas av revisionsutskottet vid den handelskammare inom vars verksamhetsområde sökanden har sin hemort. Om sökanden inte har hemort i Finland, behandlas ansökan av revisionsutskottet vid Helsingforsregionens handelskammare.

35 §

Upphörande av godkännande

Ett godkännande upphör vid utgången av det kalenderår under vilket en revisor som är en fysisk person fyller 70 år. För att en revisor skall kunna slutföra sina uppdrag kan upphörandet på ansökan uppskjutas högst till utgången av följande kalenderår.

Centralhandelskammarens revisionsnämnd beslutar om beviljande av uppskov för en CGR-revisor. Handelskammarens revisionsutskott beslutar om beviljande av uppskov för en GRM-revisor.

36 §

Avbrytande och återställande av ett godkännande

Ett godkännande avbryts på ansökan av revisorn för en viss tid eller tills vidare. Godkännandet av en revisor kan återställas på ansökan, om revisorn fortfarande uppfyller villkoren för godkännande och kraven i 21 § på bibehållande och utvecklande av yrkeskunnigheten.

En ansökan om att godkännandet av en CGR-revisor och en CGR-sammanslutning skall avbrytas eller om att godkännandet skall återställas görs hos Centralhandelskammarens revisionsnämnd. En ansökan om att godkännandet av en GRM-revisor och en GRM-sammanslutning skall avbrytas eller om att godkännandet skall återställas görs hos den behöriga handelskammarens revisionsutskott.

37 §

Revisorsregister

Centralhandelskammarens revisionsnämnd för register över revisorerna. I revisorsregistret antecknas uppgifter som individualiserar revisorn samt andra nödvändiga uppgifter som gäller utövandet av yrkes- och affärsverksamhet. I registret görs också en anteckning, om revisorn har getts en anmärkning eller varning som avses i 49 §. Närmare bestämmelser om de uppgifter som skall antecknas i revisorsregistret och om upprätthållandet av registret utfärdas genom förordning av statsrådet.

I revisorsregistret antecknas uppgifter också om en revisor som har godkänts och registrerats i en annan stat än en EES-stat och som avger en revisionsberättelse om ett bokslut eller ett koncernbokslut samt om en verksamhetsberättelse över en sammanslutning som har registrerats i en annan stat än en EES-stat när sammanslutningens värdepapper är upptagna till offentlig handel som avses i 1 kap. 3 § i värdepappersmarknadslagen. En revisor som skall registreras skall dessutom uppfylla de förutsättningar gällande yrkeskunnighet,

revisionsammanslutningens förvaltning, utförandet av revision och offentliggörande av uppgifter om vilka föreskrivs närmare genom förordning av statsrådet. Registreringen gäller inte en revisor i en sådan sammanslutning av vars värdepapper endast sådana icke-aktierelaterade värdepapper är upptagna till offentlig handel vilkas nominella värde eller bokföringsmässiga motvärde per enhet är minst 50 000 euro eller motsvarande belopp i någon annan valuta på emitteringsdagen.

De uppgifter som gäller revisorn antecknas i revisorsregistret på anmälan av revisorn eller det tillsynsorgan som avses i 7 kap. De ovan nämnda anmälningsskyldiga skall utan dröjsmål anmäla ändringar i registeruppgifterna till Centralhandelskammarens revisionsnämnd.

Endast en i revisorsregistret antecknad revisor har rätt att använda benämningen CGR-revisor, GRM-revisor, CGR-sammanslutning eller GRM-sammanslutning eller en förkortning som syftar på denna.

Utän hinder av vad som föreskrivs i 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) har var och en rätt att elektroniskt få uppgifter om, utdrag ur och intyg över de anteckningar som gjorts i revisorsregistret.

38 §

Avlägsnande av uppgifter ur revisorsregistret

Om godkännandet av en i registret antecknad revisor har upphört eller avbrutits eller om godkännandet har återkallats, på det sätt som avses i 50 § skall Centralhandelskammarens revisionsnämnd avlägsna uppgifterna om revisorn ur registret. Anmälan om avregistrering kan också göras av den som har återkallat godkännandet av revisorn, förutsatt att beslutet vunnit laga kraft. Centralhandelskammarens revisionsnämnd skall efter att ha fått anmälan utan dröjsmål meddela vederbörande myndigheter som administrerar revisorsregister i EES-staterna om återkallandet.

Ur revisorsregistret avlägsnas en uppgift om en varning när sex år har förflutit och en uppgift om en anmärkning när tre år har förflutit sedan ett lagakraftvunnet beslut om

detta har meddelats.

7 kap.

Styrning, utveckling och tillsyn

39 §

Styrning och utveckling av och tillsyn över revisionen

Statens revisionsnämnd, om vilken föreskrivs i 41 §, svarar för den allmänna styrningen och utvecklingen av och tillsynen över revisionen.

Centralhandelskammarens revisionsnämnd sörjer för styrning och utveckling i anslutning till godkännande av revisorer och övervakning av godkända revisorers verksamhet.

40 §

Tillsyn över revisorer och kvalitetsgranskning

Centralhandelskammarens revisionsnämnd utövar tillsyn och vidtar behövliga åtgärder för att revisorerna skall bibehålla sin yrkeskunnighet och övriga förutsättningar för godkännande samt i sin verksamhet följa denna lag och med stöd av den utfärdade bestämmelser.

Centralhandelskammarens revisionsnämnd övervakar CGR-revisorernas och CGR-sammanslutningarnas kvalitetssäkring. Vid övervakningen av revisorernas kvalitetssäkring skall nämnden

1) förordna revisor till kvalitetsgranskning minst vart sjätte år eller om det är fråga om en revisor som granskar en sammanslutning som är föremål för offentlig handel minst vart tredje år,

2) förordna en eller flera oberoende kvalitetsgranskare att utföra kvalitetsgranskningar,

3) besluta om innehållet i och sättet att genomföra kvalitetsgranskningen, samt

4) behandla resultaten av kvalitetsgranskningen och fatta beslut om de åtgärder som kvalitetsgranskningen föranleder.

Det som föreskrivs i 1—2 mom. gäller på motsvarande sätt en handelskammarens revisionsutskotts skyldighet att övervaka GRM-revisorer och GRM-sammanslutningar

vilkas hemort är belägen inom handelskammarens verksamhetsområde. Om en GRM-revisor eller en GRM-sammanslutning inte har hemort i Finland, svarar Helsingforsregionens handelskammare för övervakningen.

Kvalitetsgranskaren skall vara väl förtrogen med revision och ha specialutbildning i kvalitetsgranskning. En av Centralhandelskammaren förordnad kvalitetsgranskare skall utan dröjsmål ge Centralhandelskammarens revisionsnämnd en utredning över utförd kvalitetsgranskning och en av handelskammaren förordnad kvalitetsgranskare skall ge motsvarande utredning till handelskammarens revisionsutskott. Kvalitetsgranskaren skall iaktta vad som föreskrivs i förvaltningslagen (434/2003), språklagen (423/2003) och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. När en kvalitetsgranskare fullgör kvalitetssäkringsuppgifter tillämpas på honom eller henne bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar. Kvalitetsgranskning får inte utföras på en plats som omfattas av hemfriden.

41 §

Statens revisionsnämnd

Statens revisionsnämnd består av en ordförande, en vice ordförande och sex andra medlemmar. Var och en av dem med undantag för ordföranden och vice ordföranden har en personlig suppleant.

Ordföranden, vice ordföranden och de övriga medlemmarna i statens revisionsnämnd samt sekreteraren skall vara väl förtrogna med revision. Två medlemmar skall dessutom ha avlagt juris kandidatexamen.

Statsrådet förordnar ordföranden och vice ordföranden samt de sex övriga medlemmarna i statens revisionsnämnd och deras personliga suppleanter för tre år i sänder på så sätt att av de övriga medlemmarna skall

- 1) en ha sakkunskap i forskning och undervisning i associationsrätt och en sakkunskap i forskning och undervisning i redovisning, särskilt bokföring,
- 2) en företräda GRM- och en CGR-revisorerna samt
- 3) två ha sakkunskap om näringslivet.

Ordföranden i statens revisionsnämnd förordnas på framställning av handels- och industriministeriet och vice ordföranden på framställning av justitieministeriet. En CGR- eller GRM-revisor kan inte väljas till ordförande eller vice ordförande. Majoriteten av nämndens medlemmar skall vara andra än CGR- eller GRM-revisorer eller personer i fråga om vilka det har förflutit mera än tre år sedan deras godkännande som revisor upphörde eller återkallades.

Det som ovan föreskrivs om medlemmarna gäller i motsvarande grad deras suppleanter.

I fråga om statens revisionsnämnds ordförandes, vice ordförandes och medlemmars rätt att kvarstå i sina uppgift gäller vad som föreskrivs om innehavarna av domartjänst. När vice ordföranden eller en medlem i nämnden avgår under mandattiden, förordnas en efterträdare för den återstående mandattiden.

42 §

Centralhandelskammarens revisionsnämnd

Centralhandelskammarens revisionsnämnd består av en ordförande, en vice ordförande och 12 andra medlemmar. Varje medlem, med undantag för ordföranden och vice ordföranden, har en personlig suppleant.

Ordföranden, vice ordföranden och de övriga medlemmarna i Centralhandelskammarens revisionsnämnd samt sekreteraren skall vara väl förtrogna med revision.

Handels- och industriministeriet förordnar ordföranden och vice ordföranden samt tre av de andra medlemmarna i Centralhandelskammarens revisionsnämnd och personliga suppleanter för dessa för tre år i sänder.

Centralhandelskammarens delegation väljer de nio övriga medlemmarna i revisionsnämnden och personliga suppleanter för dessa för tre år i sänder så att av de andra medlemmarna

- 1) tre har sakkunskap i forskning och undervisning i revisionsbranschen samt juridisk sakkunskap på området,
- 2) tre har sakkunskap om näringslivet samt
- 3) två företräder CGR- och en GRM-revisorema.

En CGR- eller GRM-revisor kan inte väljas

till ordförande eller vice ordförande för Centralhandelskammarens revisionsnämnd. Majoriteten av revisionsnämndens medlemmar skall vara andra än CGR- eller GRM-revisorer eller personer i fråga om vilka det har förflutit mera än tre år sedan deras godkännande som revisor upphörde eller återkallades.

Vad som ovan föreskrivs om medlemmarna, gäller på motsvarande sätt deras suppleanter.

43 §

Handelskammarens revisionsutskott

En handelskammarens revisionsutskott består av en ordförande, en vice ordförande och sex andra medlemmar. Varje medlem, med undantag för ordföranden och vice ordföranden, har en personlig suppleant.

Ordföranden, vice ordföranden och övriga medlemmar i handelskammarens revisionsutskott samt sekreteraren skall vara väl förtrogna med revision.

Centralhandelskammarens revisionsnämnd väljer ordföranden och vice ordföranden och handelskammarens utskott de övriga medlemmarna för tre år i sänder så att av de övriga medlemmarna

1) två har sakkunskap i forskning och undervisning i revisionsbranschen samt juridisk sakkunskap på området,

2) två har sakkunskap om näringslivet samt

3) två företräder CGR- och GRM-revisorerna.

En CGR- eller GRM-revisor kan inte väljas till ordförande eller vice ordförande för en handelskammarens revisionsutskott. Majoriteten av revisionsutskottets medlemmar skall vara andra än CGR- eller GRM-revisorer eller personer i fråga om vilka det har förflutit mera än tre år sedan deras godkännande som revisor upphörde eller återkallades.

Vad som föreskrivs ovan om medlemmarna, gäller på motsvarande sätt deras suppleanter.

44 §

Behandlingen av ärenden i tillsynsorganen

Statens revisionsnämnd är beslutför då ordföranden eller vice ordföranden samt tre andra medlemmar eller suppleanter, av vilka minst en har avlagt juris kandidatexamen, är närvarande.

Centralhandelskammarens revisionsnämnd är beslutför då ordföranden eller vice ordföranden samt minst sex andra medlemmar eller suppleanter är närvarande. En handelskammarens revisionsutskott är beslutför då ordföranden eller vice ordföranden samt minst tre andra medlemmar eller suppleanter är närvarande.

På behandlingen av ärenden i Centralhandelskammarens revisionsnämnd och en handelskammarens revisionsutskott tillämpas bestämmelserna i förvaltningslagen, språklagen och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. På behandlingen i statens revisionsnämnd av ett ärende som gäller ändringssökande enligt 53 § i denna lag tillämpas förvaltningsprocesslagen (586/1996) och lagen om offentlighet vid rättegång i förvaltningsdomstolarna (/2006). Närmare bestämmelser om det förfarande som i övrigt skall iakttas i tillsynsorganen kan meddelas genom förordning av statsrådet.

Statens revisionsnämnd, Centralhandelskammarens revisionsnämnd och en handelskammarens revisionsutskott får inte besluta om sådan påföljd som avses i 49 eller 50 §, om över sex år har förflutit från revisorns klandervärda verksamhet.

På ordföranden, vice ordföranden, medlemmarna, suppleanterna och sekreteraren vid statens revisionsnämnd, Centralhandelskammarens revisionsnämnd och en handelskammarens revisionsutskott tillämpas de bestämmelser som gäller straffrättsligt tjänsteansvar när de sköter de uppgifter som avses i denna lag. Dessutom tillämpas på dem vad som föreskrivs om arbetstagares skadeståndsansvar i 4 kap. i skadeståndslagen (412/1974).

45 §

Rätt att få uppgifter

Statens revisionsnämnd, Centralhandelskammarens revisionsnämnd och en handelskammarens revisionsutskott samt en av nämnda tillsynsorgan förordnad

kvalitetsgranskare och en annan granskare som utnämns till ett övervakningsuppdrag har rätt att av en i enlighet med denna lag godkänd revisor för granskning hos tillsynsorganet eller på tillsynsobjektets förrättningsställe få tillgång till alla de handlingar och övriga dokument som de anser nödvändiga för tillsynen över revisorns verksamhet. Tillsynsobjektet skall dessutom utan obefogat dröjsmål ge tillsynsorganet, kvalitetsgranskaren och den andra granskare som utnämns till ett övervakningsuppdrag de upplysningar och redogörelser som dessa begär och som behövs för tillsynen.

Vad som föreskrivs i 1 mom. gäller också en revisor i en sammanslutning eller stiftelse som är ett moderföretag, om det inte finns sådana hinder för att ge uppgifter om koncernrevisionen som föranleds av lagstiftningen i en annan stat eller något annat hinder som inte beror på revisorn. Revisorn skall visa att hindret existerar.

En revisor skall förvara de dokument som gäller ett uppdrag enligt 1 § 1 mom. i minst sex år.

46 §

Tystnadsplikt

Utöver vad som föreskrivs om offentlighet i myndigheternas verksamhet hindrar tystnadsplikten inte att upplysningar lämnas till ett tillsynsorgan, en förundersökningsmyndighet och en åklagare för skötseln av deras uppgifter.

8 kap.

Internationellt tillsynssamarbete

47 §

Informationsutbyte och annat samarbete mellan tillsynsorgan

Utan hinder av vad som har föreskrivits om hemlighållande av uppgifter, skall Centralhandelskammarens revisionsnämnd på begäran överlämna de dokument och andra uppgifter som är nödvändiga för tillsyn till det tillsynsorgan i en EES-stat som med

stöd av lag sköter motsvarande uppgifter i sin hemstat.

Vad som föreskrivs i 1 mom. gäller också när dokument som är nödvändiga med tanke på tillsynen överlämnas till motsvarande tillsynsorgan i en annan stat än en EES-stat, omh) dokumenten hänför sig till revision i en sådan sammanslutning som upprättar koncernbokslut i staten i fråga eller vars värdepapper i staten i fråga har upptagits till sådan handel som motsvarar den offentliga handel som avses i 1 kap. 3 § i värdepappersmarknadslagen,

2) tillsynen över revisorerna i staten i fråga har bedömts vara tillräcklig i enlighet med 48 §,

3) med tillsynsorganet i staten i fråga har överenskommit om överlåtelse, användning och hemlighållande av uppgifter,

4) vid informationsutbytet följs vad som föreskrivs i personuppgiftslagen (523/1999).

Centralhandelskammarens revisionsnämnd skall vidta tillsynsåtgärder på begäran av ett tillsynsorgan i en EES-stat eller tillåta att det tillsynsorgan som framfört begäran deltar i genomförandet av åtgärderna.

Centralhandelskammarens revisionsnämnd kan av vägande skäl vägra tillmötesgå en begäran som avses i 1—3 mom. Centralhandelskammarens revisionsnämnd kan också vägra tillmötesgå en begäran, om ett påföljdsförfarande som gäller den gärning eller revisor som avses i begäran pågår i Finland eller ett beslut eller en dom som vunnit laga kraft har meddelats om detta i Finland.

48 §

Tillsyn över revisorer i en annan stat än en EES-stat

Centralhandelskammarens revisionsnämnd utöver tillsyn på det sätt som avses i 7 kap. i denna lag också även de revisorer som registrerats på basis av 37 § 2 mom. och som har godkänts i en annan stat än en EES-stat, om inte tillsynen i staten i fråga har bedömts motsvara tillsynen över revisorer i EES-staterna.

Vid den bedömning av motsvarigheten som avses i 1 mom. skall Europeiska gemenskapernas kommissions beslut om

motsvarigheten i tillsynen över revisorer från en annan stat än en EES-stat följas. Om något sådant beslut inte har fattats, bedömer Centralhandelskammarens revisionsnämnd själv motsvarigheten i ifrågavarande stats tillsyn över revisorerna eller följer en motsvarighetsbedömning som gjorts i en annan EES-stat.

9 kap.

Påföljder

49 §

Varning och anmärkning

Centralhandelskammarens revisionsnämnd eller en handelskammarens revisionsutskott skall ge en revisor en varning, om revisorn

1) av vårdslöshet eller oaktsamhet har förfarit i strid med denna lag eller de bestämmelser som utfärdats med stöd av den,

2) har brutit mot sina skyldigheter som revisor, eller

3) utan grund har förfarit på ett sätt som annars är ägnat att minska revisoreernas yrkesmässiga tillförlitlighet eller värde.

Om det finns förmildrande omständigheter i en revisors förfarande enligt 1 mom., skall revisorn ges en anmärkning.

50 §

Återkallande av ett godkännande

Statens revisionsnämnd skall återkalla sitt godkännande, om en revisor

1) uppsåtligen eller av grov oaktsamhet har handlat på ett sätt som strider mot denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den,

2) trots varning upprepade gånger har försummat sina skyldigheter som revisor eller

3) inte längre än yrkeskunnig eller inte längre uppfyller de övriga villkoren för godkännande.

Godkännandet kan även återkallas på viss tid, som kan vara högst två år.

Av synnerligen vägande skäl kan det bestämmas att ett beslut som gäller återkallande av ett godkännande skall

verkställas trots att besvär har anförts.

Om en handelskammarens revisionsutskott anser att villkoren i 1 mom. uppfylls, skall det göra en skriftlig framställning hos Centralhandelskammarens revisionsnämnd om att godkännandet av en GRM-revisor eller en GRM-sammanslutning skall återkallas. Om Centralhandelskammarens revisionsnämnd anser att villkoren uppfylls, skall den göra en skriftlig framställning hos statens revisionsnämnd om att godkännandet av en revisor skall återkallas. Statens revisionsnämnd skall ge den revisor som framställningen gäller tillfälle att bli hörd.

När statens revisionsnämnd behandlar ett ärende som gäller återkallande av ett godkännande kan nämnden ge revisorn en varning eller anmärkning, om villkoren för återkallande av godkännandet inte uppfylls, men revisorns förfarande är klandervärt med stöd av 49 §.

51 §

Skadeståndsskyldighet

En revisor är skyldig att ersätta skada som revisorn uppsåtligen eller av oaktsamhet har orsakat sammanslutningen eller stiftelsen vid utförandet av en uppgift som avses i 1 § 1 mom. Detsamma gäller skada som orsakats av aktieägare, bolagsman eller medlem i sammanslutningen eller någon annan person genom överträdelse av denna lag, en lag som gäller sammanslutningen eller stiftelsen, bolagsordningen, stadgarna eller bolagsavtalet. En revisor svarar också för en skada som hans eller hennes biträde orsakat uppsåtligen eller av oaktsamhet.

Om en revisionssammanslutning är revisor, svarar sammanslutningen och den som bär det huvudsakliga ansvaret för förrättandet av revisionen för skadan.

I fråga om jämkning av skadestånd och fördelning av skadeståndsansvaret mellan två eller flera skadeståndsskyldiga gäller vad som föreskrivs i 2 och 6 kap. i skadeståndslagen.

52 §

Straffbestämmelser

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot bestämmelsen i 15 § om uppgörande av revisionsberättelse eller vid utförandet av en uppgift som avses i 1 § 1 mom. 2 punkten i sitt utlåtande uppsåtligen eller av grov oaktsamhet ger felaktiga eller vilseledande uppgifter skall, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs i någon annan lag, för *revisionsförseelse* dömas till böter.

Den som i strid med 37 § 4 mom. använder titeln revisor eller någon annan benämning som kan leda till att någon felaktigt antar att han eller hon är revisor, skall för *olovlig användning av yrkestiteln revisor* dömas till böter.

Bestämmelser om straff för revisionsbrott finns i 30 kap. 10 a § i strafflagen (39/1889).

Till straff för brott mot revisors tystnadsplikt enligt 26 § döms enligt 38 kap. 1 eller 2 § i strafflagen, om gärningen inte utgör brott enligt 30 kap. 5 eller 6 § i strafflagen eller om inte strängare straff för den föreskrivs i någon annan lag.

Till straff för brott mot tystnadsplikt enligt 46 § 1 mom. döms enligt 38 kap. 1 eller 2 § i strafflagen, om inte gärningen utgör brott enligt 40 kap. 5 § i strafflagen eller om inte strängare straff för den föreskrivs i någon annan lag.

10 kap.

Särskilda bestämmelser

53 §

Ändringsökande

I ett beslut som en handelskammars revisionsutskott och Centralhandelskammarens revisionsnämnd fattat med stöd av denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av lagen får ändring sökas genom besvär hos statens revisionsnämnd.

I ett beslut som statens revisionsnämnd fattat med stöd av denna lag får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen.

54 §

Förbud mot att söka ändring

I ett beslut av Centralhandelskammarens revisionsnämnd i ett ärende som avses i 40 § 2 mom. 1—3 punkten får ändring inte sökas genom besvär.

I ett beslut av statens revisionsnämnd får ändring inte sökas av den

1) vars ansökan om att få delta i CGR- eller GRM-examen har avslagits samt

2) som har underkänts i CGR- eller GRM-examen eller i ett behörighetsprov.

Angående besvär gäller i övrigt vad som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen.

55 §

Revisorsavgifter

Centralhandelskammaren och handelskammarna har rätt att ta ut avgifter för täckande av kostnaderna för skötseln av de uppgifter som avses i denna lag med iakttagande av vad som föreskrivs i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992). Närmare bestämmelser om de avgifter som skall betalas till Centralhandelskammaren och handelskammarna utfärdas genom förordning av handels- och industriministeriet.

I ett beslut som gäller fastställandet av den avgift till Centralhandelskammaren och handelskammarna som avses i 1 mom. söks ändring på det sätt som föreskrivs i 11 b § i lagen om grunderna för avgifter till staten.

11 kap.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

56 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs revisionslagen (936/1994) av den 28 oktober 1994 jämte ändringar.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

57 §

Övergångsbestämmelser

En hänvisning till revisionslagen i någon annan lag eller förordning avser efter denna lags ikraftträdande en hänvisning till denna lag. Vad som i någon annan lag föreskrivs om en revisor eller en godkänd revisor, gäller en revisor som avses i 2 § 1 punkten i denna lag, om inget annat föreskrivs särskilt.

Den som har valts till revisor vid denna lags ikraftträdande och som är en annan än en godkänd revisor som avses i den revisionslag som upphävs får vara verksam som revisor i uppdraget i fråga till sammanslutningens första ordinarie sammanträde under kalenderåret 2009. På en sådan revisor och revision tillämpas bestämmelserna i den lag som upphävs.

Utan hinder av vad som föreskrivs i 7 § kan till revisor i en sådan sammanslutning och stiftelse där en kommun eller samkommun har bestämmanderätten i stället för en GRM-revisor eller GRM-

sammanslutning väljas en OFR-revisor eller OFR-sammanslutning, dock högst för den mandattid som går ut den 31 december 2012.

En revisor skall inom sex månader från denna lags ikraftträdande avstå från sin rätt eller sitt uppdrag som avses i 25 § 1 mom. 4 punkten.

Den tidsfrist som avses i 27 § 1 mom. och som gäller en revisors maximala mandattid börjar löpa vid det första sammanträde som sammanslutningens organ håller efter ikraftträdandet av denna lag.

Bestämmelserna i 41—43 § om sammansättningen av statens revisionsnämnd, Centralhandelskammarens revisionsnämnd och en handelskammarens revisionsutskott tillämpas när medlemmarna i tillsynsorganen i fråga utnämns för följande mandattider efter lagens ikraftträdande.

Följande författningar, vilka har utfärdats med stöd av den lag som skall upphävas, förblir i kraft:

1) handels- och industriministeriets beslut om de studier som skall krävas för CGR- och GRM-examina (1325/1996),

2) handels- och industriministeriets beslut om den praktiska erfarenhet som skall krävas för CGR- och GRM-examina (519/1995),

3) handels- och industriministeriets beslut om innehållet i CGR- och GRM-examina (1477/1995).

2.

Lag**om ändring av 3 kap. 12 § och 7 a kap. 3 § i bokföringslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i bokföringslagen av den 30 december 1997 (1336/1997) 3 kap. 12 § och 7 a kap. 3 §
2 mom., sådana de lyder i lag 1304/2004, som följer:

3 kap.

Bokslut och verksamhetsberättelse

12 §

Uppgifter om revision

Om den bokföringsskyldiges bokföring, bokslut, verksamhetsberättelse och förvaltning granskas enligt revisionslagen (/), skall den bokföringsskyldige foga en kopia av revisionsberättelsen till sitt bokslut och sin verksamhetsberättelse som ges in för registrering samt till det bokslut och den verksamhetsberättelse som den bokföringsskyldige själv publicerar.

Utan hinder av 1 mom. behöver en kopia av revisionsberättelsen inte fogas till ett sådant sammandrag av bokslutet eller verksamhetsberättelsen som avses i 10 § 3 mom. Om revisorn lämnar något annat än ett uttalande utan reservation som avses i revisionslagen eller på basis av sin revision tar upp en sådan tilläggsuppgift som avses i

15 § 3 mom. eller ett sådant påpekande som avses i 15 § 4 mom. i revisionslagen, skall detta nämnas i sammandraget.

7 a kap.

Bokslut och koncernbokslut som skall upprättas enligt internationella redovisningsstandarder

3 §

Frivillig tillämpning av internationella redovisningsstandarder

Andra än i 2 § avsedda bokföringsskyldiga får upprätta sina bokslut eller koncernbokslut med iakttagande av internationella redovisningsstandarder, om deras bokföring, bokslut, verksamhetsberättelse och förvaltning revideras i enlighet med revisionslagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag**om ändring av aktiebolag slagen**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i aktiebolagslagen av den 21 juli 2006 (624/2006) 7 kap. 1 § 2 mom. samt
ändras 2 kap. 2 § 1 och 3 mom., 8 § 3 och 4 mom. samt 14 § 2 mom., 5 kap. 10 §, 7 kap. 2 §, 3 § 1 mom., 5, 6 och 8 §, 9 kap. 14 § 3 och 4 mom. samt 18 § 1 mom., 11 kap. 4 § 2 och 3 mom., 13 kap. 3 §, i 16 kap. mellanrubriken före 3 § samt 2 mom. 14 punkten i nämnda paragraf, rubriken till 4 § samt 1 mom., 6 § 3 mom., 14 § 1 mom. 2 punkten, 17 § 1 och 2 mom., i 17 kap. mellanrubriken före 3 § samt 2 mom. 15 punkten i nämnda paragraf, rubriken till 4 § och 1 mom., 6 § 3 mom., 14 § 2 punkten, 17 § 1 och 2 mom., 19 kap. 1 § 3 mom., 5 § 2 mom. 3 punkten, 20 kap. 11 och 16 §, 22 kap. 4 §, 6 § 1 mom., det inledande stycket i 7 § 1 mom., det inledande stycket i 8 §, det inledande stycket i 9 § 1 mom. samt 3 mom. samt 25 kap. 1 § 2 punkten som följer:

2 kap.

Bildande av aktiebolag*Allmänna bestämmelser*

2 §

Innehållet i avtalet om bolagsbildning

I avtalet om bolagsbildning skall alltid anges

- 1) datum för avtalet,
- 2) alla aktieägare och de aktier som var och en tecknar,
- 3) det belopp som skall betalas till bolaget för varje aktie (teckningspris),
- 4) tiden för aktiernas betalning samt
- 5) bolagets styrelseledamöter.

I avtalet om bolagsbildning skall i förekommande fall nämnas bolagets verkställande direktör, förvaltningsrådets ledamöter och revisorer. Ordföranden för styrelsen och förvaltningsrådet kan utses i avtalet.

8 §

Registrering av bolaget

Till registeranmälan skall fogas bolagets

styrelseledamöters och verkställande direktörs försäkran om att bestämmelserna i denna lag har iakttagits vid bolagsbildningen. Till registeranmälan skall också fogas ett av bolagets revisorer utfärdat intyg över att denna lags bestämmelser om betalning av aktier har iakttagits. Om bolaget enligt lag eller bolagsordningen inte är skyldigt att välja en revisor, skall annan utredning om betalningen av aktier fogas till anmälan.

Om en aktie har betalats med apporategendom, skall till registeranmälan dessutom alltid fogas en revisors yttrande om den redogörelse som avses i 6 § 2 mom. samt om huruvida egendomen för bolaget var av sådant ekonomiskt värde som minst motsvarade betalningen.

14 §

Betydande förvärv efter bolagsbildningen

På bolagsstämman skall läggas fram en redogörelse som motsvarar vad som bestäms i 6 § 2 mom. och som gäller den förvärvade egendomen och det betalda vederlaget samt en revisors yttrande om utredningen och om huruvida den förvärvade egendomen har ett värde som minst motsvarar det betalda vederlaget. Bolagsstämmans beslut skall anmälas för registrering inom sex månader

från stämman. Redogörelsen och yttrandet skall fogas till registeranmälan.

5 kap.

Bolagsstämma

10 §

Andra personers rätt att delta i stämman

Styrelse- och förvaltningsrådsledamöterna samt verkställande direktören har rätt att vara närvarande vid bolagsstämman, om inte denna i ett enskilt fall beslutar något annat. Styrelsen, förvaltningsrådet och verkställande direktören skall se till att aktieägarnas frågerätt enligt 25 § kan förverkligas. I revisionslagen (/) föreskrivs om en revisors närvaro vid bolagsstämman. Bolagsstämman kan tillåta också andra personer att vara närvarande vid stämman.

7 kap.

Revision och särskild granskning

Revision

2 §

Revisorsval

Bestämmelser om revisionsskyldighet finns i 2 kap. i revisionslagen och i 6 § i detta kapitel.

Val av bolagets revisor förrättas av bolagsstämman. Om flera revisorer skall väljas, kan det föreskrivas i bolagsordningen att en eller vissa av dem, dock inte alla, väljs i någon annan ordning.

3 §

Revisorssuppleant

Bestämmelser om skyldigheten att välja en revisorssuppleant finns i 4 § i revisionslagen. Bolagsstämman kan välja en revisorssuppleant också i ett bolag, som inte

har någon skyldighet att välja en sådan, och välja flera revisorssuppleanter. Om en del av revisorerna väljs i någon annan ordning, kan vid bolagsstämman också föreskrivas att även revisorssuppleanten för en sådan revisor skall väljas i någon annan ordning.

5 §

Minoritetens rätt att kräva en revisor

I ett bolag där någon revisor enligt lag eller bolagsordningen inte behöver väljas, skall bolagsstämman välja en revisor, om aktieägare med minst en tiondel av samtliga aktier eller en tredjedel av de vid stämman företrädda aktierna kräver det på den ordinarie bolagsstämman eller på den bolagsstämma där ärendet enligt stämmokallelsen skall behandlas. Väljer bolagsstämman inte en revisor, förordnar länsstyrelsen en revisor i den ordning som föreskrivs i 9 § 1 och 4 mom. i revisionslagen, om en aktieägare inom en månad efter bolagsstämman ansöker om ett förordnande.

6 §

Särskild skyldighet att välja en CGR-revisor

I ett publikt aktiebolag skall minst en av de revisorer som bolagsstämman väljer vara en CGR-revisor eller en CGR-sammanslutning.

8 §

Särskild granskare

En särskild granskare skall vara en fysisk person eller en revisionsammanslutning. Den särskilda granskaren skall ha den ekonomiska och juridiska sakkunskap och erfarenhet som granskningsuppdragets art och omfattning förutsätter. Vad som i 22 kap. 6—9 § och 24 kap. 3 § i denna lag samt i 8, 18, 19, 24—26 och 51 § i revisionslagen föreskrivs om en revisor skall på motsvarande sätt tillämpas på en särskild granskare.

9 kap.

Finansiering

14 §

Registrering av nya aktier

Till registeranmälan skall fogas bolagets styrelseledamöters och verkställande direktörs försäkran om att bestämmelserna i denna lag har iakttagits vid emissionen. Till registeranmälan skall också fogas ett av bolagets revisorer utfärdat intyg över att denna lags bestämmelser om betalning av aktier har iakttagits. Om bolaget inte enligt lag eller bolagsordningen har någon skyldighet att välja en revisor, skall annan utredning om betalningen av aktier fogas till anmälan.

Om en aktie har betalats med apportegendom skall till registeranmälan dessutom alltid fogas en revisors yttrande om den redogörelse som avses i 12 § 2 mom. samt om huruvida egendomen för bolaget var av sådant ekonomiskt värde som minst motsvarade betalningen.

18 §

Registreringen och dess rättsverkningar

En vederlagsfri emission skall efter emissionsbeslutet utan dröjsmål anmälas för registrering. Vid en riktad vederlagsfri emission skall till anmälan fogas en revisors yttrande om den i 17 § 2 punkten avsedda motiveringen till avvikelse från företrädesrätten.

11 kap.

Ökning av aktiekapitalet

4 §

Registrering av en ökning samt dess rättsverkningar

Annan än i 1 mom. avsedd ökning av aktiekapitalet skall anmälas för registrering

utan dröjsmål efter att eventuell betalning har inkommit till bolaget och ökningsvillkoren har uppfyllts också i övrigt. Till registeranmälan skall fogas bolagets styrelseledamöters och verkställande direktörs försäkran om att bestämmelserna i denna lag har iakttagits vid ökningen av aktiekapitalet. När det inte är fråga om en fondförhöjning skall till registeranmälan också fogas ett av bolagets revisorer utfärdat intyg över att denna lags bestämmelser om betalning av aktiekapitalet har iakttagits. Om bolaget inte enligt lag eller bolagsordningen har någon skyldighet att välja en revisor, skall annan utredning om betalning av aktiekapitalet fogas till anmälan.

Om ökningen har betalats med apportegendom skall till registeranmälan dessutom alltid fogas en revisors yttrande om en sådan redogörelse som avses i 9 kap. 12 § 2 mom. samt om huruvida egendomen var av sådant ekonomiskt värde för bolaget som minst motsvarade betalningen.

13 kap.

Utbetalning av medel

3 §

Utbetalningens samband med bokslutet

Utbetalningen av medel skall basera sig på det senast fastställda bokslutet. Om bolaget enligt lag eller bolagsordningen är skyldigt att välja en revisor, skall bokslutet vara reviderat. Vid utbetalningen skall beaktas sådana väsentliga förändringar i bolagets ekonomiska ställning som har skett efter upprättandet av bokslutet.

16 kap.

Fusion*Fusionsplan och en revisors yttrande*

3 §

Fusionsplan

Fusionsplanen skall uppta

14) utredning om eller förslag till särskilda förmåner och rättigheter för de i fusionen deltagande bolagens förvaltningsråds- och styrelseledamöter, verkställande direktörer, revisorer och de revisorer som ger yttrande om fusionsplanen,

4 §

En revisors yttrande

De i fusionen deltagande bolagens styrelser skall utse en eller flera revisorer med uppgift att ge varje i fusionen deltagande bolag ett yttrande om fusionsplanen. I yttrandet skall bedömas om fusionsplanen ger riktiga och tillräckliga uppgifter om grunderna för bestämmande av fusionsvederlaget samt om fördelningen av vederlaget. I yttrandet till det övertagande bolaget skall dessutom nämnas om fusionen kan äventyra betalningen av bolagets skulder.

6 §

Kallelse på borgenärerna

På ansökan av det övertagande bolaget skall kallelse utfärdas också på det övertagande bolagets borgenärer, om fusionen enligt ett sådant yttrande av en revisor som avses i 4 § kan äventyra betalningen av det övertagande bolagets skulder. På det övertagande bolagets borgenärer tillämpas i så fall vad som i detta kapitel föreskrivs om det överlåtande bolagets borgenärer.

14 §

Anmälan om verkställande av fusion

De bolag som deltar i fusionen skall inom fyra månader från fusionsbeslutet till registermyndigheten göra anmälan om verkställande av fusionen, vid äventyr att fusionen förfaller. Till anmälan skall fogas

2) en revisors intyg om att det övertagande bolaget har fått fullt vederlag för det belopp som tagits upp i dess eget kapital samt revisorns yttrande om den utredning som skall ingå i fusionsplanen enligt 3 § 2 mom. 9 punkten samt

17 §

Slutredovisning

Det överlåtande bolagets styrelse och verkställande direktör skall så snart som möjligt efter det att fusionen verkställts upprätta ett bokslut och en verksamhetsberättelse över den tid för vilken något bokslut inte har lagts fram på bolagsstämman (*slutredovisning*). Om bolaget enligt lag eller bolagsordningen är skyldigt att välja en revisor, skall slutredovisningen överlämnas till bolagets revisorer, som inom en månad skall ge en revisionsberättelse om den.

Styrelsen skall efter de åtgärder som avses i 1 mom. utan dröjsmål kalla aktieägarna till en aktieägarstämma för att fastställa slutredovisningen. På stämman tillämpas vad som föreskrivs om bolagsstämma.

17 kap.

Delning

Delningsplan och en revisors yttrande

3 §

Delningsplan

Delningsplanen skall uppta

15) utredning om eller förslag till särskilda förmåner och rättigheter för de i delningen deltagande bolagens förvaltningsråds- och styrelseledamöter, verkställande direktörer, revisorer och de revisorer som ger yttrande om delningsplanen,

4 §

En revisors yttrande

De i delningen deltagande bolagens styrelser skall utse en eller flera revisorer med uppgift att ge varje i delningen deltagande bolag ett yttrande om delningsplanen. I yttrandet skall bedömas om delningsplanen ger riktiga och tillräckliga uppgifter om grunderna för bestämmande av delningsvederlaget samt om fördelningen av vederlaget. I yttrandet till det övertagande bolaget skall dessutom nämnas om delningen kan äventyra betalningen av bolagets skulder.

6 §

Kallelse på borgenärerna

På ansökan av det övertagande bolaget skall kallelse utfärdas också på det övertagande bolagets borgenärer, om delningen enligt det yttrande av en revisor som avses i 4 § kan äventyra betalningen av det övertagande bolagets skulder. På det övertagande bolagets borgenärer tillämpas i så fall vad som i detta kapitel föreskrivs om det ursprungliga bolagets borgenärer.

14 §

Anmälan om verkställande av delning

De bolag som deltar i delningen skall inom fyra månader från delningsbeslutet till registermyndigheten göra anmälan om verkställande av delningen, vid äventyr att delningen förfaller. Till anmälan skall fogas

2) en revisors intyg om att det övertagande bolaget har fått fullt vederlag för det belopp som tagits upp i dess eget kapital samt revisorns yttrande om den utredning som skall ingå i delningsplanen enligt 3 § 2 mom. 9 punkten, samt

17 §

Slutredovisning

Vid en total delning skall det ursprungliga bolagets styrelse och verkställande direktör så snart som möjligt efter det att delningen verkställts upprätta ett bokslut och en verksamhetsberättelse över den tid för vilken något bokslut inte har lagts fram på bolagsstämman (*slutredovisning*). Om bolaget enligt lag eller bolagsordningen är skyldigt att välja en revisor, skall slutredovisningen överlämnas till bolagets revisorer, som inom en månad skall ge en revisionsberättelse om den.

Styrelsen skall efter de åtgärder som avses i 1 mom. utan dröjsmål kalla aktieägarna till en aktieägarstämma för att fastställa slutredovisningen. På stämman tillämpas vad som föreskrivs om bolagsstämma.

19 kap.

Ändring av företagsform

1 §

Ombildning av privat aktiebolag till publikt

Bolaget skall inom en månad från bolagsstämmans beslut göra registeranmälan om en sådan ändring av bolagsordningen som gäller ombildning till publikt aktiebolag, vid äventyr att ändringen förfaller. Till registeranmälan skall fogas en revisors intyg om att bolagets eget kapital uppgår till minst aktiekapitalets belopp. Bolaget blir ett publikt aktiebolag när den ändring av bolagsordningen som gäller ändring av bolagsformen registreras i handelsregistret.

5 §

Beslutsfattande

Ett beslut som avses i 4 § 1 mom. ersätter ett andelslags stiftelseurkund och det skall innehålla

3) namnen på andelslagets första styrelseledamöter eller, om styrelsen väljs av ett förvaltningsråd, på förvaltningsrådsledamöterna och vid behov revisorererna.

20 kap.

Upplösning av bolag

11 §

Bokslut för tiden före likvidationen

Likvidatorerna skall vid behov upprätta ett bokslut för den tid före likvidationen för vilken något bokslut inte ännu har lagts fram på bolagsstämman. Om bolaget enligt lag eller bolagsordningen är skyldigt att välja revisor, skall bokslutet revideras. Styrelseledamöterna och verkställande direktören skall mot ett skäligt arvode medverka till att bokslutet upprättas.

16 §

Slutredovisning

När likvidatorerna har fullgjort sitt uppdrag skall de utan ogrundat dröjsmål ge en slutredovisning för sin förvaltning genom att upprätta en berättelse över likvidationen i dess helhet. I berättelsen skall ingå en redogörelse för skiftet av bolagets tillgångar. Till berättelsen skall fogas boksluten, verksamhetsberättelserna och eventuella revisionsberättelser för hela likvidationstiden. Om bolaget enligt lag eller bolagsordningen är skyldigt att välja en revisor, skall berättelsen jämte bilagor överlämnas till bolagets revisorer, som inom en månad skall ge en revisionsberättelse över slutredovisningen och förvaltningen under likvidationen.

Likvidatorerna skall efter de åtgärder som avses i 1 mom. utan dröjsmål kalla aktieägarna till bolagsstämma för granskning av slutredovisningen. I 5 kap. 18—22 § föreskrivs om stämmokallelse och

stämmohandlingar samt om framläggande och sändande av dem, dock så att på slutredovisningen tillämpas vad som föreskrivs om bokslut. Slutredovisningen skall anmälas för registrering enligt vad som föreskrivs i 8 kap. 10 §.

22 kap.

Skadestånd

4 §

Revisorers skadeståndsskyldighet

I 51 § i revisionslagen föreskrivs om revisorers skadeståndsskyldighet.

6 §

Beslutsfattandet i bolaget

Beslut i ärenden som gäller rätt till skadestånd enligt 1—3 § samt enligt 51 § i revisionslagen fattas av styrelsen i enlighet med 6 kap. 2 §. Beslut i sådana ärenden kan dock fattas också av bolagsstämman.

7 §

Aktieägares rätt att föra talan för bolaget

En eller flera aktieägare har med stöd av 1—3 § i detta kapitel eller med stöd av 51 § i revisionslagen rätt att i sitt eget namn föra skadeståndstalan för bolagets räkning, om det när talan väcks är sannolikt att bolaget inte ser till att skadeståndsanspråket fullföljs och om

8 §

Preskription av talerätt

En talan enligt detta kapitel eller 51 § i revisionslagen skall för icke-straffbara gärningar väckas

9 §

Bestämmelsernas tvingande natur

I bolagsordningen kan inte bolagets rätt till skadestånd enligt detta kapitel eller enligt 51 § i revisionslagen begränsas, om skadan har orsakats

I bolagsordningen kan man inte begränsa den rätt till skadestånd eller den talerätt som tillkommer en aktieägare eller någon annan enligt detta kapitel eller enligt 51 § i revisionslagen.

25 kap.

Straffbestämmelser

1 §

Aktiebolagsbrott

Den som uppsåtligen

2) bryter mot bestämmelserna om en revisors yttrande som avses i 2 kap. 14 § 2 mom., 16 kap. 4 §, 17 kap. 4 § eller 19 kap. 2 §,

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag**om ändring av lagen om andel slag**

I enlighet med riksdagens beslut upphävs i lagen av den 28 december 2001 om andelslag (1488/2001) 6 kap. 1 § 3 mom. samt ändras 2 kap. 2 § 2 mom. 5 punkten, 4 kap. 3 § 1 och 3 mom. och 15 § 2 mom., 7 kap., 8 kap. 8 § 2 mom., 12 kap. 5 § 1 mom., 16 kap. 17 § 1 mom., 18 kap. 6 § 1 mom., 19 kap. 17 § 1 mom. samt 20 kap. 4 § 1 mom. och det inledande stycket i 6 § som följer:

2 kap.

Bildande av andelslag samt andelslagets stadgar

2 §

Stiftelseurkundens minimiinhåll

Stiftelseurkunden skall innehålla

5) uppgift om namnet på ledamöterna i den första styrelsen eller, om ett förvaltningsråd utser styrelsen, namnet på förvaltningsrådets ledamöter samt vid behov namnet på revisorerna.

4 kap.

Andelsstämman och fullmäktige

3 §

Ordinarie stämma

Ordinarie andelsstämma skall hållas inom sex månader från utgången av räkenskapsperioden, om inte en tidigare tidpunkt anges i stadgarna. Vid stämman skall framläggas

- 1) bokslutet,
- 2) om andelslaget har en revisor, revisionsberättelsen samt

3) om andelslaget har ett förvaltningsråd, dess utlåtande om bokslutet.

Vid stämman skall också styrelseledamöterna och vid behov revisorerna väljas, om de enligt stadgarna inte skall väljas vid en annan ordinarie stämma eller tillsätts i annan ordning.

15 §

Möteshandlingarna och framläggande av dem

Om det vid någon annan stämma än en sådan som avses i 1 mom. behandlas ett ärende som avses i 12 §, skall styrelsen utarbeta en redogörelse för de händelser efter bokslutet som väsentligt inverkar på andelslagets ställning. Förvaltningsrådet och revisorerna skall ge sitt utlåtande om redogörelsen. Utlåtanden behöver dock inte ges, om styrelsen i kallelsen till stämman meddelar att den inte har kännedom om några sådana händelser som väsentligt inverkar på andelslagets ställning. Något revisorsutlåtande förutsätts inte, om andelslaget enligt lag eller stadgarna inte är skyldigt att välja revisor. De handlingar som gäller det senaste bokslutet, andelsstämmans beslut angående nämnda räkenskapsperiods överskott eller förlust samt styrelsens redogörelse och utlåtandena om den skall hållas framlagda och sändas på det sätt som avses i 1 mom.

7 kap.

Revision, medlemmarnas granskningsrätt och särskild granskning

Revision

1 §

Lag som skall tillämpas

I fråga om revision av ett andelslag gäller

vad som föreskrivs i detta kapitel och i revisionslagen (/).

2 §

Val av revisor

Bestämmelser om revisionskyldighet finns i 2 kap. i revisionslagen.

Andelsstämman väljer revisor. Om flera revisorer skall väljas, kan i stadgarna bestämmas att någon eller några av dem, dock inte alla, väljs i någon annan ordning.

3 §

Revisorssuppleant

Bestämmelser om skyldigheten att välja en revisorssuppleant finns i 4 § i revisionslagen. Andelsstämman kan också välja en revisorssuppleant i ett andelslag som inte är skyldigt att göra detta, och välja flera revisorssuppleanter. Om en del av revisorerna väljs i någon annan ordning, kan i stadgarna bestämmas att också en sådan revisors revisorssuppleant väljs i någon annan ordning.

Det som i denna lag och i revisionslagen bestäms om revisorer gäller också revisorssuppleanter.

4 §

Revisorns mandattid

Revisorns mandattid fortsätter tills vidare, om inte i stadgarna bestäms om en tidsbunden mandattid. Mandattiden upphör och den nya revisorns mandattid börjar vid utgången av den andelsstämma som väljer ny revisor, om inte något annat bestäms i stadgarna eller annat beslut vid valet av ny revisor.

5 §

Minoritetens rätt att kräva revisor

I ett andelslag, där någon revisor enligt lag eller stadgarna inte behöver väljas, skall andelsstämman välja en revisor, om

medlemmar med minst en fjärdedel av det totala röstetalet hos andelslagets medlemmar eller en tredjedel av de vid stämman företrädda medlemmarnas röstetal kräver det på den ordinarie andelsstämman eller på den stämma där ärendet enligt stämmokallelsen skall behandlas. Väljer andelslagets stämma inte en revisor, förordnar länsstyrelsen en revisor i den ordning som föreskrivs i 9 § 1 och 4 mom. i revisionslagen, om en medlem inom en månad efter stämman ansöker om ett förordnande.

Medlemmarnas granskningsrätt och särskild granskning

6 §

Medlemmarnas granskningsrätt i andelslag med få medlemmar

I ett andelslag med högst tio medlemmar har en medlem rätt att ta del av andelslagets bokföring och andra till andelslagets verksamhet anslutna handlingar i den omfattning som behövs för bedömning av de omständigheter som avses i 4 kap. 18 § 1 mom.

Styrelsen kan förvägra denna rätt till den del den anser att andelslaget åsamkas väsentlig olägenhet av att en medlem tar del av handlingarna. På styrelsens skyldighet att ge upplysningar till revisorerna tillämpas bestämmelserna i 4 kap. 18 § 3 mom. Tiden för lämnande av upplysningen och revisorernas utlåtande räknas dock från det att begäran framställdes.

Medlemmarna har rätt att anlita biträde samt att mot ersättande av andelslagets kostnader få kopior av bokföringen och andra handlingar. Styrelsen kan förbjuda anlitande av andra än revisorer som biträde.

En medlem eller ett biträde får inte röja eller utnyttja information som erhållits på det sätt som avses i denna paragraf, om andelslaget kan åsamkas väsentlig olägenhet av att informationen utnyttjas eller röjs.

7 §

Förordnande av särskild granskning

En medlem kan hos länsstyrelsen på andelslagets hemort ansöka om att särskild granskning skall förrättas i fråga om andelslagets förvaltning och bokföring för en viss förfluten tid eller av vissa åtgärder eller omständigheter. En förutsättning är att förslaget har behandlats vid andelsstämman och understötts på det sätt som avses i 2 mom. Ansökan till länsstyrelsen skall göras inom en månad från andelsstämman.

Förslag om att granskning skall förrättas skall göras vid den ordinarie andelsstämman eller vid den andelsstämma där ärendet enligt kallelsen till stämman skall behandlas. Ansökan kan göras, om medlemmar med minst en fjärdedel av medlemmarnas totala röstetal eller en tredjedel av röstetalet hos de medlemmar som var företrädda vid stämman, har understött förslaget.

Länsstyrelsen skall höra andelslagets styrelse och, om granskningen enligt ansökan gäller en viss persons åtgärder, denna person. Ansökan skall bifallas, om det anses finnas vägande skäl för granskningen. Länsstyrelsen kan förordna en eller flera granskare. Förordnandet kan verkställas utan att det vunnit laga kraft.

8 §

Särskild granskare

En särskild granskare skall vara en fysisk person eller en revisionsammanslutning. Den särskilda granskaren skall ha den ekonomiska och juridiska sakkunskap och erfarenhet som granskningsuppdragets art eller omfattning förutsätter. Vad som i 20 kap. 4—6 § och 23 kap. 4 § i denna lag samt i 8, 18, 19, 24—26 och 51 § i revisionslagen föreskrivs om revisor skall på motsvarande sätt tillämpas på en särskild granskare.

9 §

Yttrande över granskning

Över en särskild granskning skall ett yttrande avges till andelsstämman. Yttrandet

skall under minst en vecka före stämman hållas framlagt för medlemmarna på andelslagets huvudkontor eller webbsidor, utan dröjsmål sändas till de medlemmar som begär det samt framläggas på stämman.

10 §

Arvode och övriga kostnader

En särskild granskare har rätt att få arvode av andelslaget. Andelslaget svarar också för övriga utgifter som orsakas av den särskilda granskningen. En domstol kan dock av särskilda skäl ålägga den medlem som ansökt om granskning att helt eller delvis ersätta andelslaget för dess utgifter.

8 kap.

Medelsanvändningen, reservfond, överkursfond och uppskrivningsfond

8 §

Olaglig utdelning av medel

De som deltagit i fattandet eller verkställandet av utdelningsbeslutet eller i upprättandet eller fastställandet av den felaktiga balansräkning som legat till grund för beslutet är i enlighet med 20 kap. 1—3 § i denna lag samt 51 § i revisionslagen solidariskt ansvariga för den brist som föreligger efter återbetalningen av medel.

12 kap.

Placeringsandelar

5 §

Registeranmälan

Bestämmelser om registeranmälan som gäller placeringsandelskapital och ökning av det finns i handelsregisterlagen (129/1979). Till registeranmälan skall fogas andelslagets styrelseledamöters och verkställande

direktörs försäkran att bestämmelserna i denna lag har iakttagits vid utgivandet av placeringsandelarna och att andelslaget i sin ägo och besittning har det belopp som betalts av det placeringsandelskapital eller den ökning av det som skall registreras. Till registeranmälan skall också fogas andelslagets revisorers intyg om att denna lags bestämmelser om betalning av placeringsandelskapital har iakttagits. Om andelslaget enligt lag eller stadgarna inte är skyldigt att välja revisor, skall annan tillförlitlig utredning om betalningen av placeringsandelarna fogas till anmälan.

16 kap.

Fusion

17 §

Registreringens rättsverkningar

Det överlåtande andelslagets tillgångar och skulder, med undantag för ett yrkande som grundar sig på 20 kap. 1 eller 2 § i denna lag eller 51 § i revisionslagen, övergår utan likvidationsförfarande till det övertagande andelslaget, när verkställandet av fusionen har registrerats. Samtidigt upplöses det överlåtande andelslaget.

18 kap.

Ombildning av ett andelslag till aktiebolag

6 §

Rättsverkningarna av registrering

Ett andelslag ombildas till aktiebolag när ändringen av sammanslutningsformen antecknas i handelsregistret. Samtidigt upphör den i stadgarna föreskrivna tillskottsplikten för medlemmarna. Andelslagets rätt till skadestånd som avses i 20 kap. 1 eller 2 § i denna lag eller i 51 § i

revisionslagen övergår inte på aktiebolaget.

19 kap.

Likvidation, upplösning, avregistrering, sanering och konkurs

17 §

Slutredovisning

Sedan likvidatorerna fullgjort sitt uppdrag, skall de så snart som möjligt avge slutredovisning för sin förvaltning genom att avfatta en berättelse över likvidationen i dess helhet. Berättelsen skall även innehålla en redogörelse för skiftet av andelslagets egendom. Till berättelsen skall fogas bokslutshandlingarna för hela likvidationstiden. Om andelslaget enligt lag eller stadgarna är skyldigt att välja revisor, skall berättelsen jämte bilagor lämnas till revisorerna, som inom en månad från det att de fått berättelsen skall avge revisionsberättelse över slutredovisningen och förvaltningen under likvidationen.

20 kap.

Skadeståndsskyldighet

4 §

Beslut om väckande av talan

Beslut om väckande av skadeståndstalan för andelslagets räkning med stöd av 1 eller 2 § eller med stöd av 51 § i revisionslagen fattas av andelsstämman. Styrelsen har dock rätt att besluta om väckande av skadeståndstalan som grundar sig på en straffbar gärning.

6 §

Tidsfrister för väckande av talan

Talan för andelslagets räkning med stöd av 1 eller 2 § eller med stöd av 51 § i revisionslagen kan inte, om inte talan grundas på en straffbar gärning, väckas mot

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag

om ändring av lagen om bostadsaktiebolag

I enlighet med riksdagens beslut *upphävs* i lagen av den 17 maj 1991 om bostadsaktiebolag (809/1991) 67 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 938/1994 samt

ändras det inledande stycket i 3 § 1 mom. och 3 § 1 mom. 9 punkten samt 8 § 10 punkten, 63, 64 och 65 §, av dem 3 § 1 mom. 9 punkten, 63, 64 och 65 § sådana de lyder i nämnda lag 938/1994, som följer:

3 §

Tillämpning av aktiebolagslagen

På ett bostadsaktiebolag tillämpas även följande bestämmelser i aktiebolagslagen (624/2006):

9) bestämmelserna i 15 kap. om skadeståndsskyldighet, så att bestämmelserna om verkställande direktören tillämpas på disponenten och att det ansvar som uppkommer som en följd av överträdelse av aktiebolagslagen även gäller överträdelser av

denna lag; i fråga om en revisors skadeståndsskyldighet gäller dessutom 51 § i revisionslagen (/), samt

8 §

Bolagsordning

I ett bostadsaktiebolags bolagsordning skall anges

10) antalet medlemmar och suppleanter i styrelsen samt vid behov revisorer och revisorssuppleanter eller deras minimi- och maximumantal samt deras mandattid,

63 §

Val av revisor

Om revision av ett bostadsaktiebolag gäller vad som bestäms i detta kapitel och i revisionslagen. På revision av ett bostadsaktiebolag tillämpas dock inte bestämmelserna om koncern i revisionslagen.

Bestämmelser om revisionsskyldigheten finns i 2 kap. i revisionslagen. Revisorn väljs av bolagsstämman.

Bestämmelser om skyldigheten att välja en revisorssuppleant finns i 4 § i revisionslagen. Bolagsstämman kan välja en revisorssuppleant också i ett bolag där det inte finns någon skyldighet till detta, och välja flera revisorssuppleanter.

64 §

Mandattiden för revisor

Revisorns mandattid upphör och en ny revisors mandattid börjar vid slutet av den ordinarie bolagsstämma som följer på valet och som beslutar om valet av ny revisor. I bolagsordningen kan bestämmas om en annan tidsbunden mandattid eller att den skall fortgå tills vidare. Också när en ny revisor väljs kan det beslutas något annat om när mandattiden skall upphöra och en ny mandattid börja.

65 §

Skyldighet att välja revisor

Utöver vad som föreskrivs i revisionslagen skall i ett bostadsaktiebolag väljas en revisor om

1) antalet lägenheter i den eller de byggnader som bolaget äger uppgår till minst 30 eller

2) detta vid den ordinarie bolagsstämman eller den bolagsstämma vid vilken ärendet enligt stämmokallelsen skall behandlas, yrkas av aktieägare med minst en tiondel av alla aktier eller en tredjedel av de vid stämman företrädda aktierna.

Om bolagsstämman inte väljer en revisor som avses i 1 mom. 2 punkten, förordnar länsstyrelsen en revisor i den ordning som föreskrivs i 9 § 1 och 4 mom. i revisionslagen, om en aktieägare ansöker om förordnande av en revisor inom en månad från bolagsstämman.

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag**om ändring av lagen om öppna bolag och kommanditbolag**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 29 april 1988 om öppna bolag och kommanditbolag (389/1988) 2 kap. 15 § 2 mom., 10 kap. 1 § 2 mom. och 10 §, sådana de lyder, 2 kap. 15 § 2 mom. och 10 kap. 10 § i lag 940/1994 samt 10 kap. 1 § 2 mom. i lag 177/1996, som följer:

2 kap.

1 §

**Förhållandena mellan bolagsmännen i ett
öppet bolag***Tillämpningsområde*

15 §

Granskningsrätt

Bestämmelser om revisionsskyldighet finns i 2 kap. i revisionslagen. Bestämmelser om skyldigheten att välja en revisorssuppleant finns i 4 § i revisionslagen. De bolagsmän som deltar i valet av revisor kan dessutom välja en eller flera revisorssuppleanter.

En bolagsman får anlita biträden vid granskningen av bokföringen. De andra bolagsmännen kan förbjuda att biträde anlitas, om inte biträdet är revisor. I fråga om biträdenas tystnadsplikt gäller vad som i 26 § i revisionslagen (/) bestäms om revisorer.

10 §

Skadeståndsskyldighet

10 kap.

Beträffande revisorernas skadeståndsskyldighet gäller på motsvarande sätt vad som bestäms i 2 kap. 13 och 14 § i denna lag samt i 51 § i revisionslagen.

Revision

Denna lag träder i kraft den 20 .

7.

Lag**om ändring av 12 § i lagen om stiftelser**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 5 april 1930 om stiftelser (109/1930) 12 § 3 mom., sådant det lyder i lag 942/1994,
ändras 12 § 1 och 2 mom., sådana de lyder i nämnda lag 942/1994, som följer:

12 §

I fråga om revision av stiftelse gäller vad som föreskrivs i detta kapitel och i revisionslagen (/).

En stiftelse skall för granskning av räkenskaperna och förvaltningen ha minst en revisor. Bestämmelser om skyldigheten att välja CGR-revisor och revisorssuppleant finns i 2 kap. i revisionslagen.

 Denna lag träder i kraft den 20 .

Ett undantag som på basis av 12 § i lagen om stiftelser (109/1930) har medgetts en stiftelse och som avser val av revisor gäller till utgången av undantagets giltighetstid, dock högst till den 31 december 2009.

8.

Lag**om ändring av föreningslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i föreningslagen av den 26 maj 1989 (503/1989) 8 § 5 och 7 punkten, 23 § 1 mom. 4 punkten och 38 §, av dem 38 § sådan den lyder i lag 941/1994, som följer:

8 §

Stadgar

I föreningens stadgar skall nämnas

 5) antalet styrelsemedlemmar och vid behov revisorer i föreningen eller deras minimi- och maximiantal samt deras mandattid,

7) när föreningens styrelse och vid behov revisorer skall väljas, bokslutet fastställas och beslut om ansvarsfrihet fattas,

23 §

Frågor som skall avgöras vid möte

 Vid föreningsmötet eller, om så bestäms i stadgarna, vid fullmäktigmötet, skall beslutas om

 4) val eller avsättning av styrelsen, en styrelsemedlem eller vid behov en revisor,

38 §

Revision

I fråga om revision av en förening gäller vad som föreskrivs i denna lag och i revisionslagen (/).

Bestämmelser om revisionskyldigheten finns i 2 kap. i revisionslagen.

Föreningsmötet väljer revisor. Om flera revisorer skall väljas, kan det föreskrivas i stadgarna att en eller vissa av dem, dock inte alla, väljs i någon annan ordning.

Bestämmelser om skyldighet att välja en revisorssuppleant finns i 4 § i revisionslagen. Föreningsmötet kan välja en revisorssuppleant också i en förening som inte är skyldig att göra detta, och välja flera

revisorssuppleanter. Om en del av revisorerna väljs i någon annan ordning, kan det i stadgarna också bestämmas att även en sådan revisors revisorssuppleant väljs i någon annan ordning.

I en förening där någon revisor enligt lag eller stadgarna inte behöver väljas, skall en revisor väljas, om minst en fjärde del av föreningens röstberättigade medlemmar kräver det vid det föreningsmöte där ärendet enligt möteskallelsen skall behandlas. Väljer föreningsmötet inte en revisor, förordnar länsstyrelsen en revisor i den ordning som föreskrivs i 9 § 1 och 4 mom. i revisionslagen, om en medlem inom en månad efter föreningsmötet ansöker om ett förordnande.

Denna lag träder i kraft den 20 .

9.

Lag**om ändring av lagen om bostadsrättsföreningar**

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen av den 28 november 1994 om bostadsrättsföreningar (1072/1994) 55 § 3 mom., sådant det lyder i lag 297/1998, samt

ändras 4 § 1 mom. 5 punkten, 16 § 1 mom., 48 § 2—4 mom., 51, 52 och 53 § och 60 § 1 mom. som följer:

4 §

Stadgar och namn

I bostadsrättsföreningens stadgar skall nämnas

5) antalet styrelsemedlemmar och vid behov revisorer i föreningen eller deras maxi- och minimiantal samt deras mandattid,

16 §

Ordinarie föreningsmöte

Ordinarie bostadsrättsföreningsmöte skall hållas inom en månad efter utgången av

räkenskapsperioden. Vid mötet skall bokslutet och, om föreningen har en revisor, revisionsberättelsen läggas fram. Boendekommitténs berättelse och övervakarens övervakningsberättelse för varje boendeförvaltningsområde samt protokollet som berör dessa skall hållas tillgängliga vid mötet.

48 §

Övervakare

På övervakaren tillämpas i tillämpliga delar vad som i 3 § i revisionslagen (/) föreskrivs om revisors behörighet, i 10 § om

entledigande och avgång, i 19 § om närvaro vid möte, i 24 § om oberoende, i 25 § om jäv och i 26 § om tystnadsplikt.

En övervakare skall avge en övervakningsberättelse för varje räkenskapsperiod för behandling vid boendestämman. Övervakningsberättelsen skall innehålla ett yttrande om boendekommitténs verksamhet under den gångna räkenskapsperioden och om den berättelse som boendekommittén uppgjort över den gångna räkenskapsperioden. Övervakningsberättelsen skall lämnas till boendekommittén och delges föreningens styrelse och revisor, om föreningen enligt lag eller stadgarna är skyldig att välja en revisor, senast två veckor före den boendestämman där berättelsen skall läsas. Övervakaren skall även under räkenskapsperioden lämna boendestämman och boendekommittén samt föreningens styrelse och revisor, om föreningen enligt lag eller stadgarna är skyldig att välja revisor, sådana uppgifter som är väsentliga för boendeförvaltningsområdets förvaltning och övervakningen av skötseln av ekonomin och som övervakaren fått reda på. En övervakare har för fullgörande av sitt uppdrag rätt att få behövliga uppgifter av föreningens och dess dottersamfunds organ.

51 §

Val av revisor

Bestämmelser om revision av en bostadsrättsförening finns i detta kapitel och i revisionslagen.

Bestämmelser om revisionskyldighet finns i 2 kap. i revisionslagen. Föreningsmötet väljer revisor.

Bestämmelser om skyldigheten att välja revisorssuppleant finns i 4 § i revisionslagen. Föreningsmötet kan också välja en revisorssuppleant i en förening som inte är skyldig att ha en revisor, och välja flera revisorssuppleanter.

52 §

Mandattiden för revisor

Revisorns mandattid upphör och en ny revisors mandattid börjar vid slutet av det ordinarie föreningsmötet som följer på valet och som beslutar om valet av ny revisor. I stadgarna kan bestämmas om en annan tidsbunden mandattid eller att den skall fortgå tills vidare. Också när en ny revisor väljs kan det beslutas något annat om när mandattiden skall upphöra och en ny mandattid börja

53 §

Skyldighet att välja revisor

Utöver vad som föreskrivs i revisionslagen skall i en bostadsrättsförening väljas en revisor, om

1) föreningen har ingått minst 30 bostadsrättsavtal eller

2) detta vid det ordinarie föreningsmötet eller vid det föreningsmöte där ärendet enligt möteskallelsen skall behandlas, yrkas av minst en tiondel av föreningens samtliga medlemmar eller en tredjedel av de närvarande medlemmarna.

Om föreningsmötet inte väljer en revisor som avses i 1 mom. 2 punkten, förordnar länsstyrelsen en revisor i den ordning som föreskrivs i 9 § 1 och 4 mom. i revisionslagen, om en medlem ansöker om förordnande av en revisor inom en månad från föreningsmöte.

60 §

Förbud att bevilja lån och att ställa säkerhet

En förening får inte ge penninglån till den som är föreningsmedlem, medlem av styrelsen eller boendekommittén, föreningens eller boendeförvaltningsområdets disponent, revisor eller övervakare, inte heller till den som till någon av dessa står i ett sådant släktskapsförhållande som avses i 25 § 1 mom. 6 punkten i revisionslagen. Detsamma gäller ställande av säkerhet för skuld.

Denna lag träder i kraft den 20 .

10.

Lag**om ändring av kreditinstitutslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i kreditinstitutslagen av den 30 december 1993 (1607/1993) 42—44 §, sådana de lyder 42 § i lagarna 524/1998, 1500/2001 och 45/2002, 43 § i nämnda lag 45/2002 och 44 § i lag 641/2006, som följer:

42 §

Tillämpning av bestämmelserna om revision och revisorer

På kreditinstituts revision och revisorer tillämpas revisionslagen (/), och när det gäller kreditinstitut i aktiebolagsform dessutom aktiebolagslagen samt när det gäller kreditinstitut i andelslagsform dessutom lagen om andelslag, om inte något annat bestäms nedan.

På kreditinstituts revision och revisorer tillämpas vad som i 25 § 1 mom. 8 punkten, 5 kap. och 40 § 2 mom. 1 punkten i revisionslagen föreskrivs om revision och revisorer i en sammanslutning som är föremål för ofentlig handel.

På kreditinstituts revisorer tillämpas inte 25 § 1 mom. 5 punkten i revisionslagen. En revisor skall emellertid underrätta Finansinspektionen om kredit som revisorn fått av kreditinstitutet eller av ett till samma concern hörande företag samt om borgensförbindelser, ansvarsförbindelser, säkerheter eller motsvarande förmåner som kreditinstitutet eller företaget har ställt eller beviljat till förmån för revisorn.

Vad som i denna paragraf bestäms om revision av kreditinstitut och dess revisorer tillämpas på motsvarande sätt på revision av holdingsammanslutningar och deras revisorer.

43 §

Revisorernas behörighet

Av ett kreditinstitut och en holdingsammanslutnings revisorer skall minst en vara en CGR-revisor eller CGR-sammanslutning som avses i 2 § 2 punkten i revisionslagen.

44 §

Finansinspektionens skyldighet att förordna revisor samt särskild granskning och granskare

Finansinspektionen skall för ett kreditinstitut och en holdingsammanslutning förordna en revisor enligt 9 § i revisionslagen, 7 kap. 5 § i aktiebolagslagen och 7 kap. 5 § i lagen om andelslag samt förordna om särskild granskning och granskare enligt 7 kap. 7—10 § i aktiebolagslagen och 7 kap. 7—10 § i lagen om andelslag. När det gäller förordnande av revisor samt särskild granskning och granskare i de ovan angivna fallen skall i övrigt tillämpas vad om dessa föreskrivs i revisionslagen, aktiebolagslagen och lagen om andelslag. Finansinspektionen skall dessutom förordna en revisor som uppfyller behörighetsvillkoren för ett kreditinstitut och dess holdingsammanslutning, om kreditinstitutet inte har en revisor som uppfyller de i 43 § angivna kraven.

Denna lag träder i kraft den 20 .

11.

Lag**om ändring av lagen om försäkringsbolag**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 28 december 1979 om försäkringsbolag (1062/1979) 9 kap. 1 § 1 mom., 3, 4 och 6 §, 16 kap. 4 § 2 mom. 8 punkten, 6 § 1 mom. och 18 § 1 mom., 16 a kap. 3 § 2 mom. 4 punkten och 4 § samt 18 kap. 4 § 6 punkten, av dem 9 kap. 1 § 1 mom., 16 kap. 4 § 2 mom. 8 punkten, 6 § 1 mom. och 18 § 1 mom., 16 a kap. 3 § 2 mom. 4 punkten, 4 § och 18 kap. 4 § 6 punkten sådana de lyder i lag 611/1997 samt 9 kap. 4 och 6 § sådana de lyder delvis ändrade i nämnda lag 611/1997, 9 kap. 3 § sådan den lyder i nämnda lag 611/1997 och i lag 949/2000 samt

fogas till 9 kap. 1 §, sådan den lyder i nämnda lag 611/1997, ett nytt 5 mom. som följer:

9 kap.

Revision och särskild granskning

1 §

I fråga om revision av försäkringsbolag gäller vad som föreskrivs i detta kapitel, i 13 § i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag och i revisionslagen (/).

På revision av försäkringsbolag och försäkringsholdingsammanslutningar tillämpas vad som i 25 § 1 mom. 8 punkten, 5 kap. och 40 § 2 mom. 1 punkten i revisionslagen föreskrivs om revision och revisorer i en sammanslutning som är föremål för offentlig handel.

3 §

Minst en av bolagsstämman utsedd revisor och revisorssuppleant skall vara en CGR-revisor eller CGR-sammanslutning som avses i 2 § 2 punkten i revisionslagen.

Bolagsstämman skall utse en revisor att såsom övervakningsrevisor sörja för att bolagets bokföring och förvaltning övervakas effektivt under räkenskapsperioden. Bolagsstämman skall dessutom utse en revisor eller revisorssuppleant till suppleant för övervakningsrevisorn. Övervakningsrevisorn och hans suppleant skall vara en CGR-revisor eller CGR-sammanslutning.

Vad som i 1 mom. bestäms om revisorer och revisorssuppleanter för försäkringsbolag

tillämpas på motsvarande sätt på revisorer och revisorssuppleanter för finska försäkringsholdingsammanslutningar.

4 §

Försäkringsinspektionen skall på anmälan förordna en behörig revisor för försäkringsbolaget, om

1) någon revisor inte har valts enligt denna lag eller revisionslagen,

2) en revisor inte har behörighet enligt denna lag eller 3 § i revisionslagen eller inte är oberoende på det sätt som avses i 24 eller 25 § i revisionslagen,

3) en bestämmelse i bolagsordningen om antalet revisorer eller deras behörighet inte har iakttagits.

Anmälan får i ovan avsett fall göras av vem som helst. Styrelsen är skyldig att göra anmälan, om inte den på vilken det ankommer att utse revisor utan dröjsmål utser en revisor som uppfyller behörighetskraven.

Försäkringsinspektionen skall begära ett utlåtande av Centralhandelskammarens revisionsnämnd i ett ärende som avses i 1 mom. 2 punkten och som gäller oberoende innan ärendet avgörs.

Innan ett i denna paragraf avsett förordnande meddelas, skall bolagets styrelse höras. Förordnandet gäller till dess för bolaget i föreskriven ordning utsetts en revisor i stället för den som Försäkringsinspektionen förordnat.

6 §

En delägare kan kräva särskild granskning av bolagets förvaltning och bokföring under en viss förfluten tid eller av vissa åtgärder eller omständigheter. Förslag om detta skall göras vid ordinarie bolagsstämma eller vid den bolagsstämma där ärendet enligt kallelsen till stämman skall behandlas. Om i ett ömsesidigt försäkringsbolag förslaget biträds av röstberättigade med minst en tredjedel av de vid stämman avgivna rösterna, eller i ett försäkringsaktiebolag av aktieägare med minst en tiondel av samtliga aktier eller en tredjedel av de vid stämman företrädde aktierna, kan en delägare inom en månad från bolagsstämman hos Försäkringsinspektionen anhålla om att en granskare skall förordnas. I ett publikt försäkringsaktiebolag med olika slag av aktier tillkommer samma rätt aktieägare med minst en tiondel av alla aktier av ett visst slag eller en tredjedel av de vid stämman företrädde aktierna. Försäkringsinspektionen skall höra bolagets styrelse och, om granskningen enligt ansökan gäller åtgärder av en viss person, denna person. Ansökan skall bifallas, om vägande skäl för granskningen anses föreligga. Inspektionen kan förordna en eller flera granskare.

Vad som föreskrivs om revisor i 3 § 1 mom. och i 17 kap. 2 § i denna lag och i 3, 8, 18 och 19 §, 24—26 § och 51 § i revisionslagen samt i 15 kap. 5 och 7 § och 16 kap. 4 § i aktiebolagslagen skall på motsvarande sätt tillämpas på en granskare som avses i denna paragraf.

Över granskningen skall yttrande avges till bolagsstämman. Yttrandet skall under minst en vecka före bolagsstämman hållas tillgängligt för delägarna på bolagets huvudkontor och utan dröjsmål sändas till de delägare som det begär samt framläggas på stämman. Granskaren är berättigad att erhålla arvode av bolaget.

16 kap.

Fusion och inlösen av minoritetsaktier

4 §

Utöver vad som bestäms i 1 § 3 mom. skall fusionsplanen uppta

8) utredning om de särskilda förmåner och rättigheter som tillkommer i fusionen deltagande bolags förvaltningsråds- och styrelsemedlemmar, verkställande direktör, revisor och CGR-revisor som är verksam som oberoende sakkunnig,

6 §

En eller flera CGR-revisorer som är oberoende sakkunniga skall ge utlåtande om fusionsplanen till de bolag som deltar i fusionen. I utlåtandet skall bedömas om fusionsplanen ger riktiga och tillräckliga uppgifter om omständigheter som är ägnade att inverka väsentligt på bedömningen av fusionsorsaken, värdet av den egendom som övergår till det övertagande bolaget samt vederlagets värde och dess skifte. I utlåtandet till det övertagande bolaget skall särskilt nämnas om fusionen är ägnad att äventyra betalningen av bolagets skulder. I fråga om de sakkunniga och utlåtandet skall i övrigt i tillämpliga delar iaktas 2 kap. 4 a § i aktiebolagslagen.

18 §

Det överlåtande bolagets försäkringsbestånd samt övriga tillgångar och skulder, med undantag av yrkande som grundar sig på 15 kap. 1 och 3 § i aktiebolagslagen, 17 kap. 1 § i denna lag och 51 § i revisionslagen, övergår utan likvidationsförfarande till det övertagande bolaget, när verkställandet av fusionen har registrerats. Samtidigt upplöses det överlåtande bolaget.

16 a kap.

Överlåtelse av försäkringsbeståndet

3 §

Planen för överlåtelse av försäkringsbeståndet skall uppta

4) utredning om de särskilda förmåner och rättigheter som tillkommer det överlåtande

och det övertagande bolagets förvaltningsråds- och styrelsemedlemmar, verkställande direktör, revisor och CGR-revisor som är verksam som oberoende sakkunnig,

överlåtelsen av försäkringsbeståndet är ägnad att äventyra betalningen av bolagets skulder. I fråga om de sakkunniga och utlåtandet skall i övrigt i tillämpliga delar iakttas 2 kap. 4 a § i aktiebolagslagen.

4 §

En eller flera CGR-revisorer som är oberoende sakkunniga skall ge både det överlåtande och det övertagande bolaget utlåtande om planen för överlåtelse av försäkringsbeståndet. I utlåtandet skall bedömas om planen ger riktiga och tillräckliga uppgifter om omständigheter som är ägnade att inverka väsentligt på bedömningen av orsaken till att försäkringsbeståndet överläts, värdet av det försäkringsbestånd som övergår till det övertagande bolaget och den egendom som enligt avtalet skall överföras som täckning för beståndet samt ett eventuellt vederlags värde. I utlåtandet skall särskilt nämnas om

18 kap.

Särskilda bestämmelser

4 §

Den som uppsåtligen

6) bryter mot bestämmelserna om utlåtanden som skall uppgöras av en revisor som är oberoende sakkunnig,

skall, om inte gärningen är ringa eller strängare straff för den föreskrivs någon annanstans i lag, för *försäkringsbolagsbrott* dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

Denna lag träder i kraft den 20 .

12.**Lag****om ändring av 39 a § i lagen om utländska försäkringsbolag**

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen av den 17 mars 1995 om utländska försäkringsbolag (398/1995) 39 a § 1 och 2 mom., sådana de lyder i lag 359/2002, samt *fogas* till 39 a §, sådan den lyder i nämnda lag 359/2002, ett nytt 3 mom., varvid de nuvarande 3—5 mom. blir 4—6 mom., som följer:

39 a §

Revision

Representationen för ett försäkringsbolag från tredje land skall ha minst en revisor och en revisorssuppleant. Minst en revisor och en revisorssuppleant skall vara en CGR-revisor eller CGR-sammanslutning som avses i 2 § 2

punkten i revisionslagen (/).

Försäkringsinspektionen skall förordna en revisor för representationen, om

1) någon revisor eller revisorssuppleant inte har valts enligt denna lag eller revisionslagen,

2) revisorn inte har den behörighet som avses i 3 § i revisionslagen eller om

3) revisorn inte är oberoende på det sätt som avses i 24 eller 25 § i revisionslagen.

Försäkringsinspektionen skall begära utlåtande av Centralhandelskammarens revisionsnämnd i ett ärende som avses i 2

mom. 3 punkten och som gäller oberoende innan ärendet avgörs.

Denna lag träder i kraft den 20 .

13.

Lag

om ändring av lagen om försäkringsföreningar

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen av den 31 december 1987 om försäkringsföreningar (1250/1987) 9 kap. 1 § 2 mom., sådant det lyder i lag 340/2000, samt

ändras 9 kap. 1 § 1 mom., 3 och 4 § samt 6 § 3 mom., 11 kap. 5 § 2 mom., 14 kap. 3 § 2 mom. 8 punkten, 5 § 1 mom. och 17 § 1 mom., 14 a kap. 3 § 2 mom. 5 punkten och 4 §, 15 kap. 5 § 1 mom. och det inledande stycket i 7 § 1 mom. samt 16 kap. 8 § 4 punkten, sådana de lyder 9 kap. 1 § 1 mom., 3 och 4 § samt 6 § 3 mom., 11 kap. 5 § 2 mom., 14 kap. 3 § 2 mom. 8 punkten, 5 § 1 mom. och 17 § 1 mom., 14 a kap. 3 § 2 mom. 5 punkten och 4 §, 15 kap. 5 § 1 mom. och det inledande stycket i 7 § 1 mom. i nämnda lag 340/2000 och 16 kap. 8 § 4 punkten i lag 1525/2001, som följer:

9 kap.

Revision och särskild granskning

1 §

I fråga om revision av försäkringsföreningar gäller vad som bestäms i detta kapitel och i revisionslagen (/).

3 §

I en stor försäkringsförening skall minst en revisor vara en sådan CGR-revisor eller CGR-sammanslutning som avses i 2 § 2 punkten i revisionslagen.

På revision av en stor försäkringsförening och försäkringsholdingsammanslutning tillämpas vad som i 25 § 1 mom. 8 punkten, 5 kap. och 40 § 2 mom. 1 punkten i revisionslagen föreskrivs om revision och revisorer i sammanslutningar som är föremål för offentlig handel.

I en liten försäkringsförening skall revisorn och revisorssuppleanten vara en CGR-revisor eller CGR-sammanslutning eller en i 2 § 3 punkten i nämnda lag avsedd GRM-revisor

eller GRM-sammanslutning.

4 §

Försäkringsinspektionen skall på anmälan förordna en behörig revisor för försäkringsföreningen, om

1) någon revisor inte har valts enligt denna lag eller revisionslagen,

2) revisorn inte har den behörighet som avses i denna lag eller i 3 § i revisionslagen eller revisorn inte är oberoende på det sätt som avses i 24 eller 25 § i revisionslagen,

3) en bestämmelse i stadgarna om antalet revisorer eller deras behörighet inte har iakttagits.

Anmälan får i ovan nämnda fall göras av vem som helst. Styrelsen är skyldig att göra anmälan, om inte den på vilken det ankommer att utse revisor utan dröjsmål utser en revisor som uppfyller behörighetsvillkoren.

Försäkringsinspektionen skall begära ett utlåtande av Centralhandelskammarens revisionsnämnd i ett ärende som avses i 1 mom. 2 punkten och som gäller oberoende innan ärendet avgörs.

Innan ett i denna paragraf nämnt

förordnande meddelas skall föreningens styrelse höras. Förordnandet gäller till dess att för föreningen i föreskriven ordning utsetts en revisor i stället för den som Försäkringsinspektionen förordnat.

6 §

Vad som bestäms om revisor i 15 kap. 5—7 §, 16 kap. 4 § i denna lag och i 3, 8, 18 och 19 §, 24—26 § och i 51 § i revisionslagen skall på motsvarande sätt tillämpas på en granskare som avses i denna paragraf.

11 kap.

Vinstutdelning och annan användning av föreningens tillgångar

5 §

De som deltagit i fattandet eller verkställandet av utdelningsbeslutet eller i upprättandet eller fastställandet av den felaktiga balansräkning som legat till grund för beslutet är enligt 15 kap. 1, 3 och 4 § i denna lag samt 51 § i revisionslagen solidariskt ansvariga för den brist som föreligger efter återbetalningen av medel.

14 kap.

Fusion

3 §

Fusionsplanen skall uppta

8) utredning om de särskilda förmåner och rättigheter som tillkommer i fusionen deltagande föreningars förvaltningsrådsmedlemmar och styrelsemedlemmar, verkställande direktör, revisor och en revisor som är verksam som oberoende sakkunnig,

5 §

En eller flera CGR-revisorer eller, om endast små försäkringsföreningar deltar i fusionen, CGR-revisorn eller GRM-revisorn, vilka är verksamma som oberoende

sakkunniga, skall ge utlåtande om fusionsplanen till de föreningar som deltar i fusionen. I utlåtandet skall bedömas om fusionsplanen ger riktiga och tillräckliga uppgifter om omständigheter som är ägnade att inverka väsentligt på bedömningen av fusionsorsaken, värdet av den egendom som övergår till den övertagande föreningen samt vederlagets värde och dess skifte. I utlåtandet till den övertagande föreningen skall särskilt nämnas om fusionen är ägnad att äventyra betalningen av föreningens skulder. Utlåtandet skall dateras och undertecknas och det skall fogas till fusionsplanen.

17 §

Den överlåtande föreningens försäkringsbestånd samt övriga tillgångar och skulder, med undantag av yrkande som grundar sig på 15 kap. 1 och 3 § i denna lag och 51 § i revisionslagen, övergår utan likvidationsförfarande till den övertagande föreningen, när verkställandet av fusionen har registrerats. Samtidigt upplöses den överlåtande föreningen.

14 a kap.

Överlåtelse av försäkringsbeståndet

3 §

Planen för överlåtelse av försäkringsbeståndet skall uppta

5) utredning om de särskilda förmåner och rättigheter som tillkommer den överlåtande och den övertagande föreningens förvaltningsrådsmedlemmar och styrelsemedlemmar, verkställande direktör, revisor och en revisor som är verksam som oberoende sakkunnig,

4 §

En eller flera CGR-revisorer eller, om överlåtelsen av försäkringsbeståndet sker mellan två små försäkringsföreningar, CGR-revisorn eller GRM-revisorn, vilka är verksamma som oberoende sakkunniga, skall

ge både den överlåtande och den övertagande föreningen utlåtande om planen för överlåtelse av försäkringsbeståndet. I utlåtandet skall bedömas om planen ger riktiga och tillräckliga uppgifter om omständigheter som är ägnade att inverka väsentligt på bedömningen av orsaken till att försäkringsbeståndet överläts, värdet av det försäkringsbestånd som övergår till den övertagande föreningen och den egendom som enligt avtalet skall överföras som täckning för beståndet samt ett eventuellt vederlags värde. I utlåtandet skall särskilt nämnas om överlåtelsen av försäkringsbeståndet är ägnad att äventyra betalningen av föreningens skulder. I fråga om de sakkunniga och utlåtandet skall i övrigt i tillämpliga delar iaktas 14 kap. 5 §.

15 kap.

Skadeståndsskyldighet

5 §

Beslut om väckande av skadeståndstalan för föreningens räkning med stöd av 1 eller 3 § i denna lag eller 51 § i revisionslagen fattas av föreningsstämman. Styrelsen har dock rätt

att besluta om väckande av skadeståndstalan på grund av en straffbar gärning.

7 §

Talan på föreningens vägnar kan med stöd av 1 eller 3 § i denna lag eller 51 § i revisionslagen, om talan inte grundas på en straffbar gärning, inte väckas mot

16 kap.

Särskilda bestämmelser

8 §

Den som uppsåtligen

4) bryter mot bestämmelserna om utlåtan- den som skall utarbetas av en revisor som är verksam som en oberoende sakkunnig,

skall, om inte gärningen är ringa eller strängare straff för den föreskrivs någon annanstans i lag, för försäkringsföreningsbrott dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

Denna lag träder i kraft den 20 .

14.

Lag

om ändring av lagen om pensionsstiftelser

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen av den 29 december 1995 om pensionsstiftelser (1774/1995) 31—33 §, 35 och 66 § samt det inledande stycket i 113 § 1 mom. som följer:

31 §

På revision i en pensionsstiftelse tillämpas revisionlagen (/), om inte något annat följer av denna lag.

På revisionen i en B-pensionsstiftelse och AB-pensionsstiftelse tillämpas dessutom vad som i 25 § 1 mom. 8 punkten, 5 kap. och 40 § 2 mom. 1 punkten i revisionslagen

föreskrivs om revision och revisorer i en sammanslutning som är föremål för offentlig handel.

En pensionsstiftelse skall ha minst två revisorer. De personer som hör till verksamhetskretsen skall välja åtminstone en revisor och en revisorssuppleant för revisorn och arbetsgivaren skall utse de övriga

revisorerna och revisorssuppleanter för dessa. Har pensionsstiftelsen ett förvaltningsråd, utser detta revisorer och revisorssuppleanter på framställning av de personer som hör till verksamhetskretsen och arbetsgi varen.

Utan hinder av 3 mom. väljer arbetsgivaren vid grundandet av en pensionsstiftelse interimistiskt alla revisorer och deras revisorssuppleanter. Vid val av revisorer som företrädare verksamhetskretsen skall arbetsgivaren höra företrädare för verksamhetskretsen. Tillämpas lagen om samarbete inom företag eller lagen om samarbete inom statens ämbetsverk och inrättningar på arbetsgivarsammanslutningen, skall arbetsgivaren vid val av revisorer som företrädare verksamhetskretsen höra de företrädare för personalen som avses i nämnda lagar. När pensionsstiftelsen har registrerats skall valet av revisorer och deras revisorssuppleanter som företrädare verksamhetskretsen förrättas så snart som det med beaktande av vad som bestäms i 3 § 2 mom. är utöpligt under av 3 och 4 mom. behöver en revisorssuppleant inte väljas, om en CGR-sammanslutning som avses i 33 § eller en GRM-revisor som avses i 34 § i revisionslagen har valts till revisor.

Vad som i denna lag föreskrivs om revisorer skall på motsvarande sätt tillämpas på revisorssuppleanterna.

32 §

Mandattiden för en revisor skall bestämmas i pensionsstiftelsens stadgar. Revisorns uppdrag upphör då det styrelse- eller förvaltningsrådssammanträde avslutas vid vilket den revisionsberättelse som avses i 15 § i revisionslagen för den sista räkenskapsperioden under revisorns mandattid behandlas eller, om revisorn valts tills vidare, då en ny revisor har valts i hans ställe.

33 §

En pensionsstiftelses revisor skall vara en CGR-revisor eller CGR-sammanslutning som avses i 2 § 2 punkten i revisionslagen eller en GRM-revisor eller GRM-sammanslutning som avses i 2 § 3 punkten i nämnda lag.

35 §

Försäkringsinspektionen skall förordna en revisor som uppfyller behörighetsvillkoren i de fall som avses i 9 § 1 mom. i revisionslagen eller om revisorn är jävig enligt 34 § i denna lag.

Anmälan får i de fall som nämns i 1 mom. göras av vem som helst. Styrelsen är skyldig att göra anmälan, om inte den som skall välja revisor utan dröjsmål väljer en revisor som uppfyller behörighetsvillkoren.

Försäkringsinspektionen skall av Centralhandelskammarens revisionsnämnd begära ett utlåtande i ett ärende som avses i 9 § 1 mom. 2 punkten i revisionslagen och som gäller oberoende innan ärendet avgörs.

Innan ett i denna paragraf nämnt förordnande ges skall pensionsstiftelsens styrelse höras. Förordnandet gäller till dess för pensionsstiftelsen har valts en revisor i stället för den som Försäkringsinspektionen förordnat.

66 §

Försäkringsinspektionen har rätt att när som helst granska en pensionsstiftels verksamhet och delta i de sammanträden där beslutanderätten i pensionsstiftelsens angelägenheter utövas, dock inte i beslutsfattandet.

Försäkringsinspektionen kan förordna om särskild granskning av pensionsstiftelsens verksamhet för en viss avslutad period eller av vissa åtgärder eller omständigheter. Särskild granskning utförs på pensionsstiftelsens bekostnad. Innan förordnandet ges skall inspektionen höra pensionsstiftelsens styrelse och, om granskningen avser en viss persons åtgärder, denna person. Särskild granskning skall utföras, om vägande skäl anses föreligga. Inspektionen kan utse en eller flera granskare.

Vad som i 34, 112, 113 och 128 § i denna lag samt i 3, 8, 18, 19, 24—26 och 51 § i revisionslagen föreskrivs om revisorer skall på motsvarande sätt tillämpas på en granskare som avses i 3 mom.

Av särskilda skäl kan Försäkringsinspektionen omhänderta handlingar som tillhör pensionsstiftelsen. Pensionsstiftelsen skall på begäran avgiftsfritt få kopior av handlingarna.

Sådan talan på pensionsstiftelsens vägnar som baserar sig på 109 och 110 § eller, i fråga om revisor, på 51 § i revisionslagen kan, om talan inte grundas på en straffbar

gärning, inte väckas mot

Denna lag träder i kraft den 20 .

15.

Lag

om ändring av lagen om försäkringskassor

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen av den 27 november 1992 om försäkringskassor (1164/1992) 59 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 945/1994, samt

ändras 56, 61 och 69 § samt det inledande stycket i 157 §, sådana de lyder 56 § i lag 250/2002, 61 och 69 § delvis ändrade i nämnda lag 945/1994 samt det inledande stycket i 157 § i nämnda lag 945/1994 som följer:

56 §

I fråga om revision av en försäkringskassa gäller vad som bestäms i detta kapitel och i revisionslagen (/).

På revision av en pensionskassa som utövar lagstadgad pensionsförsäkring tillämpas dessutom vad som i 25 § 1 mom. 8 punkten, 5 kap. och 40 § 2 mom. 1 punkten i revisionslagen föreskrivs om revision och revisorer i en sammanslutning som är föremål för offentlig handel.

En försäkringskassa skall ha minst två revisorer. Revisorn skall vara en CGR-revisor eller CGR-sammanslutning som avses i 2 § 2 punkten i revisionslagen eller en GRM-revisor eller GRM-sammanslutning som avses i 2 § 3 punkten i nämnda lag. Revisorerna väljs av kassamötet. I kassans stadgar kan likväl bestämmas att såväl medlemmarna som delägarna har rätt att välja ett bestämt antal revisorer, delägarna dock högst hälften av det totala antalet revisorer.

Utöver de ordinarie revisorerna skall väljas minst två revisorssuppleanter. Vad som i denna lag bestäms om revisorer skall på motsvarande sätt tillämpas på suppleanterna.

Utan hinder av bestämmelserna i 4 mom. kan man dock avstå från att välja en revisorssuppleant, om till revisor har valts en CGR-sammanslutning eller GRM-sammanslutning, och något annat inte

föreskrivs i kassans stadgar.

61 §

Försäkringsinspektionen skall på anmälan i de fall som avses i 9 § 1 mom. i revisionslagen för försäkringskassan förordna en revisor som uppfyller behörighetsvillkoren.

Anmälan får i de fall som avses i 1 mom. göras av vem som helst. Styrelsen är skyldig att göra anmälan, om inte den som skall utse revisor utan dröjsmål väljer en revisor som uppfyller behörighetsvillkoren.

Försäkringsinspektionen skall av Centralhandelskammarens revisionsnämnd begära utlåtande i ett ärende som avses i 9 § 1 mom. 2 punkten i revisionslagen och som gäller oberoende innan ärendet avgörs.

Innan ett i denna paragraf nämnt förordnande meddelas skall kassans styrelse höras. Förordnandet gäller till dess för kassan har valts en revisor i stället för den som Försäkringsinspektionen förordnat.

69 §

En medlem eller delägare i försäkringskassan kan kräva särskild granskning av kassans förvaltning och bokföring under en viss avslutad period eller av vissa åtgärder eller omständigheter. Förslag om detta skall göras vid ett ordinarie kassamöte eller vid det kassamöte där

ärendet enligt möteskallelsen skall behandlas. Har de röstberättigade med minst en tredjedel av det vid mötet företrädda röstetalet biträtt förslaget, kan en medlem eller delägare inom en månad efter kassamötet hos Försäkringsinspektionen anhålla om att granskare skall förordnas.

Innan en granskare förordnas skall Försäkringsinspektionen höra kassans styrelse och, om granskningen enligt ansökan gäller en bestämmd persons åtgärder, även denne. Ansökan skall bifallas, om det anses föreligga vägande skäl för granskningen. Försäkringsinspektionen kan förordna en eller flera granskare.

Det som föreskrivs om revisor i 2 § 1—3 punkten, 3, 8, 16, 18, 19 och 24—26 § i revisionslagen tillämpas på motsvarande sätt

på en granskare som avses i denna paragraf.

Över granskningen skall ges ett utlåtande till kassamötet. Utlåtandet skall under minst en vecka före kassamötet hållas tillgängligt för medlemmarna och delägarna på kassans kontor och utan dröjsmål sändas till de medlemmar och delägare som begär det. Det skall också läggas fram på kassamötet. Granskaren har rätt till arvode av kassan.

157 §

Talan på försäkringskassans vägnar kan med stöd av 151 eller 153 § i denna lag eller 51 § i revisionslagen, om talan inte grundas på en straffbar gärning, inte väckas mot

Denna lag träder i kraft den 20 .

16.

Lag

om ändring av 16 § i lagen om arbetslöshetskassor

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 24 augusti 1984 om arbetslöshetskassor (603/1984) 16 § som följer:

16 §

Revisorer

I fråga om revision av en arbetslöshetskassa gäller vad som föreskrivs i detta kapitel och i revisionslagen (/).

För granskning av en arbetslöshetskassas förvaltning och räkenskaper skall vid kassamötet utses minst två revisorer och suppleanter för dem. Revisorer ska vara CGR-revisor eller CGR-sammanslutning som avses i 2 § 2 punkten i revisionslagen eller GRM-revisor eller GRM-

sammanslutning som avses i 2 § 3 punkten i nämnda lag. Har till revisor valts en sammanslutning som nämns ovan, behöver suppleanter inte utses för revisorer. En revisors mandattid fortgår till dess nytt val förrättas.

Upphör en revisors uppdrag under mandattiden eller förlorar en revisor sin behörighet för uppdraget och ingen revisorssuppleant finns, skall styrelsen se till att en ny revisor väljs för den återstående mandattiden.

Denna lag träder i kraft den 20 .

17.

Lag**om ändring av 30 kap. i strafflagen**

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till strafflagen av den 19 december 1889 (39/1889) till 30 kap. en ny 10 a § som följer:

30 kap.	Den som bryter mot bestämmelsen om upprättande av revisionsberättelse i 15 § i revisionslagen (/) skall, om inte gärningen är ringa eller strängare straff föreskrivs för den någon annanstans i lag, för <i>revisionsbrott</i> dömas till böter eller fängelse i högst två år.
Om näringsbrott	
10 a §	
<i>Revisionsbrott</i>	

Denna lag träder i kraft den 20 .

18.

Lag**om ändring av 2 § i handelskammerlagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i handelskammerlagen av den 1 november 2002 (878/2002) 2 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 443/2006 och 638/2006, som följer:

2 §	Centralhandelskammaren har till uppgift att 1) sköta de uppgifter som den har ålagts i revisionslagen, 2) välja skiljemännen och ansöka om förordnande av en god man för skiljeförfarande i de inlösensituationer om vilka föreskrivs särskilt i aktiebolagslagen (634/2006) de uppgifter som den har ålagts i lagen om fastighetsförmedlingsrörelser och rörelser för förmedling av hyreslägenheter och hyreslokaler (1075/2000), samt 4) sköta de uppgifter som den har ålagts i denna lag och i värdepappersmarknadslagen (495/1989).
<i>Handelskamrarnas och Centralhandelskam- marens offentliga uppgifter</i>	
En handelskammare har till uppgift att 1) sköta de uppgifter som den har ålagts i revisionslagen (/) samt 2) bestyrka handlingar i utrikeshandeln då en sådan uppgift har ålagts den i eller med stöd av någon annan lag. En handelskammare har ett sådant revisionsutskott som avses i 43 § i revisionslagen. Centralhandelskammaren kan, efter att ha hört handelskamrarna i fråga, besluta att två eller flera handelskamrar har ett gemensamt revisionsutskott.	Denna lag träder i kraft den 20 .

19.**Lag****om ändring av 77 § i sparbankslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i sparbankslagen av den 28 december 2001 (1502/2001) 77 § 1 mom. som följer:

<p>77 § Den överlåtande sparbankens tillgångar och skulder, med undantag för yrkanden som grundar sig på 97 c § i kreditinstitutslagen och 51 § i revisionslagen (/), övergår utan likvidationsförfarande till den övertagande</p>	<p>sparbanken då verkställigheten av fusionen har registrerats. Samtidigt upplöses den övre låtande sparbanken.</p> <p>-----</p> <p>Denna lag träder i kraft den 20 .</p>
--	---

20.**Lag****om ändring av 36 och 37 § i lagen om placeringsfonder**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 29 januari 1999 om placeringsfonder (48/1999) 36 § 1 och 2 mom. samt 37 § 1 mom., samt
fogas till 37 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 648/2006, ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 och 3 mom. blir 3 och 4 mom., som följer:

<p>36 § Ett fondbolags bolagsstämman skall för varje räkenskapsperiod välja minst en revisor och en suppleant för denne för revision av bolaget och de placeringsfonder som det förvaltar. Utöver nämnda revisor väljer fondandelsägarna minst en revisor jämte suppleant. Minst en revisor skall vara en CGR-revisor eller CGR-sammanslutning som avses i 2 § 2 punkten i revisionslagen (/).</p> <p>-----</p>	<p>1) 36 § 1 eller 2 mom. i denna lag eller 3 § i revisionslagen har överträtts, 2) en revisor inte är oberoende enligt 24 eller 25 § i revisionslagen, eller om 3) en i fondbolagets bolagsordning intagen bestämmelse om revisorernas antal eller behörighet inte har iakttagits. Finansinspektionen skall av Centralhandelskammarens revisionsnämnd begära utlåtande i ett ärende som avses i 1 mom. 2 punkten och som gäller oberoende innan ärendet avgörs.</p> <p>-----</p>
---	---

<p>37 § Finansinspektionen skall förordna en revisor som uppfyller behörighetsvillkoren, om</p> <p>-----</p>	<p>Denna lag träder i kraft den 20 .</p>
--	--

21.

Lag**om ändring av 13 och 13 a § i lagen om pantlåneinrättningar**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 18 december 1992 om pantlåneinrättningar (1353/1992) 13 § och 13 a § 1 mom., sådana de lyder i lag 769/1997, samt *fogas* till 13 a § ett nytt 2 mom., varvid de nuvarande 2–4 mom. blir 3–5 mom., som följer:

13 §

I fråga om revisionen av en pantlåneinrättning gäller vad som föreskrivs i revisionslagen (/), aktiebolagslagen och denna lag.

En pantlåneinrättnings bolagsstämma skall för varje räkenskapsperiod välja minst två revisorer och en revisorssuppleant. Minst en revisor och revisorssuppleant skall vara en CGR-revisor eller CGR-sammanslutning som avses i 2 § 2 punkten i revisionslagen.

1) bestämmelserna i 13 § inte har iakttagits,
 2) en revisor inte är oberoende enligt 24 eller 25 § i revisionslagen, eller om

3) en bestämmelse i bolagsordningen om revisorernas antal eller behörighet har överträtts.

Finansinspektionen skall av Centralhandelskammarens revisionsnämnd begära utlåtande i ett ärende som avses i 1 mom. 2 punkten och som gäller oberoende innan ärendet avgörs.

13 a §

Finansinspektionen skall för en pantlåneinrättning förordna en revisor som uppfyller behörighetsvillkoren, om

 Denna lag träder i kraft den 20 .

22.

Lag**om ändring av 15 § i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 30 juli 2004 om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (699/2004) 15 § 1 mom. och 2 mom. 3 punkten som följer:

15 §

Revision i ett konglomerats holdingsammanslutning

Minst en revisor för ett konglomerats holdingsammanslutning skall vara en CGR-revisor eller CGR-sammanslutning som avses i 2 § 2 punkten i revisionslagen (/).

Revisorn för ett konglomerats holdingsammanslutning skall omedelbart till den samordnande tillsynsmyndigheten anmäla sådana omständigheter och beslut som gäller konglomeratets holdingsammanslutning och som revisorn i sitt uppdrag fått kännedom om och som kan anses -----

3) leda till något annat i _____
 revisionsberättelsen än ett uttalande som _____
 lämnas utan reservation eller till ett Denna lag träder i kraft den 20 .
 påpekande som avses i 15 § 4 mom. i _____
 revisionslagen.

23.

Lag

om ändring av 17 § i lagen om Finansinspektionen

I enlighet med riksdagens beslut
 ändras i lagen av den 27 juni 2003 om Finansinspektionen (587/2003) 17 § 1 mom. 3 punk-
 ten som följer:

17 §

Revisorernas anmälningsskyldighet

Ett tillsynsobjekts revisorer skall utan
 dröjsmål underrätta Finansinspektionen om
 sådana omständigheter eller beslut i fråga om
 ett tillsynsobjekt som de i sitt uppdrag har
 fått kännedom om och som kan anses _____

3) leda till något annat i revisionsberättel-
 sen än ett i revisionslagen (/) avsett utta-
 lande som lämnas utan reservation eller till
 ett påpekande som avses i 15 § 4 mom. i la-
 gen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

24.

Lag**om ändring av lagen om statliga affärsverk**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 20 december 2002 om statliga affärsverk (1185/2002) 11 § 1 mom.,
15 § 1 mom. och 16 § 1 mom. som följer:

11 §

Verkställande direktör

Ett affärsverk skall ha en verkställande direktör som leder och utvecklar affärsverkets verksamhet, sköter affärsverkets löpande förvaltning samt ser till att bokföringen är lagenlig och att medelsförvaltningen är ordnad på ett tillförlitligt sätt. I fråga om verkställande direktören gäller i tillämpliga delar vad som i aktiebolagslagen (624/2006) bestäms om verkställande direktören.

15 §

Revision

Ministeriet tillsätter årligen två revisorer för att granska affärsverkets förvaltning, ekonomi och räkenskaper. Den ena revisorn skall vara en OFR-revisor eller OFR-sammanslutning enligt lagen om revisorer

inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (467/1999) och den andra en CGR-revisor eller CGR-sammanslutning enligt revisionslagen (/).

16 §

Skadeståndsskyldighet

Ett affärsverks styrelsemedlemmar och verkställande direktör är på det sätt som i 22 kap. aktiebolagslagen bestäms om ledningens skadeståndsansvar skyldiga att ersätta skada som de i sitt uppdrag uppsåtligen eller av oaktsamhet har orsakat affärsverket. Bestämmelser om skadeståndsskyldighet för revisorerna finns i 51 § i revisionslagen och i 24 § i lagen om revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin.

Denna lag träder i kraft den 20 .

25.

Lag**om ändring av 26 b och 51 f § i lagen om bostadsrättsbostäder**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 16 juli 1990 om bostadsrättsbostäder (650/1990) 26 b § 4 mom. och
51 f § 1 mom., sådana de lyder i lag 127/2003, som följer:

26 b §

*Disponibla medel för inlösen och ansvar för
felaktig inlösnings*

Har sådana medel använts för inlösnings av bostadsrätter som enligt denna lag inte får användas, är ägarsamfundets styrelse och, om utdelningen av medel grundar sig på en oriktig balansräkning, den revisor som deltagit i fastställandet eller granskningen av balansräkningen skyldig att enligt 51 § i revisionslagen (/) ersätta ägarsamfundet för skada som uppkommit på detta sätt. Bestämmelser om straff för aktiebolagsbrott finns i 25 kap. 1 § 4 punkten i aktiebolagslagen (624/2006) samt om straff för bostadsaktiebolagsbrott och bostadsaktiebolagsförseelse i 88 och 89 § i lagen om bostadsaktiebolag (809/1991). Är ägaren en bostadsrättsförening tillämpas dessutom vad som bestäms i 76 § i lagen om bostadsrättsföreningar. Bestämmelser om straff för bostadsrättsföreningsförseelse finns

i 83 § i lagen om bostadsrättsföreningar. Är ägaren en stiftelse tillämpas dessutom vad som bestäms i 12 a § i lagen om stiftelser (109/1930).

51 f §

Förbud att bevilja lån och ställa säkerhet

En husägare får inte ge penninglån till en delägare eller en medlem i ägarsamfundet eller ägarstiftelsen eller en medlem i styrelsen, direktionen eller ett motsvarande beslutfört organ i samfundet eller stiftelsen eller en medlem i boendekommittén eller motsvarande, disponent, revisor eller övervakare eller till någon som till någon av dessa står i ett sådant förhållande som avses i 25 § 1 mom. 6 punkten i revisionslagen. Detsamma gäller ställande av säkerhet för skuld.

Denna lag träder i kraft den 20 .

26.

Lag**om ändring av 16 § i lagen om besvärsnämnden för arbetspensionsärenden**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 26 augusti 2005 om besvärsnämnden för arbetspensionsärenden
(677/2005) 16 § 4 mom. som följer:

16 §

Grunderna för besvärsnämndens ekonomi

På revision av besvärsnämnden tillämpas 9,
10 och 24–26 § i revisionslagen (/).
Besvärsnämnden fastställer i plenum
bokslutet samt beviljar förvaltningssektionen
ansvarsfrihet. Besvärsnämnden skall delge

Försäkringsinspektionen det fastställda
bokslutet. Om bokslutet visar underskott eller
överskott i förhållande till den fastställda
budgeten, skall skillnaden beaktas i
grunderna för den justitieförvaltningsavgift
som bestäms för det följande året.

Denna lag träder i kraft den 20 .

27.**Lag****om ändring av 53 i § i lagen om olycksfallsförsäkring**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 20 augusti 1948 om olycksfallsförsäkring (608/1948) 53 i § 4 mom.,
 sådant det lyder i lag 681/2005, som följer:

<p>53 i §</p> <p>-----</p> <p>På revision av besvärsnämnden för olycksfallsärenden tillämpas 9, 10 och 24–26 § i revisionslagen (/). Besvärsnämnden fastställer i plenum bokslutet samt beviljar förvaltningssektionen ansvarsfrihet. Besvärsnämnden skall delge Försäkringssinspektionen det fastställda</p>	<p>bokslutet. Om bokslutet visar underskott eller överskott i förhållande till den fastställda budgeten skall skillnaden beaktas i grunderna för den justitieförvaltningsavgift som bestäms för det följande året.</p> <p>-----</p> <p style="text-align: center;">_____</p> <p>Denna lag träder i kraft den 20 .</p>
--	--

Helsingfors den 13 oktober 2006

Republikens President

TARJA HALONEN

Handels- och industriminister *Mauri Pekkarinen*

2.

Lag**om ändring av 3 kap. 12 § och 7 a kap. 3 § i bokföringslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i bokföringslagen av den 30 december 1997 (1336/1997) 3 kap. 12 § och 7 a kap. 3 § 2 mom., sådana de lyder i lag 1304/2004, som följer:

Gällande lydelse

3 kap.

Bokslut och verksamhetsberättelse

12 §

Uppgifter om revision

Om den bokföringsskyldiges bokföring, bokslut, verksamhetsberättelse och förvaltning granskas enligt revisionslagen (936/1994), skall den bokföringsskyldige foga en kopia av revisionsberättelsen till sitt bokslut och sin verksamhetsberättelse som ges in för registrering samt till det bokslut och den verksamhetsberättelse som den bokföringsskyldige själv publicerar.

Utan hinder av 1 mom. behöver en kopia av revisionsberättelsen inte fogas till ett sådant sammandrag av bokslutet eller verksamhetsberättelsen som avses i 10 § 3 mom. I detta fall skall i sammandraget anges om revisionsberättelsen innehåller sådana negativa utlåtanden, anmärkningar eller tilläggsuppgifter som avses i 19 § i revisionslagen.

Föreslagen lydelse

3 kap.

Bokslut och verksamhetsberättelse

12 §

Uppgifter om revision

Om den bokföringsskyldiges bokföring, bokslut, verksamhetsberättelse och förvaltning granskas enligt revisionslagen (/), skall den bokföringsskyldige foga en kopia av revisionsberättelsen till sitt bokslut och sin verksamhetsberättelse som ges in för registrering samt till det bokslut och den verksamhetsberättelse som den bokföringsskyldige själv publicerar.

Utan hinder av 1 mom. behöver en kopia av revisionsberättelsen inte fogas till ett sådant sammandrag av bokslutet eller verksamhetsberättelsen som avses i 10 § 3 mom. *Om revisorn lämnar något annat än ett uttalande utan reservation som avses i revisionslagen eller på basis av sin revision tar upp en sådan tilläggsuppgift som avses i 15 § 3 mom. eller ett sådant påpekande som avses i 15 § 4 mom. i revisionslagen, skall detta nämnas i sammandraget.*

7 a kap

7 a kap.

**Bokslut och koncernbokslut som skall
upprättas enligt internationella
redovisningsstandarder**

**Bokslut och koncernbokslut som skall
upprättas enligt internationella
redovisningsstandarder**

3 §

3 §

*Frivillig tillämpning av internationella re-
dovisningsstandarder*

*Frivillig tillämpning av internationella re-
dovisningsstandarder*

Andra än i 2 § avsedda bokföringsskyldiga får upprätta sina bokslut eller koncernbokslut med iakttagande av internationella redovisningsstandarder, om deras bokföring, bokslut och förvaltning revideras i enlighet med revisionslagen och en i 2 § revisionslagen avsedd godkänd revisor har tillsatts eller valts att utföra revisionen.

Andra än i 2 § avsedda bokföringsskyldiga får upprätta sina bokslut eller koncernbokslut med iakttagande av internationella redovisningsstandarder, om deras bokföring, bokslut, verksamhetsberättelse och förvaltning revideras i enlighet med revisionslagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av aktiebolagslagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i aktiebolagslagen av den 21 juli 2006 (624/2006) 7 kap. 1 § 2 mom. samt
ändras 2 kap. 2 § 1 och 3 mom., 8 § 3 och 4 mom. samt 14 § 2 mom., 5 kap. 10 §, 7 kap. 2 §, 3 § 1 mom., 5, 6 och 8 §, 9 kap. 14 § 3 och 4 mom. samt 18 § 1 mom., 11 kap. 4 § 2 och 3 mom., 13 kap. 3 §, i 16 kap. mellanrubriken före 3 § samt 2 mom. 14 punkten i nämnda paragraf, rubriken till 4 § samt 1 mom., 6 § 3 mom., 14 § 1 mom. 2 punkten, 17 § 1 och 2 mom., i 17 kap. mellanrubriken före 3 § samt 2 mom. 15 punkten i nämnda paragraf, rubriken till 4 § och 1 mom., 6 § 3 mom., 14 § 2 punkten, 17 § 1 och 2 mom., 19 kap. 1 § 3 mom., 5 § 2 mom. 3 punkten, 20 kap. 11 och 16 §, 22 kap. 4 §, 6 § 1 mom., det inledande stycket i 7 § 1 mom., det inledande stycket i 8 §, det inledande stycket i 9 § 1 mom. samt 3 mom. samt 25 kap. 1 § 2 punkten som följer:

Gällande lydelse

2 kap.

Bildande av aktiebolag*Allmänna bestämmelser*

2 §

Innehållet i avtalet om bolagsbildning

I avtalet om bolagsbildning skall alltid anges

- 1) datum för avtalet,
- 2) alla aktieägare och de aktier som var och en tecknar,
- 3) det belopp som skall betalas till bolaget för varje aktie (teckningspris),
- 4) tiden för aktiernas betalning,
- 5) bolagets styrelseledamöter, samt
- 6) *bolagets revisorer.*

I avtalet om bolagsbildning skall i förekommande fall nämnas verkställande direktören och förvaltningsrådets ledamöter. Ordföranden för styrelsen och förvaltningsrådet kan utses i avtalet.

8 §

Registrering av bolaget

Till registeranmälan skall fogas

- 1) bolagets styrelseledamöters och verkställande direktörs försäkran om att bestämmelserna i denna lag har iakttagits vid bolagsbildningen, samt
- 2) ett av bolagets revisorer utfärdat intyg över att denna lags bestämmelser om betalning av aktier har iakttagits.

Om en aktie har betalats med apportegendom, skall till registeranmälan dessutom fogas en *godkänd* revisors yttrande om den redogörelse som avses i 6 § 2 mom. samt om huruvida egendomen för bolaget var av sådant ekonomiskt värde som minst motsvarade betalningen.

Föreslagen lydelse

2 kap.

Bildande av aktiebolag*Allmänna bestämmelser*

2 §

Innehållet i avtalet om bolagsbildning

I avtalet om bolagsbildning skall alltid anges

- 1) datum för avtalet,
- 2) alla aktieägare och de aktier som var och en tecknar,
- 3) det belopp som skall betalas till bolaget för varje aktie (teckningspris),
- 4) tiden för aktiernas betalning samt
- 5) bolagets styrelseledamöter.

I avtalet om bolagsbildning skall i förekommande fall nämnas *bolagets* verkställande direktör, förvaltningsrådets ledamöter och *revisorer.* Ordföranden för styrelsen och förvaltningsrådet kan utses i avtalet.

8 §

Registrering av bolaget

Till registeranmälan skall fogas bolagets styrelseledamöters och verkställande direktörs försäkran om att bestämmelserna i denna lag har iakttagits vid bolagsbildningen. *Till registeranmälan skall också fogas* ett av bolagets revisorer utfärdat intyg över att denna lags bestämmelser om betalning av aktier har iakttagits. *Om bolaget enligt lag eller bolagsordningen inte är skyldigt att välja en revisor, skall annan utredning om betalningen av aktier fogas till anmälan.*

Om en aktie har betalats med apportegendom, skall till registeranmälan dessutom *alltid* fogas en revisors yttrande om den redogörelse som avses i 6 § 2 mom. samt om huruvida egendomen för bolaget var av sådant ekonomiskt värde som minst motsvarade betalningen.

14 §

Betydande förvärv efter bolagsbildningen

På bolagsstämman skall läggas fram en redogörelse som motsvarar vad som bestäms i 6 § 2 mom. och som gäller den förvärvade egendomen och det betalda vederlaget samt en *godkänd* revisors yttrande om utredningen och om huruvida den förvärvade egendomen har ett värde som minst motsvarar det betalda vederlaget. Bolagsstämmans beslut skall anmälas för registrering inom sex månader från stämman. Redogörelsen och yttrandet skall fogas till registeranmälan.

5 kap.

Bolagsstämma

10 §

Andra personers rätt att delta i stämman

Styrelse- och förvaltningsrådsledamöterna samt verkställande direktören har rätt att vara närvarande vid bolagsstämman, om inte denna i ett enskilt fall beslutar något annat. Styrelse- och förvaltningsrådsledamöterna samt verkställande direktören skall se till att aktieägarnas frågerätt enligt 25 § kan förverkligas. I revisionslagen (936/1994) föreskrivs om en revisors närvaro vid bolagsstämman. Bolagsstämman kan tillåta också andra personer att vara närvarande vid stämman.

7 kap.

Revision och särskild granskning

Revision

1 §

Tillämplig lag

Med godkänd revisor avses i denna lag en person eller sammanslutning som avses i 2

14 §

Betydande förvärv efter bolagsbildningen

På bolagsstämman skall läggas fram en redogörelse som motsvarar vad som bestäms i 6 § 2 mom. och som gäller den förvärvade egendomen och det betalda vederlaget samt en revisors yttrande om utredningen och om huruvida den förvärvade egendomen har ett värde som minst motsvarar det betalda vederlaget. Bolagsstämmans beslut skall anmälas för registrering inom sex månader från stämman. Redogörelsen och yttrandet skall fogas till registeranmälan.

5 kap.

Bolagsstämma

10 §

Andra personers rätt att delta i stämman

Styrelse- och förvaltningsrådsledamöterna samt verkställande direktören har rätt att vara närvarande vid bolagsstämman, om inte denna i ett enskilt fall beslutar något annat. Styrelsen, förvaltningsrådet och verkställande direktören skall se till att aktieägarnas frågerätt enligt 25 § kan förverkligas. I revisionslagen (/) föreskrivs om en revisors närvaro vid bolagsstämman. Bolagsstämman kan tillåta också andra personer att vara närvarande vid stämman.

7 kap.

Revision och särskild granskning

Revision

1 §

Tillämplig lag

(upphävs)

Gällande lydelse

§ 2 punkten i revisionslagen.

2 §

Revisorsval

Ett aktiebolag skall ha en revisor, om det inte i bolagsordningen föreskrivs om flera revisorer. Revisorsval förrättas av bolagsstämman. Om flera revisorer skall väljas, kan det föreskrivas i bolagsordningen att en eller vissa av dem, dock inte alla, väljs i någon annan ordning.

3 §

Revisorssuppleant

Bolagsstämman kan välja en eller flera revisorssuppleanter. Om för ett aktiebolag väljs endast en revisor som inte är en sådan godkänd revisionssammanslutning som avses i 5 eller 6 § i revisionslagen, skall åtminstone en revisorssuppleant väljas.

Vad som i denna lag och revisionslagen föreskrivs om revisorer gäller också i fråga om en revisorssuppleant.

5 §

Minoritetens rätt att kräva en godkänd revisor

I ett bolag där någon *godkänd* revisor enligt lag eller bolagsordningen inte behöver väljas, skall bolagsstämman välja en *godkänd* revisor, om aktieägare med minst en tiondel av samtliga aktier eller en tredjedel av de vid stämman företrädda aktierna kräver det på den ordinarie bolagsstämman eller på den extraordinarie bolagsstämman där ärendet enligt stämmokallelsen skall behandlas. Väljer bolagsstämman inte en *godkänd* revisor, förordnar länsstyrelsen en *godkänd* revisor i den ordning som föreskrivs i 27 § 1 och 3 mom. i revisionslagen, om en aktieägare inom en månad efter bolagsstämman ansöker om ett förordnande.

Föreslagen lydelse

2 §

Revisorsval

Bestämmelser om revisionskyldighet finns i 2 kap. i revisionslagen och i 6 § i detta kapitel.

Val av bolagets revisor förrättas av bolagsstämman. Om flera revisorer skall väljas, kan det föreskrivas i bolagsordningen att en eller vissa av dem, dock inte alla, väljs i någon annan ordning.

3 §

Revisorssuppleant

Bestämmelser om skyldigheten att välja en revisorssuppleant finns i 4 § i revisionslagen. Bolagsstämman kan välja en revisorssuppleant också i ett bolag, som inte har någon skyldighet att välja en sådan, och välja flera revisorssuppleanter. Om en del av revisorerna väljs i någon annan ordning, kan vid bolagsstämman också föreskrivas att även revisorssuppleanten för en sådan revisor skall väljas i någon annan ordning.

5 §

Minoritetens rätt att kräva en revisor

I ett bolag där någon revisor enligt lag eller bolagsordningen inte behöver väljas, skall bolagsstämman välja en revisor, om aktieägare med minst en tiondel av samtliga aktier eller en tredjedel av de vid stämman företrädda aktierna kräver det på den ordinarie bolagsstämman eller på den extraordinarie bolagsstämman där ärendet enligt stämmokallelsen skall behandlas. Väljer bolagsstämman inte en revisor, förordnar länsstyrelsen en revisor i den ordning som föreskrivs i 9 § 1 och 4 mom. i revisionslagen, om en aktieägare inom en månad efter bolagsstämman ansöker om ett förordnande.

6 §

Särskild skyldighet att välja en CGR-revisor

I ett publikt aktiebolag skall minst en av de revisorer som bolagsstämman väljer vara godkänd av Centralhandelskammaren.

8 §

Särskild granskare

En särskild granskare skall vara en fysisk person eller en *godkänd* revisionssammanslutning. Den särskilda granskaren skall ha den ekonomiska och juridiska sakkunskap och erfarenhet som granskningsuppdragets art och omfattning förutsätter. Vad som i 22 kap. 6—9 § och 24 kap. 3 § i denna lag samt i 15, 21—25 och 44 § i revisionslagen föreskrivs om en revisor skall på motsvarande sätt tillämpas på en särskild granskare.

9 kap.

Finansiering

14 §

Registrering av nya aktier

Till registeranmälan skall fogas

1) bolagets styrelseledamöters och verkställande direktörs försäkran om att bestämmelserna i denna lag har iakttagits vid emissionen, samt

2) ett av bolagets revisorer utfärdat intyg över att denna lags bestämmelser om betalning av aktier har iakttagits.

Om en aktie har betalats med apportegendom skall till registeranmälan dessutom fogas en *godkänd* revisors yttrande om den redogörelse som avses i 12

6 §

Särskild skyldighet att välja en CGR-revisor

I ett publikt aktiebolag skall minst en av de revisorer som bolagsstämman väljer vara en *CGR-revisor* eller en *CGR-sammanslutning*.

8 §

Särskild granskare

En särskild granskare skall vara en fysisk person eller en revisionssammanslutning. Den särskilda granskaren skall ha den ekonomiska och juridiska sakkunskap och erfarenhet som granskningsuppdragets art och omfattning förutsätter. Vad som i 22 kap. 6—9 § och 24 kap. 3 § i denna lag samt i 8, 18, 19, 24—26 och 51 § i revisionslagen föreskrivs om en revisor skall på motsvarande sätt tillämpas på en särskild granskare.

9 kap.

Finansiering

14 §

Registrering av nya aktier

Till registeranmälan skall fogas bolagets styrelseledamöters och verkställande direktörs försäkran om att bestämmelserna i denna lag har iakttagits vid emissionen. *Till registeranmälan skall också fogas ett av bolagets revisorer utfärdat intyg över att denna lags bestämmelser om betalning av aktier har iakttagits. Om bolaget inte enligt lag eller bolagsordningen har någon skyldighet att välja en revisor, skall annan utredning om betalningen av aktier fogas till anmälan.*

Om en aktie har betalats med apportegendom skall till registeranmälan dessutom *alltid* fogas en revisors yttrande om den redogörelse som avses i 12 § 2

Gällande lydelse

§ 2 mom. samt om huruvida egendomen för bolaget var av sådant ekonomiskt värde som minst motsvarade betalningen.

18 §

Registreringen och dess rättsverkningar

En vederlagsfri emission skall efter emissionsbeslutet utan dröjsmål anmälas för registrering. Vid en riktad vederlagsfri emission skall till anmälan fogas en *godkänd* revisors yttrande om den i 17 § 2 punkten avsedda motiveringen till avvikelse från företrädesrätten.

11 kap.

Ökning av aktiekapitalet

4 §

Registrering av en ökning samt dess rättsverkningar

Annan än i 1 mom. avsedd ökning av aktiekapitalet skall anmälas för registrering utan dröjsmål efter att eventuell betalning har inkommit till bolaget och ökningsvillkoren har uppfyllts också i övrigt. Till registeranmälan skall fogas

1) bolagets styrelseledamöters och verkställande direktörs försäkran om att bestämmelserna i denna lag har iakttagits vid ökningen av aktiekapitalet, samt

2) ett av bolagets revisorer utfärdat intyg över att denna lags bestämmelser om betalning av aktiekapitalet har iakttagits, när det inte är fråga om en fondförhöjning.

Om ökningen har betalats med apportegendom skall till registeranmälan dessutom fogas en *godkänd* revisors yttrande om en sådan redogörelse som avses i 9 kap. 12 § 2 mom. samt om

Föreslagen lydelse

mom. samt om huruvida egendomen för bolaget var av sådant ekonomiskt värde som minst motsvarade betalningen.

18 §

Registreringen och dess rättsverkningar

En vederlagsfri emission skall efter emissionsbeslutet utan dröjsmål anmälas för registrering. Vid en riktad vederlagsfri emission skall till anmälan fogas en revisors yttrande om den i 17 § 2 punkten avsedda motiveringen till avvikelse från företrädesrätten.

11 kap.

Ökning av aktiekapitalet

4 §

Registrering av en ökning samt dess rättsverkningar

Annan än i 1 mom. avsedd ökning av aktiekapitalet skall anmälas för registrering utan dröjsmål efter att eventuell betalning har inkommit till bolaget och ökningsvillkoren har uppfyllts också i övrigt. Till registeranmälan skall fogas bolagets styrelseledamöters och verkställande direktörs försäkran om att bestämmelserna i denna lag har iakttagits vid ökningen av aktiekapitalet. När det inte är fråga om en fondförhöjning *skall till registeranmälan också fogas* ett av bolagets revisorer utfärdat intyg över att denna lags bestämmelser om betalning av aktiekapitalet har iakttagits. *Om bolaget inte enligt lag eller bolagsordningen har någon skyldighet att välja en revisor, skall annan utredning om betalning av aktiekapitalet fogas till anmälan.*

Om ökningen har betalats med apportegendom skall till registeranmälan dessutom *alltid* fogas en revisors yttrande om en sådan redogörelse som avses i 9 kap. 12 § 2 mom. samt om huruvida egendomen

huruvida egendomen var av sådant ekonomiskt värde för bolaget som minst motsvarade betalningen.

13 kap.

Utbetalning av medel

3 §

Utbetalningens samband med bokslutet

Utbetalningen av medel skall basera sig på det senast fastställda *reviderade* bokslutet. Vid utbetalningen skall beaktas sådana väsentliga förändringar i bolagets ekonomiska ställning som har skett efter upprättandet av bokslutet.

16 kap.

Fusion

*Fusionsplan och en **godkänd** revisors yttrande*

3 §

Fusionsplan

Fusionsplanen skall uppta

14) utredning om eller förslag till särskilda förmåner och rättigheter för de i fusionen deltagande bolagens förvaltningsråds- och styrelseledamöter, verkställande direktörer samt revisorer och *godkända* revisorer som ger yttrande om fusionsplanen,

4 §

*En **godkänd** revisors yttrande*

De i fusionen deltagande bolagens styrelser skall utse en eller flera *godkända* revisorer med uppgift att ge varje i fusionen deltagande bolag ett yttrande om fusionsplanen. I yttrandet skall bedömas om

var av sådant ekonomiskt värde för bolaget som minst motsvarade betalningen.

13 kap.

Utbetalning av medel

3 §

Utbetalningens samband med bokslutet

Utbetalningen av medel skall basera sig på det senast fastställda bokslutet. *Om bolaget enligt lag eller bolagsordningen är skyldigt att välja en revisor, skall bokslutet vara reviderat.* Vid utbetalningen skall beaktas sådana väsentliga förändringar i bolagets ekonomiska ställning som har skett efter upprättandet av bokslutet.

16 kap.

Fusion

Fusionsplan och en revisors yttrande

3 §

Fusionsplan

Fusionsplanen skall uppta

14) utredning om eller förslag till särskilda förmåner och rättigheter för de i fusionen deltagande bolagens förvaltningsråds- och styrelseledamöter, verkställande direktörer, revisorer och de revisorer som ger yttrande om fusionsplanen,

4 §

En revisors yttrande

De i fusionen deltagande bolagens styrelser skall utse en eller flera revisorer med uppgift att ge varje i fusionen deltagande bolag ett yttrande om fusionsplanen. I yttrandet skall bedömas om

Gällande lydelse

fusionsplanen ger riktiga och tillräckliga uppgifter om grunderna för bestämmande av fusionsvederlaget samt om fördelningen av vederlaget. I yttrandet till det övertagande bolaget skall dessutom nämnas om fusionen kan äventyra betalningen av bolagets skulder.

6 §

Kallelse på borgenärerna

På ansökan av det övertagande bolaget skall kallelse utfärdas också på det övertagande bolagets borgenärer, om fusionen enligt ett sådant yttrande av en *godkänd* revisor som avses i 4 § kan äventyra betalningen av det övertagande bolagets skulder. På det övertagande bolagets borgenärer tillämpas i så fall vad som i detta kapitel föreskrivs om det överlåtande bolagets borgenärer.

14 §

Anmälan om verkställande av fusion

De bolag som deltar i fusionen skall inom fyra månader från fusionsbeslutet till registermyndigheten göra anmälan om verkställande av fusionen, vid äventyr att fusionen förfaller. Till anmälan skall fogas

2) en *godkänd* revisors intyg om att det övertagande bolaget har fått fullt vederlag för det belopp som tagits upp i dess eget kapital samt revisorns yttrande om den utredning som skall ingå i fusionsplanen enligt 3 § 2 mom. 9 punkten, samt

17 §

Slutredovisning

Det överlåtande bolagets styrelse och verkställande direktör skall så snart som möjligt efter det att fusionen verkställts upprätta ett bokslut och en verksamhetsberättelse över den tid för

Föreslagen lydelse

fusionsplanen ger riktiga och tillräckliga uppgifter om grunderna för bestämmande av fusionsvederlaget samt om fördelningen av vederlaget. I yttrandet till det övertagande bolaget skall dessutom nämnas om fusionen kan äventyra betalningen av bolagets skulder.

6 §

Kallelse på borgenärerna

På ansökan av det övertagande bolaget skall kallelse utfärdas också på det övertagande bolagets borgenärer, om fusionen enligt ett sådant yttrande av en revisor som avses i 4 § kan äventyra betalningen av det övertagande bolagets skulder. På det övertagande bolagets borgenärer tillämpas i så fall vad som i detta kapitel föreskrivs om det överlåtande bolagets borgenärer.

14 §

Anmälan om verkställande av fusion

De bolag som deltar i fusionen skall inom fyra månader från fusionsbeslutet till registermyndigheten göra anmälan om verkställande av fusionen, vid äventyr att fusionen förfaller. Till anmälan skall fogas

2) en revisors intyg om att det övertagande bolaget har fått fullt vederlag för det belopp som tagits upp i dess eget kapital samt revisorns yttrande om den utredning som skall ingå i fusionsplanen enligt 3 § 2 mom. 9 punkten samt

17 §

Slutredovisning

Det överlåtande bolagets styrelse och verkställande direktör skall så snart som möjligt efter det att fusionen verkställts upprätta ett bokslut och en verksamhetsberättelse över den tid för

vilken något bokslut inte har lagts fram på bolagsstämman (*slutredovisning*). Slutredovisningen skall överlämnas till revisorerna, som inom en månad skall ge en revisionsberättelse om den.

Styrelsen skall efter att ha fått revisionsberättelsen utan dröjsmål kalla aktieägarna till en aktieägarstämma för att fastställa slutredovisningen. På stämman tillämpas vad som föreskrivs om bolagsstämma.

17 kap.

Delning

*Delningsplan och en **godkänd** revisors yttrande*

3 §

Delningsplan

Delningsplanen skall uppta

15) utredning om eller förslag till särskilda förmåner och rättigheter för de i delningen deltagande bolagens förvaltningsråds- och styrelseledamöter, verkställande direktörer samt revisorer och *godkända* revisorer som ger yttrande om delningsplanen,

4 §

*En **godkänd** revisors yttrande*

De i delningen deltagande bolagens styrelser skall utse en eller flera *godkända* revisorer med uppgift att ge varje i delningen deltagande bolag ett yttrande om delningsplanen. I yttrandet skall bedömas om delningsplanen ger riktiga och tillräckliga uppgifter om grunderna för bestämmande av delningsvederlaget samt om fördelningen av vederlaget. I yttrandet till det övertagande bolaget skall dessutom nämnas om delningen kan äventyra

vilken något bokslut inte har lagts fram på bolagsstämman (*slutredovisning*). Om *bolaget enligt lag eller bolagsordningen är skyldigt att välja en revisor*, skall slutredovisningen överlämnas till *bolagets* revisorer, som inom en månad skall ge en revisionsberättelse om den.

Styrelsen skall efter de åtgärder som avses i 1 mom. utan dröjsmål kalla aktieägarna till en aktieägarstämma för att fastställa slutredovisningen. På stämman tillämpas vad som föreskrivs om bolagsstämma.

17 kap.

Delning

Delningsplan och en revisors yttrande

3 §

Delningsplan

Delningsplanen skall uppta

15) utredning om eller förslag till särskilda förmåner och rättigheter för de i delningen deltagande bolagens förvaltningsråds- och styrelseledamöter, verkställande direktörer, revisorer och de revisorer som ger yttrande om delningsplanen,

4 §

En revisors yttrande

De i delningen deltagande bolagens styrelser skall utse en eller flera revisorer med uppgift att ge varje i delningen deltagande bolag ett yttrande om delningsplanen. I yttrandet skall bedömas om delningsplanen ger riktiga och tillräckliga uppgifter om grunderna för bestämmande av delningsvederlaget samt om fördelningen av vederlaget. I yttrandet till det övertagande bolaget skall dessutom nämnas om delningen kan äventyra betalningen av bolagets skulder.

Gällande lydelse

betalningen av bolagets skulder.

6 §

Kallelse på borgenärerna

På ansökan av det övertagande bolaget skall kallelse utfärdas också på det övertagande bolagets borgenärer, om delningen enligt det yttrande av en *godkänd* revisor som avses i 4 § kan äventyra betalningen av det övertagande bolagets skulder. På det övertagande bolagets borgenärer tillämpas i så fall vad som i detta kapitel föreskrivs om det ursprungliga bolagets borgenärer.

14 §

Anmälan om verkställande av delning

De bolag som deltar i delningen skall inom fyra månader från delningsbeslutet till registermyndigheten göra anmälan om verkställande av delningen, vid äventyr att delningen förfaller. Till anmälan skall fogas

2) en *godkänd* revisors intyg om att det övertagande bolaget har fått fullt vederlag för det belopp som tagits upp i dess eget kapital samt revisorns yttrande om den utredning som skall ingå i delningsplanen enligt 3 § 2 mom. 9 punkten, samt

17 §

Slutredovisning

Vid en total delning skall det ursprungliga bolagets styrelse och verkställande direktör så snart som möjligt efter det att delningen verkställts upprätta ett bokslut och en verksamhetsberättelse över den tid för vilken något bokslut inte har lagts fram på bolagsstämman (*slutredovisning*). Slutredovisningen skall överlämnas till revisorerna, som inom en månad skall ge en revisionsberättelse om den.

Föreslagen lydelse

6 §

Kallelse på borgenärerna

På ansökan av det övertagande bolaget skall kallelse utfärdas också på det övertagande bolagets borgenärer, om delningen enligt det yttrande av en revisor som avses i 4 § kan äventyra betalningen av det övertagande bolagets skulder. På det övertagande bolagets borgenärer tillämpas i så fall vad som i detta kapitel föreskrivs om det ursprungliga bolagets borgenärer.

14 §

Anmälan om verkställande av delning

De bolag som deltar i delningen skall inom fyra månader från delningsbeslutet till registermyndigheten göra anmälan om verkställande av delningen, vid äventyr att delningen förfaller. Till anmälan skall fogas

2) en revisors intyg om att det övertagande bolaget har fått fullt vederlag för det belopp som tagits upp i dess eget kapital samt revisorns yttrande om den utredning som skall ingå i delningsplanen enligt 3 § 2 mom. 9 punkten, samt

17 §

Slutredovisning

Vid en total delning skall det ursprungliga bolagets styrelse och verkställande direktör så snart som möjligt efter det att delningen verkställts upprätta ett bokslut och en verksamhetsberättelse över den tid för vilken något bokslut inte har lagts fram på bolagsstämman (*slutredovisning*). *Om bolaget enligt lag eller bolagsordningen är skyldigt att välja en revisor*, skall slutredovisningen överlämnas till *bolagets* revisorer, som inom en månad skall ge en

Styrelsen skall efter att ha fått revisionsberättelsen utan dröjsmål kalla aktieägarna till en aktieägarstämma för att fastställa slutredovisningen. På stämman tillämpas vad som föreskrivs om bolagsstämma. — — — — —

19 kap.

Ändring av företagsform

1 §

Ombildning av privat aktiebolag till publikt

Bolaget skall inom en månad från bolagsstämman beslut göra registeranmälan om en sådan ändring av bolagsordningen som gäller ombildning till publikt aktiebolag, vid äventyr att ändringen förfaller. Till registeranmälan skall fogas en *godkänd* revisors intyg om att bolagets eget kapital uppgår till minst aktiekapitalets belopp. Bolaget blir ett publikt aktiebolag när den ändring av bolagsordningen som gäller ändring av bolagsformen registreras i handelsregistret.

5 §

Beslutsfattande

Ett beslut som avses i 4 § 1 mom. ersätter ett andelslags stiftelseurkund och det skall innehålla

3) namnen på andelslagets första styrelseledamöter eller, om styrelsen väljs av ett förvaltningsråd, på förvaltningsrådsledamöterna och revisorerna.

20 kap.

Upplösning av bolag

11 §

revisionsberättelse om den.

Styrelsen skall efter de åtgärder som avses i 1 mom. utan dröjsmål kalla aktieägarna till en aktieägarstämma för att fastställa slutredovisningen. På stämman tillämpas vad som föreskrivs om bolagsstämma. — — — — —

19 kap.

Ändring av företagsform

1 §

Ombildning av privat aktiebolag till publikt

Bolaget skall inom en månad från bolagsstämman beslut göra registeranmälan om en sådan ändring av bolagsordningen som gäller ombildning till publikt aktiebolag, vid äventyr att ändringen förfaller. Till registeranmälan skall fogas en revisors intyg om att bolagets eget kapital uppgår till minst aktiekapitalets belopp. Bolaget blir ett publikt aktiebolag när den ändring av bolagsordningen som gäller ändring av bolagsformen registreras i handelsregistret.

5 §

Beslutsfattande

Ett beslut som avses i 4 § 1 mom. ersätter ett andelslags stiftelseurkund och det skall innehålla

3) namnen på andelslagets första styrelseledamöter eller, om styrelsen väljs av ett förvaltningsråd, på förvaltningsrådsledamöterna och *vid behov* revisorerna.

20 kap.

Upplösning av bolag

11 §

Bokslut för tiden före likvidationen

Likvidatorerna skall vid behov upprätta ett bokslut för den tid före likvidationen för vilken något bokslut inte ännu har lagts fram på bolagsstämman. Bokslutet skall revideras. Styrelseledamöterna och verkställande direktören skall mot ett skäligt arvode medverka till att bokslutet upprättas.

16 §

Slutredovisning

När likvidatorerna har fullgjort sitt uppdrag skall de utan ogrundat dröjsmål ge en slutredovisning för sin förvaltning genom att upprätta en berättelse över likvidationen i dess helhet. I berättelsen skall ingå en redogörelse för skiftet av bolagets tillgångar. Till berättelsen skall fogas boksluten, verksamhetsberättelserna och revisionsberättelserna för hela likvidationstiden. Berättelsen jämte bilagor skall överlämnas till revisorerna, som inom en månad skall ge en revisionsberättelse över slutredovisningen och förvaltningen under likvidationen.

Efter att likvidatorerna fått revisionsberättelsen skall de utan dröjsmål kalla aktieägarna till bolagsstämma för granskning av slutredovisningen. I 5 kap. 18—22 § föreskrivs om stämmokallelse och stämmandlingar samt om framläggande och sändande av dem, dock så att på slutredovisningen tillämpas vad som föreskrivs om bokslut. Slutredovisningen skall anmälas för registrering enligt vad som föreskrivs i 8 kap. 10 §.

22 kap.

Skadestånd

4 §

*Revisorers skadeståndsskyldighet**Bokslut för tiden före likvidationen*

Likvidatorerna skall vid behov upprätta ett bokslut för den tid före likvidationen för vilken något bokslut inte ännu har lagts fram på bolagsstämman. *Om bolaget enligt lag eller bolagsordningen är skyldigt att välja revisor*, skall bokslutet revideras. Styrelseledamöterna och verkställande direktören skall mot ett skäligt arvode medverka till att bokslutet upprättas.

16 §

Slutredovisning

När likvidatorerna har fullgjort sitt uppdrag skall de utan ogrundat dröjsmål ge en slutredovisning för sin förvaltning genom att upprätta en berättelse över likvidationen i dess helhet. I berättelsen skall ingå en redogörelse för skiftet av bolagets tillgångar. Till berättelsen skall fogas boksluten, verksamhetsberättelserna och *eventuella* revisionsberättelser för hela likvidationstiden. *Om bolaget enligt lag eller bolagsordningen är skyldigt att välja en revisor*, skall berättelsen jämte bilagor överlämnas till bolagets revisorer, som inom en månad skall ge en revisionsberättelse över slutredovisningen och förvaltningen under likvidationen.

Likvidatorerna skall efter de åtgärder som avses i 1 mom. utan dröjsmål kalla aktieägarna till bolagsstämma för granskning av slutredovisningen. I 5 kap. 18—22 § föreskrivs om stämmokallelse och stämmandlingar samt om framläggande och sändande av dem, dock så att på slutredovisningen tillämpas vad som föreskrivs om bokslut. Slutredovisningen skall anmälas för registrering enligt vad som föreskrivs i 8 kap. 10 §.

22 kap.

Skadestånd

4 §

Revisorers skadeståndsskyldighet

I 44 § i revisionslagen föreskrivs om revisorers skadeståndsskyldighet.

6 §

Beslutsfattandet i bolaget

Beslut i ärenden som gäller rätt till skadestånd enligt 1—3 § samt enligt 44 § i revisionslagen fattas av styrelsen i enlighet med 6 kap. 2 §. Beslut i sådana ärenden kan dock fattas också av bolagsstämman.

7 §

Aktieägars rätt att föra talan för bolaget

En eller flera aktieägare har med stöd 1—3 § i detta kapitel eller med stöd av 44 § i revisionslagen rätt att i sitt eget namn föra skadeståndstalan för bolagets räkning, om det när talan väcks är sannolikt att bolaget inte ser till att skadeståndsanspråket fullföljs och om

8 §

Preskription av talerätt

En talan enligt detta kapitel samt 44 § i revisionslagen skall för icke-straffbara gärningar väckas

9 §

Bestämmelsernas tvingande natur

I bolagsordningen kan inte bolagets rätt till skadestånd enligt detta kapitel eller enligt 44 § i revisionslagen begränsas, om skadan har orsakats

I bolagsordningen kan man inte begränsa den rätt till skadestånd eller den talerätt som tillkommer en aktieägare eller någon annan enligt detta kapitel eller enligt 44 § i revisionslagen.

I 51 § i revisionslagen föreskrivs om revisorers skadeståndsskyldighet.

6 §

Beslutsfattandet i bolaget

Beslut i ärenden som gäller rätt till skadestånd enligt 1—3 § samt enligt 51 § i revisionslagen fattas av styrelsen i enlighet med 6 kap. 2 §. Beslut i sådana ärenden kan dock fattas också av bolagsstämman.

7 §

Aktieägars rätt att föra talan för bolaget

En eller flera aktieägare har med stöd av 1—3 § i detta kapitel eller med stöd av 51 § i revisionslagen rätt att i sitt eget namn föra skadeståndstalan för bolagets räkning, om det när talan väcks är sannolikt att bolaget inte ser till att skadeståndsanspråket fullföljs och om

8 §

Preskription av talerätt

En talan enligt detta kapitel eller 51 § i revisionslagen skall för icke-straffbara gärningar väckas

9 §

Bestämmelsernas tvingande natur

I bolagsordningen kan inte bolagets rätt till skadestånd enligt detta kapitel eller enligt 51 § i revisionslagen begränsas, om skadan har orsakats

I bolagsordningen kan man inte begränsa den rätt till skadestånd eller den talerätt som tillkommer en aktieägare eller någon annan enligt detta kapitel eller enligt 51 § i revisionslagen.

25 kap.	25 kap.
Straffbestämmelser	Straffbestämmelser
1 §	1 §
<i>Aktiebolagsbrott</i>	<i>Aktiebolagsbrott</i>
Den som uppsåtligen	Den som uppsåtligen
-----	-----
2) bryter mot bestämmelserna om en <i>godkänd</i> revisors yttrande som avses i 2 kap. 14 § 2 mom., 16 kap. 4 §, 17 kap. 4 § eller 19 kap. 2 §,	2) bryter mot bestämmelserna om en revisors yttrande som avses i 2 kap. 14 § 2 mom., 16 kap. 4 §, 17 kap. 4 § eller 19 kap. 2 §,
-----	-----

	Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag**om ändring av lagen om andelslag**

I enlighet med riksdagens beslut *upphävs* i lagen av den 28 december 2001 om andelslag (1488/2001) 6 kap. 1 § 3 mom. samt *ändras* 2 kap. 2 § 2 mom. 5 punkten, 4 kap. 3 § 1 och 3 mom. och 15 § 2 mom., 7 kap., 8 kap. 8 § 2 mom., 12 kap. 5 § 1 mom., 16 kap. 17 § 1 mom., 18 kap. 6 § 1 mom., 19 kap. 17 § 1 mom. samt 20 kap. 4 § 1 mom. och det inledande stycket i 6 § som följer:

<i>Gällande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>
2 kap.	2 kap.
Bildande av andelslag samt andelslagets stadgar	Bildande av andelslag samt andelslagets stadgar
2 §	2 §
<i>Stiftelseurkundens minimiinhåll</i>	<i>Stiftelseurkundens minimiinhåll</i>
-----	-----
Stiftelseurkunden skall innehålla	Stiftelseurkunden skall innehålla

5) uppgift om namnet på ledamöterna i den första styrelsen eller, om ett förvaltningsråd utser styrelsen, namnet på förvaltningsrådets ledamöter samt namnet på revisorerna.

4 kap.

Andelsstämman och fullmäktige

3 §

Ordinarie stämma

Ordinarie andelsstämma skall hållas inom sex månader från utgången av räkenskapsperioden, om inte en tidigare tidpunkt anges i stadgarna. Vid stämman skall framläggas bokslutet och revisionsberättelsen samt, om andelslaget har ett förvaltningsråd, dess utlåtande om bokslutet.

Vid stämman skall också styrelseledamöterna och revisorerna väljas, om de enligt stadgarna inte skall väljas vid en annan ordinarie stämma eller tillsätts i annan ordning.

15 §

Möteshandlingarna och framläggande av dem

Om det vid någon annan stämma än en sådan som avses i 1 mom. behandlas ett ärende som avses i 12 §, skall styrelsen utarbeta en redogörelse för de händelser efter bokslutet som väsentligt inverkar på andelslagets ställning. Förvaltningsrådet och revisorerna skall ge sitt utlåtande om redogörelsen. Utlåtanden behöver dock inte ges, om styrelsen i kallelsen till stämman meddelar att den inte har kännedom om några sådana händelser som väsentligt inverkar på andelslagets ställning. De handlingar som gäller det senaste bokslutet,

5) uppgift om namnet på ledamöterna i den första styrelsen eller, om ett förvaltningsråd utser styrelsen, namnet på förvaltningsrådets ledamöter samt *vid behov* namnet på revisorerna.

4 kap.

Andelsstämman och fullmäktige

3 §

Ordinarie stämma

Ordinarie andelsstämma skall hållas inom sex månader från utgången av räkenskapsperioden, om inte en tidigare tidpunkt anges i stadgarna. Vid stämman skall framläggas

- 1) bokslutet,
- 2) *om andelslaget har en revisor*, revisionsberättelsen samt
- 3) *om andelslaget har ett förvaltningsråd*, dess utlåtande om bokslutet.

Vid stämman skall också styrelseledamöterna och *vid behov* revisorerna väljas, om de enligt stadgarna inte skall väljas vid en annan ordinarie stämma eller tillsätts i annan ordning.

15 §

Möteshandlingarna och framläggande av dem

Om det vid någon annan stämma än en sådan som avses i 1 mom. behandlas ett ärende som avses i 12 §, skall styrelsen utarbeta en redogörelse för de händelser efter bokslutet som väsentligt inverkar på andelslagets ställning. Förvaltningsrådet och revisorerna skall ge sitt utlåtande om redogörelsen. Utlåtanden behöver dock inte ges, om styrelsen i kallelsen till stämman meddelar att den inte har kännedom om några sådana händelser som väsentligt inverkar på andelslagets ställning. *Något revisorsutlåtande förutsätts inte, om*

Gällande lydelse

andelsstämmans beslut angående nämnda räkenskapsperiods överskott eller förlust samt styrelsens redogörelse och utlåtandena om den skall hållas framlagda och sändas på det sätt som avses i 1 mom.

6 kap.

Bokslut och koncernbokslut

1 §

Skyldighet att upprätta bokslut och tillämpning av bokföringslagen

Bokslutet skall tillställas revisorerna senast en månad före den ordinarie andelsstämma vid vilken resultaträkningen och balansräkningen skall läggas fram för fastställelse.

7 kap.

Revision, medlemmarnas granskningsrätt och särskild granskning

Revision och revisorer

1 §

Tillämpning av revisionslagen

I fråga om revision av ett andelslag iakttas bestämmelserna i detta kapitel och i revisionslagen (936/1994).

I denna lag avses med godkänd revisor en person och en sammanslutning som avses i 2 § 2 punkten revisionslagen.

2 §

Val av revisor och revisorssuppleant

Ett andelslag skall ha en revisor. I stadgarna kan bestämmas om flera revisorer. Andelsstämman väljer revisorerna. Om andelslaget enligt

Föreslagen lydelse

andelslaget enligt lag eller stadgarna inte är skyldigt att välja revisor. De handlingar som gäller det senaste bokslutet, andelsstämmans beslut angående nämnda räkenskapsperiods överskott eller förlust samt styrelsens redogörelse och utlåtandena om den skall hållas framlagda och sändas på det sätt som avses i 1 mom.

6 kap.

Bokslut och koncernbokslut

1 §

Skyldighet att upprätta bokslut och tillämpning av bokföringslagen

(upphävs)

7 kap.

Revision, medlemmarnas granskningsrätt och särskild granskning

Revision

1 §

Lag som skall tillämpas

I fråga om revision av ett andelslag gäller vad som föreskrivs i detta kapitel och i revisionslagen (/).

2 §

Val av revisor

Bestämmelser om revisionsanskyldighet finns i 2 kap. i revisionslagen.

Andelsstämman väljer revisor. Om flera revisorer skall väljas, kan i stadgarna

stadgarna har flera revisorer, kan i stadgarna bestämmas att någon eller några av dem, dock inte alla, tillsätts i annan ordning.

Andelsstämman kan dessutom välja en eller flera revisorssuppleanter. Bestämmelser om skyldighet att välja revisorssuppleanter finns i revisionslagen. Det som i denna lag och i revisionslagen bestäms om revisorer gäller också revisorssuppleanter. Revisorssuppleanterna skall innan de blir valda ge sitt daterade och undertecknade samtycke till uppdraget.

3 §

Skyldighet att välja godkänd revisor

Bestämmelser om skyldighet att välja en godkänd revisor finns i revisionslagen. Även i andra än i 11 eller 12 § revisionslagen avsedda andelslag skall till revisor väljas en godkänd revisor, om medlemmarna kräver det. De medlemmar som framställer kravet skall företräda minst en fjärdedel eller en i stadgarna föreskriven mindre del av medlemmarnas totala röstetal. Kravet skall framställas vid den stämma vid vilken revisorerna skall väljas. Om andelsstämman dock inte väljer en godkänd revisor, skall länsstyrelsen förordna en godkänd revisor i den ordning som anges i 27 § 1 och 3 mom. revisionslagen, om en medlem inom en månad från stämman anhåller om att en godkänd revisor skall förordnas.

4 §

Revisorernas mandattid

Revisorernas mandattid fortsätter tills vidare, om inte i stadgarna bestäms om en tidsbunden mandattid. Mandattiden upphör vid utgången av den andelsstämma som väljer ny revisor, om inte något annat bestäms i stadgarna eller annat besluts vid valet av ny revisor.

5 §

Extra revisor

bestämmas att någon eller några av dem, dock inte alla, väljs i någon annan ordning.

3 §

Revisorssuppleant

Bestämmelser om skyldigheten att välja en revisorssuppleant finns i 4 § i revisionslagen. Andelsstämman kan också välja en revisorssuppleant i ett andelslag som inte är skyldigt att göra detta, och välja flera revisorssuppleanter. Om en del av revisorerna väljs i någon annan ordning, kan i stadgarna bestämmas att också en sådan revisors revisorssuppleant väljs i någon annan ordning.

Det som i denna lag och i revisionslagen bestäms om revisorer gäller också revisorssuppleanter.

4 §

Revisorernas mandattid

Revisorernas mandattid fortsätter tills vidare, om inte i stadgarna bestäms om en tidsbunden mandattid. Mandattiden upphör och den nya revisorernas mandattid börjar vid utgången av den andelsstämma som väljer ny revisor, om inte något annat bestäms i stadgarna eller annat besluts vid valet av ny revisor.

5 §

Minoritetens rätt att kräva revisor

Gällande lydelse

En medlem kan kräva tillsättande av en revisor med uppgift att delta i revisionen med de övriga revisorerna. Förslag om detta skall göras på den andelsstämma där revisorerna skall väljas eller där ärendet enligt kallelsen till stämman skall behandlas. Har förslaget vid stämman biträtts av medlemmar med minst en fjärdedel eller en i stadgarna föreskriven mindre del av medlemmarnas totala röstetal, kan en medlem inom en månad efter stämman hos länsstyrelsen anhålla om förordnande av en godkänd revisor. Länsstyrelsen skall efter att ha hört andelslagets styrelse förordna revisorn för tiden till utgången av den ordinarie andelsstämma under följande räkenskapsperiod.

Medlemmarnas granskningsrätt och särskild granskning

6 §

Medlemmarnas granskningsrätt i andelslag med få medlemmar

I ett andelslag med högst tio medlemmar har en medlem rätt att ta del av andelslagets bokföring och andra till andelslagets verksamhet anslutna handlingar i den omfattning som behövs för bedömning av de omständigheter som avses i 4 kap. 18 § 1 mom.

Styrelsen kan förvägra denna rätt till den del den anser att andelslaget åsamkas väsentlig olägenhet av att en medlem tar del av handlingarna. På styrelsens skyldighet att ge upplysningar till revisorerna tillämpas bestämmelserna i 4 kap. 18 § 3 mom. Tiden för lämnande av upplysningen och revisorernas utlåtande räknas dock från det att begäran framställdes.

Medlemmarna har rätt att anlita biträde samt att mot ersättande av andelslagets kostnader få kopior av bokföringen och andra handlingar. Styrelsen kan förbjuda anlåtande av andra än godkända revisorer som biträde.

En medlem eller ett biträde får inte röja

Föreslagen lydelse

I ett andelslag, där någon revisor enligt lag eller stadgarna inte behöver väljas, skall andelsstämman välja en revisor, om medlemmar med minst en fjärdedel av det totala röstetalet hos andelslagets medlemmar eller en tredjedel av de vid stämman företrädda medlemmarnas röstetal kräver det på den ordinarie andelsstämman eller på den stämma där ärendet enligt stämmokallelsen skall behandlas. Väljer andelslagets stämma inte en revisor, förordnar länsstyrelsen en revisor i den ordning som föreskrivs i 9 § 1 och 4 mom. i revisionslagen, om en medlem inom en månad efter stämman ansöker om ett förordnande.

Medlemmarnas granskningsrätt och särskild granskning

6 §

Medlemmarnas granskningsrätt i andelslag med få medlemmar

I ett andelslag med högst tio medlemmar har en medlem rätt att ta del av andelslagets bokföring och andra till andelslagets verksamhet anslutna handlingar i den omfattning som behövs för bedömning av de omständigheter som avses i 4 kap. 18 § 1 mom.

Styrelsen kan förvägra denna rätt till den del den anser att andelslaget åsamkas väsentlig olägenhet av att en medlem tar del av handlingarna. På styrelsens skyldighet att ge upplysningar till revisorerna tillämpas bestämmelserna i 4 kap. 18 § 3 mom. Tiden för lämnande av upplysningen och revisorernas utlåtande räknas dock från det att begäran framställdes.

Medlemmarna har rätt att anlita biträde samt att mot ersättande av andelslagets kostnader få kopior av bokföringen och andra handlingar. Styrelsen kan förbjuda anlåtande av andra än revisorer som biträde.

En medlem eller ett biträde får inte röja eller utnyttja information som erhållits på

eller utnyttja information som erhållits på det sätt som avses i denna paragraf, om andelslaget kan åsamkas väsentlig olägenhet av att informationen utnyttjas eller röjs.

7 §

Särskild granskning

En medlem kan kräva särskild granskning av andelslagets förvaltning och bokföring för en viss förfluten tid eller av vissa åtgärder eller omständigheter. Förslag om detta skall göras vid den ordinarie andelsstämman eller vid den andelsstämma där ärendet enligt kallelsen till stämman skall behandlas. Om förslaget biträds av medlemmar med minst en fjärdedel eller en i stadgarna föreskriven mindre del av medlemmarnas totala röstetal, kan en medlem inom en månad efter stämman hos länsstyrelsen anhålla om att en granskare skall förordnas.

Länsstyrelsen skall innan en granskare förordnas höra andelslagets styrelse och, om granskningen enligt ansökan gäller en viss persons åtgärder, denna person. Ansökan skall bifallas, om det anses finnas vägande skäl för granskningen. Länsstyrelsen kan förordna en eller flera granskare.

Det som i 20 kap. 4—6 § och 23 kap. 4 § i denna lag samt i 10, 15, 21—25 och 44 § revisionslagen bestäms om revisorer, tillämpas på motsvarande sätt på en granskare som avses i denna paragraf.

Över granskningen skall ett yttrande avges till andelsstämman. Yttrandet skall under minst en vecka före stämman hållas framlagt för medlemmarna på andelslagets huvudkontor och utan dröjsmål sändas till de medlemmar som begär det samt framläggas på stämman. En granskare har rätt att få arvode av andelslaget.

det sätt som avses i denna paragraf, om andelslaget kan åsamkas väsentlig olägenhet av att informationen utnyttjas eller röjs.

7 §

Förordnande av särskild granskning

En medlem kan hos länsstyrelsen på andelslagets hemort ansöka om att särskild granskning skall förrättas i fråga om andelslagets förvaltning och bokföring för en viss förfluten tid eller av vissa åtgärder eller omständigheter. En förutsättning är att förslaget har behandlats vid andelsstämman och understötts på det sätt som avses i 2 mom. Ansökan till länsstyrelsen skall göras inom en månad från andelsstämman.

Förslag om att granskning skall förrättas skall göras vid den ordinarie andelsstämman eller vid den andelsstämma där ärendet enligt kallelsen till stämman skall behandlas. Ansökan kan göras, om medlemmar med minst en fjärdedel av medlemmarnas totala röstetal eller en tredjedel av röstetalet hos de medlemmar som var företrädare vid stämman, har understött förslaget.

Länsstyrelsen skall höra andelslagets styrelse och, om granskningen enligt ansökan gäller en viss persons åtgärder, denna person. Ansökan skall bifallas, om det anses finnas vägande skäl för granskningen. Länsstyrelsen kan förordna en eller flera granskare. Förordnandet kan verkställas utan att det vunnit laga kraft.

8 §

Särskild granskare

En särskild granskare skall vara en fysisk person eller en revisionsammanslutning. Den särskilda granskaren skall ha den ekonomiska och juridiska sakkunskap och erfarenhet som granskningsuppdragets art eller omfattning förutsätter. Vad som i 20 kap. 4–6 § och 23 kap. 4 § i denna lag samt i 8, 18, 19, 24–26 och 51 § i revisionslagen föreskrivs om revisor skall på motsvarande sätt tillämpas på en särskild granskare.

9 §

Yttrande över granskning

Över en särskild granskning skall ett yttrande avges till andelsstämman. Yttrandet skall under minst en vecka före stämman hållas framlagt för medlemmarna på andelslagets huvudkontor eller webbsidor, utan dröjsmål sändas till de medlemmar som begär det samt framläggas på stämman.

10 §

Arvode och övriga kostnader

En särskild granskare har rätt att få arvode av andelslaget. Andelslaget svarar också för övriga utgifter som orsakas av den särskilda granskningen. En domstol kan dock av särskilda skäl ålägga den medlem som ansökt om granskning att helt eller delvis ersätta andelslaget för dess utgifter.

8 kap.

Medelsanvändningen, reservfond, överskursfond och uppskrivningsfond

8 §

Olaglig utdelning av medel

8 kap.

Medelsanvändningen, reservfond, överskursfond och uppskrivningsfond

8 §

Olaglig utdelning av medel

De som deltagit i fattandet eller verkställandet av utdelningsbeslutet eller i upprättandet eller fastställandet av den felaktiga balansräkning som legat till grund för beslutet är i enlighet med 20 kap. 1—3 § i denna lag samt 44 § revisionslagen solidariskt ansvariga för den brist som föreligger efter återbetalningen av medel.

12 kap.

Placeringsandelar

5 §

Registeranmälan

Bestämmelser om registeranmälan som gäller placeringsandelskapital och ökning av det finns i handelsregisterlagen (129/1979). Till registeranmälan skall fogas

1) andelslagets styrelseledamöters och verkställande direktörs försäkran att bestämmelserna i denna lag har iakttagits vid utgivandet av placeringsandelarna och att andelslaget i sin ägo och besittning har det belopp som betalats av det placeringsandelskapital eller den ökning av det som skall registreras, samt

2) revisorernas intyg om att denna lags bestämmelser om betalning av placeringsandelskapital har iakttagits.

De som deltagit i fattandet eller verkställandet av utdelningsbeslutet eller i upprättandet eller fastställandet av den felaktiga balansräkning som legat till grund för beslutet är i enlighet med 20 kap. 1—3 § i denna lag samt 51 § i revisionslagen solidariskt ansvariga för den brist som föreligger efter återbetalningen av medel.

12 kap.

Placeringsandelar

5 §

Registeranmälan

Bestämmelser om registeranmälan som gäller placeringsandelskapital och ökning av det finns i handelsregisterlagen (129/1979). Till registeranmälan skall fogas

andelslagets styrelseledamöters och verkställande direktörs försäkran att bestämmelserna i denna lag har iakttagits vid utgivandet av placeringsandelarna och att andelslaget i sin ägo och besittning har det belopp som betalats av det placeringsandelskapital eller den ökning av det som skall registreras. *Till registeranmälan skall också fogas andelslagets revisorers intyg om att denna lags bestämmelser om betalning av placeringsandelskapital har iakttagits. Om andelslaget enligt lag eller stadgarna inte är skyldigt att välja revisor, skall annan tillförlitlig utredning om betalningen av placeringsandelarna fogas till anmälan.*

16 kap.

Fusion

17 §

Registreringens rättsverkningar

Det överlåtande andelslagets tillgångar och skulder, med undantag för ett yrkande som grundar sig på 20 kap. 1 eller 2 § i denna lag eller 44 § revisionslagen, övergår utan likvidationsförfarande till det

16 kap.

Fusion

17 §

Registreringens rättsverkningar

Det överlåtande andelslagets tillgångar och skulder, med undantag för ett yrkande som grundar sig på 20 kap. 1 eller 2 § i denna lag eller 51 § i revisionslagen, övergår utan likvidationsförfarande till det

Gällande lydelse

övertagande andelslaget, när verkställandet av fusionen har registrerats. Samtidigt upplöses det överlåtande andelslaget.

18 kap.

Ombildning av ett andelslag till aktiebolag

6 §

Rättsverkningarna av registrering

Ett andelslag ombildas till aktiebolag när ändringen av sammanslutningsformen antecknas i handelsregistret. Samtidigt upphör den i stadgarna föreskrivna tillskottsplikten för medlemmarna. Andelslagets rätt till skadestånd som avses i 20 kap. 1 eller 2 § i denna lag eller i 44 § revisionslagen övergår inte på aktiebolaget.

Föreslagen lydelse

övertagande andelslaget, när verkställandet av fusionen har registrerats. Samtidigt upplöses det överlåtande andelslaget.

18 kap.

Ombildning av ett andelslag till aktiebolag

6 §

Rättsverkningarna av registrering

Ett andelslag ombildas till aktiebolag när ändringen av sammanslutningsformen antecknas i handelsregistret. Samtidigt upphör den i stadgarna föreskrivna tillskottsplikten för medlemmarna. Andelslagets rätt till skadestånd som avses i 20 kap. 1 eller 2 § i denna lag eller i 51 § i revisionslagen övergår inte på aktiebolaget.

19 kap.

Likvidation, upplösning, avregistrering, sanering och konkurs

17 §

Slutredovisning

Sedan likvidatorerna fullgjort sitt uppdrag, skall de så snart som möjligt avge slutredovisning för sin förvaltning genom att avfatta en berättelse över likvidationen i dess helhet. Berättelsen skall även innehålla en redogörelse för skiftet av andelslagets egendom. Till berättelsen skall fogas bokslutshandlingarna för hela likvidationstiden. Berättelsen jämte bilagor skall lämnas till revisorerna, som inom en månad från det att de erhållit berättelsen skall avge revisionsberättelse över slutredovisningen och förvaltningen under likvidationen.

19 kap.

Likvidation, upplösning, avregistrering, sanering och konkurs

17 §

Slutredovisning

Sedan likvidatorerna fullgjort sitt uppdrag, skall de så snart som möjligt avge slutredovisning för sin förvaltning genom att avfatta en berättelse över likvidationen i dess helhet. Berättelsen skall även innehålla en redogörelse för skiftet av andelslagets egendom. Till berättelsen skall fogas bokslutshandlingarna för hela likvidationstiden. *Om andelslaget enligt lag eller stadgarna är skyldigt att välja revisor*, skall berättelsen jämte bilagor lämnas till revisorerna, som inom en månad från det att de fått berättelsen skall avge revisionsberättelse över slutredovisningen och förvaltningen under likvidationen.

20 kap.

Skadeståndsskyldighet

4 §

Beslut om väckande av talan

Beslut om väckande av skadeståndstalan för andelslagets räkning med stöd av 1 eller 2 § eller med stöd av 44 § revisionslagen fattas av andelsstämman. Styrelsen har dock rätt att besluta om väckande av skadeståndstalan som grundar sig på en straffbar gärning.

6 §

Tidsfrister för väckande av talan

Talan för andelslagets räkning med stöd av 1 eller 2 § eller med stöd av 44 § revisionslagen kan inte, om inte talan grundas på en straffbar gärning, väckas mot

20 kap.

Skadeståndsskyldighet

4 §

Beslut om väckande av talan

Beslut om väckande av skadeståndstalan för andelslagets räkning med stöd av 1 eller 2 § eller med stöd av 51 § i revisionslagen fattas av andelsstämman. Styrelsen har dock rätt att besluta om väckande av skadeståndstalan som grundar sig på en straffbar gärning.

6 §

Tidsfrister för väckande av talan

Talan för andelslagets räkning med stöd av 1 eller 2 § eller med stöd av 51 § i revisionslagen kan inte, om inte talan grundas på en straffbar gärning, väckas mot

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag

om ändring av lagen om bostadsaktiebolag

I enlighet med riksdagens beslut upphävs i lagen av den 17 maj 1991 om bostadsaktiebolag (809/1991) 67 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 938/1994 samt ändras det inledande stycket i 3 § 1 mom. och 3 § 1 mom. 9 punkten samt 8 § 10 punkten,

63, 64 och 65 §, av dem 3 § 1 mom. 9 punkten, 63, 64 och 65 § sådana de lyder i nämnda lag 938/1994, som följer:

3 §

Tillämpning av lagen om aktiebolag

På ett bostadsaktiebolag tillämpas även följande stadganden i lagen om aktiebolag (734/78):

9) stadgandena i 15 kap. om skadeståndsskyldighet, så att vad som stadgas om verkställande direktören skall tillämpas på disponenten och att det ansvar som uppkommer som en följd av överträdelse av lagen om aktiebolag även skall gälla överträdelser av denna lag; i fråga om en revisors skadeståndsskyldighet gäller dessutom 44 § revisionslagen (936/94), samt

8 §

Bolagsordning

I ett bostadsaktiebolags bolagsordning skall anges

10) antalet medlemmar och suppleanter i styrelsen, revisorer och revisorssuppleanter eller deras minimi- och maximiantal samt deras mandattid,

63 §

Val av revisor

Om revision av ett bostadsaktiebolag gäller vad som stadgas i detta kapitel och i revisionslagen. På revision av ett bostadsaktiebolag tillämpas dock inte stadgandena om koncern i 17—22 och 25 §§ revisionslagen.

Ett bostadsaktiebolag skall ha minst en revisor. Revisorn väljs av bolagsstämman.

Bolagsstämman kan dessutom välja en

3 §

Tillämpning av aktiebolagslagen

På ett bostadsaktiebolag tillämpas även följande bestämmelser i aktiebolagslagen (624/2006):

9) bestämmelserna i 15 kap. om skadeståndsskyldighet, så att bestämmelserna om verkställande direktören tillämpas på disponenten och att det ansvar som uppkommer som en följd av överträdelse av aktiebolagslagen även gäller överträdelser av denna lag; i fråga om en revisors skadeståndsskyldighet gäller dessutom 51 § i revisionslagen (/), samt

8 §

Bolagsordning

I ett bostadsaktiebolags bolagsordning skall anges

10) antalet medlemmar och suppleanter i styrelsen samt *vid behov* revisorer och revisorssuppleanter eller deras minimi- och maximiantal samt deras mandattid,

63 §

Val av revisor

Om revision av ett bostadsaktiebolag gäller vad som bestäms i detta kapitel och i revisionslagen. På revision av ett bostadsaktiebolag tillämpas dock inte bestämmelserna om koncern i revisionslagen.

eller flera revisorssuppleanter. Vad denna lag och revisionslagen stadgar om revisorer skall tillämpas på revisorssuppleanter.

64 §

Mandattiden för revisor

Mandattiden för en revisor skall bestämmas i bolagsordningen. Revisorns uppdrag upphör vid slutet av den ordinarie bolagsstämma som hålls efter utgången av den sista räkenskapsperioden under hans mandat-tid eller, om han har valts tills vidare, när en ny revisor har valts i hans ställe.

65 §

Behörighetsvillkor för revisor

Åtminstone en av revisorerna skall vara en av Centralhandelskammaren eller en handelskammare godkänd revisor eller en revisionssammanslutning som avses i 5 och 6 §§ revisionslagen,

1) om antalet lägenheter i den eller de byggnader som bolaget äger uppgår till minst 100, eller

2) om detta vid den bolagsstämma som skall välja revisor yrkas av aktieägare med minst en tiondedel av alla aktier eller en tredjedel av de vid stämman företrädde aktierna.

Bestämmelser om revisions-skyldigheten finns i 2 kap. i revisionslagen. Revisorn väljs av bolagsstämman.

Bestämmelser om skyldigheten att välja en revisorssuppleant finns i 4 § i revisionslagen. Bolagsstämman kan välja en revisorssuppleant också i ett bolag där det inte finns någon skyldighet till detta, och välja flera revisorssuppleanter.

64 §

Mandattiden för revisor

Revisorns mandattid upphör och en ny revisors mandattid börjar vid slutet av den ordinarie bolagsstämma som följer på valet och som beslutar om valet av ny revisor. I bolagsordningen kan bestämmas om en annan tidsbunden mandattid eller att den skall fortgå tills vidare. Också när en ny revisor väljs kan det beslutas något annat om när mandattiden skall upphöra och en ny mandattid börja.

65 §

Skyldighet att välja revisor

Utöver vad som föreskrivs i revisionslagen skall i ett bostadsaktiebolag väljas en revisor om

1) antalet lägenheter i den eller de byggnader som bolaget äger uppgår till minst 30 eller

2) detta vid den ordinarie bolagsstämman eller den bolagsstämma vid vilken ärendet enligt stämmokallelsen skall behandlas, yrkas av aktieägare med minst en tiondel av alla aktier eller en tredjedel av de vid stämman företrädde aktierna.

Om bolagsstämman inte väljer en revisor som avses i 1 mom. 2 punkten, förordnar länsstyrelsen en revisor i den ordning som föreskrivs i 9 § 1 och 4 mom. i

revisionslagen, om en aktieägare ansöker om förordnande av en revisor inom en månad från bolagsstämman.

67 §

Av länsstyrelsen förordnad revisor

Utöver vad som stadgas i 27 § revisionslagen skall länsstyrelsen på anmälan förordna en sådan revisor för bolaget som uppfyller behörighetsvillkoren, om

1) bolagsstämman trots att förhållandet är det som avses i 65 § 1 punkten inte har valt en revisor som nämns i stadgandet, eller om

2) bolagsstämman trots ett yrkande som avses i 65 § 2 punkten inte har valt en revisor som nämns i stadgandet.

Anmälan får i de fall som nämns i 1 mom. 1 punkten göras hos länsstyrelsen av vem som helst och i de fall som nämns i 1 mom. 2 punkten av en aktieägare. I sistnämnda fall skall anmälan göras inom en månad från bolagsstämman. Styrelsen är skyldig att göra anmälan, om inte bolagsstämman utan dröjsmål väljer en behörig revisor.

Innan länsstyrelsen förordnar en revisor skall bolagets styrelse ges tillfälle att bli hörd. Förordnandet gäller till dess för bolaget i stadgad ordning har utsetts en revisor i stället för den som länsstyrelsen har förordnat.

67 §

Av länsstyrelsen förordnad revisor

(upphävs)

Denna lag träder i kraft den 20

6.

Lag

om ändring av lagen om öppna bolag och kommanditbolag

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 29 april 1988 om öppna bolag och kommanditbolag (389/1988) 2 kap. 15 § 2 mom., 10 kap. 1 § 2 mom. och 10 §, sådana de lyder, 2 kap. 15 § 2 mom. och 10 kap. 10 § i lag 940/1994 samt 10 kap. 1 § 2 mom. i lag 177/1996, som följer:

2 kap.

**Förhållandena mellan bolagsmännen i ett
öppet bolag**

15 §

Granskningsrätt

En bolagsman får anlita biträden vid granskningen av bokföringen. De andra bolagsmännen kan förbjuda att biträde anlitas, om inte biträdet är *godkänd* revisor. Om biträdenas tystnadsplikt gäller vad 25 § revisionslagen (936/94) stadgar om revisorer.

10 kap.

Revision

1 §

Tillämpningsområde

Ett öppet bolag och ett kommanditbolag skall ha en revisor. I bolagsavtalet kan föreskrivas att bolaget skall ha flera revisorer. De bolagsmän som deltar i valet av revisor kan dessutom välja en eller flera revisorssuppleanter.

10 §

Skadeståndsskyldighet

Beträffande revisorerens skadeståndsskyldighet gäller på motsvarande sätt vad 2 kap. 13 och 14 §§ i denna lag samt 44 § revisionslagen stadgar.

2 kap.

**Förhållandena mellan bolagsmännen i ett
öppet bolag**

15 §

Granskningsrätt

En bolagsman får anlita biträden vid granskningen av bokföringen. De andra bolagsmännen kan förbjuda att biträde anlitas, om inte biträdet är revisor. I fråga om biträdenas tystnadsplikt gäller vad som i 26 § i revisionslagen (/) bestäms om revisorer.

10 kap.

Revision

1 §

Tillämpningsområde

Bestämmelser om revisionsskyldighet finns i 2 kap. i revisionslagen. Bestämmelser om skyldigheten att välja en revisorssuppleant finns i 4 § i revisionslagen. De bolagsmän som deltar i valet av revisor kan dessutom välja en eller flera revisorssuppleanter.

10 §

Skadeståndsskyldighet

Beträffande revisorerens skadeståndsskyldighet gäller på motsvarande sätt vad som bestäms i 2 kap. 13 och 14 § i denna lag samt i 51 § i revisionslagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

157

7.

Lag**om ändring av 12 § i lagen om stiftelser**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 5 april 1930 om stiftelser (109/1930) 12 § 3 mom., sådant det lyder i lag 942/1994,
ändras 12 § 1 och 2 mom., sådana de lyder i nämnda lag 942/1994, som följer:

Gällande lydelse

12 §

Om revision av en stiftelse gäller vad som stadgas i detta kapitel och i revisionslagen (936/94).

Revisorerna skall, om inte stiftelsens stadgar ställer upp ytterligare villkor för deras behörighet, ha en sådan insikt i bokföring och ekonomiska frågor som med beaktande av arten och omfattningen av stiftelsens verksamhet skall anses nödvändig för uppdraget. Minst en revisor och dennes suppleant skall vara en av Centralhandelskammaren eller en handelskammare godkänd revisor eller ett av Centralhandelskammaren eller en handelskammare godkänt revisions-samfund, om inte handels- och industriministeriet av särskilda skäl medger undantag. Har ett revisions-samfund utsetts till revisor, skall det meddela stiftelsens styrelse vilken av Centralhandelskammaren eller en handelskammare godkänd revisor som har det huvudsakliga ansvaret för revisionen. På denna skall tillämpas stadgandena i 3 och 4 mom.

Minst en revisor och dennes suppleant skall vara godkänd revisor, om inte handels- och industriministeriet av särskilda skäl medger undantag.

Föreslagen lydelse

12 §

I fråga om revision av stiftelse gäller vad som föreskrivs i detta kapitel och i revisionslagen (/).

En stiftelse skall för granskning av räkenskaper och förvaltningen ha minst *en revisor*. *Bestämmelser om skyldigheten att välja CGR-revisor och revisorssuppleant finns i 2 kap. i revisionslagen.*

(upphävs)

Denna lag träder i kraft den 20 .

Ett undantag som på basis av 12 § i lagen om stiftelser (109/1930) har medgetts en stiftelse och som avser val av revisor gäller till utgången av undantagets giltighetstid, dock högst till den 31 december 2009.

8.

Lag**om ändring av föreningslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i föreningslagen av den 26 maj 1989 (503/1989) 8 § 5 och 7 punkten, 23 § 1 mom. 4 punkten och 38 §, av dem 38 § sådan den lyder i lag 941/1994, som följer:

Gällande lydelse

8 §

Stadgar

I föreningens stadgar skall nämnas

5) antalet styrelsemedlemmar och revisorer i föreningen eller deras minimi- och maximiantal samt deras mandattid,

7) när föreningens styrelse och revisorer skall väljas, bokslutet fastställas och beslut om ansvarsfrihet fattas,

23 §

Frågor som skall avgöras vid möte

Vid föreningsmötet eller, om så bestäms i stadgarna, vid fullmäktigmötet skall beslutas om

4) val eller avsättning av styrelsen, en styrelsemedlem eller en revisor,

38 §

Revision

Om revision av en förening gäller vad som stadgas i denna lag och i revisionslagen (936/94).

En förening skall ha minst en revisor och en revisorssuppleant.

Föreslagen lydelse

8 §

Stadgar

I föreningens stadgar skall nämnas

5) antalet styrelsemedlemmar och *vid behov* revisorer i föreningen eller deras minimi- och maximiantal samt deras mandattid,

7) när föreningens styrelse och *vid behov* revisorer skall väljas, bokslutet fastställas och beslut om ansvarsfrihet fattas,

23 §

Frågor som skall avgöras vid möte

Vid föreningsmötet eller, om så bestäms i stadgarna, vid fullmäktigmötet, skall beslutas om

4) val eller avsättning av styrelsen, en styrelsemedlem eller *vid behoven* revisor,

38 §

Revision

I fråga om revision av en förening gäller vad som föreskrivs i denna lag och i revisionslagen (/).

Bestämmelser om revisions skyldigheten finns i 2 kap. i revisionslagen.

Föreningsmötet väljer revisor. Om flera

revisorer skall väljas, kan det föreskrivas i stadgarna att en eller vissa av dem, dock inte alla, väljs i någon annan ordning.

Bestämmelser om skyldighet att välja en revisorssuppleant finns i 4 § i revisionslagen. Föreningsmötet kan välja en revisorssuppleant också i en förening som inte är skyldig att göra detta, och välja flera revisorssuppleanter. Om en del av revisorerna väljs i någon annan ordning, kan det i stadgarna också bestämmas att även en sådan revisors revisorssuppleant väljs i någon annan ordning.

I en förening där någon revisor enligt lag eller stadgarna inte behöver väljas, skall en revisor väljas, om minst en fjärdedel av föreningens röstberättigade medlemmar kräver det vid det föreningsmöte där ärendet enligt möteskallelsen skall behandlas. Väljer föreningsmötet inte en revisor, förordnar länsstyrelsen en revisor i den ordning som föreskrivs i 9 § 1 och 4 mom. i revisionslagen, om en medlem inom en månad efter föreningsmötet ansöker om ett förordnande.

Denna lag träder i kraft den 20 .

9.

Lag

om ändring av lagen om bostadsrättsföreningar

I enlighet med riksdagens beslut upphävs i lagen av den 28 november 1994 om bostadsrättsföreningar (1072/1994) 55 § 3 mom., sådant det lyder i lag 297/1998, samt ändras 4 § 1 mom. 5 punkten, 16 § 1 mom., 48 § 2—4 mom., 51, 52 och 53 § och 60 § 1 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

4 §

Stadgar och namn

Stadgar och namn

I bostadsrättsföreningens stadgar skall nämnas

I bostadsrättsföreningens stadgar skall nämnas

5) antalet styrelsemedlemmar och revisorer i föreningen eller deras maximi- och minimiantal samt deras mandattid,

16 §

Ordinarie föreningsmöte

Ordinarie bostadsrättsföreningsmöte skall hållas inom sex månader efter utgången av räkenskapsperioden. Vid mötet skall bokslutet och revisionsberättelsen läggas fram. Boendekommitténs berättelse och övervakarens övervakningsberättelse för varje boendeförvaltningsområde samt protokollet som berör dessa skall hållas tillgängliga vid mötet.

48 §

Övervakare

På övervakaren tillämpas i tillämpliga delar vad 10, 21 och 23—26 §§ revisionslagen (936/94) stadgar om revisors behörighet, närvaro vid möte, oberoende ställning, jäv, tystnadsplikt samt skiljande från uppdrag och avgång.

En övervakare skall avge en övervakningsberättelse för varje räkenskapsperiod för behandling vid boendestämman. Övervakningsberättelsen skall innehålla ett yttrande om boendekommitténs verksamhet under den gångna räkenskapsperioden och om den berättelse som boendekommittén uppgjort över den gångna räkenskapsperioden. Övervakningsberättelsen skall lämnas till boendekommittén och delges föreningens styrelse och revisor senast två veckor före den boendestämma där berättelsen behandlas.

Övervakaren skall även under räkenskapsperioden lämna boendestämman och boendekommittén samt föreningens styrelse och revisor sådana uppgifter som är väsentliga för boendeförvaltningsområdets förvaltning och övervakningen av skötseln av ekonomin och som övervakaren fått reda

5) antalet styrelsemedlemmar och *vid behov* revisorer i föreningen eller deras maximi- och minimiantal samt deras ~~mandattid~~,

16 §

Ordinarie föreningsmöte

Ordinarie bostadsrättsföreningsmöte skall hållas inom en månad efter utgången av räkenskapsperioden. Vid mötet skall bokslutet och, *om föreningen har en revisor*, revisionsberättelsen läggas fram. Boendekommitténs berättelse och övervakarens övervakningsberättelse för varje boendeförvaltningsområde samt protokollet som berör dessa skall hållas tillgängliga vid mötet.

48 §

Övervakare

På övervakaren tillämpas i tillämpliga delar vad som *i 3 § i revisionslagen (/) föreskrivs om revisors behörighet, i 10 § om entledigande och avgång, i 19 § om närvaro vid möte, i 24 § om oberoende, i 25 § om jäv och i 26 § om tystnadsplikt.*

En övervakare skall avge en övervakningsberättelse för varje räkenskapsperiod för behandling vid boendestämman. Övervakningsberättelsen skall innehålla ett yttrande om boendekommitténs verksamhet under den gångna räkenskapsperioden och om den berättelse som boendekommittén uppgjort över den gångna räkenskapsperioden. Övervakningsberättelsen skall lämnas till boendekommittén och delges föreningens styrelse och revisor, *om föreningen enligt lag eller stadgarna är skyldig att välja en revisor*, senast två veckor före den boendestämma där berättelsen behandlas.

Övervakaren skall även under räkenskapsperioden lämna boendestämman och boendekommittén samt föreningens styrelse och revisor, *om föreningen enligt lag eller stadgarna är skyldig att välja revisor*, sådana uppgifter som är väsentliga för boendeförvaltningsområdets förvaltning

på. En övervakare har för fullgörande av sitt uppdrag rätt att få behövliga uppgifter av föreningens och dess dotters amfunds organ.

51 §

Val av revisor

Om revision av en bostadsrättsförening gäller vad som stadgas i detta kapitel och i revisionslagen.

En bostadsrättsförening skall ha minst en revisor som väljs av föreningsmötet. Föreningsmötet kan dessutom välja en eller flera revisorssuppleanter.

52 §

Mandattiden för revisor

Mandattiden för en revisor skall bestämmas i stadgarna. Revisorernas uppdrag upphör vid slutet av det ordinarie föreningsmöte som hålls efter utgången av den sista räkenskapsperioden under hans mandattid eller, om han valts tills vidare, när en ny revisor har valts i hans ställe.

53 §

Behörighetsvillkor för revisor

Till revisor skall väljas av Centralhandelskammaren eller en handelskammare godkänd revisor eller en sammanslutning som avses i 5 och 6 §§ revisionslagen,

1) om föreningen har ingått minst 100 bostadsrättsavtal, eller

2) om detta vid det föreningsmöte som skall välja revisor yrkas av minst en tiondedel av föreningens samtliga

och övervakningen av skötseln av ekonomin och som övervakaren fått reda på. En övervakare har för fullgörande av sitt uppdrag rätt att få behövliga uppgifter av föreningens och dess dottersamfunds organ.

51 §

Val av revisor

Bestämmelser om revision av en bostadsrättsförening finns i detta kapitel och i revisionslagen.

Bestämmelser om revisionskyldighet finns i 2 kap. i revisionslagen. Föreningsmötet väljer revisor.

Bestämmelser om skyldigheten att välja revisorssuppleant finns i 4 § i revisionslagen. Föreningsmötet kan också välja en revisorssuppleant i en förening som inte är skyldig att ha en revisor, och välja flera revisorssuppleanter.

52 §

Mandattiden för revisor

Revisorernas mandattid upphör och en ny revisors mandattid börjar vid slutet av det ordinarie föreningsmöte som följer på valet och som beslutar om valet av ny revisor. I stadgarna kan bestämmas om en annan tidsbunden mandattid eller att den skall fortgå tills vidare. Också när en ny revisor väljs kan det beslutas något annat om när mandattiden skall upphöra och en ny mandattid börja.

53 §

Skyldighet att välja revisor

Utöver vad som föreskrivs i revisionslagen skall i en bostadsrättsförening väljas en revisor, om

1) föreningen har ingått minst 30 bostadsrättsavtal eller

2) detta vid det ordinarie föreningsmötet eller vid det föreningsmöte där ärendet enligt möteskallelsen skall behandlas, yrkas av minst en tiondedel av föreningens samtliga

Gällande lydelse

medlemmar eller en tredjedel av de närvarande medlemmarna.

Länsstyrelsen skall på anmälan förordna en sådan revisor för föreningen som uppfyller behörighetsvillkoren, om

1) föreningsmötet trots att förhållandet är det som avses i 1 mom. 1 punkten inte har valt en revisor som nämns i stadgandet, eller om

2) föreningsmötet trots ett yrkande som avses i 1 mom. 2 punkten inte har valt en revisor som nämns i stadgandet.

Anmälan får i de fall som nämns i 2 mom. 1 punkten göras hos länsstyrelsen av vem som helst och i de fall som nämns i 2 punkten av en medlem. I sistnämnda fall skall anmälan göras inom en månad från föreningsmötet. Styrelsen är skyldig att göra anmälan, om inte föreningsmötet utan dröjsmål väljer en behörig revisor.

Innan länsstyrelsen förordnar en revisor skall föreningens styrelse ges tillfälle att bli hörd. Förordnandet gäller till dess att för föreningen i stadgad ordning har utsetts en revisor i stället för den som länsstyrelsen har förordnat.

55 §

Skyldighet att uppgöra bokslut

Bokslutet skall ges revisorerna minst en månad före föreningens ordinarie möte.

60 §

Förbud att bevilja lån och att ställa säkerhet

En förening får inte ge penninglån till den som är föreningsmedlem, medlem av styrelsen eller boendekommittén, föreningens eller boendeförvaltningsområdets disponent,

Föreslagen lydelse

medlemmar eller en tredjedel av de närvarande medlemmarna.

Om föreningsmötet inte väljer en revisor som avses i 1 mom. 2 punkten, förordnar länsstyrelsen en revisor i den ordning som föreskrivs i 9 § 1 och 4 mom. i revisionslagen, om en medlem ansöker om förordnande av en revisor inom en månad från föreningsmöte.

55 §

Skyldighet att uppgöra bokslut

(upphävs)

60 §

Förbud att bevilja lån och att ställa säkerhet

En förening får inte ge penninglån till den som är föreningsmedlem, medlem av styrelsen eller boendekommittén, föreningens eller boendeförvaltningsområdets disponent,

revisor eller övervakare, inte heller till någon som är i släktskap eller svågerlag med dem på sådant sätt som avses i 24 § 1 mom. 3 punkten revisionslagen. Detsamma gäller ställande av säkerhet för skuld.

Föreningen får bevilja andra än dem som nämns i 1 mom. penninglån eller ställa säkerhet för skuld endast om penninglånet eller ställandet av säkerheten behövs för underhållet eller användningen av en byggnad eller fastighet som tillhör föreningen.

revisor eller övervakare, inte heller till den som till någon av dessa står i ett sådant släktskapsförhållande som avses i 25 § 1 mom. 6 punkten i revisionslagen. Detsamma gäller ställande av säkerhet för skuld.

Denna lag träder i kraft den 20 .

10.

Lag

om ändring av kreditinstitutslagen

I enlighet med riksdagens beslut ändras i kreditinstitutslagen av den 30 december 1993 (1607/1993) 42—44 §, sådana de lyder 42 § i lagarna 524/1998, 1500/2001 och 45/2002, 43 § i nämnda lag 45/2002 och 44 § i lag 641/2006, som följer:

Gällande lydelse

42 §

Tillämpning av bestämmelserna om revision och revisorer

På kreditinstituts revision och revisorer tillämpas revisionslagen (936/1994) och när det gäller kreditinstitut i aktiebolagsform dessutom lagen om aktiebolag samt när det gäller kreditinstitut i andelslagsform dessutom lagen om andelslag (247/1954), om inte nedan bestäms annat.

På kreditinstituts revisorer tillämpas inte 24 § 2 mom. revisionslagen. En revisor skall emellertid underrätta

Föreslagen lydelse

42 §

Tillämpning av bestämmelserna om revision och revisorer

På kreditinstituts revision och revisorer tillämpas revisionslagen (/), och när det gäller kreditinstitut i aktiebolagsform dessutom aktiebolagslagen samt när det gäller kreditinstitut i andelslagsform dessutom lagen om andelslag, om inte något annat bestäms nedan.

På kreditinstituts revision och revisorer tillämpas vad som i 25 § 1 mom. 8 punkten, 5 kap. och 40 § 2 mom. 1 punkten i revisionslagen föreskrivs om revision och revisorer i en sammanslutning som är föremål för offentlig handel.

På kreditinstituts revisorer tillämpas inte 25 § 1 mom. 5 punkten i revisionslagen. En revisor skall emellertid underrätta

Gällande lydelse

finansinspektionen om kredit som han fått av kreditinstitutet eller av ett till samma koncern eller konsolideringsgrupp hörande företag samt om borgensförbindelser, ansvarsförbindelser, säkerheter eller motsvarande förmåner som kreditinstitutet eller företaget har ställt eller beviljat till förmån för honom.

Vad som i denna paragraf bestäms om revision av kreditinstitut och dess revisorer tillämpas på motsvarande sätt på revision av holdingsammanslutningar och dess revisorer.

43 §

Revisorernas behörighet

Till revisor för ett kreditinstitut och en holdingsammanslutning får väljas endast en sådan godkänd revisor som avses i 2 § 2 punkten revisionslagen. Minst en revisor skall uppfylla kraven i 4 § revisionslagen eller vara en sådan revisionssammanslutning som avses i 5 § revisionslagen.

44 §

Finansinspektionens skyldighet att förordna revisor samt särskild granskning och granskare

Finansinspektionen skall för kreditinstitut förordna en revisor enligt 27 § i revisionslagen och 7 kap. 5 § i lagen om andelslag samt förordna om särskild granskning och granskare enligt 7 kap. 7 § i aktiebolagslagen och 7 kap. 7 § i lagen om andelslag. När det gäller förordnande av revisor samt särskild granskning och granskare i de ovan angivna fallen skall i övrigt tillämpas revisionslagen, aktiebolagslagen och lagen om andelslag. Finansinspektionen skall dessutom förordna en behörig revisor för kreditinstitut som inte har en revisor som uppfyller de i 43 § angivna kraven.

Föreslagen lydelse

Finansinspektionen om kredit som revisorn fått av kreditinstitutet eller av ett till samma koncern hörande företag samt om borgensförbindelser, ansvarsförbindelser, säkerheter eller motsvarande förmåner som kreditinstitutet eller företaget har ställt eller beviljat till förmån för revisorn.

Vad som i denna paragraf bestäms om revision av kreditinstitut och dess revisorer tillämpas på motsvarande sätt på revision av holdingsammanslutningar och deras revisorer.

43 §

Revisorernas behörighet

Av ett kreditinstituts och en holdingsammanslutnings revisorer skall minst en vara en CGR-revisor eller CGR-sammanslutning som avses i 2 § 2 punkten i revisionslagen.

44 §

Finansinspektionens skyldighet att förordna revisor samt särskild granskning och granskare

Finansinspektionen skall för ett kreditinstitut och en holdingsammanslutning förordna en revisor enligt 9 § i revisionslagen, 7 kap. 5 § i aktiebolagslagen och 7 kap. 5 § i lagen om andelslag samt förordna om särskild granskning och granskare enligt 7 kap. 7—10 § i aktiebolagslagen och 7 kap. 7—10 § i lagen om andelslag. När det gäller förordnande av revisor samt särskild granskning och granskare i de ovan angivna fallen skall i övrigt tillämpas vad om dessa föreskrivs i revisionslagen, aktiebolagslagen och lagen om andelslag. Finansinspektionen skall dessutom förordna en revisor som uppfyller behörighetsvillkoren för ett kreditinstitut och dess holdingsammanslutning, om kreditinstitutet inte har en revisor som uppfyller de i 43 § angivna kraven.

11.

Lag

om ändring av lagen om försäkringsbolag

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 28 december 1979 om försäkringsbolag (1062/1979) 9 kap. 1 § 1 mom., 3, 4 och 6 §, 16 kap. 4 § 2 mom. 8 punkten, 6 § 1 mom. och 18 § 1 mom., 16 a kap. 3 § 2 mom. 4 punkten och 4 § samt 18 kap. 4 § 6 punkten, av dem 9 kap. 1 § 1 mom., 16 kap. 4 § 2 mom. 8 punkten, 6 § 1 mom. och 18 § 1 mom., 16 a kap. 3 § 2 mom. 4 punkten, 4 § och 18 kap. 4 § 6 punkten sådana de lyder i lag 611/1997 samt 9 kap. 4 och 6 § sådana de lyder delvis ändrade i nämnda lag 611/1997, 9 kap. 3 § sådan den lyder i nämnda lag 611/1997 och i lag 949/2000 samt
fogas till 9 kap. 1 §, sådan den lyder i nämnda lag 611/1997, ett nytt 5 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

9 kap.

9 kap.

Revision och särskild granskning

Revision och särskild granskning

1 §

Om revision av försäkringsbolag gäller vad som stadgas i detta kapitel, 13 § lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997) och i revisionslagen (936/1994).
Med godkänd revisor avses i denna lag en sådan person eller sammanslutning som avses i 2 § 2 punkten revisionslagen .

1 §

I fråga om revision av försäkringsbolag gäller vad som föreskrivs i detta kapitel, i 13 § i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag och i revisionslagen (/).

På revision av försäkringsbolag och försäkringsholdingsammanslutningar tillämpas vad som i 25 § 1 mom. 8 punkten, 5 kap. och 40 § 2 mom. 1 punkten i revisionslagen föreskrivs om revision och revisorer i en sammanslutning som är föremål för offentlig handel.

3 §

Endast en godkänd revisor kan vara revisor för ett försäkringsbolag. Minst en av bolagsstämman utsedd revisor och revisorssuppleant skall vara av Centralhandelskammaren godkänd revisor.

Bolagsstämman skall utse en revisor att såsom övervakningsrevisor sörja för att

3 §

Minst en av bolagsstämman utsedd revisor och revisorssuppleant skall vara en *CGR-revisor* eller *CGR-sammanslutning* som avses i 2 § 2 punkten i revisionslagen.

Bolagsstämman skall utse en revisor att såsom övervakningsrevisor sörja för att

bolagets bokföring och förvaltning övervakas effektivt under räkenskapsperioden. Bolagsstämman skall dessutom utse en revisor eller revisorssuppleant till suppleant för övervakningsrevisorn.

Övervakningsrevisorn och hans suppleant skall vara av Centralhandelskammaren godkända revisorer.

Revisorerna och revisorssuppleanterna samt övervakningsrevisorn och hans suppleant skall innan de blir valda ge sitt dateerade och undertecknade samtycke till uppdraget.

Vad som i 1 mom. bestäms om revisorer och revisorssuppleanter för försäkringsbolag tillämpas på motsvarande sätt på revisorer och revisorssuppleanter för finska försäkringsholdingsammanslutningar.

4 §

Vederbörande ministerium skall på anmälan förordna en behörig revisor för försäkringsbolaget, om

1) en *godkänd* revisor inte har valts enligt denna lag eller revisionslagen,

2) en revisor inte har behörighet enligt denna lag eller 10 § revisionslagen eller inte är oberoende enligt 23 och 24 § revisionslagen, eller

3) en bestämmelse i bolagsordningen om antalet revisorer eller deras behörighet inte har iakttagits.

Anmälan får i ovan avsett fall göras av envar. Styrelsen är skyldig att göra anmälan, om icke den, på vilken det ankommer att utse revisor, utan dröjsmål utser behörig revisor.

Innan i denna paragraf avsett förordnande meddelas, skall bolagets styrelse höras. Förordnandet gäller till dess för bolaget i stadgad ordning utsetts revisor i stället för den som ministeriet förordnat.

6 §

En delägare kan kräva särskild granskning

bolagets bokföring och förvaltning övervakas effektivt under räkenskapsperioden. Bolagsstämman skall dessutom utse en revisor eller revisorssuppleant till suppleant för övervakningsrevisorn.

Övervakningsrevisorn och hans suppleant skall vara en *CGR-revisor eller CGR-sammanslutning*.

Vad som i 1 mom. bestäms om revisorer och revisorssuppleanter för försäkringsbolag tillämpas på motsvarande sätt på revisorer och revisorssuppleanter för finska försäkringsholdingsammanslutningar.

4 §

Försäkringsinspektionen skall på anmälan förordna en behörig revisor för försäkringsbolaget, om

1) någon revisor inte har valts enligt denna lag eller revisionslagen,

2) en revisor inte har behörighet enligt denna lag eller 3 § i revisionslagen eller inte är oberoende på det sätt som avses i 24 eller 25 § i revisionslagen,

3) en bestämmelse i bolagsordningen om antalet revisorer eller deras behörighet inte har iakttagits.

Anmälan får i ovan avsett fall göras av vem som helst. Styrelsen är skyldig att göra anmälan, om inte den på vilken det ankommer att utse revisor utan dröjsmål utser en revisor som uppfyller behörighetskraven.

Försäkringsinspektionen skall begära ett utlåtande av Centralhandelskammarens revisionsnämnd i ett ärende som avses i 1 mom. 2 punkten och som gäller oberoende innan ärendet avgörs.

Innan ett i denna paragraf avsett förordnande meddelas, skall bolagets styrelse höras. Förordnandet gäller till dess för bolaget i föreskriven ordning utsetts en revisor i stället för den som *Försäkringsinspektionen* förordnat.

6 §

En delägare kan kräva särskild granskning

av bolagets förvaltning och bokföring under en viss förfluten tid eller av vissa åtgärder eller omständigheter. Förslag om detta skall göras vid ordinarie bolagsstämma eller vid den bolagsstämma där ärendet enligt kallelsen till stämman skall behandlas. Om i ett ömsesidigt försäkringsbolag förslaget biträds av röstberättigade med minst en tredjedel av de vid stämman avgivna rösterna, eller i ett försäkringsaktiebolag av aktieägare med minst en tiondel av samtliga aktier eller en tredjedel av de vid stämman företrädda aktierna, kan en delägare inom en månad från bolagsstämman hos vederbörande ministerium anhålla om att en granskare skall förordnas. I ett publikt försäkringsaktiebolag med olika slag av aktier tillkommer samma rätt aktieägare med minst en tiondel av alla aktier av ett visst slag eller en tredjedel av de vid stämman företrädda aktierna av ett visst slag.

Ministeriet skall höra bolagets styrelse och, om granskningen enligt ansökan gäller åtgärd av viss person, denna person. Ansökan skall bifallas, om vägande skäl för granskningen anses föreligga. Ministeriet kan förordna en eller flera granskare.

Vad som stadgas om revisor i 3 § 1 mom. och 17 kap. 2 § i denna lag och i 10, 15, 21-25 och 44 § revisionslagen samt i 15 kap. 5 och 7 § och 16 kap. 4 § lagen om aktiebolag skall på motsvarande sätt tillämpas på granskare som avses i denna paragraf.

Över granskningen skall yttrande avges till bolagsstämman. Yttrandet skall under minst en vecka före bolagsstämman hållas tillgängligt för delägarna på bolagets huvudkontor och utan dröjsmål sändas till de delägare som det begär samt framläggas på stämman. Granskare är berättigad att erhålla arvode av bolaget.

16 kap.

Fusion och inlösen av minoritetsaktier

4 §

Utöver vad som stadgas i 1 § 3 mom.

av bolagets förvaltning och bokföring under en viss förfluten tid eller av vissa åtgärder eller omständigheter. Förslag om detta skall göras vid ordinarie bolagsstämma eller vid den bolagsstämma där ärendet enligt kallelsen till stämman skall behandlas. Om i ett ömsesidigt försäkringsbolag förslaget biträds av röstberättigade med minst en tredjedel av de vid stämman avgivna rösterna, eller i ett försäkringsaktiebolag av aktieägare med minst en tiondel av samtliga aktier eller en tredjedel av de vid stämman företrädda aktierna, kan en delägare inom en månad från bolagsstämman hos *Försäkringsinspektionen* anhålla om att en granskare skall förordnas. I ett publikt försäkringsaktiebolag med olika slag av aktier tillkommer samma rätt aktieägare med minst en tiondel av alla aktier av ett visst slag eller en tredjedel av de vid stämman företrädda aktierna av ett visst slag.

Försäkringsinspektionen skall höra bolagets styrelse och, om granskningen enligt ansökan gäller åtgärder av en viss person, denna person. Ansökan skall bifallas, om vägande skäl för granskningen anses föreligga. *Inspektionen* kan förordna en eller flera granskare.

Vad som föreskrivs om revisor i 3 § 1 mom. och i 17 kap. 2 § i denna lag och i 3, 8, 18 och 19 §, 24—26 § och 51 § i revisionslagen samt i 15 kap. 5 och 7 § och 16 kap. 4 § i aktiebolagslagen skall på motsvarande sätt tillämpas på en granskare som avses i denna paragraf.

Över granskningen skall yttrande avges till bolagsstämman. Yttrandet skall under minst en vecka före bolagsstämman hållas tillgängligt för delägarna på bolagets huvudkontor och utan dröjsmål sändas till de delägare som det begär samt framläggas på stämman. Granskaren är berättigad att erhålla arvode av bolaget.

16 kap.

Fusion och inlösen av minoritetsaktier

4 §

Utöver vad som bestäms i 1 § 3 mom.

skall fusionsplanen uppta

8) utredning om de särskilda förmåner och rättigheter som tillkommer i fusionen deltagande bolags förvaltningsråds- och styrelsemedlemmar, verkställande direktör, revisor och av Centralhandelskammaren godkänd revisor såsom oberoende sakkunnig,

6 §

En eller flera av Centralhandelskammaren godkända revisorer såsom oberoende sakkunniga skall ge utlåtande om fusionsplanen till de bolag som deltar i fusionen. I utlåtandet skall bedömas om fusionsplanen ger riktiga och tillräckliga uppgifter om omständigheter som är ägnade att inverka väsentligt på bedömningen av fusionsorsaken, värdet av den egendom som övergår till det övertagande bolaget samt vederlagets värde och dess skifte. I utlåtandet till det övertagande bolaget skall särskilt nämnas om fusionen är ägnad att äventyra betalningen av bolagets skulder. I fråga om de sakkunniga och utlåtandet skall i övrigt i tillämpliga delar iakttas 2 kap. 4 a § lagen om aktiebolag.

18 §

Det överlåtande bolagets försäkringsbestånd samt övriga tillgångar och skulder, med undantag av yrkande som grundar sig på 15 kap. 1 och 3 § lagen om aktiebolag, 17 kap. 1 § i denna lag och 44 § revisionslagen, övergår utan likvidationsförfarande till det övertagande bolaget, när verkställandet av fusionen har registrerats. Samtidigt upplöses det överlåtande bolaget.

16 a kap.

Överlåtelse av försäkringsbeståndet

3 §

Planen för överlåtelse av försäkringsbeståndet skall uppta

4) utredning om de särskilda förmåner

skall fusionsplanen uppta

8) utredning om de särskilda förmåner och rättigheter som tillkommer i fusionen deltagande bolags förvaltningsråds- och styrelsemedlemmar, verkställande direktör, revisor och CGR-revisor som är verksam som oberoende sakkunnig,

6 §

En eller flera *CGR-revisorer* som är oberoende sakkunniga skall ge utlåtande om fusionsplanen till de bolag som deltar i fusionen. I utlåtandet skall bedömas om fusionsplanen ger riktiga och tillräckliga uppgifter om omständigheter som är ägnade att inverka väsentligt på bedömningen av fusionsorsaken, värdet av den egendom som övergår till det övertagande bolaget samt vederlagets värde och dess skifte. I utlåtandet till det övertagande bolaget skall särskilt nämnas om fusionen är ägnad att äventyra betalningen av bolagets skulder. I fråga om de sakkunniga och utlåtandet skall i övrigt i tillämpliga delar iakttas 2 kap. 4 a § i aktiebolagslagen.

18 §

Det överlåtande bolagets försäkringsbestånd samt övriga tillgångar och skulder, med undantag av yrkande som grundar sig på 15 kap. 1 och 3 § i aktiebolagslagen, 17 kap. 1 § i denna lag och 51 § i revisionslagen, övergår utan likvidationsförfarande till det övertagande bolaget, när verkställandet av fusionen har registrerats. Samtidigt upplöses det överlåtande bolaget.

16 a kap.

Överlåtelse av försäkringsbeståndet

3 §

Planen för överlåtelse av försäkringsbeståndet skall uppta

4) utredning om de särskilda förmåner

och rättigheter som tillkommer det överlåtande och det övertagande bolagets förvaltningsråds- och styrelsemedlemmar, verkställande direktör, revisor och av Centralhandelskammaren godkänd revisor såsom oberoende sakkunnig,

4 §

En eller flera av Centralhandelskammaren godkända revisorer såsom oberoende sakkunniga skall ge både det överlåtande och det övertagande bolaget utlåtande om planen för överlåtelse av försäkringsbeståndet. I utlåtandet skall bedömas om planen ger riktiga och tillräckliga uppgifter om omständigheter som är ägnade att inverka väsentligt på bedömningen av orsaken till att försäkringsbeståndet överläts, värdet av det försäkringsbestånd som övergår till det övertagande bolaget och den egendom som enligt avtalet skall överföras som täckning för beståndet samt ett eventuellt vederlags värde. I utlåtandet skall särskilt nämnas om överlåtelsen av försäkringsbeståndet är ägnad att äventyra betalningen av bolagets skulder. I fråga om de sakkunniga och utlåtandet skall i övrigt i tillämpliga delar iakttagas 2 kap. 4 a § lagen om aktiebolag.

18 kap.

Särskilda stadganden

4 §

Den som uppsåtligen

6) bryter mot stadgandena om utlåtanden som skall uppgöras av en *godkänd* revisor såsom oberoende sakkunnig,

skall, såframt gärningen ej är ringa eller annorstädes i lag strängare straff ej är stadgat, för *försäkringsbolagsbrott* dömas till böter eller till fängelse i högst ett år.

och rättigheter som tillkommer det överlåtande och det övertagande bolagets förvaltningsråds- och styrelsemedlemmar, verkställande direktör, revisor och *CGR-revisor* som är verksam som oberoende sakkunnig,

4 §

En eller flera *CGR-revisorer* som är oberoende sakkunniga skall ge både det överlåtande och det övertagande bolaget utlåtande om planen för överlåtelse av försäkringsbeståndet. I utlåtandet skall bedömas om planen ger riktiga och tillräckliga uppgifter om omständigheter som är ägnade att inverka väsentligt på bedömningen av orsaken till att försäkringsbeståndet överläts, värdet av det försäkringsbestånd som övergår till det övertagande bolaget och den egendom som enligt avtalet skall överföras som täckning för beståndet samt ett eventuellt vederlags värde. I utlåtandet skall särskilt nämnas om överlåtelsen av försäkringsbeståndet är ägnad att äventyra betalningen av bolagets skulder. I fråga om de sakkunniga och utlåtandet skall i övrigt i tillämpliga delar iakttagas 2 kap. 4 a § i aktiebolagslagen.

18 kap.

Särskilda bestämmelser

4 §

Den som uppsåtligen

6) bryter mot bestämmelserna om utlåtanden som skall uppgöras av en revisor som är oberoende sakkunnig,

skall, om inte gärningen är ringa eller strängare straff för den föreskrivs någon annanstans i lag, för *försäkringsbolagsbrott* dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

Denna lag träder i kraft den 20 .

12.

Lag**om ändring av 39 a § i lagen om utländska försäkringsbolag**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 17 mars 1995 om utländska försäkringsbolag (398/1995) 39 a § 1 och 2 mom., sådana de lyder i lag 359/2002, samt fogas till 39 a §, sådan den lyder i nämnda lag 359/2002, ett nytt 3 mom., varvid de nuvarande 3—5 mom. blir 4—6 mom., som följer:

Gällande lydelse

39 a §

Revision

Representationen för ett försäkringsbolag från tredje land skall ha minst en revisor och en revisorssuppleant. *Till revisor och revisorssuppleant får väljas endast en sådan godkänd revisor som avses i 2 § 2 punkten revisionslagen (936/1994).* Minst en revisor och en revisorssuppleant skall dock vara en av Centralhandelskammaren godkänd revisor eller revisionssammanslutning.

Försäkringsinspektionen skall förordna en revisor för representationen, om

- 1) en *godkänd* revisor eller revisorssuppleant inte har valts enligt denna lag eller revisionslagen,
- 2) en revisor saknar behörighet enligt 10 § revisionslagen, eller om
- 3) en revisor inte är oberoende på det sätt som avses i 23 eller 24 § revisionslagen.

Föreslagen lydelse

39 a §

Revision

Representationen för ett försäkringsbolag från tredje land skall ha minst en revisor och en revisorssuppleant. Minst en revisor och en revisorssuppleant skall vara en *CGR-revisor eller CGR-sammanslutning som avses i 2 § 2 punkten i revisionslagen (/)*.

Försäkringsinspektionen skall förordna en revisor för representationen, om

- 1) någon revisor eller revisorssuppleant inte har valts enligt denna lag eller revisionslagen,
- 2) revisorn inte har den behörighet som avses i 3 § i revisionslagen eller om
- 3) revisorn inte är oberoende på det sätt som avses i 24 eller 25 § i revisionslagen.

Försäkringsinspektionen skall begära utlåtande av Centralhandelskammarens revisionsnämnd i ett ärende som avses i 2 mom. 3 punkten och som gäller oberoende innan ärendet avgörs.

Denna lag träder i kraft den 20 .

13.

Lag**om ändring av lagen om försäkringsföreningar**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 31 december 1987 om försäkringsföreningar (1250/1987) 9 kap. 1 § 2 mom., sådant det lyder i lag 340/2000, samt
ändras 9 kap. 1 § 1 mom., 3 och 4 § samt 6 § 3 mom., 11 kap. 5 § 2 mom., 14 kap. 3 § 2 mom. 8 punkten, 5 § 1 mom. och 17 § 1 mom., 14 a kap. 3 § 2 mom. 5 punkten och 4 §, 15 kap. 5 § 1 mom. och det inledande stycket i 7 § 1 mom. samt 16 kap. 8 § 4 punkten, sådana de lyder 9 kap. 1 § 1 mom., 3 och 4 § samt 6 § 3 mom., 11 kap. 5 § 2 mom., 14 kap. 3 § 2 mom. 8 punkten, 5 § 1 mom. och 17 § 1 mom., 14 a kap. 3 § 2 mom. 5 punkten och 4 §, 15 kap. 5 § 1 mom. och det inledande stycket i 7 § 1 mom. i nämnda lag 340/2000 och 16 kap. 8 § 4 punkten i lag 1525/2001, som följer:

Gällande lydelse

9 kap.

Revision och särskild granskning

1 §

I fråga om revision av försäkringsföreningar gäller vad som bestäms i detta kapitel och i revisionslagen (936/1994).

Med godkänd revisor avses i denna lag en sådan person eller sammanslutning som har godkänts och registrerats i enlighet med bestämmelserna i 2 kap. revisionslagen.

3 §

Endast en godkänd revisor kan vara revisor för en stor försäkringsförening. Minst en av föreningsstämman utsedd revisor och revisorssuppleant skall vara av Centralhandelskammaren godkänd revisor.

I en liten försäkringsförening skall minst en revisor och revisorssuppleant vara godkänd revisor.

Föreslagen lydelse

9 kap.

Revision och särskild granskning

1 §

I fråga om revision av försäkringsföreningar gäller vad som bestäms i detta kapitel och i revisionslagen (/).

(upphävs)

3 §

I en stor försäkringsförening skall minst en revisor vara en sådan CGR-revisor eller CGR-sammanslutning som avses i 2 § 2 punkten i revisionslagen.

På revision av en stor försäkringsförening och försäkringsholdingsammanslutning tillämpas vad som i 25 § 1 mom. 8 punkten, 5 kap. och 40 § 2 mom. 1 punkten i revisionslagen föreskrivs om revision och revisorer i sammanslutningar som är föremål för offentlig handel.

I en liten försäkringsförening skall revisorn och revisorssuppleanten vara en CGR-revisor eller CGR-sammanslutning eller en i 2 § 3 punkten i nämnda lag avsedd GRM-revisor eller GRM-sammanslutning.

En försäkringsförenings revisorer skall innan de blir valda ge sitt daterade och undertecknade samtycke till uppdraget.

4 §

Försäkringsinspektionen skall på anmälan förordna en behörig revisor för försäkringsföreningen, om

1) en godkänd revisor inte har valts enligt denna lag eller revisionslagen,

2) en revisor inte har behörighet enligt denna lag eller 10 § revisionslagen eller inte är oberoende på det sätt som avses i 23 och 24 § revisionslagen, eller om

3) en bestämmelse i stadgarna om antalet revisorer eller deras behörighet inte har iakttagits.

Anmälan får i ovan nämnda fall göras av vem som helst. Styrelsen är skyldig att göra anmälan, om inte den på vilken det ankommer att utse revisor utan dröjsmål utser en revisor som uppfyller behörighetsvillkoren.

Innan ett i denna paragraf nämnt förordnande meddelas skall föreningens styrelse höras. Förordnandet gäller till dess att för föreningen i föreskriven ordning utsetts en revisor i stället för den som Försäkringsinspektionen förordnat.

6 §

Vad som bestäms i fråga om revisor i 15 kap. 5—7 §, 16 kap. 4 § och i 10, 15, 21—25 och 44 § revisionslagen skall på motsvarande sätt tillämpas på granskare som avses i denna paragraf.

11 kap.

Vinstutdelning och annan användning av föreningens tillgångar

5 §

4 §

Försäkringsinspektionen skall på anmälan förordna en behörig revisor för försäkringsföreningen, om

1) någon revisor inte har valts enligt denna lag eller revisionslagen,

2) revisorn inte har den behörighet som avses i denna lag eller i 3 § i revisionslagen eller revisorn inte är oberoende på det sätt som avses i 24 eller 25 § i revisionslagen,

3) en bestämmelse i stadgarna om antalet revisorer eller deras behörighet inte har iakttagits.

Anmälan får i ovan nämnda fall göras av vem som helst. Styrelsen är skyldig att göra anmälan, om inte den på vilken det ankommer att utse revisor utan dröjsmål utser en revisor som uppfyller behörighetsvillkoren.

Försäkringsinspektionen skall begära ett utlåtande av Centralhandelskammarens revisionsnämnd i ett ärende som avses i 1 mom. 2 punkten och som gäller oberoende innan ärendet avgörs.

Innan ett i denna paragraf nämnt förordnande meddelas skall föreningens styrelse höras. Förordnandet gäller till dess att för föreningen i föreskriven ordning utsetts en revisor i stället för den som Försäkringsinspektionen förordnat.

6 §

Vad som bestäms om revisor i 15 kap. 5—7 §, 16 kap. 4 § i denna lag och i 3, 8, 18 och 19 §, 24—26 § och i 51 § i revisionslagen skall på motsvarande sätt tillämpas på en granskare som avses i denna paragraf.

11 kap.

Vinstutdelning och annan användning av föreningens tillgångar

5 §

De som deltagit i fattandet eller verkställandet av utdelningsbeslutet eller i upprättandet eller fastställandet av den felaktiga balansräkning som legat till grund för beslutet är enligt 15 kap. 1, 3 och 4 § i denna lag samt 44 § i revisionslagen solidariskt ansvariga för den brist som föreligger efter återbetalningen av medel.

14 kap.

Fusion

3 §

Fusionsplanen skall uppta

8) utredning om de särskilda förmåner och rättigheter som tillkommer i fusionen deltagande föreningars förvaltningsrådsmedlemmar och styrelsemedlemmar, verkställande direktör, revisor och *godkänd* revisor såsom oberoende sakkunnig,

5 §

En eller flera av Centralhandelskammaren godkända eller, om endast små försäkringsföreningar deltar i fusionen, av Centralhandelskammaren eller någon handelskammare godkända revisorer såsom oberoende sakkunniga skall ge utlåtande om fusionsplanen till de föreningar som deltar i fusionen. I utlåtandet skall bedömas om fusionsplanen ger riktiga och tillräckliga uppgifter om omständigheter som är ägnade att inverka väsentligt på bedömningen av fusionsorsaken, värdet av den egendom som övergår till den övertagande föreningen samt vederlagets värde och dess skifte. I utlåtandet till den övertagande föreningen skall särskilt nämnas om fusionen är ägnad att äventyra betalningen av föreningens skulder. Utlåtandet skall dateras och undertecknas och det skall fogas till fusionsplanen.

17 §

Den överlåtande föreningens försäkringsbestånd samt övriga tillgångar och skulder, med undantag av yrkande som grundar sig på 15 kap. 1 och 3 § i denna lag

De som deltagit i fattandet eller verkställandet av utdelningsbeslutet eller i upprättandet eller fastställandet av den felaktiga balansräkning som legat till grund för beslutet är enligt 15 kap. 1, 3 och 4 § i denna lag samt 51 § i revisionslagen solidariskt ansvariga för den brist som föreligger efter återbetalningen av medel.

14 kap.

Fusion

3 §

Fusionsplanen skall uppta

8) utredning om de särskilda förmåner och rättigheter som tillkommer i fusionen deltagande föreningars förvaltningsrådsmedlemmar och styrelsemedlemmar, verkställande direktör, revisor och en revisor som är verksam som oberoende sakkunnig,

5 §

En eller flera *CGR-revisorer* eller, om endast små försäkringsföreningar deltar i fusionen, *CGR-revisorn eller GRM-revisorn, vilka är verksamma* som oberoende sakkunniga, skall ge utlåtande om fusionsplanen till de föreningar som deltar i fusionen. I utlåtandet skall bedömas om fusionsplanen ger riktiga och tillräckliga uppgifter om omständigheter som är ägnade att inverka väsentligt på bedömningen av fusionsorsaken, värdet av den egendom som övergår till den övertagande föreningen samt vederlagets värde och dess skifte. I utlåtandet till den övertagande föreningen skall särskilt nämnas om fusionen är ägnad att äventyra betalningen av föreningens skulder. Utlåtandet skall dateras och undertecknas och det skall fogas till fusionsplanen.

17 §

Den överlåtande föreningens försäkringsbestånd samt övriga tillgångar och skulder, med undantag av yrkande som grundar sig på 15 kap. 1 och 3 § i denna lag

och 44 § revisionslagen, övergår utan likvidationsförfarande till den övertagande föreningen, när verkställandet av fusionen har registrerats. Samtidigt upplöses den överlåtande föreningen.

14 a kap.

Överlåtelse av försäkringsbeståndet

3 §

Planen för överlåtelse av försäkringsbeståndet skall uppta

5) utredning om de särskilda förmåner och rättigheter som tillkommer den överlåtande och den övertagande föreningens förvaltningsrådsmedlemmar och styrelsemedlemmar, verkställande direktör, revisor och godkänd revisor såsom oberoende sakkunnig,

4 §

En eller flera av Centralhandelskammaren godkända eller, om överlåtelsen av försäkringsbeståndet sker mellan två små försäkringsföreningar, av Centralhandelskammaren eller någon handelskammare godkända revisorer såsom oberoende sakkunniga skall ge både den överlåtande och den övertagande föreningen utlåtande om planen för överlåtelse av försäkringsbeståndet. I utlåtandet skall bedömas om planen ger riktiga och tillräckliga uppgifter om omständigheter som är ägnade att inverka väsentligt på bedömningen av orsaken till att försäkringsbeståndet överläts, värdet av det försäkringsbestånd som övergår till den övertagande föreningen och den egendom som enligt avtalet skall överföras som täckning för beståndet samt ett eventuellt vederlags värde. I utlåtandet skall särskilt nämnas om överlåtelsen av försäkringsbeståndet är ägnad att äventyra betalningen av föreningens skulder. I fråga om de sakkunniga och utlåtandet skall i övrigt i tillämpliga delar iaktas 14 kap. 5 §.

och 51 § i revisionslagen, övergår utan likvidationsförfarande till den övertagande föreningen, när verkställandet av fusionen har registrerats. Samtidigt upplöses den överlåtande föreningen.

14 a kap.

Överlåtelse av försäkringsbeståndet

3 §

Planen för överlåtelse av försäkringsbeståndet skall uppta

5) utredning om de särskilda förmåner och rättigheter som tillkommer den överlåtande och den övertagande föreningens förvaltningsrådsmedlemmar och styrelsemedlemmar, verkställande direktör, revisor och en revisor som är verksam som oberoende sakkunnig,

4 §

En eller flera *CGR-revisorer* eller, om överlåtelsen av försäkringsbeståndet sker mellan två små försäkringsföreningar, *CGR-revisorn eller GRM-revisorn, vilka är verksamma som oberoende sakkunniga*, skall ge både den överlåtande och den övertagande föreningen utlåtande om planen för överlåtelse av försäkringsbeståndet. I utlåtandet skall bedömas om planen ger riktiga och tillräckliga uppgifter om omständigheter som är ägnade att inverka väsentligt på bedömningen av orsaken till att försäkringsbeståndet överläts, värdet av det försäkringsbestånd som övergår till den övertagande föreningen och den egendom som enligt avtalet skall överföras som täckning för beståndet samt ett eventuellt vederlags värde. I utlåtandet skall särskilt nämnas om överlåtelsen av försäkringsbeståndet är ägnad att äventyra betalningen av föreningens skulder. I fråga om de sakkunniga och utlåtandet skall i övrigt i tillämpliga delar iaktas 14 kap. 5 §.

15 kap.

Skadeståndsskyldighet

5 §

Beslut om väckande av skadeståndstalan för föreningens räkning med stöd av 1 eller 3 § i denna lag eller 44 § revisionslagen fattas av föreningsstämman. Styrelsen har dock rätt att besluta om väckande av skadeståndstalan på grund av en straffbar gärning.

7 §

Talan på föreningens vägnar kan med stöd av 1 eller 3 § i denna lag eller 44 § revisionslagen, om talan inte grundas på en straffbar gärning, inte väckas mot

16 kap.

Särskilda stadganden

8 §

Den som uppsåtligen

4) bryter mot bestämmelserna om utlåtan-
den som skall utarbetas av en *godkänd* re-
visor såsom oberoende sakkunnig,

skall, om inte gärningen är ringa eller
strängare straff för den föreskrivs någon
annanstans i lag, för *försäkringsförenings-*
brott dömas till böter eller fängelse i högst
ett år.

15 kap.

Skadeståndsskyldighet

5 §

Beslut om väckande av skadeståndstalan för föreningens räkning med stöd av 1 eller 3 § i denna lag eller 51 § i revisionslagen fattas av föreningsstämman. Styrelsen har dock rätt att besluta om väckande av skadeståndstalan på grund av en straffbar gärning.

7 §

Talan på föreningens vägnar kan med stöd av 1 eller 3 § i denna lag eller 51 § i revisionslagen, om talan inte grundas på en straffbar gärning, inte väckas mot

16 kap.

Särskilda bestämmelser

8 §

Den som uppsåtligen

4) bryter mot bestämmelserna om utlåtan-
den som skall utarbetas av en revisor som är
verksam som en oberoende sakkunnig,

skall, om inte gärningen är ringa eller
strängare straff för den föreskrivs någon
annanstans i lag, för *försäkringsförenings-*
brott dömas till böter eller fängelse i högst
ett år.

Denna lag träder i kraft den 20 .

14.

Lag

om ändring av lagen om pensionsstiftelser

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 29 december 1995 om pe-
nsionsstiftelser (1774/1995) 31—33 §, 35
och 66 § samt det inledande stycket i 113 § 1 mom. som följer:

31 §

På revision i en pensionsstiftelse tillämpas revisionslagen (936/94), om inte något annat följer av denna lag.

En pensionsstiftelse skall ha minst två revisorer. De personer som hör till verksamhetskretsen skall välja åtminstone en revisor och en revisorssuppleant för denne och arbetsgivaren skall utse de övriga revisorerna och revisorssuppleanter för dessa. Har pensionsstiftelsen ett förvaltningsråd, utser detta revisorer och revisorssuppleanter på framställning av de personer som hör till verksamhetskretsen och arbetsgivaren.

Utan hinder av 2 mom. väljer arbetsgivaren vid grundandet av en pensionsstiftelse interimistiskt alla revisorer och deras revisorssuppleanter. Vid val av revisorer som företräder verksamhetskretsen skall arbetsgivaren höra företrädare för verksamhetskretsen. Tillämpas lagen om samarbete inom företag eller lagen om samarbete inom statens ämbetsverk och inrättningar på arbetsgivarsammanslutningen, skall arbetsgivaren vid val av revisorer som företräder verksamhetskretsen höra de företrädare för personalen som avses i nämnda lagar. När pensionsstiftelsen har registrerats skall valet av revisorer och deras revisorssuppleanter som företräder verksamhetskretsen förrättas så snart som det med beaktande av vad 3 § 2 mom. stadgar är möjligt.

Utan hinder av 2 och 3 mom. behöver en revisorssuppleant inte väljas, om en revisorssammanslutning som avses i 5 eller 6 § revisionslagen har valts till revisor.

Vad denna lag stadgar om revisorer skall på motsvarande sätt tillämpas på revisorssuppleanterna.

32 §

Mandatperioden för en revisor skall bestämmas i pensionsstiftelsens stadgar. Revisorns uppdrag upphör då det styrelse-

31 §

På revision i en pensionsstiftelse tillämpas revisionslagen (/), om inte något annat följer av denna lag.

På revisionen i en B-pensionsstiftelse och AB-pensionsstiftelse tillämpas dessutom vad som i 25 § 1 mom. 8 punkten, 5 kap. och 40 § 2 mom. 1 punkten i revisionslagen föreskrivs om revision och revisorer i en sammanslutning som är föremål för offentlig handel.

En pensionsstiftelse skall ha minst två revisorer. De personer som hör till verksamhetskretsen skall välja åtminstone en revisor och en revisorssuppleant för revisorn och arbetsgivaren skall utse de övriga revisorerna och revisorssuppleanter för dessa. Har pensionsstiftelsen ett förvaltningsråd, utser detta revisorer och revisorssuppleanter på framställning av de personer som hör till verksamhetskretsen och arbetsgivaren.

Utan hinder av 3 mom. väljer arbetsgivaren vid grundandet av en pensionsstiftelse interimistiskt alla revisorer och deras revisorssuppleanter. Vid val av revisorer som företräder verksamhetskretsen skall arbetsgivaren höra företrädare för verksamhetskretsen. Tillämpas lagen om samarbete inom företag eller lagen om samarbete inom statens ämbetsverk och inrättningar på arbetsgivarsammanslutningen, skall arbetsgivaren vid val av revisorer som företräder verksamhetskretsen höra de företrädare för personalen som avses i nämnda lagar. När pensionsstiftelsen har registrerats skall valet av revisorer och deras revisorssuppleanter som företräder verksamhetskretsen förrättas så snart som det med beaktande av vad som bestäms i 3 § 2 mom. är möjligt.

Utan hinder av 3 och 4 mom. behöver en revisorssuppleant inte väljas, om *en CGR-sammanslutning som avses i 33 § eller en GRM-revisor som avses i 34 § i revisionslagen har valts till revisor.*

Vad som i denna lag föreskrivs om revisorer skall på motsvarande sätt tillämpas på revisorssuppleanterna.

32 §

Mandattiden för en revisor skall bestämmas i pensionsstiftelsens stadgar. Revisorns uppdrag upphör då det styrelse-

eller förvaltningsrådssammanträde avslutas vid vilket den revisionsberättelse som avses i 19 § revisionslagen för den sista räkenskapsperioden under hans mandatperiod behåses eller, om revisorn valts tills vidare, då en ny revisor har valts i hans ställe.

33 §

En pensionsstiftelse skall ha minst en revisor som är godkänd av Centralhandelskammaren eller någon handelskammare.

Social- och hälsovårdsministeriet kan av särskilda skäl på ansökan samtycka till att en pensionsstiftelse, i stället för en av Centralhandelskammaren eller någon handelskammare godkänd revisor, får välja någon annan revisor som uppfyller behörighetsvillkoren.

35 §

Social- och hälsovårdsministeriet skall förordna en revisor som uppfyller behörighetsvillkoren i de fall som stadgas i 27 § 1 mom. revisionslagen eller om revisorn är jävig enligt 34 § i denna lag.

Anmälan får i de fall som nämns i 1 mom. göras av vem som helst. Styrelsen är skyldig att göra anmälan, om inte den som skall välja revisor utan dröjsmål väljer en revisor som uppfyller behörighetsvillkoren.

Innan ett i denna paragraf nämnt förordnande ges skall pensionsstiftelsens styrelse höras. Förordnandet gäller till dess för pensionsstiftelsen har valts en revisor i stället för den som ministeriet förordnat.

66 §

Social- och hälsovårdsministeriet har rätt att när som helst granska en pensionsstiftelses verksamhet och delta i de sammanträden där beslutanderätten i

eller förvaltningsrådssammanträde avslutas vid vilket den revisionsberättelse som avses i 15 § i revisionslagen för den sista räkenskapsperioden under revisorns mandattid behandlas eller, om revisorn valts tills vidare, då en ny revisor har valts i hans ställe.

33 §

En pensionsstiftelses revisor skall vara en *CGR-revisor eller CGR-sammanslutning som avses i 2 § 2 punkten i revisionslagen eller en GRM-revisor eller GRM-sammanslutning som avses i 2 § 3 punkten i nämnda lag.*

35 §

Försäkringsinspektionen skall förordna en revisor som uppfyller behörighetsvillkoren i de fall som avses i 9 § 1 mom. i revisionslagen eller om revisorn är jävig enligt 34 § i denna lag.

Anmälan får i de fall som nämns i 1 mom. göras av vem som helst. Styrelsen är skyldig att göra anmälan, om inte den som skall välja revisor utan dröjsmål väljer en revisor som uppfyller behörighetsvillkoren.

Försäkringsinspektionen skall av Centralhandelskammarens revisionsnämnd begära ett utlåtande i ett ärende som avses i 9 § 1 mom. 2 punkten i revisionslagen och som gäller oberoende innan ärendet avgörs.

Innan ett i denna paragraf nämnt förordnande ges skall pensionsstiftelsens styrelse höras. Förordnandet gäller till dess för pensionsstiftelsen har valts en revisor i stället för den som *Försäkringsinspektionen* förordnat.

66 §

Försäkringsinspektionen har rätt att när som helst granska en pensionsstiftelses verksamhet och delta i de sammanträden där beslutanderätten i pensionsstiftelsens

Gällande lydelse

pensionsstiftelsens angelägenheter utövas, dock inte i beslutsfattandet.

Ministeriet kan förordna om särskild granskning av pensionsstiftelsens verksamhet för en viss avslutad period eller av vissa åtgärder eller omständigheter. Särskild granskning utförs på pensionsstiftelsens bekostnad. Innan förordnandet ges skall ministeriet höra pensionsstiftelsens styrelse och, om granskningen avser en viss persons åtgärder, denna person. En särskild granskning skall utföras om vägande skäl anses föreligga. Ministeriet kan utse en eller flera granskare. 112, 113 och 128 §§ i denna lag samt 10, 15, 21—25 och 44 §§ revisionslagen stadgar om revisorer skall på motsvarande sätt tillämpas på granskare som avses i 3 mom.

Av särskilda skäl kan ministeriet omhändertaga handlingar som tillhör pensionsstiftelsen. Pensionsstiftelsen skall på begäran avgiftsfritt få kopior av handlingarna.

113 §

Sådan talan på pensionsstiftelsens vägnar som baserar sig på 109 och 110 §§ eller, i fråga om revisor, på 44 § revisionslagen, kan, om talan inte grundas på en straffbar gärning, inte väckas mot

Föreslagen lydelse

angelägenheter utövas, dock inte i beslutsfattandet.

Försäkringsinspektionen kan förordna om särskild granskning av pensionsstiftelsens verksamhet för en viss avslutad period eller av vissa åtgärder eller omständigheter. Särskild granskning utförs på pensionsstiftelsens bekostnad. Innan förordnandet ges skall *inspektionen* höra pensionsstiftelsens styrelse och, om granskningen avser en viss persons åtgärder, denna person. Särskild granskning skall utföras, om vägande skäl anses föreligga. *Inspektionen* kan utse en eller flera granskare.

Vad som i 34, 112, 113 och 128 § i denna lag samt i 3, 8, 18, 19, 24—26 och 51 § i revisionslagen föreskrivs om revisorer skall på motsvarande sätt tillämpas på en granskare som avses i 3 mom.

Av särskilda skäl kan *Försäkringsinspektionen* omhändertaga handlingar som tillhör pensionsstiftelsen. Pensionsstiftelsen skall på begäran avgiftsfritt få kopior av handlingarna.

113 §

Sådan talan på pensionsstiftelsens vägnar som baserar sig på 109 och 110 § eller, i fråga om revisor, på 51 § i revisionslagen kan, om talan inte grundas på en straffbar gärning, inte väckas mot

Denna lag träder i kraft den 20 .

15.

Lag

om ändring av lagen om försäkringskassor

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen av den 27 november 1992 om försäkringskassor (1164/1992) 59 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 945/1994, samt

ändras 56, 61 och 69 § samt det inledande stycket i 157 §, sådana de lyder 56 § i lag 250/2002, 61 och 69 § delvis ändrade i nämnda lag 945/1994 samt det inledande stycket i 157 § i nämnda lag 945/1994 som följer:

56 §

Om revision av en försäkringskassa gäller vad som bestäms i detta kapitel och i revisionslagen (936/1994).

En försäkringskassa skall ha minst två revisorer. Revisorerna väljs av kassamötet. I kassans stadgar kan likväl bestämmas att såväl medlemmarna som delägarna har rätt att välja ett bestämt antal revisorer, delägarna dock högst hälften av det totala antalet revisorer.

Utöver de ordinarie revisorerna skall väljas minst två revisorssuppleanter. Vad som i denna lag bestäms om revisorer skall på motsvarande sätt tillämpas på suppleanterna.

Utan hinder av bestämmelserna i 3 mom. kan man dock avstå från att välja en revisorssuppleant, om till revisor har valts en revisionssammanslutning som avses i 5 eller 6 § revisionslagen och något annat inte föreskrivs i kassans stadgar.

59 §

En försäkringskassa skall ha minst en revisor som är godkänd av Centralhandelskammaren eller någon handelskammare.

Social- och hälsovårdsministeriet kan av särskilda skäl på ansökan bestämma att en kassa i stället för en av Centralhandelskammaren eller någon handelskammare godkänd revisor får välja en revisor med den behörighet som nämns i 10 § revisionslagen.

61 §

Social- och hälsovårdsministeriet skall på anmälan i de fall som avses i 27 § 1 mom. revisionslagen för försäkringskassan förordna en revisor som uppfyller

56 §

I fråga om revision av en försäkringskassa gäller vad som bestäms i detta kapitel och i revisionslagen (/).

På revision av en pensionskassa som utövar lagstadgad pensionsförsäkring tillämpas dessutom vad som i 25 § 1 mom. 8 punkten, 5 kap. och 40 § 2 mom. 1 punkten i revisionslagen föreskrivs om revision och revisorer i en sammanslutning som är föremål för offentlig handel.

En försäkringskassa skall ha minst två revisorer. *Revisorn skall vara en CGR-revisor eller CGR-sammanslutning som avses i 2 § 2 punkten i revisionslagen eller en GRM-revisor eller GRM-sammanslutning som avses i 2 § 3 punkten i nämnda lag.* Revisorerna väljs av kassamötet. I kassans stadgar kan likväl bestämmas att såväl medlemmarna som delägarna har rätt att välja ett bestämt antal revisorer, delägarna dock högst hälften av det totala antalet revisorer.

Utöver de ordinarie revisorerna skall väljas minst två revisorssuppleanter. Vad som i denna lag bestäms om revisorer skall på motsvarande sätt tillämpas på suppleanterna.

Utan hinder av bestämmelserna i 4 mom. kan man dock avstå från att välja en revisorssuppleant, om till revisor har valts en CGR-sammanslutning eller GRM-sammanslutning, och något annat inte föreskrivs i kassans stadgar.

(upphävs)

61 §

Försäkringsinspektionen skall på anmälan i de fall som avses i 9 § 1 mom. i revisionslagen för försäkringskassan förordna en revisor som uppfyller behörighetsvillkoren.

behörighetsvillkoren. (28.10.1994/945)

Anmälan får i de fall som nämns i 1 mom. göras av vem som helst. Styrelsen är skyldig att göra anmälan, om inte den som skall utse revisor utan dröjsmål väljer en revisor som uppfyller behörighetsvillkoren.

69 §

En medlem eller delägare i försäkringskassan kan kräva särskild granskning av kassans förvaltning och bokföring under en viss avslutad period eller av vissa åtgärder eller omständigheter. Förslag härom skall göras vid ett ordinarie kassamöte eller vid det kassamöte där ärendet enligt möteskal-lelsen skall behandlas. Har de röstberättiga-de med minst en tredjedel av det vid mötet företrädde röstetalet biträtt förslaget, kan en medlem eller delägare inom en månad efter kassamötet hos social- och hälsovårdsmini-steriet anhålla om att granskare skall för-ordnas.

Innan en granskare förordnas skall mini-steriet höra kassans styrelse och, om granskningen enligt ansökan gäller en be-stämmd persons åtgärder, även denne. Ansö-kan skall bifallas om det anses föreligga vä-gande skäl för granskningen. Ministeriet kan förordna en eller flera granskare.

På en granskare som avses i denna para-graf skall på motsvarande sätt tillämpas vad 4—6, 10, 15 och 20—24 §§ revisionslagen stadgar om revisor.

Över granskningen skall ges ett utlåtande till kassamötet. Utlåtandet skall under minst en vecka före kassamötet hållas tillgängligt för medlemmarna och delägarna på kassans kontor och utan dröjsmål sändas till de medlemmar och delägare som begär det. Det skall också läggas fram på kassamötet. Granskaren har rätt till arvode av kassan.

Anmälan får i de fall som avses i 1 mom. göras av vem som helst. Styrelsen är skyldig att göra anmälan, om inte den som skall utse revisor utan dröjsmål väljer en revisor som uppfyller behörighetsvillkoren.

Försäkringsinspektionen skall av Cen-tralhandelskammarens revisionsnämnd be-gära utlåtande i ett ärende som avses i 9 § 1 mom. 2 punkten i revisionslagen och som gäller oberoende innan ärendet avgörs.

Innan ett i denna paragraf nämnt förord-nande meddelas skall kassans styrelse hö-ras. Förordnandet gäller till dess för kassan har valts en revisor i stället för den som Försäkringsinspektionen förordnat.

69 §

En medlem eller delägare i försäkringskassan kan kräva särskild granskning av kassans förvaltning och bokföring under en viss avslutad period eller av vissa åtgärder eller omständigheter. Förslag om detta skall göras vid ett ordinarie kassamöte eller vid det kassamöte där ärendet enligt möteskal-lelsen skall behandlas. Har de röstberättiga-de med minst en tredjedel av det vid mötet företrädde röstetalet biträtt förslaget, kan en medlem eller delägare inom en månad efter kassamötet hos *Försäkringsinspektionen* anhålla om att granskare skall förordnas.

Innan en granskare förordnas skall *För-säkringsinspektionen* höra kassans styrelse och, om granskningen enligt ansökan gäller en bestämd persons åtgärder, även denne. Ansökan skall bifallas, om det anses föreligga vä-gande skäl för granskningen. För-säkringsinspektionen kan förordna en eller flera granskare.

Det som föreskrivs om revisor i 2 § 1—3 punkten, 3, 8, 16, 18, 19 och 24—26 § i re-visionslagen tillämpas på motsvarande sätt på en granskare som avses i denna paragraf.

Över granskningen skall ges ett utlåtande till kassamötet. Utlåtandet skall under minst en vecka före kassamötet hållas tillgängligt för medlemmarna och delägarna på kassans kontor och utan dröjsmål sändas till de medlemmar och delägare som begär det. Det skall också läggas fram på kassamötet. Granskaren har rätt till arvode av kassan.

182
Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

157 §
Talan på försäkringskassans vägnar kan med stöd av 151 eller 153 § i denna lag eller 44 § revisionslagen, om talan inte grundas på en straffbar gärning, inte väckas mot

157 §
Talan på försäkringskassans vägnar kan med stöd av 151 eller 153 § i denna lag eller 51 § i revisionslagen, om talan inte grundas på en straffbar gärning, inte väckas mot

Denna lag träder i kraft den 20 .

16.

Lag

om ändring av 16 § i lagen om arbetslöshetskassor

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 24 augusti 1984 om arbetslöshetskassor (603/1984) 16 § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

16 §

16 §

Revisorer

Revisorer

För granskning av arbetslöshetskassas förvaltning och räkenskaper skall vid kassamöte utses minst två revisorer och suppleanter för dem. Revisor skall ha den insikt i och erfarenhet av redovisning och ekonomiska ärenden som med beaktande av omfånget av kassans verksamhet fordras för uppgiften. Till revisor kan utses av Centralhandelskammaren eller handelskammare godkänt revisionssamfund. Har sådant samfund utsetts till revisor, behöver suppleanter inte utses för revisorerna. Åtminstone en revisor skall vara av Centralhandelskammaren eller handelskammare godkänd revisor. Revisors mandattid fortgår till dess nytt val förrättas.

Till revisor får inte utses den som är i kassans eller styrelsemedlems tjänst eller står i sådant förhållande till kassan, styrelsemedlem eller ansvarig funktionär som för honom skulle utgöra domarjäv i angelägenheter rörande dem.

Revisor kan frånträda sitt uppdrag genom

I fråga om revision av en arbetslöshetskassa gäller vad som föreskrivs i detta kapitel och i revisionslagen (/).

För granskning av en arbetslöshetskassas förvaltning och räkenskaper skall vid kassamötet utses minst två revisorer och suppleanter för dem. Revisorerna skall vara *CGR-revisor eller CGR-sammanslutning som avses i 2 § 2 punkten i revisionslagen eller GRM-revisor eller GRM-sammanslutning som avses i 2 § 3 punkten i nämnda lag.* Har till revisor valts en sammanslutning som nämns ovan, behöver suppleanter inte utses för revisorerna. En revisors mandattid fortgår till dess nytt val förrättas.

Gällande lydelse

att anmäla detta till styrelsen, trots att hans mandattid inte har utgått.

Revisor kan skiljas från sitt uppdrag av den som utsett honom.

Upphör revisors uppdrag under mandattiden eller förlorar revisor sin behörighet för uppdraget och finns ej revisorssuppleant, skall styrelsen dra försorg om att ny revisor väljs för den återstående mandattiden.

Föreslagen lydelse

Upphör en revisors uppdrag under mandattiden eller förlorar en revisor sin behörighet för uppdraget och ingen revisorssuppleant finns, skall styrelsen se till att en ny revisor väljs för den återstående mandattiden.

Denna lag träder i kraft den 20 .

17.**Lag****om ändring av 30 kap. i strafflagen**

I enlighet med riksdagens beslut fogas till strafflagen av den 19 december 1889 (39/1889) till 30 kap. en ny 10 a § som följer:

Gällande lydelse

30 kap.

Om näringsbrott*Föreslagen lydelse*

30 kap.

Om näringsbrott

10 a §

Revisionsbrott

Den som bryter mot bestämmelsen om upprättande av revisionsberättelse i 15 § i revisionslagen (/) skall, om inte gärningen är ringa eller strängare straff föreskrivs för den någon annanstans i lag, för revisionsbrott dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Denna lag träder i kraft den 20 .

18.**Lag****om ändring av 2 § i handelskammerlagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i handelskammerlagen av den 1 november 2002 (878/2002) 2 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 443/2006 och 638/2006, som följer:

Gällande lydelse

2 §

Handelskamrarnas och Centralhandelskammarens offentliga uppgifter

En handelskammare har till uppgift att

- 1) sköta de uppgifter som den har ålagts i revisionslagen (936/1994) samt
- 2) bestyrka handlingar i utrikeshandeln då en sådan uppgift har ålagts den i eller med stöd av någon annan lag.

Centralhandelskammaren har till uppgift att

- 1) sköta de uppgifter som den har ålagts i revisionslagen,
 - 2) välja skiljemännen och ansöka om förordnande av en god man för skiljeförfarande i de inlösesituationer om vilka föreskrivs särskilt i aktiebolagslagen (624/2006), samt
 - 3) sköta de uppgifter som den har ålagts i lagen om fastighetsförmedlingsrörelser och rörelser för förmedling av hyreslägenheter och hyreslokaler (1075/2000).
- Centralhandelskammaren har dessutom till uppgift att sköta de uppgifter som den har ålagts i denna lag och i värdepappersmarknadslagen (495/1989).

Föreslagen lydelse

2 §

Handelskamrarnas och Centralhandelskammarens offentliga uppgifter

En handelskammare har till uppgift att

- 1) sköta de uppgifter som den har ålagts i revisionslagen (/) samt
- 2) bestyrka handlingar i utrikeshandeln då en sådan uppgift har ålagts den i eller med stöd av någon annan lag.

En handelskammare har ett sådant revisionsutskott som avses i 43 § i revisionslagen. Centralhandelskammaren kan, efter att ha hört handelskamrarna i fråga, besluta att två eller flera handelskamrar har ett gemensamt revisionsutskott.

Centralhandelskammaren har till uppgift att

- 1) sköta de uppgifter som den har ålagts i revisionslagen,
- 2) välja skiljemännen och ansöka om förordnande av en god man för skiljeförfarande i de inlösesituationer om vilka föreskrivs särskilt i aktiebolagslagen (624/2006),
- 3) sköta de uppgifter som den har ålagts i lagen om fastighetsförmedlingsrörelser och rörelser för förmedling av hyreslägenheter och hyreslokaler (1075/2000), samt
- 4) sköta de uppgifter som den har ålagts i denna lag och i värdepappersmarknadslagen (495/1989).

Denna lag träder i kraft den 20 .

20.

Lag**om ändring av 36 och 37 § i lagen om placeringsfonder**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 29 januari 1999 om placeringsfonder (48/1999) 36 § 1 och 2 mom. samt 37 § 1 mom., samt
fogas till 37 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 648/2006, ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 och 3 mom. blir 3 och 4 mom., som följer:

Gällande lydelse

36 §

Ett fondbolags bolagsstämma skall för varje räkenskapsperiod välja minst en godkänd revisor som avses i 2 § revisionslagen (936/1994) och en suppleant för denne för revision av bolaget och de placeringsfonder som det förvaltar. Utöver nämnda revisor väljer fondandelsägarna minst en godkänd revisor jämte suppleant.

Minst en revisor skall vara en sådan revisor som avses i 4 § revisionslagen eller en sådan revisionsammanslutning som avses i 5 § revisionslagen.

37 §

Finansinspektionen skall förordna en revisor som uppfyller behörighetsvillkoren om

- 1) 36 § 1 eller 2 mom. i denna lag eller 10 § revisionslagen har överträtts,
- 2) en revisor enligt 23 § och 24 § 1 mom. revisionslagen är jävig och antalet ojäviga revisorer inte är tillräckligt enligt denna lag eller fondbolagets bolagsordning, eller om
- 3) en i fondbolagets bolagsordning intagen bestämmelse om revisorernas antal eller behörighet inte har iakttagits.

Föreslagen lydelse

36 §

Ett fondbolags bolagsstämma skall för varje räkenskapsperiod välja minst en revisor och en suppleant för denne för revision av bolaget och de placeringsfonder som det förvaltar. Utöver nämnda revisor väljer fondandelsägarna minst en revisor jämte suppleant.

Minst en revisor skall vara *en CGR-revisor eller CGR-sammanslutning som avses i 2 § 2 punkten i revisionslagen (/)*.

37 §

Finansinspektionen skall förordna en revisor som uppfyller behörighetsvillkoren, om

- 1) 36 § 1 eller 2 mom. i denna lag eller 3 § i revisionslagen har överträtts,
- 2) *en revisor inte är oberoende enligt 24 eller 25 § i revisionslagen, eller om*
- 3) en i fondbolagets bolagsordning intagen bestämmelse om revisorernas antal eller behörighet inte har iakttagits.

Finansinspektionen skall av Centralhandelskammarens revisionsnämnd begära utlåtande i ett ärende som avses i 1 mom. 2 punkten och som gäller oberoende innan ärendet avgörs.

Denna lag träder i kraft den 20 .

21.

Lag**om ändring av 13 och 13 a § i lagen om pantlåneinrättningar**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 18 december 1992 om pantlåneinrättningar (1353/1992) 13 § och 13 a § 1 mom. 2 punkten, sådana de lyder i lag 769/1997, samt fogas till 13 a § ett nytt 2 mom., varvid de nuvarande 2—4 mom. blir 3—5 mom., som följer:

Gällande lydelse

13 §

I fråga om revisionen av en pantlåneinrättning gäller vad revisionslagen (936/1994), lagen om aktiebolag och denna lag stadgar.

En pantlåneinrättnings bolagsstämma skall för varje räkenskapsperiod välja minst två revisorer och en revisorssuppleant. Minst en revisor och revisorssuppleanten skall vara av Centralhandelskammaren godkänd revisor eller revisionssammanslutning.

13 a §

Finansinspektionen skall för en pantlåneinrättning förordna en revisor som uppfyller behörighetsvillkoren, om

- 1) stadgandena i 13 § inte har iakttagits,
- 2) en revisor är jävig i enlighet med 23 § och 24 § 1 mom. revisionslagen och antalet ojäviga revisorer inte är tillräckligt enligt denna lag och bolagsordningen,
- 3) en bestämmelse i bolagsordningen om revisorernas antal eller behörighet har överträtts.

4) *förutsättningarna för någon revisor att verkställa revisionen på ett oberoende sätt har äventyrats och han inte har avsagt sig uppdraget.*

Föreslagen lydelse

13 §

I fråga om revisionen av en pantlåneinrättning gäller vad som föreskrivs i revisionslagen (/), aktiebolagslagen och denna lag.

En pantlåneinrättnings bolagsstämma skall för varje räkenskapsperiod välja minst två revisorer och en revisorssuppleant. Minst en revisor och revisorssuppleant skall vara *en CGR-revisor eller CGR-sammanslutning som avses i 2 § 2 punkten i revisionslagen.*

13 a §

Finansinspektionen skall för en pantlåneinrättning förordna en revisor som uppfyller behörighetsvillkoren, om

- 1) *bestämmelserna* i 13 § inte har iakttagits,
- 2) *en revisor inte är oberoende enligt 24 eller 25 § i revisionslagen, eller om*
- 3) en bestämmelse i bolagsordningen om revisorernas antal eller behörighet har överträtts.

Finansinspektionen skall av Centralhandelskammarens revisionsnämnd begära utlåtande i ett ärende som avses i 1 mom. 2 punkten och som gäller oberoende innan ärendet avgörs.

Denna lag träder i kraft den 20 .

22.

Lag**om ändring av 15 § i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 30 juli 2004 om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat
(699/2004) 15 § 1 mom. och 2 mom. 3 punkten som följer:

Gällande lydelse

15 §

Revision i ett konglomerats holdingsammanslutning

Till revisor för ett konglomerats holdingsammanslutning får väljas endast en sådan godkänd revisor som avses i 2 § 2 punkten i revisionslagen (936/1994). Minst en revisor för ett konglomerats holdingsammanslutning skall uppfylla kraven i 4 § i revisionslagen eller vara en sådan revisionssammanslutning som avses i 5 § i revisionslagen.

Revisorn för ett konglomerats holdingsammanslutning skall omedelbart till den samordnande tillsynsmyndigheten anmäla sådana omständigheter och beslut som gäller konglomeratets holdingsammanslutning och som revisorn i sitt uppdrag fått kännedom om och som kan anses

3) leda till en anmärkning i revisionsberättelsen eller till att ett nekande utlåtande ges om fastställande av bokslutet.

Föreslagen lydelse

15 §

Revision i ett konglomerats holdingsammanslutning

Minst en revisor för ett konglomerats holdingsammanslutning skall vara en CGR-revisor eller CGR-sammanslutning som avses i 2 § 2 punkten i revisionslagen (/).

Revisorn för ett konglomerats holdingsammanslutning skall omedelbart till den samordnande tillsynsmyndigheten anmäla sådana omständigheter och beslut som gäller konglomeratets holdingsammanslutning och som revisorn i sitt uppdrag fått kännedom om och som kan anses

3) leda till något annat i revisionsberättelsen än ett uttalande som lämnas utan reservation eller till ett påpekande som avses i 15 § 4 mom. i revisionslagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

23.

Lag**om ändring av 17 § i lagen om Finansinspektionen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 27 juni 2003 om Finansinspektionen (587/2003) 17 § 1 mom. 3 punkten som följer:

Gällande lydelse

17 §

Revisorernas anmälningsskyldighet

Ett tillsynsobjekts revisorer skall utan dröjsmål underrätta Finansinspektionen om sådana omständigheter eller beslut i fråga om ett tillsynsobjekt som de i sitt uppdrag har fått kännedom om och som kan anses

3) leda till en anmärkning i revisionsberättelsen eller till ett negativt utlåtande om fastställande av bokslutet.

Föreslagen lydelse

17 §

Revisorernas anmälningsskyldighet

Ett tillsynsobjekts revisorer skall utan dröjsmål underrätta Finansinspektionen om sådana omständigheter eller beslut i fråga om ett tillsynsobjekt som de i sitt uppdrag har fått kännedom om och som kan anses

3) leda till *något annat i revisionsberättelsen än ett i revisionslagen (/) avsett uttalande som lämnas utan reservation eller till ett påpekande som avses i 15 § 4 mom. i lagen.*

Denna lag träder i kraft den 20 .

24.

Lag**om ändring av lagen om statliga affärsverk**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 20 december 2002 om statliga affärsverk (1185/2002) 11 § 1 mom.,
15 § 1 mom. och 16 § 1 mom. som följer:

Gällande lydelse

11 §

Verkställande direktör

Ett affärsverk skall ha en verkställande direktör som leder och utvecklar affärsverkets verksamhet, sköter affärsverkets löpande förvaltning samt ser till att bokföringen är lagenlig och att medelsförvaltningen är ordnad på ett tillförlitligt sätt. I fråga om verkställande direktören gäller i tillämpliga delar vad som i lagen om aktiebolag (734/1978) bestäms om verkställande direktören.

15 §

Revision

Ministeriet tillsätter årligen två revisorer för att granska affärsverkets förvaltning, ekonomi och räkenskaper. Den ena revisorn skall vara en OFR-revisor eller OFR-sammanslutning enligt lagen om revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (467/1999) och den andra en CGR-revisor eller CGR-sammanslutning enligt revisionslagen (936/1994).

16 §

Skadeståndsskyldighet

Ett affärsverks styrelsemedlemmar och verkställande direktör är skyldiga att ersätta

Föreslagen lydelse

11 §

Verkställande direktör

Ett affärsverk skall ha en verkställande direktör som leder och utvecklar affärsverkets verksamhet, sköter affärsverkets löpande förvaltning samt ser till att bokföringen är lagenlig och att medelsförvaltningen är ordnad på ett tillförlitligt sätt. I fråga om verkställande direktören gäller i tillämpliga delar vad som i aktiebolagslagen (624/2006) bestäms om verkställande direktören.

15 §

Revision

Ministeriet tillsätter årligen två revisorer för att granska affärsverkets förvaltning, ekonomi och räkenskaper. Den ena revisorn skall vara en OFR-revisor eller OFR-sammanslutning enligt lagen om revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (467/1999) och den andra en CGR-revisor eller CGR-sammanslutning enligt revisionslagen (/).

16 §

Skadeståndsskyldighet

Ett affärsverks styrelsemedlemmar och verkställande direktör är på det sätt som i

Gällande lydelse

skada som de i sitt uppdrag uppsåtligen eller av vållande har förorsakat affärsverket, på det sätt som bestäms i 15 kap. lagen om aktiebolag. Bestämmelser om skadeståndsskyldighet för revisorerna finns i 44 § revisionslagen och i 24 § lagen om revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin.

Föreslagen lydelse

22 kap. aktiebolagslagen bestäms om ledningens skadeståndsansvar skyldiga att ersätta skada som de i sitt uppdrag uppsåtligen eller av oaktsamhet har orsakat affärsverket. Bestämmelser om skadeståndsskyldighet för revisorerna finns i 51 § i revisionslagen och i 24 § i lagen om revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin.

 Denna lag träder i kraft den 20

25.**Lag****om ändring av 26 b och 51 f § i lagen om bostadsrättsbostäder**

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen av den 16 juli 1990 om bostadsrättsbostäder (650/1990) 26 b § 4 mom. och 51 f § 1 mom., sådana de lyder i lag 127/2003, som följer:

Gällande lydelse

26 b §

Disponibla medel för inlösen och ansvar för felaktig inlösning

Föreslagen lydelse

26 b §

Disponibla medel för inlösen och ansvar för felaktig inlösning

 Har sådana medel använts för inlösning av bostadsrätter som enligt denna lag inte får användas, är ägarsamfundets styrelse och, om utdelningen av medel grundar sig på en oriktig balansräkning, den revisor som deltagit i fastställandet eller granskningen av balansräkningen skyldig att enligt 44 § revisionslagen (936/1994) ersätta ägarsamfundet för skada som uppkommit på detta sätt. Är ägaren ett aktiebolag tillämpas dessutom vad som bestäms i 12 kap. 5 § 2 mom. lagen om aktiebolag (734/1978). Bestämmelser om straff för aktiebolagsbrott finns i 16 kap. 8 § 5 punkten lagen om aktiebolag samt om straff för bostadsaktiebolagsbrott och bostadsaktiebolagsförseelse i 88 och 89 § lagen om bostadsaktiebolag (809/1991). Är

 Har sådana medel använts för inlösning av bostadsrätter som enligt denna lag inte får användas, är ägarsamfundets styrelse och, om utdelningen av medel grundar sig på en oriktig balansräkning, den revisor som deltagit i fastställandet eller granskningen av balansräkningen skyldig att enligt 51 § i revisionslagen (/) ersätta ägarsamfundet för skada som uppkommit på detta sätt. Bestämmelser om straff för aktiebolagsbrott finns i 25 kap. 1 § 4 punkten i aktiebolagslagen (624/2006) samt om straff för bostadsaktiebolagsbrott och bostadsaktiebolagsförseelse i 88 och 89 § i lagen om bostadsaktiebolag (809/1991). Är ägaren en bostadsrättsförening tillämpas dessutom vad som bestäms i 76 § i lagen om bostadsrättsföreningar. Bestämmelser

ägaren en bostadsrättsförening tillämpas dessutom vad som bestäms i 76 § lagen om bostadsrättsföreningar. Bestämmelser om straff för bostadsrättsföreningsförseelse finns i 83 § lagen om bostadsrättsföreningar. Är ägaren en stiftelse tillämpas dessutom vad som bestäms i 12 a § lagen om stiftelser.

51 f §

Förbud att bevilja lån och ställa säkerhet

En husägare får inte ge penninglån till en delägare eller en medlem i ägarsamfundet eller ägarstiftelsen eller en medlem i styrelsen, direktionen eller ett motsvarande beslutfört organ i samfundet eller stiftelsen eller en medlem i boendekommittén eller motsvarande, disponent, revisor eller övervakare eller till någon som till någon av dessa står i ett sådant förhållande som avses i 24 § 1 mom. 3 punkten revisionslagen. Detsamma gäller ställande av säkerhet för skuld.

om straff för bostadsrättsföreningsförseelse finns i 83 § i lagen om bostadsrättsföreningar. Är ägaren en stiftelse tillämpas dessutom vad som bestäms i 12 a § i lagen om stiftelser (109/1930).

51 f §

Förbud att bevilja lån och ställa säkerhet

En husägare får inte ge penninglån till en delägare eller en medlem i ägarsamfundet eller ägarstiftelsen eller en medlem i styrelsen, direktionen eller ett motsvarande beslutfört organ i samfundet eller stiftelsen eller en medlem i boendekommittén eller motsvarande, disponent, revisor eller övervakare eller till någon som till någon av dessa står i ett sådant förhållande som avses i 25 § 1 mom. 6 punkten i revisionslagen. Detsamma gäller ställande av säkerhet för skuld.

Denna lag träder i kraft den 20 .

26.**Lag****om ändring av 16 § i lagen om besvärnämnden för arbetspensionsärenden**

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen av den 26 augusti 2005 om besvärnämnden för arbetspensionsärenden (677/2005) 16 § 4 mom. som följer:

Gällande lydelse

16 §

Grunderna för besvärnämndens ekonomi

På revision av besvärnämnden tillämpas

Föreslagen lydelse

16 §

Grunderna för besvärnämndens ekonomi

På revision av besvärnämnden tillämpas 9, 10 och 24—26 § i revisionslagen (/).

Gällande lydelse

5 kap. i revisionslagen (936/1994). Besvärnämnden fastställer i plenum bokslutet samt beviljar förvaltningssektionen ansvarsfrihet. Besvärnämnden skall delge Försäkringsinspektionen det fastställda bokslutet. Om bokslutet visar underskott eller överskott i förhållande till den fastställda budgeten skall skillnaden beaktas i grunderna för den justitieförvaltningsavgift som bestäms för det följande året.

Föreslagen lydelse

Besvärnämnden fastställer i plenum bokslutet samt beviljar förvaltningssektionen ansvarsfrihet. Besvärnämnden skall delge Försäkringsinspektionen det fastställda bokslutet. Om bokslutet visar underskott eller överskott i förhållande till den fastställda budgeten, skall skillnaden beaktas i grunderna för den justitieförvaltningsavgift som bestäms för det följande året.

 Denna lag träder i kraft den 20 .

27.

Lag**om ändring av 53 i § i lagen om olycksfallsförsäkring**

I enlighet med riksdagens beslut
 ändras i lagen av den 20 augusti 1948 om olycksfallsförsäkring (608/1948) 53 i § 4 mom.,
 sådant det lyder i lag 681/2005, som följer:

Gällande lydelse

53 i §

 På revision av besvärnämnden för olycksfallsärenden tillämpas 5 kap. i revisionslagen (936/1994). Besvärnämnden fastställer i plenum bokslutet samt beviljar förvaltningssektionen ansvarsfrihet. Besvärnämnden skall delge Försäkringsinspektionen det fastställda bokslutet. Om bokslutet visar underskott eller överskott i förhållande till den fastställda budgeten skall skillnaden beaktas i grunderna för den justitieförvaltningsavgift som bestäms för det följande året.

Föreslagen lydelse

53 i §

 På revision av besvärnämnden för olycksfallsärenden tillämpas 9, 10 och 24–26 § i revisionslagen (/). Besvärnämnden fastställer i plenum bokslutet samt beviljar förvaltningssektionen ansvarsfrihet. Besvärnämnden skall delge Försäkringsinspektionen det fastställda bokslutet. Om bokslutet visar underskott eller överskott i förhållande till den fastställda budgeten skall skillnaden beaktas i grunderna för den justitieförvaltningsavgift som bestäms för det följande året.

 Denna lag träder i kraft den 20 .

Statsrådets förordning

om revision

I enlighet med statsrådets beslut, fattat på föredragning från handels- och industriministeriet *föreskrivs* med stöd av 29 §, 37 § 1 och 2 mom. samt 44 § 2 mom. i revisionslagen av den 20 (/):

1 kap.

Innehållet i revisorsregistret och registerföring

1 §

Uppgifter om CGR- och GRM-revisorer

I revisorsregistret antecknas följande uppgifter om CGR- och GRM-revisorer:

- 1) namn och födelsedatum,
- 2) datum för registrering och identifikationsnummer,
- 3) postadress,
- 4) uppgift om huruvida personen i fråga är en CGR- eller GRM-revisor,
- 5) om revisorn arbetar vid en revisionsammanslutning, CGR- eller GRM-revisionsammanslutningens namn, postadress, registreringsnummer och webbadress, samt
- 6) om revisorn har antecknats i ett revisionsregister i någon annan stat, identifikationsnummer som erhållits vid registreringen samt uppgift om tillsynsmyndigheten i staten i fråga.

2 §

Uppgifter om CGR- och GRM-sammanslutningar

I revisorsregistret antecknas följande uppgifter om en revisionsammanslutning:

- 1) firma,
- 2) datum för registrering och identifikationsnummer,
- 3) postadress och eventuell webbadress,
- 4) juridisk form,

5) uppgift om huruvida revisionsammanslutningen är en CGR- eller GRM-sammanslutning,

- 6) kontaktpersonens namn och adress,
- 7) postadresser till verksamhetsställena i Finland,
- 8) namn på och registreringsnummer för alla revisorer som arbetar vid revisionsammanslutningen,
- 9) namn på och postadress till revisionsammanslutningens ägare;
- 10) namn på och postadresser till medlemmarna i styrelsen eller ett organ som motsvarar denna samt verkställande direktörens och ställföreträdarens namn och postadress, samt
- 11) om revisionsammanslutningen tillhör ett nätverk av revisionsföretag, uppgift om var namnen på och adresserna till de företag som tillhör nätverket är allmänt tillgängliga samt
- 12) om revisionsammanslutningen är antecknad i ett revisionsregister i en annan stat, identifikationsnummer som erhållits vid registreringen samt uppgift om tillsynsmyndigheten i staten i fråga.

3 §

Registrering av uppgifter om revisorer från andra stater än EES-stater

Registrering av en revisor som godkänts och registrerats i någon annan stat än en EES-stat enligt 37 § 2 mom. i revisionslagen förutsätter att

- 1) revisorn uppfyller krav som motsvarar dem som anges i 30—31 eller 33—34 § i revisionslagen,
- 2) vid revisionen iaktas bestämmelserna i revisionslagen, och att

3) revisionsammanslutningen offentliggör uppgifterna om sin förvaltning och verksamhet i enlighet med 29 § i revisionslagen.

De anteckningar om revisorer som godkänts och registrerats i någon annan stat än en EES-stat vilka skall göras i revisorsregistret med stöd av 37 § i revisionslagen, skall göras så att de klart skiljer sig från dem som gäller revisorer som godkänts och registrerats i en EES-stat.

Om en revisor som på basis av 37 § i revisionslagen antecknats i revisorsregistret har godkänts och registrerats i någon av EES-staterna, görs en anteckning om detta i revisorsregistret.

4 §

Andra uppgifter som antecknas i registret

I revisorsregistret antecknas namnet på och adressen till det tillsynsorgan som avses i 40 § i revisionslagen och som övervakar revisorer.

5 §

Anmälan till och anteckning i registret

Den som gör registeranmälan skall underteckna den.

En anteckning i registret görs den dagen då anmälan om registeranteckning inkommer till Centralhandelskammarens revisionsnämnd. Om anteckningen baserar sig på nämndens beslut, görs registeranteckningen den dag då beslutet fattas.

2 kap.

Behandling av ärenden i tillsynsorgan

6 §

Arbetsordning

Handels- och industriministeriet fastställer vid behov arbetsordningen för statens revisionsnämnd, Centralhandelskammarens revisionsnämnd och handelskamrarnas arbetsutskott på deras framställan.

7 §

Verksamhetsberättelse

Statens revisionsnämnd, Centralhandelskammarens revisionsnämnd och handelskamrarnas revisionsutskott skall årligen inom sex månader efter utgången av kalenderåret offentliggöra en berättelse över sin verksamhet.

Verksamhetsberättelserna för Centralhandelskammarens revisionsnämnd och handelskamrarnas revisionsutskott skall innehålla en beskrivning av systemet för kvalitetssäkring och en redogörelse för utförda kvalitetskontroller samt resultaten av kvalitetskontrollerna och de åtgärder som dessa föranlett.

3 kap.

Specialbestämmelser om revisorer för en sammanslutning som är föremål för offentlig handel

8 §

Offentliggörande av uppgifter om förvaltning och verksamhet

En revisor som utför revision av en sammanslutning som är föremål för offentlig handel skall inom tre månader efter utgången av varje räkenskapsår på sin webbadress offentliggöra

1) redogörelse för revisionsammanslutningens juridiska form och ägarförhållandena inom sammanslutningen,

2) redogörelse för revisionsammanslutningens förvaltning,

3) om revisionsammanslutningen tillhör ett nätverk, beskrivning av nätverket och dess juridiska och organisatoriska struktur,

4) redogörelse för revisionsammanslutningens interna system för kvalitetssäkring,

5) tidpunkt för den senaste kvalitetsgranskning,

6) förteckning över de sammanslutningar som är föremål för offentlig handel och där revisionsammanslutningen under den senaste räkenskapsperioden utfört revision,

7) anvisningarna beträffande revisionsammanslutningens praxis i fråga om oberoende och beskrivning av hur

kontrollen av att anvisningarna efterföljs har ordnats,

8) principerna för bibehållande och utvecklande av yrkeskunnandet,

9) ekonomisk information om omfattningen av revisionssammanslutningens verksamhet,

10) uppgift om grunderna för ersättning till revisionssammanslutningens partner.

Den redogörelse som lämnas enligt 1 mom. skall undertecknas.

Statsrådets förordning

om ändring av 2 kap. i bokföringsförordningen

I enlighet med statsrådets beslut, fattat på föredragning från handels- och industriministeriet, fogas till 2 kap. i bokföringsförordningen av den 30 december 1997 (1339/1997), sådant det lyder i förordning 1313/2004, en ny 7 a § som följer:

2 kap.

7 a §

Noter angående revisorns arvoden

Om den bokföringsskyldiges bokföring, bokslut, verksamhetsberättelse och förvaltning granskas enligt revisionslagen (/), skall noterna innehålla en redogörelse för revisorns arvoden specificerade enligt uppdragstyp som följer:

1) revision,

2) uppdrag som avses i 1 § 1 mom. 2 punkten i revisionslagen,

3) skatterådgivning samt

4) andra tjänster.

Om högst en av de gränser som anges i 3 kap. 9 § 2 mom. i bokföringslagen har överskridits både under den räkenskapsperiod som har gått ut och under den omedelbart föregående perioden, får den bokföringsskyldige uppge de arvoden som avses i 1 mom. utan specifikation enligt mom.

Finansministeriets förordning

om ändring av 5 § i finansministeriets förordning om regelbunden informationsskyldighet för värdepappersemitterter

I enlighet med finansministeriets beslut,
 ändras i finansministeriets förordning av den 19 juni 2002 om regelbunden informationsskyldighet för värdepappersemitterter (538/2002) rubriken för 5 §, det inledande stycket i 5 § samt 5 § 1 mom. 13 och 14 punkten,
 fogas till 5 § 1 mom. en ny 15 punkt som följer:

5 §

Bokslut och verksamhetsberättelse

Ett aktiebolag vars aktier eller värdepapper som enligt aktiebolagslagen (624/2006) berättigar till aktier är föremål för offentlig handel, eller ett andelslag vars andelar eller värdepapper som enligt lagen om andelslag (1488/2001) berättigar till andelar är föremål för offentlig handel, skall utöver vad som anges i bokföringslagen (1336/1997), bokföringsförordningen (1339/1997) och lagen om aktiebolag eller lagen om andelslag lämna åtminstone följande uppgifter i bokslutet eller verksamhetsberättelsen:

 13) aktier eller andelar och röstandelar som kan fås med stöd av emitterade konvertibla skuldebrev, optionslån och optionsrätter,

14) fullmakt som emittentens styrelse har att skaffa eller överlåta egna aktier eller meddelande om att fullmakt saknas, samt

15) organ som svarar för tillsynen över den ekonomiska rapporteringen, uppföljningen av den interna revisionen, riskhanteringen och revisionen samt för bedömningen av revisorns oberoende och extra tjänster i anslutning till revisionen, samt organets sammansättning.

 Denna förordning träder i kraft den 20 .
